

ତନୀଜାଶ କମେ ନିଲାମ ବ୍ୟଙ୍ଗର କୌଣସି-
ଚୁପେ ବେଦଖଳ ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।
ନୂତନ ଜଗଣ୍ମା ଅଛନ୍ତରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ
ଅଛି ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟକୁ ଉଚିତ ଯେ ଆପଣା
ଜମିଦାରରେ ଥିଲେ ସେ ବିଧ ପ୍ରତକଳ କରିବେ
ଏହୁସ୍ତି ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଯୋତସ୍ତମାନ ଖୋସ
ବିଜୟହାର ଦସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇ ପାରିବ । କୌଣସି-
ମି ଯୋତ ବନ୍ଧୁନ କରିବା ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଷ୍ଟ କରିବିରଙ୍କ ମଞ୍ଜୁର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ
ଅର୍ଥାତ୍ ସେଇଠାରେ କୌଣସି ଯୋତକୁ ବଣି
ଦେବର ହେଲେ ଏକ ୨ ଅଂଶୀ ଭାଗରେ
ଏତିଥିଲେ ଜମି ପଡ଼ିବ କି ଯହିଁରେ ସାଧରଣ
ପ୍ରକାରର କୁମିଳାରର ପରିବାର ନିମ୍ନାହିଁ ହୋଇ
ପାରିବ ନାହିଁ ସେପାଇଁ କମାନ ବିଷୟରେ
ଉତ୍ସାହ ଦ୍ୟୁମିଳିବ ନାହିଁ । ପରକୁ ଯଦ୍ୟପିକ
ବନ୍ଧୁନରବିଧ୍ୟତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ ଦସ୍ତଖତକ କଲେ
ନାହିଁ ମାତ୍ର ବନ୍ଧୁର ବିଧ ଏକାବେଳକେ
ରହିବ ଦେଇ କେହି ପ୍ରକାଶ ଆପଣା କୁମାରୀ
ବନ୍ଧୁକ ଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏ ନିଯମ ନୂତନ
ଜଗଣ୍ମା ଅଛନ୍ତର ବିଧ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ହୋଇଥାଏ ।

ଯୋତ୍ସବାନ୍ ପ୍ରକାଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିଲା
କେତେବୁଦ୍ଧିଏ ନିୟମ ହୋଇଅଛି ସେ ସମସ୍ତ
ଲେଖିବାର ପ୍ରୟେଜନ ନାହିଁ କେବଳ ନୋ-
କସାମ ବିସ୍ତରେ ଯାହା ହୋଇଅଛି ତାହା
ଜାଣିବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟର ଏବଂ ତାହା ଏହି ସେ
ନୋକସାମ ଦେବା କଥା କେବଳ ଅନୁପ୍ରତି
ଅଟର ସୁତ୍ୱଃ ଏଥର କୌଣସି ନିରଖ ବନୋ-
ବସ୍ତ କାଜରେ ଲେଖିବା ଉଚିତ ନୁହଇ ।
ଶ୍ରୀଶାରେ ଏହା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି
ନିଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି । ସୁତ୍ୱଃ ପଢ଼ାରେ ଏତିବି
ଲେଖିଦେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ସେ ଆବଶ୍ୟକ
ଦେଖାଗଲେ ବୋର୍ଡଙ୍ ନିୟମାନସାରେ ଫଳ
ନୋକସାମ ହେଉ ଖଣ୍ଡା ଶତ୍ର ଦିଆଯାଇ-
ପାଇବ ।

କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରଜାମାନେ ଯୋଗ ସ୍ଵଦ
ପାଇବେ ତହିଁରେ ଗଦଣ୍ଡମେଘ ନିୟମ କରି
ଅଛନ୍ତି କି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରଜା ଗୁଷ୍ଠ କରିବା
ମାନସରେ ଭୂମିରେ ବସଇ କରିବାରେ ସେଇ
କାଳ ଖଜଣା ଦେଉଥିବ ତେବେଳେ କାଳ
ଯୋଗିଷ୍ଠବାନ ପ୍ରଜା ସ୍ଵରୂପ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରରେ
ରକ୍ଷା ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେବ । କାଳିପଣ୍ଡା
ତୋଳା ଓ ତୋଳାଗାହ ପ୍ରଜାମାନେ ଏ ସ୍ଵର୍ଚ
ପାଇବେ । ଲୁଣରଙ୍ଗଦାରର ବିଷ୍ଟ ଏବଂ ଟକି-

ଦାରଙ୍କ ବିଷୟରେ କିନ୍ତୁ ବିଧ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଜାଗିବିଦାରର ରାଷ୍ଟ୍ର କାଳପଣ୍ଡାର ସିକିମୀ
ରାସ୍ତାର ଏକ ଭଲେ ରାସ୍ତାଙ୍କୁ ଯୋଗ ସବୁ
ଦିଆ ଯିବ ନାହିଁ ଏମାନେ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ପ୍ରକା ।

ସକଳ ପ୍ରଜାଙ୍କଠାରୁ ଗୃହକସ୍ତରେ ଖଜଣା
ନିଆ ଯିବ ସେ କସ୍ତମାନ ଦିଷମରାଠାରୁ ମାର୍କ
ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଥିଲୁ ଏହିପର ସରବରକାରଙ୍କ
ପ୍ରତି ଗୃହକସ୍ତ ଫୋର୍କଥିରାଠାରୁ ମେ ମାସ ମ-
ଧରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲି । କମଶା

ସାଧ୍ୟାଦ୍ଵିତୀୟ ସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀପୁରୁ କମିଶନର ସାହେବ ଏ ସପ୍ତାହରେ ସ୍ଵପ୍ନଗ୍ରୂହ ପ୍ରଭୁ ଫେରିଥିବିବାର ସମ୍ମାନ ମାତ୍ର କରିବାକାରୀ ଥିଲା । ମାତ୍ର କରିବାକାରୀ ଶୁଣା ଯାଏ ସେ ସେ ଅଗାମୀ ସପ୍ତାହରେ ଆସିବେ । ସଙ୍କୁଳ ଖୋରଧ ଅର୍ଜନରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ଶୋଭାକହ ଘଟନା ଘଟିଥିଲା । ଗଲି
ମାସ ତା ୧୨ ରହିରେ କାହିଁ ଶ୍ରାନ୍ତାଳୁର ଦିପୋଡ଼ି କଲେ
ହିତରଙ୍ଗର ଗୁରୁବର୍ଷ ବୟସ୍ତ ପୁଣି ଅଜ୍ୟ ଏକ ଦଶବର୍ଷ
ବୟସ୍ତ ପଣେ କାଠଯୋଡ଼ି ନିଃକୁଳକୁ ଗୁରୁ ଗଲି
କାହୁକୁ ବିଷା ନିଃକୁଳରେ ଅଟଇ । ତାଙ୍କ ପୁଣି ଅଜ୍ୟ
ପିଲକୁ ମାରିବାରୁ ସେ ତାକୁ ପଥରବଳ ଉପର ଫେଲି
ଦେଲ ଯେ କାହୁକୁ ପୁଣି ନିଃକୁଳରେ ପଢ଼ ପଢ଼କୁ ପାଇଲା
ସେଠାରେ ଆଉ କିମୋଡ଼ି ପାଇ ସାତରଙ୍ଗର ପିଲକ ରିମ
ଅନ୍ୟ କେହାନ୍ତିକି ଥାଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତ ପଳାଇ ସାମାନ୍ୟ
ଏ ଦୂର୍ଧିତକାରୁ ବୋପକ ରଖିଲେ । କାହିଁ ଅନେକ ଅନ୍ୟ
ସନ୍ଧାନରେ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ହୋଇ ପୁଲିଯରେ ନରଦିନ
ଦାନ୍ତରେ ଛଜାହାର କଲେ ଓ ପୁଲିଯ ତବନ୍ତ କରି ଚାଲି
ପିଲକ ବଲାଇ କଲେ । ଜଣମେଳକୁଳ ସାହେବ ପିଲ ମନ୍ଦିର
କାହୁ ଟ ୫୦ କାର ଜାମିନରେ ରଖି ମୋଦିମାର ବର୍ଷ
କରୁଥିଲୁ । ତାଙ୍କଠାରେ ପିଲ ମୁଦାଳ ଓ ଗୋଟିଏ ପିଲ
ସାରୀ ଏ ସୁର ଶୁଭାର କରିଥିଲୁ ।

ଅସ୍ମାନଙ୍କର କଲେବ୍ରିର ପଣ ସାହେବଙ୍କର ଗୋଟିଏ
ଅଛି ଦୟାର ଦୁଷ୍ଟଙ୍କ ଶୁଣିଲୁ । ମାହାତ୍ମା ବିଜୁଲାର କାଳୀ
ଗୋର ସିରପ୍ରୟା ପଦକ୍ଷରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଯେ ସେ ଅନେକ
କର୍ତ୍ତା ବାଙ୍ମା ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ ଓ ଅନେକ ବର୍ଷ ଅଶ୍ଵାଳକେବେ କବି
ଜ୍ଞାନ ଏହା ରିକ୍ତ ତଥବଳକୁ ଟ ୫୫ ଲା ଆଶ୍ରାମ କବି
ଅଛି । କାଳୀଗୋ ଟଙ୍କା ଦାଖଲ କରି ଦେବାର ସାହେବ
ଯେ କେବଳ ପ୍ରୌଢ଼ଗାସ ଦ୍ୱାରା ତାକୁ ମୁଁ ଦେଖେ
ଏମନ୍ତ ନୁହେ ତାକୁ ବର୍ଣ୍ଣରେ ମଧ୍ୟ ରଖିଲେ । ଏଥର ମୁଁ
ହେବନ୍ତର ଦୟା ଓ ଉଦ୍‌ବାନ୍ଧକ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ମାତ୍ର ଏପରି
ଅଛି ଦୟାରେ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ମନ କର୍ମଗୁରୁମାନେ ଉପାହାର
ହୁଅନି ।

ଅମେମାକେ ସୁରିଜୁ କଣେ ଗୋରବକୀ ହାକମ ମୋଟ
ମୋକଦମାରେ ପ୍ରତିବାଳା ସପରରେ ବେଶେଷ ଦୁଇକିବଳ
କାହୁବାନୀର ଉଚିତ ମେଲିବୁ କାଣ୍ଠ ଦେଲେ । ତତ୍ତ୍ଵ ହାବ
ବହୁଲେ ପ୍ରତିବାଳା ଅଧି ଖେଟିରୁ ପାଇଥିଲା । ସପରି ସୁରି
ଅର କି ରଞ୍ଜି । ବାଲାର ଉଚିତ ମୋକଦମା ରତୀର କେ
ଇହି ଅଦ୍ୟାଲଭରେ ପ୍ରତିବାର ଲୋକଙ୍କରେ । ସବ ବା
ମନ୍ଦ ବୋଟେସୁ ଯାଏ ଥାରୁ ଦେବେ ହାକମ କଣ କରିଆଏ

ବୋଧ ହୁଏ ସେ ଆଗେ ଯାଇଥାନ୍ତା ତାହାର ପକ୍ଷ ଧରିଲେ ।

୧। ସେଇ ଶାହରେ ସର୍ପ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରାହିରୀଳ,
ସେଠାରେ ପ୍ରଥିତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟମୟରେ ନିସମିତରପୁଣେ ନିଷ୍ଠା-
ଲୁଣିତ, ଯଶ୍ରୁଦେଖୋକ୍ତ ଧୂପ କଥିବାର କଲେ ନିଷ୍ଠା-
ସର୍ପ ରୟରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ କଥାଯାଇ ପାରେ । କେତେକ କର୍ତ୍ତା
ହେଲେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟାବ ବିଶେଷକୁଣ୍ଡେ ଜୀବାଯାଇ ଗଛ ଯେ
ଏହାକାର ଦୁଇଟି ବିଷୟ ସାଧକ ହୁଏ । ପ୍ରଥମରେ ସନ୍ଧା-
କାଳରୁ ଧୂପ ପ୍ରବାଳ କଲେ ସେହି ସମସ୍ତ ବଜୋଧୀର ଗନ୍ଧ
ସମସ୍ତ ବନୀ ମୁଢି ମଧ୍ୟରେ ରହ ଯାଏ । ଏହି ସେଥିର ଜାଣିବା
କିନ୍ତୁ ସର୍ପ କାପିଷ୍ଟରେ ବିଷକଟ ହୁଏ ସେମାନେ ଅଳକି-
ବିଳକ୍ଷେ ମୁହଁ ପରିଚାଳନ କରି ପଳ ମୁହଁ କରନ୍ତି । ଯୁଧରେ
ସେହି ଧୂପକାର ନିକଟରେ ବାୟୁ ସଫଳ ବିଶୁଦ୍ଧ ଥିବାର
ସ୍ଥାନରେ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ହୁଏ ।

ଲକ୍ଷା, ରାଜ୍ୟା, ଗୁମ୍ଫୁଳ, ରତ୍ନଚନ୍ଦ୍ର, ସେତୁପଟ୍ଟା-
କଢା ଅର୍କୁଳ ଦୂଷତ ପଳ ଓ ଫଳ, ବଡ଼ଙ୍ଗ ଏବଂ ଶେତ ହୋଇ
ଏହି ସମସ୍ତପ୍ରଦେଶ ସମ୍ମରଣ ଦୂର୍ଧଵକ ଏକହି ମିଶ୍ରି ତଥାର
ବାକୁ ହେବ । ପାଠକମାନେ ପରିଷାକର ଦେଖିବେ ସେ,
ଭାଇର ସଦ୍ବୁଧା ମୁଖୋଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଶାରୀରକ୍ଷା ନାମକ
ପ୍ରଦୂଷକର ଉପଦେଶାନ୍ତରୀଯୀ କାଳରକ ଏହିତ ମିଶାଇବା
ଠାରୁ ଏହା କୌଣସି ଅଣରେ ଜ୍ୟୁନ ନୁହେ । ଏବଂ ଏହା
ବୋଲିବା କାହାଲୁଣ୍ୟ ସେ, ମୃତିକ ଓ ସହପ୍ରକାର ଲାଙ୍ଘମାନଙ୍କ
ପରିମେ ଯଥ ଭାବୀ ଯୋଗୀର ସାଂଘାତିକ କୁଷ ଅଛନ୍ତି ।

ପାଇବିପଡ଼ାଇ କୁମାର ବାନ୍ଧିବନ୍ତୁ ସିଂହ କାହାରୁ
କଲାକରାଇ ଦିଲ୍ଲିନୟଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଦିହି ହୃଦୟରେ
ସବୁ ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । କେବଳଶାସ୍ତ୍ର ଅଲୋକନା ନିରିତ
ଏହା ଅଛିଛି ପ୍ରସ୍ତେତକମ୍ପ୍ୟୁଟର । ଏଥର ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା । କୁମାରଙ୍କ ଦିଲ୍ଲିନ୍ଯପ୍ରତି ଏହିକାର ରସାଯନ
ଦେବା ହତ ପ୍ରଶଂସନ୍ମୂଳ ଅଛି ।

ଦରରାଗାର ମହାଦେଵ ଅପରା ରହିବା ଦିନିର ଗୋ
ଟିଏ ବଢ଼ିବ୍ୟୁ ମାଧ୍ୟ ଥିଲ୍ୟକୁ ସୁଦର ଚାଲିବା ନିର୍ମାଣ
କରିବାର ଆର୍ଥି କରିଅବର । ସହୃଦୀ ଲେଖନାଙ୍କରଙ୍କ
ଶୀର୍ଷ ମାନ୍ଦିବର ଉତ୍ତରିକାହେବ ତାହାକୁ ବଳିଥିଲୁ
କ୍ରମଶ କିମର ଯାଇ ଥିଲେ ମହାଦେବ ଏ ପ୍ରଥମରଙ୍କ ରହିଲୁ
ମୁହଁର ଶୁଭଦେଇ ଥିଲି ଅଛିଲୁ । ଏହି ଉତ୍ସବ ଉପଲବ୍ଧରେ
କ୍ରମ ସମାପ୍ତ ହୋଇ ସବୁ ଏବଂ ମହା ବଜାକର ସଥେ
ଦିନ ପ୍ରଶଂସାକାବ ମାନ୍ଦିବର ଉତ୍ତରିକାହେବ କରି ଥିଲେ
ଏ ମହାଦେଵ ମଧ୍ୟ ତହିଁର ସଦୁଭର ଦାନବାବ ଅପରା
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକା ଦେଖାଇଲେ । ଦରରାଗାର ମହାଦେଵ ଶାରୀ
ଜମେ ବେଶୀର ଲୋକ ହେବାର ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଲିଖିର ଦେଖାଇବ

ଅପାଳ ସୁରକ୍ଷା ଯାଇଥିବା ଦେଖିପୁ ସେଜାମାନଙ୍କ
ମା ଗୁରୁ ଭାବୁ ଦିଲା ଯିବାର ଜର୍ବିମେଳୁ ଆଜୁ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ଅଧିବେହମାନଙ୍କ କଣ୍ଠପୂରଣ ସୁରପ କେତେ
ଲୋକୀଏ କଣ୍ଠା ମିଳିବ ।

କୁମୁର ମହାବା ପାଦା ଗୋଟି ପାଦାକର ବା
ବାର୍ଷିକ ପ୍ରାଦରେ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କାର ଛେତର ବନ୍ଦ
ଥିଲେ । ଏଠା ସଜାମାକେ ଅପରା ପାଦାକର ବାର୍ଷିକ ପ୍ରା
ଦର କରିବି ?

ଅଗମୀ ଅତ୍ରବରମାସ ତା ୨୨ ଦିନରେ ଅହମାଜନ
ମଙ୍ଗାତେବଳ୍ଲ ସୁଧାର୍ମେଶୀ କଳ୍ପନା ଯାହା କରିବେ ।

କନ୍ଧାରସ ସହରରେ ଜ୍ଞାପ ଅନେକ ଦିଶା ମିଳାଇ
କନୋକିତ୍ତ ହେଉଥିଲ ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନଗରର ସହର

କୁଳ ପାତ୍ର

ସାପୁଦିନସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଉ ୧୯ ଜ

୩ ୧୯ ଦିନ ମାହେ ସିପୁତ୍ର ସନ୍ ୧୯୦ ମସିହା । ମୁ । ଭାବୁବ ଦ ୨୫ ଜ ସନ୍ ୧୯୦ ବାଲ ଶନକାର

ବ ୩୭ ଖ୍ୟା

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୫
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟ ୨୫
ମଧ୍ୟମାତ୍ରାଲ୍ୟ ଡାକମାସ୍ତର ଟ ୧୫

ଲାଇସେନ୍ସ ଟାକ୍ତଦ୍ୱାରା କି ପ୍ରକାର ଅଚ୍ୟା-
କୁ ହେଉଥାଇ ଛାହୀଁ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦାହରଣ
ଉଛଳଦର୍ପଣରୁ ଉଦ୍ବୃତ କଲୁଁ । ବାଲେଶ୍ଵର
ମୋତିଶାନ୍ତ ବଜାରର ଜଳମହାନ୍ତି ନାମକ
ଜଣେ କାପୁଡ଼ିଆ ଉପରେ ଟ ୫୦ ଟା ଟାକ୍ତ
ବସିଲା । ସେ ଅନ୍ତର ଥିବାରୁ ଅଧିକ କଲା
ମାତ୍ର କେହି ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ବଢ଼ିଁ ସେ
ଅନାୟାସ ହୋଇ ଆପଣା ଘରର ଦଶ ପନ୍ଦର
ଟଙ୍କାର ସାମଗ୍ରୀ ବକ ବଜାର ଦେଖ ପରଶୋଧ
କରି ଦାର୍ଶନି ପଳାୟନ କଲା ! ସାନ୍ତା ଟାକ୍ତ
ସର ବନୋବସ୍ତୁ ଅଚ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ଓ ତାହା
କହାର ଭାବରରେ ଉପଯୋଗୀ ନୁହଇ
ମାତ୍ର ଗର୍ଭମେଣ୍ଟ ତାହା କି ମାନ ଏମନ୍ତ କର-
ମାନ ରଖିଅଛନ୍ତି ବଜ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଏବର୍ଷ ଏନଗରର ସତ୍ତକ ଉତ୍ସାଦ ମରମତି
କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ସମରୁପେ ହେଉଥାଇ । ଏସନ୍ତ କି
ଗଲ ରସ୍ତାମାନ ସ୍ଥାକ ମରମତରୁ ବାଦ ଯାଉ
ନାହିଁ । ଅନେକ କମ୍ପ୍ସ୍ଯୁଟର ଅବସ୍ଥା ଏ ବର୍ଷ
ଶୁଦ୍ଧ ଅଛି ଓ କେବେକ ପକ୍ଷାସତ୍ତକ ମରମତ
ହୋଇଥାଇ ମାତ୍ର ଅନ୍ତର କେବେକ ପକ୍ଷାସତ୍ତକ
ହୋଇଥାଇ ମାତ୍ର ଅନ୍ତର କେବେକ ପକ୍ଷାସତ୍ତକ
ହୋଇଥାଇ ମାତ୍ର ଏବଂ ଏକ ଏକ ମରମତ
କରିବାକୁ ବାଲା ଥାଇ ଓ ଏକ ଏକ
ଶ୍ରମରେ କୁହନ ପକ୍ଷାସତ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର
ଅବଶ୍ୟକ । ଅର୍ଥାତ୍ କିମ୍ବା ଏବଂ ଏ ବର୍ଷ ହୋ-
ଇଯାଇଲା ନାହିଁ । ଜଳମେଜଣ୍ଠରଙ୍କ ଏପର-
ିରେ ଯେପରି ଶୁଦ୍ଧ ଅଛି ରହିଥିଲେ ସେ

ଏହି ହୋଇପାରେ । ନାଲଖୋଲା କର୍ମ ବିଶେ-
ଷଗୁପେ ଲାଗି ଅଛି ଏ ହେବୁ ଏ ବର୍ଷ ଅଧିକ
ବର୍ଷା ହେଲେହେଁ କାନ୍ଦି ଭାକିବା ଓ ଗତାୟୁ-
ତରେ କଷ୍ଟ ପ୍ରାୟ ନାହିଁ । ଏହା ଜଣମେଜ-
ଣ୍ଠର ଶ୍ରମକୁ ଗଢ଼ିପ୍ରେସ ଦେବ ଓ ଓବରିସିଯୁର
ମେତ୍ରମୋହନ ବାରୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ ଅଟବେ ସାହେବ କମନ୍ସ ସଭାକୁ
ଜଣାଇଥାଇନାହିଁ କି ସେ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ଉଲଲି-
କିର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବେ ଯଥା;—

ଭାରତବର୍ଷର ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ
ଭାରତବର୍ଷର ବକ୍ଷରୁ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଯେଉଁ
ଖର୍ଚ୍ଚ ଦିଅ ଯାଉଥାଇ ତାହା ଅଚ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ
ଅଟଇ ଏବଂ ଭାରତବର୍ଷକ ହିତୋଦେଶରେ
ଏ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ । ଅଧିକ ପରମାଣ୍ଵରେ ଉତ୍ତା
କରିବା ଅଚ୍ୟନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଅଟଇ । ଅବ ଏକ
ଜଣ ମେମର ମାନସ କରିଥାଇନ୍ତି କି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
ସଙ୍ଗେ ଏହି କଥା ମିଶାଇବେ ଯେ କମ୍ପାନିକ
ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଶ୍ରମଜ ମହାଶଶୀଳ ଶାସ ଦଶଳ
ହେଲାଦିନୁ ଭାରତବର୍ଷର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟ କି ପ୍ର-
କାର ଚଲିଥାଇ ଛାହୀଁ ର ଅନେକାନ ନିନିତ
ଭାରତବର୍ଷକୁ ଏକ ବାଜ କମିଶନ ପ୍ରେରିତ
ହେବ । ଅମ୍ବେମାନେ ଏ ପକ୍ଷାର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ
ହେବ ବୋଲି ଶୁଣି ଅନନ୍ଦିତ ହେଲୁ । ଏକ
ଆଶା କବୁଁ ସେ ଏହିରେ ଅନେକ ତରିକରିତା

ହେବ ମାତ୍ର ଶେଷଫଳ କି ହେବ ତାହା ଆଗ-
ଠାରୁ ଲୁହା ଯାଇ ନ ପାରେ ।

ଏ ସପ୍ରାବରେ କାନ୍ଦାହାରରୁ ଅଚ୍ୟନ୍ତ ଅନ-
ନଜନକ ସବାଦ ଥିଥାଇ । ଜେନରଲ ସବ-
ର୍ଟ୍ସ ସ୍ଥାନ୍ତବାନଙ୍କର ସେନାକୁ ଆକମଣ ଓ
ସମ୍ମର୍ମରୁପେ ପରଜୟ କର ୨୭ ଗୋଟା ଭୋପ
ଏବଂ ଦଶବଜାର ସେନ୍ୟ ବନ୍ଦକର ଅଛନ୍ତି ।
ଏ ଯୁଦ୍ଧ ତଳତମାସ ପ୍ରଥମ ତାରିଖ ବେଳ ଦ ୧-
ଝା ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଦ ୧୦ ଝା
ସମୟରେ ଶେଷ ହେଲା । ଶୁଣୁ ସେନା ବଜା
ବିକମ ଦେଖାଇ ଥିଲେ ମାତ୍ର ବିଷ୍ଟ ସକେଶ୍ଵର
ସମ୍ମର୍ମରେ ଆଫାକଙ୍କର ବଳ କେବେ !
ଭିନ୍ନଦିଶାରେ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ହୋଇ ପଳାଇଲେ ।
ସ୍ଥାନ୍ତବାନ ଖାକରେଇ ନାମକ ପ୍ଲାନ୍କୁ
ପଳାୟନ କର ଅଛନ୍ତି । ସେ ଧରାପଦିଥିଲେ
ବିଦ୍ରୁଲି ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ଜେନରଲ ସବର୍ଟ୍ସ
କାନ୍ଦାହାର ପ୍ରବେଶ ମାତ୍ର କେ ଏମନ୍ତ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ
ଜଳାଇବାକୁ କରିବାଦ୍ୱାରା ଭାବ ପ୍ରଶଂସାର ଯୋଗ୍ୟ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ଏତେବେଳେ ଜୟ ଥିର
ଅନ୍ତର ଜଳାଇବା କାହାର ନାହାନ୍ତି । ଏ ସୁନ୍ଦରାବା
ରଂଗଙ୍କ ଗୋରିବ ସମ୍ମର୍ମ ରୂପେ ରକ୍ଷା
ପାଇଲେ ଏଥର ଆଫାକ ପୁଜୁ ଶେଷ ହେଲେ
ସମସ୍ତ ଉତ୍ସମ ହେବ ।

ଇଂଲିସମାନ ଲେଖିଥିଲୁଛି କି ଧନ ୧୮୭୮
ସାଲରେ କର୍ଜ୍ ସାଲିଷବଳ ଯାହା ବିକଲିପର-
ବିଷରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପ୍ରାର୍ଥିଙ୍କ ବୟସର
ଉଦ୍‌ସଂଖ୍ୟା ବ ୨୫ ବର୍ଷଠାରୁ ବ ୧୫ ବର୍ଷକୁ
ଡାକା କରି ଦେଲେ ଏଥରେ ବଙ୍ଗାଲମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ଯେହିଁ ମାନେ ସେ ପଦରେ ଉଚିତ
ହେବାରୁ ଲୋତୁ ଥିଲେ ତାହାଙ୍କ ପଥ ବଳ
ହେଲା । ଏବ ପଣ୍ଡାନ୍ତରେ ଏହାହାରୁ ବିଳାଶିକା
ରହିଲ ହେଲା ନାହିଁ । ଇଂରିସମାନ ଯେ ଏତେ
ଦିନରେ ଗବର୍ନ୍ମମେଣ୍ଟଙ୍କର ଏ ଗୁରୁତ୍ବରୁ ତ୍ରମିତ
ଦେଖି ପାଇଲେ ବଜା ଖଣ୍ଡର ବିଷୟ ଅଟଳ
ବାସ୍ତବରେ ସେ ନିୟମର ଏକମାତ୍ର ଫଳ କେ-
ବଳ ଭାବରେ ସବିଲିସରବିଷରେ ପ୍ରବେଶ
କରି ନ ଦେବା ତିନ୍ଦ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହଇ ।
ଗବର୍ନ୍ମମେଣ୍ଟଙ୍କର ଯେବେ ପ୍ରକାଶରେ ଭାବରେଣ୍ଟ-
ସିଙ୍କ ସବିଲିସରବିଷରେ ଉଚିତ କରିବାର ଅପରି
ନାହିଁ ତେବେ ବୟସର ଜନ୍ମୀ ସଂଖ୍ୟା ବ ୧୯୮୮
ବଦଳରେ ବ ୨୦୨୫ କରି ଦେଉନ୍ତି ଏବ ଯେମନ୍ତ
ବିଲାଗରେ ଦେମନ୍ତ ଭାବରେଣ୍ଟରେ ପଞ୍ଚଶିଲ
ପ୍ରହରା କରିବାର ନିୟମ କରି ଦେଉନ୍ତି କହ
ଦେଲେ କାହାର କିମ୍ବା ବହିବାର ବାଟ ରହିବ
ନାହିଁ ଏ ପ୍ରକାଶ ନିଷୟ ବିଶ୍ୱର ହେବ ।

ସାକନ୍ଦିତ୍ରା ଓ କେଉଁଥର ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ
ମୋକଦମ୍ବା ଲଗି ଥିଲା ଗବ୍ରୁମେଣ୍ଟ ବଜାଲ
ଭାବୀ ନିଷ୍ଠି କରି ଦେଉଥିଲାନ୍ତି । ଲେଖ୍ଟନ୍‌ପ୍ରକାଶକ୍ରିୟା
ଗବ୍ରୁର ଉତ୍ତରା ଗନ୍ଧାରାର ଧ୍ୱନିପ୍ରକାଶକ ମନ୍ଦରେ
ଅଳ୍ପ ହୋଇ କହିଥିଲାନ୍ତି କି କେଉଁଥରର
ମହାରାଜା ଧାରନ୍ତର ରାଜା ବହାଦୁରଙ୍କ
ଠାରୁ ଅଥକା ଖଣ୍ଡା ନେଇ ନ ପାରନ୍ତି
ପାଳନ୍ଦିତ୍ରା ରାଜା ପେର୍ହେ କର ଦିଅନ୍ତି ତାହା
ପେବକ୍ୟ ଥିଲା ସୁଚିତ୍ରା ଖଣ୍ଡା ବକ୍ରି ନିଯୁତ
ତହିଁ ପରରେ ଖଣ୍ଡ ନ ଆରେ । ଅମ୍ବେମାରା
ଅବଶି ଦେଲୁଁ ସେ ମହାରାଜା ଗବ୍ରୁମେଣ୍ଟ
ଲାଗିଯାଇବେ ଅଧିକ କରିବାକୁ ସ୍ଵର୍ଗ କରି
ତହିଁ ର ଭଦ୍ରମ ଅରମ୍ଭ କରିଥିଲାନ୍ତି । ଏଥା
କଲିକତାର ବାରଧୂରମାନେ ବିଜ୍ଞାନ ଲୋକ
କରିବେ । ମୋକଦମ୍ବା ଫଳ ଘରଶବ୍ଦ
ଯାହା ହେବାର ଥିବ ହେବ ସେଥିରେ ଆମ
ମାନଙ୍କର ମଜାମନ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ
ନାହିଁ । ଗବ୍ରୁମେଣ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟର ପାଳନ୍ଦିତ୍ରା
ସ୍ଵାଧୀନ କର ଦେଉଥିଲାନ୍ତି ମହାରାଜା ତା
ରିହିତ କରିବା ତେବେବେ ପେରେ ଖଣ୍ଡ

ଦେବେ ଧରଶେଷରେ ତାହା ପାଇବେ କ
ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ ସ୍ଵତମ୍ ତୁହା ଜିମ୍ବ କରି ମାମଲ
କରିବା ଶୋଭନାୟ ନୁହିର ।

ପାଠ ଅଭ୍ୟାସରୁ କୋଣସିରୁପେ ବନ୍ଦ ହେବାର
ନୁହେଁ ଥାଏନାମାନେ ବିଶ୍ୱପ୍ରତ୍ଯେ ଅବ-
ଗତ ହେଲୁ ଯେ ଯୋବିରାଗାଟର ସେପାରାରେ
ମହିମାନେ ପ୍ରତିଜଣକେ ଏକପଥସା ବା ଅଧି-
ଲାଏ ଅଧିକା ନ ନେଲେ କୌକାରେ ଭାବା-
ରକୁ ଚାହିଁ କାହିଁ । ପ୍ରତି ଶାତରେ ଏକଅ-
ଣାରୁ ଦୂରଥାରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ କେବେ ଗୁରୁଅଗା
ନେଇଥାଏଁ । ସବ ବୋଲି ମେକେ କାହିଁ
ଏଥର ଗୁହାରି ନ କରନ୍ତି । ଏଥକୁ ପଥକମା-
ନଙ୍କ ପଥରେ ଗୁହାରି କରିବା ସହଜ କଥା
ନୁହେଁ । କଞ୍ଚମେଜଞ୍ଚର ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି
ପଥକମାନଙ୍କ ଛତା ମାଲିକକାରିମାନେ ଯେ
ମକଦମାରେ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଥାଏନ୍ତି ସେମାନେ
କାହିଁକି ଗୁହାର ନ କରନ୍ତି । ଏଥର କାରଣ
ଏହି ଯେ ସେମାନେ ଏକ ମକଦମାରେ ବ୍ୟଥି
ଆଏ ପୂର୍ବ ସାମାନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଥାର ଗୋଟିଏ
ମକଦମା କରି କହିର ପ୍ରମାଣ ଦେବା ଉତ୍ତାଦି
କର୍ଯ୍ୟକୁ କଞ୍ଚନକ ବୋଧ କରି ଭୁଲ ହୋଇ
ରହନ୍ତି । ସବ ଜଗମେଜଞ୍ଚର କୌଣସିରତେ
ସେମାନଙ୍କ ପରାରନ୍ତେ କେବେ କାହିଁ ପାରନ୍ତେ
ଅମମାନଙ୍କ ବିବତନାରେ ଏ ଆଗରେ ତେବେ
ପର କଣେ କନ୍ଧାପଲ କରି ଥାଏ ସେହି ଫଳ
ସେ ପାରରେ ଜଣେ କନ୍ଧାପଲ କିମ୍ବା କରି
ଲେ ମାହିକ ଅଭ୍ୟାସର ବିହୁ ନିବାରଣ ଦେ
ଇପାରେ । ପଥକମାନେ ଅଥକା ପଦସା କେ
ବାକୁ କର୍ଯ୍ୟକ ହେଲେ ମାହିକତାରୁ ଯେ କି
ଓ ଧକ୍କା ଆନ୍ତି ନିତାନ୍ତ ପଥରେ ତେବୁକ ଅ
ଶି ନିବାରଣ ହେବ । ମେଜଞ୍ଚର ସାଥେ
ଏଥି ପର ବିହୁ ବିବେଚନା କରନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗଲାର ଲେକବିଶ୍ୱାସ ଆପଣା ନୟମରେ
ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧାରଣ ହିତକରକାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି
ବହୁର ଏକ ଗାନ୍ଧା ଲେଖଟନ୍ତ ଶବ୍ଦମୃତର
ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ସହିତ କଲିକଳା ଗଜେଟରେ ବାହା
ଅଛି । ତହିଁର ଅମ୍ବମାନେ ଦେଖିଲୁ ତେ
ସତ ୧୮୭୫ ସାଲରେ ଲେକମାନେ ୨୨
ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଟ ୧୯୭୨୯୪ ଲା ବି
କରିଥିଲେ ଏକ ତହୀ ପ୍ରକାରର ଲାଗୁ ଗୋ
ର୍ଯ୍ୟରେ ଟ ୧୯୫୫୦୮ ଲା କୃଷ୍ଣ ବି

ଥିଲେ । ଦୁଇକଷ୍ଟ ନଥରେ ଘାରିମ୍ବନ, ସାମନ୍ଦର
ଅଟଇ ।

କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକାର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଜଣୟାଏ ସେ
ସମୀପେଶ୍ଵା ଅଧିକ ଟଙ୍କା ପୁଣିଶାଖୀ ଖନନରେ
ଦେଖୁ ହୋଇଥାଏ ତହିଁ ଭଲେ ସତର ଏବଂ
ତହିଁ ଭଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ପୁଣିଶାଖୀରେ
ଟ ୧୭୩୬୫ ଏବଂ ସତରରେ ଟ ୩୫୪୫୮ ଟଙ୍କା
ବ୍ୟାଚ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରୁ ପାଠମାନେ
ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁମାନ କରୁ ଥିଲାବେ ଯେ ଏ ଦେ-
ଶବ୍ଦରେ ପୁଣିଶାଖୀ ଏବଂ ସତରର ଅଛନ୍ତି ଅଧିକ ।
ଏଥିରୁ ଗେଡ଼ିବେଷହାଲ ଅନେକ ସତର
ହେଉଥାଏ ମାତ୍ର ପୁଣିଶାଖୀ ଏକମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କ
ଦାନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରଇ । କେହିଁ ଜିଲ୍ଲା-
ରେ କେତେ ଟଙ୍କା ଲୋକମାନେ ଏପକାର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଷ୍ଟ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁର ରାଜିକାରୁ
ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଜନ୍ମିଗୋଡ଼ରେ ଟ ୪୪୦୦୦
ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥାତ୍ ସମ୍ପଦପ୍ରେସ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଥିଲା ତହିଁ ଭଲେ ସାଇଳ, ରାଜସାହି, ଓ
ପରଦୟରବିଭିନ୍ନମାନେ ସମୀପେଶ୍ଵା ଅନ୍ୟତଳା
ଅର୍ଥାତ୍ କେବଳ ଟ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ବିଷ୍ଟ କରି-
ଥିଲେ । ତେଣାରେ କଟକବିଭିନ୍ନମେ ଟ ୨୭୦୦୦
ପୁଣିଶାଖିମାନେ ଟ ୪୦୦ ଏବଂ ବାଲେଷ୍ଟର-
ବିଭିନ୍ନମାନେ ଟ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ବିଷ୍ଟ କରିଥିଲେ ।

ଗବ୍ରୀମେଳ ଜମିଦାର

ଶାନ୍ତି ବିମସ୍ତ ସାହେବ ବାଲେଖରର
ବଳେହଟର ଥିଲ ବେଳେ ଜମିଦାରଙ୍କ ବିରୁ
ଦରେ ଗବର୍ଣ୍�ମେଷ୍ଟର ସେଇଁ ମତ ବାଦାର
ଥିଲ ତାହା କାହାରିକୁ ଅବଦର ନାହିଁ । ଜମି-
ଦାରମାନେ ନଗନ୍ତ ଅର୍ଥଶୋଷକ ଏବଂ ପ୍ରକା-
ଶାକ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲେ ଓ ସେମା-
ନକୁ ସୁଧିଆ ଦେବା ଜମିତ ଯେ ସମୟର
ଚେତ୍ତନକୁ ଗବର୍ଣ୍�ର କହୁଥିଲେ କି ଆପନା-
ହାକ ଓ କୋର୍ଟୀ ଓ ନାବାରଗୀ ମହାଲମାନ କି
ଯାହା ସବକାମ କର୍ମଚାରୀଙ୍କଙ୍କର ହୁହା ସହ
ଦୂର୍ଘାତ ତାହାକୁ ଲକ୍ଷକର ଜମିଦାରମାନେ
ଗୁରୁତ୍ବରେ ସେମାନେ ପ୍ରକା ଧାଇବା ଏବଂ ଆପଣୀ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଥଳକରିବାକୁ ବିଲାପଣକୁଠେ ସମୟ
ଦେବେ । ବାପୁକବେ ବାହେଦେଲେ ଯୁଦ୍ଧ
କି ଗଢ଼ିଗାତ କି ମୁଗଳବେନରେ ଏକ ମର୍ମ-
ଜମିଦାର ଅଛାନ୍ତ ଯେ ସେମାନେ ଥିଥିବ ଲାଇ
ଭରିବା ମନ୍ୟରେ ଅଛାନ୍ତ କର ବସିବା
ଆଥବା ତନୀକିମ୍ କାର୍ତ୍ତିକାର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ

ଦେଉ ଥାଇନ୍ତି । କୌଣସି ଜମିଦାର ଏପରି
କଲେ ଗର୍ଭମେଘ କର୍ମଶାରମାନେ ତହାର
ରାଜ୍ୟ ଖାସକର ଦେବାର ଧର୍ମକ ଦୟାନ୍ତି । ଏହି
ହେତୁ ଗଡ଼ିଜାତର କେଂଠକଷୁଳରେ ସମ୍ମତ
ସରକାରୀ ମାନୋଜର ନିୟନ୍ତ୍ର ହେଉ ଥାଇନ୍ତି ।
ଫଳତଃ କେବଳ ମର୍ମଜନ୍ମଦାର ଧର୍ମରେ ସେ
ସମସ୍ତ ଦୋଷ ସମ୍ବନ୍ଧ । ଯେଉଁଠାରେ ଗର୍ଭମେଘ
ସ୍ଵରୂପ ଜମିଦାର ସେଠା ପ୍ରଜାମାନେ
ସ୍ଵର୍ଗ ହେବେ ଏହା ସ୍ଵର୍ଗ ସ୍ଵନ୍ତ ଅଟଇ । ମାତ୍ର
କଟକ ଖାସମାଦାଲର ବନୋବସ୍ତୁ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି
କଲେ ବାଧିଦୋଇ ଘୋକାର କରିବାକୁ ହେଉ
ଅଛି ଯେ ଗର୍ଭମେଘ ଜନିଦାରଙ୍କୁ ଯେଉଁ
କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଦୋଷୀ କରୁଥିଲେ ସ୍ଵରୂପ
ପାଇଁରୁ ମୁକ୍ତ ନାହାନ୍ତି । ବୋଧ ଦ୍ୱାରା ଭାବା
ଜମିଦାର ନାମର ଗୁଣ ଅଟଇ ନୋହିଲେ
ଏପ୍ରକାର ପୃଷ୍ଠବାଚକ ରିଣ କି ? କଟକ ଖାସ
ମହାଲ ଧର୍ମରେ ସେ ଜମିଦାର ହେବାରୁ
ଏପରି ପାଇ ଥାଇ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧମାନର ମହା-
ରାଜୀଙ୍କୁ ଶୁଣି ଖାସମାଦାଲର କୌଣସି ପ୍ରଜା
ଗର୍ଭମେଘଙ୍କ ନାମରେ ନାଲକଣ କର ନାହିଁ
ସବୁ ମାତ୍ର ଏହା ବୋଲି ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଜା
ଏ ବନୋବସ୍ତୁରେ ସମୁଦ୍ର ଥାଇନ୍ତି ଏପରି
କଦାର ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ଶକ୍ତା
ଦୂସର କର୍ମବାଣୀରୁ ଭାବା ବିଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ।
କେହିଁ ଦର ପଢି ପଳାଇଲେଣି କେତେ
ଲେକ ମମ ପାଇବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥି ଏବି କେତେ
ଲୋକର ଦାରର ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ନିଳମହାର ଶକ୍ତା
ଆଦୟ ହେଉଥାଇ । ଅଧିକ କର ବସି ନ
ଥିଲେ କି ଏ ସମସ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଥିଲା । ଏପରି ଏହି
ବନୋବସ୍ତୁ ହେଉ ପ୍ରଜା, ମଧ୍ୟରେ ସେ ସମସ୍ତ
ଦୋକଦମା ଝୋଟ ଓ ବଡ଼ ଅଦାଲତରେ
ହୋଇଥାଇ ବାହେଉଥାଇ ଗର୍ଭମେଘଙ୍କ ଉତ୍ତର
ପ୍ରକର୍ତ୍ତକ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଅପର ଜମି-
ଦାର ଏଲକାରେ ଏପଳାରେ ହୋଇ ଥିଲେ
ହାମେମାନେ କେତେ ବରତ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ କିନ୍ତୁ
ଆପଣା ଏଲକାରେ ହେଉଥାଇ ବୋଲି ତହିଁ
ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପଢ଼ି ନାହିଁ । ଗର୍ଭ-
ମେଘ କି ଖାସମାଦାଲ ପ୍ରକାଙ୍କର ଦୁଃଖପ୍ରତି
ଏକାବେଳକେ ବର୍ଧାର ହୋଇ ଥାଇନ୍ତି ?

କିନ୍ତୁ ତହିଁରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅଳ୍ୟାୟ ଦଖଲ
ମୂପନ କଲେ । ଏ ବିଧେବସ୍ଥରେ କେବଳ
ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା; ହାଠ ଜେପନ୍ତିବା
ମୂଳ ଉତ୍ସାହ ନିମିତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତାବା ବଗିଚ୍ଛ-
ମାନ ଶୁଦ୍ଧ ଯାଇ ଆର୍ଦ୍ର ସମ୍ପ୍ରଦୟ ବଗିଚ୍ଛରେ କର
ବସିବ । ବଗିଚ୍ଛମାନ ଗଛର କଷମ ଅନୁସାରେ
୫ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭିନ୍ନ ହୋଇ ଏହି ପରି ସର-
ବଳ୍ମୀମାନପ୍ରତି କର ନିର୍ମୀୟ ହୋଇଅଛି ଯଥା;—
ନତିଆ ଓ ଘୁନାଙ୍ଗ ଟ ୨୩ ଟଙ୍କା/ ଅମ୍ବ ପଣସ
ଟ ୨୧/ କୋଡ଼ି ।

ପୁନ୍ଦରଙ୍ଗୀ ଓ ମଳିଦିଆ ସମ୍ରତରେ ଏହି ନିଯମ-
ମାନ ହୋଇଥାଲେ କି ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଚାର
ନମିତ ଥିବା ଜ୍ଞଳରେ କର ବସିବ ନାହିଁ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁଲରେ ସାମାନ୍ୟ କର ବସିବ । ମାତ୍ର
କୁଦିଆ ହେଉ କେହି ଜ୍ଞଳ ଅବରୋଧ କର
ପାଇବ ନାହିଁ ।

ଚୂଷନ୍ତିର ଗଜଣାଥାୟ ବିଶ୍ୱରେ ଝାୟକୁ
ଠେଲିର ସାହେବ ଯେଉଁ ପାଦ ଅବଳମ୍ବନ
କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ନିଧୀ ସିଦ୍ଧ ବୋଧ ହେଉ-
ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଜାକପ୍ରତି ତାହା ଅନ୍ୟାୟରୂପ
କଠିନ ନୁହଇ ପୂର୍ବ ବନୋବସ୍ତରେ ଉତ୍ସନ୍ନ
ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ କର ସ୍ଵରୂପ ଗୁରୁତ ହୋଇ
ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ସ୍ଥିର ହୋଇ
ଅଛି ଏଥର ଉଦେଶ୍ୟ ଗଜକୁ ଡାରା କରିବ
ନୁହଇ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନର ଜନ୍ମବ ଅଛିନ୍ତି ଠିକ
ଅନେକ ନୂଆ ଜମି ଆକାଦ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଥିବାକୁ ଏପରି ହୋଇ
ଅଛି । ଏଥର ଭାଇଲକିଷ୍ଣ ସାହେବଙ୍କ ବନୋବ୍ରତ
ବସ୍ତୁ ସମୟରେ ଯେଉଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବିର ଉତ୍ସନ୍ନ
ପ୍ରତି ସରବେଶ ମାଶକୁ ମ ୧୩୩ ଧର ଯାଇ
ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ଉତ୍ସନ୍ନ ମ ୧୩୪ ଧର
ଯାଇଥିବ ଏବଂ ସେ ସମୟରେ ଟଙ୍କାକ ସେ ୧

ଗ୍ରାମ ପରିଷଦ୍ କାଳରେ ଏହା କାହାର କାନ୍ତିକାରୀ ହେଲା ?
ଏହା କାହାର କାନ୍ତିକାରୀ ହେଲା ?
ଏହା କାହାର କାନ୍ତିକାରୀ ହେଲା ?

ପ୍ରତିକଳିତ ନିରଖ ସଙ୍ଗେ ମୁହଁନ ବନ୍ଦୋବ୍ସୁ
ପ୍ରତିକଳିତ ନିରଖ ମେଲ କଲେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ

એજોઝ બૃક્તિ માગ્રત્ર ટ ૧ / ૫ ઓ સંખ્યા
નૂંન ટ ૦ ૫૦/૩ અઠલ | ગજેઠરે
એથુર વિગ્રાનિ તાલીકા લેખાથી એઠારે
એ સમયુક્ત છુદ્ધ કરવાર પ્રવેશાજ્ઞ નાહું |
આપુંમાનઙ્ક બિબેચનારે નિરખમાન ઉત્તમ
હોયથ૾કું એં એંકું મણુર કર ગબર્ન્ટી-
મેઝ અનુર પ્રાણિ પ્રકાર જીજા દ્વિગુણાં
અથવા હૃદી હેબ નાહું એં ઘેરું ૦ એં
દેઢારુ અથવા હૃદી દેબ ષેડારે
બનોબસ્તુ કર્તા યે જિમેકુ રષણ પ્રકા-
રરે રણિબે અર્થાત્ હૃદી જમા એક-
બેલકે ન નેલ ક્રમે નેબે | એહિ
નૂંન બનોબસ્તુ બ ૩૦ ર્ષ અર્થાત્ એન
૧૯૧૦ સાલ પર્યાન્ત પ્રબલ રહિબ ગાંધી
બ ૧૫ ર્ષ ઉત્ત્રાર્થુ નુથી આવા જિમેર માપ
હોઇ રહ્યું ઉપરે ઉપર લિખેલ નિરખરે
જીજા બધિબ | ટેલર સાહેબ યે સમય
ગ્રામરે એ નિયમ પ્રચલિક કર પાલ દેખી
અનુભૂ યદ્યપિ રહ્યું ઉપરે નિર્ભર કરા
પાછ પારે તાદા હેલે નૂંન બનો-
બસ્તુરે શાકબા ટ ૮૦૯ કા લેખાએ
જીજા હૃદી દેબ માફ એં અનેક જિમે
નૂથી આવાદ હોઇથુબા હેઠુરુ નોહલે
ગૃષ્ણજિ ઉપરે દાખાર શાકબા ટ ૯૫ કા
હૃદી હેલથ૾કું | પણ મનુષ હૃદી
ઘણે ભુલના કલે એ દરરરે કર હૃદી
અચ કોહલ અઠલ એં એથુર અનુભૂર
પ્રમાણ એહિ યે જમા બેશીરે નૂંન
બનોબસ્તુ ચલુથબા પ્રદ્યમે જિમેર મૂલ્ય
શાકબા ટ ૧૧૯ કા પર્યાન્ત હૃદી દેબાર
દેખા યાએ |

ସାଧୁହିନ ସଂବାଦ ॥

ଶ୍ରୀଅବାବୁ ପୁତ୍ର ମୁଦ୍ରି ମନ୍ଦିରମାର୍ଗ ଦରକ୍ଷେ ଗଠ
ହସ୍ତାହରେ ପାଠକମନ୍ଦିର ଜଣାଇ ଥିଲା । ଏହି ମାଙ୍ଗଳିଧାର
ଜଞ୍ଚନେଜଙ୍କର ଛାନ୍ଦ ଦିଗ୍ବିର କର ପିଲା ମୁଖମରୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ଦେଲେ । ପ୍ରଶଂସିତ ବାହୁ ମନ୍ଦିରମାରେ ବନ୍ଦ ହୋଇ କର
ଯବୁ କରିଥିଲେ ଓ ଚିନିକଣା ପ୍ରଥାନ ରକଳ ଓ ମୁକ୍ତାର
ନିୟମ ବରିଥିଲେ ଓ ଜଞ୍ଚନେଜଙ୍କର ମଧ୍ୟ ନିଜେ ଶାନ୍ତି
ଦତ୍ତ କରିଥିଲେ । ମନ୍ଦିରମା ନିୟମି ଦିଲ ଆନେକ ମେଳେ
ବଚେଇରେ ଲୁଣ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଯେବେବେଳେ ଜଞ୍ଚନେଜଙ୍କର
ଶବ୍ଦମର୍ଗାରୁ ଆହନ ଧୂର ଉଠିଲା । ଏହାହିଁ ଦିନର ଠିକ୍

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରମାନ

ଉତ୍କଳସାହିକା ଶାୟରିଶ ମାତ୍ରେ ସିପୁମର ସନ୍ ଧ୍ୟାନ ମସିଦା ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠପତ୍ର ।
ଉତ୍କଳବିଜ୍ଞାନିକା ସମ୍ମାଦିକ ମହାଶୟାମ
ସମୀପେଶ୍ୱର

ମହାଶୟ !

ଆପଣ ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଟିକୁ
ଆପଣଙ୍କ ଉତ୍ତଳ ବିଜ୍ଞାତ ପଡ଼ିକାରେ ସ୍ଥାନ
ଦାନ କର ପ୍ରକାଶ କଲେ ଚିରବାଧିତ ହେବୁ ।

ଆପଣଙ୍କୁ ଓ ଆପଣଙ୍କ ପାଠକବର୍ଗରେ ଅଧି-
କାଂଶ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜୀବ ଥରୁ ସେ ପଠନାକାର୍ତ୍ତ୍ବୀ
ନିଃସ୍ଵ ବାଲକଙ୍କ ସୁଲଗୁହ ନିର୍ମିଶାର୍ଥେ କେବେଳ
ଦେଶହିତେଷୀ ବିଦେଶୀନାତି ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ମହୋ-
ଦୟମାନଙ୍କର ଶିଖିକୁ ବିଦ୍ୟନିଷାହାର୍ଥେ ଆବେ-
ଦନପତ୍ର ପ୍ରେରଣ କରା ଯାଉଥିଲା, ତତ୍ତ୍ଵ
ପଠନାକ୍ଷେ ସମ୍ମାନ୍ତ ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ମହାଶୟମାନେ
ଅକ୍ଷୟତଚିତ୍ତରେ ଯେଉଁ ହେବା (ସ୍ଵାକ୍ଷର ଦାନ)
ପ୍ରେରଣ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା କୃତଙ୍କତାପୂର୍ବକ
ସ୍ଵକାର କରା ଯାଉଥରୁ । ପୁଣ୍ୟ ଏଥିବାର
ନିବେଦନ ଏହି ସେ ଆର ଯେଉଁ ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି
ମାନେ ହେବା ଦେବାକୁ ସ୍ଵାକ୍ଷର ହୋଇଅଛନ୍ତି,
ତାହା ସେମାନେ ସ୍ଵରଣ କରି ପଠାଇବାହାର
ଅତିବାଧତ କରିବେ, ଏମାନଙ୍କ ଭିନ୍ନ ଉକ୍ତ
ଧର୍ମିର୍ତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତେ ଦେଶୀୟ କବା ବିଦେ-
ଶୀୟ ଭବୁ ଓ ଧନାତ୍ୟ ସେ କୌଣସି କ୍ୟାନ୍ତି
କିଛି ଦାନ କରିବେ ତାହା କୃତଙ୍କତା ସହ
ଗମାନ ହେବା ଇତି ।

ଆପଣଙ୍କ ନିତ୍ୟ ବାଧ

ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥୀ ଗାଉଚ

ବାପକୁ କେନେରେଲ୍ ସ୍ଵଲ୍ପ ସଙ୍ଗାଦକ

ଦେବା ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମ ।

ଶ୍ରୀ ମହାରାଜା । ବ । କେରୁ ଝର

ଶ୍ରୀ କଳା । ୧ । ୩୦୯

ଶ୍ରୀ ପୁନା । କ । ପାଳଲହୁତୀ

ଶ୍ରୀ କାରୁ ଜନ ଶାମସୋନ ଗୁରୁ

ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତକ ହାଜି ୧

ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତିବ ହବବ

ଶ୍ରୀ ବାବୁ କେନ୍ଦ୍ରଲାଭ ଡିପାର୍ଟ୍ମେଣ୍ଟ ନେଇର

ବାଣିଜ୍ୟ	ଦାନିଏଇ ସାହୁ ସକ୍ତି ଓ ବେରସିମ୍ବର	ଟ ୨୯
ପୋପେସ ।	ଆବମ ପାତ୍ର ଡେବ୍ରାଣୀ କେଲଇ	ଟ ୫୯
	ରବକ ପାତ୍ର ବା, କେ, ସ୍କୁଲ୍ ଯୁ ମାନ୍ଦରଟ	୫୯
	ଦାରୁଅବଶରତ ବା, କେ, ସ୍କୁଲ୍ ହେଉମାନ୍ଦରଟ	୧୦୯
ଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତିବ ହାଜି ସାହୁଏଇ ଲେଦା,		ଟ ୫୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଦିନକା ଜ ଯାତକ		ଟ ୫୯

ମାନଗୟ ଶାଳ ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡ ଉତ୍କଳପାଠ୍ୟକାର
ସମ୍ବଦକ ମହାଶୟ ମମାନକଳେଷ ।

ମହାଶୟ

ଅଳରେ ପୁଣି ଏ ଅଧୀନ କେତେକ ପଂକ୍ତି
ଦେଇ ଆପଣଙ୍କ ପଦିକାର ହ୍ଵାରଦେଶରେ ଅଶା-
ସ୍ଥରବରେ ଦ୍ୱାରାୟମାନ ହୋଇଥାଏ । ଏବା
ଆପଣଙ୍କର ଚିତ୍ର ମନୋରଙ୍ଗକ ଲୋହିଲେ ମଧ୍ୟ
ଅତିଥିବରେ ଏକଶାର୍ଦ୍ଦରେ ପ୍ଲାନଦାନ ଦେଇ
କୃତାର୍ଥ କରନ୍ତି ।

ଏହି ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶରେ ବିଶେଷରେ ଏହି
କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ କେବେକ ସୁବିଶ୍ୱାଚ ଜମିଦାର
ପ୍ରଭୃତି ଧନିମାନଙ୍କୁ କମେଁ ନଷ୍ଟ ହେବାର
ସଦାସଂଦା ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ଏହାର କାରଣ
ଏ ଅଧୀକ ପୁଲବୁଦ୍ଧିରେ ବିବେଚନା କରିଥିଲା
ଯେ ଏ ସେମାନଙ୍କର ବିଛ ନିଜ ଦୋଷ ଏବଂ
ଅବଶ୍ୱ କର୍ମଗୁର୍ବମାନଙ୍କଙ୍କଙ୍କାର, ସେଉଁମାନେ
ଏହାରୁ ଉତ୍ତିଥିଲେ ସେମାନେ ତାହାଙ୍କର ପଡ଼ୁ-
ରିତା ଓ ଗରୁପଣଙ୍କାର ଉପାର୍ଜନ କରି ମଧ୍ୟ
ରଖିଗଲେ । ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କର ମାନବଲାକା

ସମ୍ବରଣ ସମୟରେ ଉକ୍ତ ଲାଲା ମଥ ଭାବାଙ୍କ
ହୁବରେ ଗମନ କଲା ଭାବାଙ୍କର ଉଦ୍‌ଧର୍ଯ୍ୟ-
କାରିମାନେ ପ୍ରାୟ କେଇକ ପରିଣାମ ବୟସ
ହେଉନ୍ତି ଅବା ଅଧିଗାତ ବୟସ ହେଉନ୍ତି
(କେହି କେହି ଜୀମା କବ) ସେମାନଙ୍କୁ
ସେମାନଙ୍କ କର୍ମଗୁରୁମାନେ ସେ ଆଜିକୁ ଜଳା-
ଇବେ ଅବା ସେପରି ସେମାନେ (କର୍ମଗୁରୁମାନେ)
ଜୀବି କଲେ ଭାବୁରେ କେହି ତୃଷ୍ଣୁଧାତ ନବି-
ନାହିଁ ।

ସବ ଜମିଦାରମାନେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କଠାରୁ
ନିୟମିତ ମାସକୁମାର ମାସୁକାର ଆୟୁଷଦୟ ପ୍ରତିବି
ନେତ୍ରଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଜମିଦାର ସମ୍ବର୍ଗୀୟ ମଳ-
କମାନ୍ଦ ସ୍ଵର୍ଗଂ ତଦନ୍ତ କରୁଥାନ୍ତେ ଏବ
ମାସକରେ ଥରେ ହୁଅଥର କରେଣ୍ଣ ସନ୍ଦର୍ଭକ
କର ସେମାନଙ୍କର ଦୋଷଗୁଣ ଦେଖାଇଥାନ୍ତେ
ଭାବାଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ସୁଶୃଙ୍ଖଳାରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ଚଲୁଥାନ୍ତା । ଧୂନ୍ତ୍ର ସେମାନେ ଘାଣ୍ଡାତ୍ୟନ୍ତକର-
ଣରେ ଯେପରି କୋଟି, ପେଞ୍ଚଲାନ ପ୍ରତିବି
ଧାରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ସେହିରୂପ ଆପଣାର କାର୍ଯ୍ୟ
ଦ୍ୱାରା ନାହାନ୍ତି, ଦୁଃଖର ବିଷୟ !

୨୨ | ମୁଣ୍ଡାରେ } ଅପଣଙ୍କର
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର କନ୍ଦ ।

ଶ୍ରୀଲ ମହାମାନ୍ୟବରୁ ପରମପୂଜ୍ୟମାୟୀ ଗ୍ରାସୁଳ
ଉତ୍କଳସଧିକା ସମ୍ମାଦିକ ମହାଶୟୁ
ଉଦ୍‌ବାରଚରେଷ୍ଟ
ସବନୟୁଃ

ମହାଶୟ ! ଅପଣଙ୍କ ଉତ୍ତଳପାପିକାରେ
ଅଗନ୍ତୁମାସ ତା ୧୯ ରଷ୍ମ ପଦରେ ଯେଉଁ ସବଳ
ପ୍ରଶ୍ନ ଦେଇଥିଲେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ହୋଇ ସପ୍ର-
ମାଣ କର ଉତ୍ତର ଲେଖିଥିବୁ ଅନୁଗ୍ରହକର
ଆଗର ସପ୍ରାବର ଉଚ୍ଚ ପାପିକାରେ ପ୍ଲାନ ପ୍ରଦାନ
କର ତିରବିଧି କରିବାହେବେ ।

ବ୍ୟକ୍ତି

ବ୍ରାହ୍ମିଣାଃ ସଂଧିକାଃ ପ୍ରବସେଷୁଭ୍ରା ନବେତ୍ର
ପ୍ରଶ୍ରେଷ୍ଠାତ୍ରର୍ଥ ଯଥା;—

ଶର୍ମୀଲା ବିନା ସକଳର ବିପ୍ରା ନ ପ୍ରବସନ୍ତ
ଦିନ ପ୍ରମାଣଂ ଅଗ୍ରଭାଷଣେ । ଶର୍ମୀଲାଦାଂ ବିନା
ବିପ୍ର ସକଳକେ ନ ଚ ଶ୍ରୀମତ୍ । ଉଚ୍ଛବି । ପ୍ରମୁଖ-
ଦିନ ଧ୍ୟାନାନ୍ତରର ନ ଗଛେତ୍ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ପୁରୁ-
ଷାତ୍ମମ ବାରାଣ୍ସିଯାଦିଭିତ୍ୟ ଘେରବାସୋନ୍ତେ ।
ସର୍ବରେ ସ୍ଵର୍ଗକୁବ୍ୟମେତି ସ୍ଵର୍ଗକୁର ପ୍ରାମାଣ୍ୟର
ରଜକାର୍ଯ୍ୟବିଶାସ ବିଦେଶେ ନିବିଷ୍ଟ ସକ-

ଲହେଷୁ ଦିଶ୍ରେଷୁ ତାବାଚ୍ଛପ୍ତି ବା ନବେଳ
ପ୍ରଥମୋତ୍ତରଂ ।

ଶକ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟବିଶାଦବିପ୍ରାଣାଂ ସକଳତ୍ରାଣାଂ
ଶ୍ଵାନ୍ତସବସ୍ତୁତରେସତି ନ ବାଚେତ୍ରାଦୁଃ ।
ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରମାଣଂ । ତହେବ ସଥା;—
ଶକ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟବିଶାଦବିପ୍ରାଣାଂ ପ୍ରବସନ୍ତି ଯଦା ତଦା ।
ନ ତେଜ ଦୋଷମିତ୍ୟାତୁ ଶକ୍ତାଧୀନା ଯତଃ ପ୍ରଜାଃ
ତୁମ୍ଭୁ ପଞ୍ଚାଂ ବିନା ପ୍ରବସନ୍ତି ତତ୍ତ୍ଵ କା ହାନିରତ
ନ ବାଚ୍ୟ । ଯତଃ ପ୍ରବାସେ ଶ୍ରୀଗାନାଂ ପହା-
ଶୂନ୍ୟଭୟା ଦୃଶ୍ୟପ୍ରେତି ଧର୍ମିଣା ମୁହଁ-
ଦଃ ସାଦରଃ ପ୍ରବାସେତି ପହା ସହାବସ୍ତୁତରେ
ନ ପ୍ରବାସଦୋଷ ଦୁର୍ଗରାଜବାହ ତତ୍ତ୍ଵ ପହା
ସହଗମନମନୋୟ । ଗୁହଣୀ ଗୃହମୁଦ୍ୟତେ ।
ସହକର୍ମପରିତ୍ୱର୍ତ୍ତମା ସ୍ଵପରହାୟଦା ଶାଖ୍ୟଦିତ୍ୟା-
ଧ୍ୟାନାଂ ମର୍ଯ୍ୟାଦେତି ନବାୟାତ ।

ଶାନ୍ତିଗାନାଂ ପୁରିଶାଖାଧିପତ୍ରେ ସେବକର
କର୍ମଣି ତ ଅଧିକୃତରେ କା ନାର୍ଯ୍ୟରେତି ପ୍ରଥମୋତ୍ତରଂ
ସଥା;—

ଶାନ୍ତିଗାନାଂ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ର କର୍ମଣି ନାଥକାରଃ ।
ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରମାଣଂ ଶାନ୍ତିଗାନରେ ସଥା;—

ଇକ୍ଷ୍ୟାଧୟନ ଦାନାନ ବିହୁତାନ ଦ୍ୱାଜନାନ ।
ଜନ କର୍ମାବିଦାରାନାଂ ବ୍ରିଦ୍ଧାଶ୍ରମରେ ଦିତାଃ ।
ଇତି । ଅନ୍ୟତ ସଜନଂ ଯାଜନଂ ତେବାଧୟ-
ନାଶପନେ ତଥା । ଦାନଂ ପ୍ରତିପଦିଷ୍ଟେତି
ଶତକର୍ମଣି ଦ୍ୱାଜନାନ । ଏହତୁରତ୍ତ ମୃଷକୁ-
ରେ ଗତିନ୍ତରମଧ୍ୟରେ । ବିଭାଗୁତ୍ୟାନାଂ
ଜାବେତ ମୁତେନ ପ୍ରସ୍ତୁତେନ ବା ॥ ସତ୍ୟାନୁତେ
ନ ବା ଜାବେନ ଶୃଦ୍ଧାତ୍ୟା କଦାଚନ । ତତ୍ତ୍ଵ-
କିଲଂ ପ୍ରୋକ୍ତମମତଂ ସାଦଯାତିତଂ । ମତଂ
ନିର୍ଭ୍ୟଂ ହି ସାରଣ୍ତାବେ ପ୍ରମୁତଂ କର୍ମଣଂ ସ୍ମୃତଂ ॥
ସତ୍ୟାନୁତ୍ୟ ତୁ ବାଣିଜ୍ୟ ସହତିନୀତସେବନଂ ।
ବର୍ଜ୍ୟେତ୍ରାଂ ସଦା ବିପ୍ରୋ ସଜନ୍ୟସ୍ତ ଜୁଗ୍ୟସ୍ତ-
ତାମିତି । ତତ୍ତ୍ଵ ମନୁଷ୍ୟ । ସୀଦନ୍ ବିପ୍ରୋ ବଣିଗ-
ଦ୍ୟା ନ ଶୃଦ୍ଧାତ୍ୟା କଦାଚନେତି । ଶିଳୋହତି
ରବହତିରତି । ମାତ୍ରେବାବହେଦକର୍ତ୍ତଃ ଏହୁତି
ଦ୍ୱାମିତି ନିଷ୍ଠିନ୍ମୁଖ । ଅଭିଦକ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ର କର୍ମଣଃ ।

ଶାନ୍ତିଗାନାଂ ବିଧେୟ ବିର୍ମାରିତୁତ୍ତାଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
ଦ୍ୱାମିତି ଶାନ୍ତିମୟାବ୍ୟବଂ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତସ୍ୟ ଦାଲକସ୍ୟ ଜନୁକାଲାଦ୍ୱାର୍ତ୍ତାନ
ଦିବସାଦିବା ଶଶିମୟଂ ବୟସ ପ୍ରମାଣମିତି ପ୍ରଥମୋତ୍ତରଂ । ଗର୍ଭାନ ଦିବସାଦେବ ଜାଗସ୍ୟ
ପୁରସ୍ୟ ବୟସ ପ୍ରମାଣଂ ପରଗଣିତର୍ବ୍ୟଂ ନ ଭୁବନେ
ଜାବେତ । ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରମାଣଂ ଗଦାଧରପଦିତୌ ।
ସଥା;—ଶୁଦ୍ଧସେବାତୁପ୍ରସ୍ତୁତେବ ସମୟ ପରଗଣାମିତି ବରନାତ୍ । ତତ୍ତ୍ଵ । କିମ୍ବକଂ
ବନ୍ଧୁନାଲଂ ।

ବଶଂ ବଦ

ଶା ଯୋଗିମିଶ ସମୀ
ଆ ମାଲକର ସଦସ୍ୟ ଶର୍ମିତି
ପୁରୀ ପାର ନର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟର

ଏହି ତମାରେ ଦେବତା ନହୁତ ପରାମର୍ଶତିବ୍ୟ ଦରେ
ରତ୍ନ ରତ୍ନ ନିଜରେ ଓ ମନାନର ପ୍ରଦତ୍ତ ଉତ୍ତାରେ
ଲେବିପଠାଇଲେ ସବ୍ୟାଧାକଣେ କୁହାପରଶରେ ସମ୍ମା
ନୁହନ୍ତା । ସମାଦର

ଶାନ୍ତିମୂଳପତ୍ର ଦେବ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଷ୍ଟ୍ର ପାତ୍ର

ସାପୁତ୍ରିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଉ ୧୫ ଜ

ତା ୬ ଦିନ ମାତ୍ର ସିମ୍ବଲ ସନ୍ଦର୍ଭ ହେବା । ମୁଁ ଅର୍ଥିକ ବିଶ୍ଵ କଷେତ୍ର ଏବଂ ବିଦେଶରେ ପାଇଥାଏଇବାର କାମକାରୀ କରିବାର

କଣ୍ଠ ଖ୍ୟାତି

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୫
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଳ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟି ୨୯
ମଧ୍ୟସଲପାଇଁ ଜାକମାସ୍ତଳ ଟ ୫୦

ରୁଣ୍ଡିଯୁ ତାନ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ବିବାଦ ମାମିଂସା ହୋଇ ନୂଜନ ସନ୍ଧିପତି ଲେଖାପତି ହୋଇଥାଏଇ । ଅବଳମ୍ବନେ ତାହା ସ୍ଵର୍ଗରେ ହେବା ନିମିତ୍ତ ପେକଳ ନଗରକୁ ଅସିବ । ଏ ସନ୍ଧାନୀର ଗୋଟିଏ ଭାବୁ ସୁଭିତ୍ର ଓ ଭଦ୍ରାର ମହାକାଳ ନାଶ ପୁରୁଷ ହେଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇବା ଏଥର ସନ୍ଧିତ ସର୍ବକାଳ ପ୍ରାୟୀନୀ ହେବ ।

କାନାହାର ସୁଦରେ ଜୟନ୍ତ କରିବାରୁ ଜେନରଲ ଗବର୍ନ୍ମ୍ ପ୍ରଶଂସା ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ସୀମା ନାହିଁ ଗ୍ରାମଜା ମହାଶାଶୀ ଶାୟୀ ଏହାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଛପଦ ଦେବାକୁ ମନ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମାତ୍ରାକର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେବାରେ ଅଧିକ ସର ନେବିଲ ଦେଇଲେନେ ଆଗାମୀ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରେସରେ ମାସରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କଲେ ଉଚ୍ଚ ପଦରେ ସର ଗବର୍ନ୍ମ ନିୟମକୁ ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଥାଏ । ଅସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ କରିବାର ପାଇଁ ଶୈଖିକ ଏବେ ଶାୟୀ ସମସ୍ତକୁ କପାଳରେ ଘଟଇ ନାହିଁ ।

ପୁଣି ଏକ କହିଛ ଦେବାରର କଥା ଏ ହାର ନାମ ଲର୍ଜ ରିପନ୍‌ଜର ପ୍ରଥମ ଦେବାର ହେବ । ସିମଳରୁ ତାରଯୋଗେ ସବାଦ ଆସିଥାଏ ଯେ ଆଗାମୀ ଦିବମର ମାସ ତା ୧୦ ରିକ୍ଷରେ କହେଇଥାରେ ଏ ଦେବାର ହେବ ଏବଂ କହୁର ଉଦ୍ୟମ ଆଜିତାରୁ ଲାଗିଗିରି । ପଞ୍ଚାବ

ଏଲକାର କେତେଜଣ ବଜାଁ ବଜାଏ ଏବଂ ସୀମା ପ୍ରଦେଶର ଦେବାରମାନକୁ ଆମହଣ ହେବ । ବୋଧ ହୁଅଇ ଅଧିଗାନପ୍ରାଣ ସମ୍ବର୍କରେ ଏ ଦେବାରର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଲର୍ଜ ଲିଟନଙ୍କ ଦେବାର ପର ଅନର୍ଥକ ଗୃହିକା ଟଙ୍କା ବ୍ୟାପ୍କ କଲେ ଦେବାରର ସୁଖଯାକ ଟାକ୍ସ ବାଟେ ବାହାର ଯିବ ।

ଲିବରଲ୍ ଗବର୍ଣ୍ମେଅନ୍ତରୀକ୍ଷତାରୁ ଆମେମାନେ ସେମସ୍ତ ଉପକାର ପାଇବାର ଆଶା କରିଥିଲୁ ତାହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଲାଇସେନ୍ସ ଟାକ୍ସଟ ଉଠିଯିବା ପ୍ରଧାନ ଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ସେ ଟାକ୍ସ ଉଠି ଯିବାର ତେଣିକି ଥାର ବିଲାତର ସେକଟିଶାନ୍କ କହିବାକୁ ଜଣାଯାଏ ସେ ଏହା ଚିରପ୍ରାୟୀ ହୋଇ ରହିବ ଏବଂ ମୁକ୍ତର ବେଳନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟୁ ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନ ଶତ ଅଛୁ ତାହିଁ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଟାକ୍ସ ବସିବ । ଅଧିଗାନ ପୁନର ବ୍ୟାପ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା କାରଣ ଏପର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥାଏ । ଭାରତିବାସିଙ୍କ କଣାକରେ ସୁଖ ନାହିଁ ତାହା ନ ହେଲେ ଯେଉଁ ଲିବରଲ୍ ଦିଲାଇଲୁ ପ୍ରଧାନ ଲୋକମାନେ ଏ ଟାକ୍ସ ବିବୁଦ୍ଧରେ ଏବେ କଥା କହିଥିଲେ ସେ କି ଏହାକୁ ଚିରପ୍ରାୟୀ କରିବାକୁ ମନ ବଲାନ୍ତେ । ନୂଜନ ଗବର୍ନ୍ମର ଜେନରଲ ଏବସ୍ଥରେ କି ବିଶ୍ଵ କରିବେ ଦେଖିବାରେ ଅସିବ ।

ପାଲ୍ମେଅ ସରାର ଗୋଟିଏ ଅଧିବେଶନ କଲିତମାସ ତା ୫ ରିକ୍ଷରେ ବନ୍ଦ ହେଲା । ଲର୍ଜ କ୍ଲନସଲର ଗ୍ରାମଜା ମହାଶାଶୀଙ୍କର ବକ୍ତା ପାଠ କରିଥିଲେ । ତାହିଁରେ ଭାରତବର୍ଷ ସମ୍ବର୍କରେ ଲେଖା ଅଛୁ କି ଅଧିଗାନପ୍ରାଣ କରିବାର ବାହାର ଅଧିକାର ପାଇଁ ବ୍ୟାପ୍କ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଯନ୍ୟଧି କି ଯୂଦିବିଗାନ୍ଧିର ବେରତା ନିମିତ୍ତ ଦିଶାଗ୍ରହଣରେ କାନାହାରକୁ ରକ୍ଷାକରିବା ନିମିତ୍ତ ସେନ୍ୟ ପଠାଇବାର ପ୍ରୟେଜନ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର କେନରଲ ଗବର୍ନ୍ମ ଉକ୍ତକୁ କିମ୍ବାର କରି ଥିବାର ଆର୍ଥି ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରୟେଜନ ନାହିଁ । ଅଛେବ ଗ୍ରାମଜା ମହାଶାଶୀ ଭରିଯା କରିବି ବିଶ୍ଵାସ ଏ ଯୁଦ୍ଧ ଧେଇ ହେବ । ଭାରତବର୍ଷର ଦେଶବରେ ଗୁରୁତର ଭୁଲ ବାହାର ଥିବାରୁ ସେଠା ଅୟବନ୍ୟବ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଅବସ୍ଥା ଜଣାଯାଏ କହିଥିଲେ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ମାତ୍ର ଅଧିଗାନ ପୁନର କରିବାରେ ଯାହା ବ୍ୟାପ୍କ ହୋଇଥାଏ କହିଥିଲେ ଉପସ୍ଥିତ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଏହାକିମିନ୍ତି ତାହା ଅନ୍ତର୍ଭାବ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ଏତୁପରେ ଦେଖାଯାଏ ସେ ଗ୍ରାମଜା ମହାଶାଶୀଙ୍କର ଭାରତବର୍ଷ ପ୍ରକାର ଏଥର ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଥାଏ ।

ପଟୁଆସ ବିଷୟରେ ଯେ ନୃତ୍ତନ କପ୍ମାବଳୀ
ପ୍ରଭୁର ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ଗୋଟିଏ ଛାଡ଼ିଲା
ଏ କାହାମୟ ବିଧ ହୋଇଥାଛି । ତାହା ଏହି ଯେ
ଯେଉଁ ମହାଲମାନଙ୍କରେ ପୂର୍ବ ବନୋବସ୍ତୁ
ସମୟରୁ ପଟୁଆସ ଅଛିନ୍ତି ସେ ମହାଲମାନଙ୍କର
ଦିବସ୍ୟତ ବନୋବସ୍ତୁରେ ପଟୁଆସିଲାକେ ଖାଇଲା
ଦେବେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଜାଗାର ବାଜ୍ୟୁଗ୍ର ଦେବା
ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ଘରବେ ଓ ସେ କମ-
ମାନ କରବେ ଓ ସେ କାଗଜପତ୍ର ସରକାରରେ
ଦାଖଲ କରବେ ତହିଁର ବିଧମାନ ପର୍ବବର୍ତ୍ତ
ହୋଇଥାଛି । ପଟୁଆସ ସମୂଳେ ଉଠିଯିବା କଥାଟି
କମିଦାରଙ୍କପତ୍ରରେ ଶୁଣ ସମ୍ବାଦ ଅଟଇ ଓ ଯେଉଁ
ମହାଲମାନଙ୍କରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଟୁଆସ ଅଛିନ୍ତି
ସେଥିର କାଗଜ ପଟୁଆସଦାର ଦାଖଲ ହେ-
ବାର ବିଧ ଦୋଇ ନ ଥିଲେ ଆହୁର ହଲ
ହୋଇଥାନ୍ତା । କାରଣ ସେ କାଗଜମାନ
ଅନର୍ଥକ ଓ କଷ୍ଟଦାୟକ ଅଟେ ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ-
ଠାରୁ ପଟୁଆସ କାଗଜ ନ ନେଲେ କିପରି
ଦାଖଲ କରିବ ସୁଚିରାଂ ସେ ମହାଲମାନଙ୍କର
କମିଦାରମାନେ କଷ୍ଟ ଓ ଝର୍ଣ୍ଣାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ
ନ ପାଇବେ । ପୂର୍ବ ପଟୁଆସମାନେ ଏକାଗଜ
ଦାଖଲ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ରକଟସାହେବ ଓ ଶୋର
ଶାହେବ ରହିର ଅକର୍ମଣ୍ୟତା ଓ ନିଷ୍ଠଳତା ବିଷୟ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଜଣାଇ ସମ ୮୨୦ ସାଲରୁ
ତାହା ରହିବ କରିଥିଲେ । ସେ କାଗଜ ସେହି
ପରି ରହିବ ରହିବାର ଭିତର ଓ ଏକେବିନା
ପଟୁଆସମାନେ ଯେପରି ମାଦାଳିଥା ଜାଗାର ଖା-
ଇଥିଲେ ସେହି ପରି ଖାଇବାର ହଲ ଏ କାଗ-
ଜ ଦାଖଲର କଷ୍ଟମ ହଲ ନହେ ।

ଓଡ଼ିଆ ନାଳମାନକରେ ଆହାୟ ଦେବ।
ମାସୁଲର ନୂହକ ଭାଉ ଗଜେଠରେ ଜାହାର ଥିଲା।
ଏବଂ ଏ ଭାଉ ଗଜ ଅଗସ୍ତ୍ୟମାସ ଭାରିଖଣ୍ଡାରୁ
ପ୍ରତିକଳି ଦେବାର ଆଜ୍ଞା ଥିଲା । ଅମ୍ବେମାନେ
ଦେବିଲୁ ଯେ ନୋହାର ବୋଲ୍ହାର ଉପରେ
ସେଇଁ ଦରରେ ଧୂଫୋ ମାସୁଲ ତିଥୀ ଯାଉଥିଲା
ଭାବା ଠିକ ରହିଥାଏ । କେବଳ ଧୂଫୋର ଭାଉରେ
ଯେ ସମସ୍ତ ଦୋଷ ସ୍ଵର୍ଗ କିଛି ମଧ୍ୟରୁ ବେଶେଷ
ବଶୋଧନ ହୋଇଥାଏ ସୀମା ହେଲା କରିନେବା
ବାହୀସ ଗୋ ୧୦୦ ଟାକା ଧୂଫୋ ଟ ୦୯ ସ୍ଵର୍ଗ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୂର ପଇସା ହୋଇଥାଏ ଓ କାୟ-
ହେଲା ଉପରେ ଧୂଫୋ ସବୁ ଓ ମୋଟ କାଠର
ମାସୁଲ ଏକବମାନ ସ୍ଵର୍ଗ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଠର

ମୋଟ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଗୋଟିଏକୁ ଟଂଧିତାରୁ ଦୂର
ଆଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ହାତେରିରୁ
ଅଧିକ ଲମ୍ବ ଦ୍ଵିଗୁଣା ଦିପରେ ଟଂଧିତା ହୋଇ-
ଥିଲା । ଏପରି ଖାଲି କୌକାର ମାସ୍ତୁ ପରେ
ମାଧ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ନିୟମ ଯାଇଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ
ଭିନ୍ନର ସ୍ଵଭାବ ଏକ ଭାବ ଅର୍ଥରୁ ବର୍ଣ୍ଣକାଳରେ
ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କାଳରେ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ।
ଆମେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ଏହା ହାତ କାଠ
ବାର୍ତ୍ତିଷ ଉଚ୍ଚାଦ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ନାଳରେ
ଗତାପୃତ କରିବ କିନ୍ତୁ ଆହୁ ଗୋଟିଏ ଅଭାବ
ରହି ଗଲା । ଅଛି ସାମାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଯଥା
ଛିଣ କୁଟୀ ପନି ପରିବା ଉଦ୍‌ବାହି ପନ୍ଥରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦ୍ରୁବ୍ୟ ପରି ମାସ୍ତୁ କେବାର ନିୟମ ଦିଲ ହୋ-
ଇନାହିଁ । ପ୍ରଥମରେ ଏପ୍ରକାର ଦ୍ରୁବ୍ୟ ବୋଣାଇ
ଦେବା କୌକାଳୁ ଖାଲି କୌକା ମଧ୍ୟରେ
ଧରିଥିଲେ ବଜ ଦିଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଏଥର କାରବାର ବିସ୍ତାର ହେଲେ କିନ୍ତୁ ଅଧିକା
ମାସ୍ତୁ ନେବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରୁବ୍ୟର ନାହିଁ । କର୍ତ୍ତ୍ତ-
ପଣ୍ଡିତମାନେ ଏବଂ ପୃତ ଫର୍କର କଲେ ନାଳର-
କାର୍ଯ୍ୟକାରତା ବୃଦ୍ଧି ହେବ ।

କାର୍ତ୍ତିଲ ସମାଗ୍ରେଚ ।

ରଙ୍ଗକୁ ସେନା କାହିଁରୁ ବାହାର ଥିଲା
ଲାଗୁଥୋରସମାଦରେ କାହାର ମନ ନିବେଶ
ଦେଉ ନାହିଁ । ବାସୁଦରେ ସାଧାରଣାଙ୍କ ଜାତିକ,
ଯୋଗ୍ୟ ବୌଧି ବ୍ୟାପାର ସେଠାରେ ପଢ଼
ନାହିଁ । ଅମୀର ଅଚୁତନ ରହମନାରାତ ଅବ-
ସର କମେ ଆପଣା ବଜରୁ ଢୁକୁ ଛିଙ୍ଗବାରେ
ଲାଗିଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସହସ୍ରାଧାରଣକ ମନ ଦରିଘାୟ-
ପଗଳନସ୍ଥାନରେ ଉଛିଅଛି । ବାଦାହାରକୁ
ଜେନରଲ ସବର୍ତ୍ତସ ଅଧିବା ମାଡ଼କେ ପୃଷ୍ଠବ
ଶାନଙ୍କୁ ଘେରୁ ଶିଶ୍ବ ଦେଲେ ତାହା ଗତ
ସ୍ଵାହରେ ଲେଖି ଆହଁ ପୃଷ୍ଠବ ଶାନଙ୍କ
ପସରେ କେନରଲ ସବର୍ତ୍ତସ ସାମାଜିକ କାଳ-
ସ୍ଥରୂପ ଘୋଲିବାକୁ ଦେବ । ସେ ଦୂରତନ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୃଷ୍ଠବଶାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ସେନା ହିନ୍ଦୁ-
କିନ୍ତୁ କର ଦେଲେ । ମହି ଦଶବଳାର ଅପ୍ର-
ଗମା ବୈନ୍ୟ ଉନ୍ନତିମାନେ ବନ୍ଦ କରିଥିବାର
ସମାଦିତ ଅମୂଳକ ବୋଧ ଦେଉଥିଛି । ଯାହା-
ଦେଇ ପ୍ରଶଂସିତ ଜେନରଲଙ୍କ ବିଚମଦାର
ପୃଷ୍ଠବ ଯେ ବାଦାହାର ଗତ ହିରାଦକୁ ପଳା-
ଫିନ କରିଅଛନ୍ତି ତହଁରେ ସମେବ ହାହଁ ।

କଥିର ହୃଥର ଗାହାଙ୍କ ସବେ ଗାହାକର
ପ୍ରଥାକ ସୈନିକ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଏବ ତିଳଶର
ହସଗା ଦୋତ ସୁଆର ଏବ ଗେଟୋଏ ମତ୍ତ
ଶେଷ ଅଛି । ଅନ୍ୟ ସୈନିକ ସମ୍ବୁ ଗାହାଙ୍କ
ଶତ ପଳାଇଥିଲୁ । ହସଗରେ ସେ ପ୍ରବେଶ
କି ହେଉଣ୍ଟି ଧେଠା ସୈନିକମାନେ ବିକ୍ରେମ
ହୋଇ ଅପଣା ସରଦାରକୁ ମର ପଢାଇ
ଅଛିଲି ଏବ ଏଣେ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ଧରିବା ନମିତ
ଜୀମଜ ମରାଶାଖାଙ୍କଠାରୁ ଥାବା ଅବେଳାର କଥିର
ହୃଥର ସୁରାହ ପୂର୍ବକରେ ବୌଣସିଠାରେ
ସୁଗତ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ ଏବ ଆମ୍ବମାନଙ୍କ
ବିବେଚନାରେ ଗାହାଙ୍କ ଗିରପ୍ରାରିର ତେଜ୍ଜ୍ଵା
ଦରିବା ଭାବୁ ଥାବନ୍ଦିକ ଅଟଇ । କାନାହାରର
ଇଂରାଙ୍କ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ଆହେଲ ଏଥର
ବହୁପ୍ରତି କି ସୁକଥାକ ହେବ ଜ୍ଞାନିବା ନମ୍ବର
ସମସ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତ ଏବ ଭାବସମ୍ବନ୍ଧ ସେ ଅଛିକାଳ
ସେ ପଥରେ ଗବ୍ରେମେଣ୍ଡକର ମନସୁ ପ୍ରକାଶ
ପାଇବ । କଣେ ସରଦାରକୁ ଏଥରେ ସଜା
କରିବା କଲୋବସ୍ତୁ ଫଳପ୍ରଦ ହେଲ ନାହିଁ
ମୟୁ ଅଧିକାର କଲେ ବସ୍ତୁର ବ୍ୟକ୍ତ ଲଗିବ
ଦାରି ଅନୁରତଃ ଦିଗନ୍ବାର ଗୋପ ସେ
ଦେଶର ଶାସନ ନମିତ ଦରିବାର ଓ ଗାହା ସେ
ଏଥବା ଭାବର୍ବର୍ଷ ଦେବାକୁ ବୌଣସି ମତ୍ତ
ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହନ୍ତି । ଏହିପରି ବିଷମସମାଧ୍ୟ ପଡ଼ିଥାଏ ।

— 1 —

ଏକାର ।
ଗନ୍ଧାର ସ୍ଥାନରୁ ଏ ନଗରରେ ଗଣେଶ
ପୂଜାର ଧର୍ମ କରିଅଛି । ନଗରରଙ୍କ ସର୍ବା ଅଧିକ
ସ୍ତରରେ ଉଚ୍ଚପଲାଶରେ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ
ହବି ହେବାର ଦେଖା ଯାଏ । ଏ ନଗରରେ
ସାନ ବଜ ନଗେଶ ପ୍ରତିମା ଦେଖିଲେ ବଞ୍ଚି-
ଲାର ଦୁର୍ଗୋଷ୍ଟବର କାଣ୍ଡ ମଳେ ପଡ଼ଇ ।
ଏମନ୍ତ ହୃଦୟାଳୀ ନାହିଁ ଯେ ସେଠାରେ
ନଗେଶବର ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିମା ବସି ନାହିଁ
ଏହ ଅନେବ ବୁଦ୍ଧର ଅପଣା ପିଲାଙ୍କ ଅଥବା
ଅବଧାନଙ୍କ ଅଳ୍ପରେଥରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ
ନଗେଶ ପ୍ରତିମା ବଜାରରୁ ହିଣିଲେଇ ପୂଜା
କରୁଥିଲା । ନଗେଶ ପୂଜାର ହବିଲେ କେ-
ବଳ କୁମାର ଓ ଚିତ୍ତବାରଙ୍ଗର ବ୍ୟବସାୟ
ହବି ହୋଇଥିଲା ଏମନ୍ତ ନମ୍ବର ନ ନା ପକାର
ନୁହିୟ ଗାନ ବ୍ୟବସାୟର ମୋଟି ନୁହନ
ଅଳ୍ପର ଫଥ ଚିତ୍ତଥି । ଏହ ସେଠୋତ୍ତର
ବ୍ୟବସାୟ ଅବଶ୍ୟକ ଦେଖି ଅମମାନଙ୍କର

ଦୂର୍ବଲିକାବ ଜୀବ ହୋଇଥାଏ । ଦୂର୍ବଲ କାରଣ
ଏହି କି ସଙ୍ଗୀତ ଯେ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦର
ଏକମାତ୍ର ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥାନ ଅଙ୍ଗ ଥିଲେ
ଏକଥା ଅବ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଜାଗରି
ରହ ଅଛି କାରଣ ଯେତୋରେ ପୂଜାବିଷି
ଥାଏ ସେତୋରେ କୃତ୍ୟ ଗାନ୍ଧ ଭନ୍ଦ ଅନ୍ୟ ଚର୍ଚା
ଦେଖାଯାଏ ନା । ବାସୁଦେବରେ ସଙ୍ଗୀତ ଯେ
ତିତ୍ତବିନୋଦର ପ୍ରଥାନ କାଳରୁ ଦେବତାରୁ
ଇତର ମନୁଷ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହର ଚର୍ଚାକରି
ଆସୁ ଅଛନ୍ତି ଏବ ବିଜ୍ଞବିଜ୍ଞାନେ ଏ ବିଦ୍ୟାର
ଭନ୍ଦ ନିମିତ୍ତ ଯୁଧ୍ୟେନାଟି ଯହ ଓ ଚେଷ୍ଟା-
କର ପୁଅଶ୍ଵ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତବର୍ଷର ସଙ୍ଗୀତର
ଉତ୍ସବା ପ୍ରାପନ କର ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି
ସଙ୍ଗୀତର ଯେତେ ଅଧିକ ଚର୍ଚା ହୁଅଇ
ଦେଇ ଆଜନ୍ଦର ବିଷୟ ମାତ୍ର ବିଷାଦର
ବିଷୟ ଏହି ଯେ ଶାସ୍ତ୍ରକାରମାନେ ସଙ୍ଗୀତର
ଉତ୍ସବର୍ଷାଧନ ନିମିତ୍ତ ଯେ ସମସ୍ତ ନିମ୍ନମୁଖୀ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଯେ ସବୁ ଫିୟୁ-
ହାର ସଙ୍ଗୀତ ଅନନ୍ତମଯୁ ହୁଅଇ ସେ ସମସ୍ତ
ଜାଣିବା ଓ ଉଦୟନ୍ତରେ ଅଭ୍ୟଧି କରିବାକୁ
ଚକହି ଯହ ନ କରିବାରୁ ଏହାହାର ଯେତେ
ଦୂର ଆଜନ୍ଦାଲୟ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାବୀ ଘଟନା
ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ସଙ୍ଗୀତଶାସ୍ତ୍ର ଅତି ଦୂରିତ
ଅଳ୍ପ ଆୟୁଷରେ ଧାର ଦେବାର ନୁହଇ ।
ସୁତରଂ ଶାସ୍ତ୍ରର ନିୟମାନ୍ୟରେ ସଙ୍ଗୀତବି-
ଦ୍ୟାରେ ନିଷ୍ଠାଦେବା ଲୋକ ଅଳ୍ପ ହେଠ
ପଡ଼ନ୍ତି ଏ ବ୍ୟବସାୟକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତୁମନେ
ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଅବଲମ୍ବନ କରିଅଛନ୍ତି ସେମା-
ନଙ୍କର ନା ବିଦ୍ୟା ନା ସଙ୍ଗୀତ ଜୀ ଭାଇକାତ୍ମା
ଅଛି । ସେମାନେ କେବଳ ସାମାଜିକେ ପେଟ
ପାଇବା ନିମିତ୍ତ କାହାର ମତ ଏକ ଅରକାନୀରୁ
ଶିଳ୍ପାକର ଏକ ପଞ୍ଚା ଦଶିଶୀ ବା ଦୁଇଶ୍ଶି ନାଟ୍ଯା
ପିଲ୍ଲ ଛାକର ଯାତ୍ରାପତ୍ର ସମୟରେ ବାହାକୁ
ସେଇ ଭିନ୍ନରିକ୍ତ ପ୍ରାୟ ହାରୀରେ ହିଲିନ୍ତି
ଏବ ଲୋକଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଭନ୍ଦ ଓ
ମାର୍ଜନ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଭାବୀ ଶୁଣି ତୃପ୍ତି-
ଲୁହ କରନ୍ତି । ଏହିନୁପେ ପ୍ରକୃତ ସଙ୍ଗୀତ
କାହାକୁ ବୋଲିଯାଏ ଭାବୀ ଏକାବେଳକେ
ଲୋପ ଦେବାର କହିଲେ ମଧ୍ୟ ଅରୁଣ୍ଟ ହେବ
ନାହିଁ । ଲୋକେ କେବଳ ମୋଟ ଫଳକ
ଲକ୍ଷକର ଗୁଣଗୋଲରେ ଅମୋଦ ଅନୁହବ
କରନ୍ତି । ସଙ୍ଗୀତର ପ୍ରଥାନଅଙ୍ଗମାନ ଅର୍ଥାତ୍

ସ୍ଵର ଭାଲ ଲୟ କଷ ଓ ସେ ସମସ୍ତ କି ପ୍ରକାର
ମିଶିଲେ ପ୍ରକୃତ ସଙ୍ଗୀତର ମୋହମାନଙ୍କୁ
ପ୍ରକାଶ ପାଏ ଓ କି ଦେବୁରୁ ଧ୍ୱନି ବିକୃତ
ଜାତ ହୋଇ ବିପଥର ଫଳ ଘଟାଏ ଯେଉଁ-
ମାନେ ଏହା ବୁଝିପାରନ୍ତି ସେହିମାନେ ସଥାର୍ଥ
ଶ୍ରୋତା ଏବଂ ଯେଉଁ ମାନେ କ୍ରିୟାହ୍ଵାର ଏହା
ଦେଖାଇ ପାରନ୍ତି ସେହିମାନେ ଗାୟକ କିନ୍ତୁ
ଏପରାର ଶ୍ରୋତା ଓ ଗାୟକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେ-
ଶିବା ବିରଳ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଶ୍ରୋତାମାନେ କଣ୍ଠ,
ରୂପ ବୟସ, ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ବନ୍ଦ ଏବଂ ଶିତର ଭାବ
କବିତ୍ବ ଲଭ୍ୟାଦି ସହ୍ଯରେ ଯାହାର ରୂପ ତାହା
ଯେପରିମାଣରେ ଯେଉଁ ନାଟ୍ୟପିଲାତାରେ
ଦେଖନ୍ତି ସେ ପାଶମାରେ ତଥାତାରେ ପ୍ରସନ୍ନ
ହୁଅନ୍ତି । ଏସମସ୍ତ ସେ ସଙ୍ଗୀତର ଅନୁର୍ଗର ନୁହଇ
ଏହା ଆମ୍ବେମାନେ ବୋଲୁନ୍ତାହୁଁ । ବାସ୍ତବରେ
ଏମାନ ସଙ୍ଗୀତକୁ ଲେଜା ମାତ୍ର ଏଥୁ ଉପରେ
ଯାହା ସଙ୍ଗୀତର ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ବିଦ୍ୟନ୍ତ
ହୋଇଥାଏ ତାହା ବିନା ପ୍ରକୃତ ସଙ୍ଗୀତର
ସୁଖଲଭ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଗୁର ପାଞ୍ଚଜଣ ମିଶି
ସେ ଯାହା ଶକ୍ତିଅନୁଧାରେ ଭରି ସ୍ଵରରେ
ଗାୟକ କରି ପାରିଲେ ଏବଂ ବାୟକ ତହିଁ
ସଙ୍ଗରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବଳରେ ମୃଦଙ୍ଗର ଶବ୍ଦ
ବାହାର କରି ପାରିଲେ ଉତ୍ତମ ସଙ୍ଗୀତ ହେଲା
ଏ ପ୍ରଦେଶର ସଙ୍ଗୀତ ବ୍ୟବସାୟିକତାରେ
ଏଥିରୁ ଅଧିକ କିଛି ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । ସଙ୍ଗୀ-
ତର ଏତାଦୁଷ ଦୁରବସ୍ତୁ ଦେଖି ବଙ୍ଗଲା ଓ
ପଣ୍ଡିତର ଲୋକ କି ଯାହାକ ମଧ୍ୟରେ ସଙ୍ଗୀତର
ଉନ୍ନତପ୍ରକାର ଚର୍ଚା ଥାଇଁ ସେମାନେ ସେ ଉପ-
ହାସ କରିବେ ଏଥିରେ ବିଚିତ୍ର କି ଅଛି ।
ବାସ୍ତବରେ ସଙ୍ଗୀତର ଏପରି ଦୁରବସ୍ତୁ ଅଛି
ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଳ ଅସୁଦେଶୀୟକୁ ଏଥିପରି
ବେଳେ ଦୁଃଖ କରିବା ଏବଂ ଏଥିର ଉନ୍ନତର
ତେଣ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ ଏହିକଥା ସଂପଦାର-
ରିଶକୁ ପୁନଃ ପୁନଃ ସ୍ଥରଣ କରଇ ଦେବାର
ରହା ରଖି ।

ମୟୁରଭଣ୍ଡର ଶାସନପ୍ରକାଳୀ

ଗର ମୟୁରଭଙ୍ଗ ପନ୍ଦିକାରେ ଲୋଖାଅଛି କି
“ଆମେମାନେ ମୟୁରଭଙ୍ଗ ରାଜ କରେଇବା
ସମ୍ଭାବରେ ମାସମଧରେ ଅନେକ ଥର ପଳ”
ଗୋରୁ, ମହିଷ, ଶିଗ ପ୍ରଭାତ ପାନିର ଓ ବ୍ୟକ୍ତି-
ଦ୍ୱାର୍ଯ୍ୟ ପଣ୍ଡପୁଣି କଂସା ବାସନ, ଲୁଗାପଠା
ପେତି ପେଟେଇ ପ୍ରଭାତ ହିଲମନ ଓ ନୂତନ

ପୁରାତନ ଶୁଦ୍ଧାମଣ୍ଡଳୀ ପ୍ରକାଶିତରେ ବିଜୟ ନିଜମ
ହେଉଥିବା ଦେଖୁ ଅଛି । ଏମନ୍ତ କି ଏକ ଜଣଙ୍ଗର ଏକାବେଳକେ ସବ୍ରନାଶ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ଶୁଣିଲୁଁ ମହାରଜାଙ୍କ ରାଜସରକା-
ର ଅନାଦାୟୀ ରାଜସ ନିମନ୍ତେ ସରଦାର ଓ ମହାଲଦାର ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ଉପରେ କଲେବ୍ରଟିଶା
ବିଭାଗରୁ ଏହିପର ବିଧାନଦ୍ୱାରା ଟଙ୍କା ଆଦାୟ
ହେଉଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କର ଦେଶ
ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଏହିପର ଦେଶଦାରମାନଙ୍କର
ସମସ୍ତ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ବିକ୍ରିତ ହୋଇ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ
ହେଉଥିଲା; ଏପରି କାରବାର ଏଠା ମହାରଜନ
ଖାତକ ଏବଂ ମହାରଜା ଓ ରାଜୟ ସରଦାର
ପ୍ରଭୃତି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିୟମ ରଖିଅଛି ।”
ରଖି ପରିଶୋଧ ନିମିତ୍ତ ଖାତକର ଶୁଦ୍ଧାମଣ୍ଡଳୀ
ସମୟରେ ନିଲମ କରାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା
ଦେଖା ଯାଏ ଏବଂ ଏ ଶତ ସଂଖ୍ୟରେ ପ୍ରକାଳିତ
ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଖାତା ଆଦାୟ ନିମିତ୍ତ ବହୁ-
ସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରକାଳର ଉପର ନିର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରକାର
ଦ୍ରୁବ୍ୟାଦି ବିକ୍ରି ହେବା ଅସାଧାରଣ ଅଟଇ ଏବଂ
ଏକଥା କଦାଚ ସୁଶ୍ରାଵନର ପରିଚ୍ୟକ ନୁହଇ ।
ଆମ୍ବୋମାନେ କି ଗଢ଼ିଲାଇ କି ମୁଗଳବନ୍ଦରେ
ଦେଖୁଁ ସେ ପ୍ରଜାମାନେ ଖାତା ଦେବାକୁ
ସମ୍ବଦ୍ଧ ଭବ୍ୟର କେହି ବାଜାଦାର ହେବାକୁ
ସୁଖ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ କେହି
ବାଜାଦାର ହେଲେ ଭୂମିଧକାରୀ ତାହା ରହ
ସମ୍ବଲ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ତୁଟି କରିଛି
ନାହିଁ । ଏହା ବୋଲି ସେ ବାଜା ଖାତାର
ନାଲଙ୍ଗ ଅଦୌ ହୁଅର ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ନୁହେ ।
ଅଧିକାଂଶ ବାଜା ଖାତା ନାଲଙ୍ଗର ମଳ ଅନ୍ୟ
ପ୍ରକାର ବିବାଦ ଅଟଇ ଏବଂ ମାମଲାହାର ସେ
ବିବାଦର ମୀମାଂସା ହୋଇ ଗଲେ ପ୍ରଜା କୌ-
ଶ୍ଵରିଗୁପ୍ତେ ଅପଣା ଦେଶା ପରିଶୋଧ କରେ
ସେଥିପାଇଁ ତାହାର ଦ୍ରୁବ୍ୟାଦି ନିଲମ ହେବା
ଅଛି ବିବଳ । ବିଶେଷ ଗଢ଼ିଲାଇରେ ଶୁଣିଅଛି
ସେ ପ୍ରଜା ବାଜାଦାର ହେଲେ ସେ ଅପଣା
ଭୂମିରୁ ବହି ହୁଅର ଅନ୍ୟ ଲୋକ ତାହାର
ବାଜା ଆଦାୟ କର ସେ ଭୂମିକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରଇ ।
ମୟୁରହଞ୍ଚରେ ସେ ପ୍ରକାର ନିଲମର କଥା
ଉପରେ ଲେଖାଇ ରହି ରହିରୁ ଅନୁମାନ ହୁଅର
ସେ ସେଠା ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପରେ ଏତେ ଅସୁକ
କର ବସିଥିଲୁଁ ସେ ତାହା ସେମାନେ ଦେବାକୁ
ଅନ୍ୟମ ଅଥବା କୌଶଳ ବାରଣାରୁ ଅପଣା
ତୁଟିବ ଦେଶ ନ ଦେବାକୁ ମେଳ କରିଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ କାରଣ ସଙ୍କଳନରେ ପଦିକାରେ ଲେଖା-
ଅଛି କି ଯଦ୍ୟପି ମହାରାଜା ମାଗନପତ୍ର ଉତ୍ସାହ
ଅନେକ ପ୍ରକାର ସାମଧିକ କର ଦ୍ୱାରା ଦେଇ
କେବଳ ତୁମିର ଉତ୍ସାହର ଅନୁସାରେ କର
ବସାଇ ଥିଲୁଣ୍ଡି ମାତ୍ର ପୁଣେ ଏକ ପ୍ରକାର
ମୋଟରେ ଯେତେ ଦେଖ ପାଇଁ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମା-
ନର ଜମା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ବୋଲି ଯାଇ ନ
ପାରେ । ଏଥରୁ ଏମନ୍ତ ଅର୍ଥ କରିବା ଅସମୀକ୍ଷା
ନୁହେ ସେ ମହାରାଜା କେବଳ ପ୍ରକାଶରେ
ମାଗନ ଉତ୍ସାହ ଦ୍ୱାରା ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଡି ମାତ୍ର
କାର୍ଯ୍ୟରଙ୍ଗ କିମ୍ବା ପରିମଳାଗ କରି ନାହାନ୍ତି ସୂଚନା
ତଥା ପ୍ରକାରର କର ତାର କୌଣସିରୁପେ
ଜଣା ହୋଇ ନାହିଁ । ବରଂ ମାଗନ ଉତ୍ସାହ
କି ଯାହା କେବେଥି ଦେବାକୁ ହେଉଥିଲା ବର୍ତ୍ତମା-
ନର ଜମା ମଧ୍ୟରେ ଆସି ନିମ୍ନମିଳିତଗୁପେ ଆଦୟ
ହେବାରୁ ପ୍ରକାରୁ ଅଧିକ ବାଧୁଅଛି । ଏ ପ୍ରକାର
ଅନୁମାନଦାର ପ୍ରକାରର ମେଳ କରିବାର ମଧ୍ୟ
ଦିତିର ହେଉ ନାହିଁ । ଗତକାଳ ପ୍ରଜାମାନେ
ସତରତର ମେଳ କରନ୍ତି ସତର ମାତ୍ର କୌଣସି
ଆଜ୍ୟାଗ୍ରାହ ବିନା ମେଳ ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଲା । ଉଚ୍ଚତର
ବ୍ୟକ୍ଷା ବିବୁଦ୍ଧରେ ମେଳ କରିବାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଅତିକ୍ରମ ବିରଳ । ବାସ୍ତବରେ ତଥା ଗତକାଳ
ସରଳ ପ୍ରକାର ସଜବ ବିରୁଦ୍ଧ ଅଟଳ । ଅକ-
ଏବ ମୃଷ୍ଟ ଜଣା ପାଇଁ ଅଛି କି ମହାରାଜାକର
ପ୍ରକାର ପାଲନ ସାଇରେ ବିଶେଷ ଦେଖ ଅଛି ଓ
ସେବେ ଭାବୀ ହେଲା ତେବେ ମହାରାଜାକର
ଦାନ୍ତରେ ଯେବେ ସୁଖ୍ୟାତି ଶ୍ରାୟାଏ ସେ
ସମସ୍ତ ଅସାର ବୋଲିବାରୁ ହେବ । ପ୍ରକାରୁ
ସୁଖରେ ରଖିବା ରଜାର ସଫର୍ଯ୍ୟାନ କାର୍ଯ୍ୟ
ଏବ ଜହିରୀର ରଜନ୍ତର ଅଭ୍ୟନ୍ତରକ ଶାସନ
ପ୍ରକାର ସମ୍ଭାବନ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବା
ଦିତିର । ପ୍ରକାରୁ କଷ୍ଟ ଦେଇ ଅର୍ଥ ଲାଭ କର
ସେ ଅର୍ଥକୁ ସେବେ ଉତ୍ସାହ ବିଷୟରେ ଦାନ
କଲେ ସୁଦା ତହିଁରେ ବେହିକ ବା ପାରିଦିନ
ଉପକାର କିମ୍ବା ନାହିଁ । ମୁସ୍ତରିତର ମହାରାଜା
କାନ୍ଦାସବାର ଦାନ ଓ ସର୍ଵାର୍ଥଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶଂ-
ସାରଜନ ହୋଇ ତେଣାର ଗୋରବର ପ୍ରଶଂ-
ସାରଜନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଭାବାକ ରଜକାର୍ଯ୍ୟରେ କୌ-
ଣସି ମୁକୁତର ଦେଖ ଦେଖିଲେ ସରବରତ
ଅମ୍ବାନଙ୍କର ମହିମାର ଜ୍ଞାନ ହୁଅଇ କାରିଣ
କାରିଣର କେବଳ ଉତ୍ସାହର ପ୍ରଶଂସା
ଶୁଣିବାର ଅମ୍ବାନେ ପ୍ରାର୍ଥି । ଅଭବନ
ମହାରାଜାକୁ ବସୁର ଅନୁଶେଷ କରୁ ଅଛୁଁ ଯେ

କ୍ଷଣମାତ୍ର କିଳମ, ନ କର ପ୍ରକାଳ ଉପରେ
ଭୁବିତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ଶାଦୀ
ସୁନ୍ଧରୀମରେ ଆଦୟ କରିବାର ବିନୋବସ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ ସେମନ୍ତ କି କର ଆଦୟ ସକାଶ
ପ୍ରକାଳର ସବନାଶ ଘଟଣା ହୋଇ ନ ଥାରେ ।

ସାଧୁହିନ ସଂବାଦ ।

ବାଣରଙ୍ଗାରକ ମହିମା ସଖର୍ଷରେ ଏଠା ହଲେହଳେ
ମାହାତ୍ମିକିଷ୍ଟ, ଶାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସବାଦ ଦେବାର ଦେବେଳ
ପୃଷ୍ଠାଟି ପାଶକୁ ଥାରୁ ଉପ୍ରେଷୀ କଲେହଳକହାଏ
ବନ୍ଦେହକର ସାହେବଙ୍କ ଜର୍ମାନରେ ଅମିକାରୁ ସେ ତାହା
ବିଦାରଗର ଏହି ଉପାୟ କର ଅଛୁଣ୍ଡ କିମିକୁତୁବାର ମାହା-
ତ୍ମିକାନାରେ ସ ୧୦ ଖା ସମୟରେ ସମ୍ଭବ ଦିନଶାୟାନାହ
କେଇ ମାହାତ୍ମିଲୁହ ଦେବେଳ ମାହାତ୍ମିକ ସେହଜନ ସମ୍ବାଦ
ଲେଖି ଦିନଶାୟାନାକ ଦିନଶାୟାନକ କିବିକିରୁ ସଠାଇ
ଦେଇଲୁ ଦିରିଶୁଦ୍ଧାର ସେହଜନ ପ୍ରାର୍ଥମିକାହକ ସବାଦ ଦେବେଳ
ଏବ ଦିନରେ ସବାଦ ପାରବାର ପ୍ରାର୍ଥନା ହେଲେ ନିଯମିତ
ସିମ୍ବ କଂଠ ଦିନଶାୟାନକ ପତଳ ଦିନଶାୟାନା ଦିନଶାୟାନା ତତ୍ତ୍ଵ
ଦିନଶାୟାନ ମନର ବହାର୍ହ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସବାଦର ମୂଳ ବାଜନ,
ଏହେବୁ ବନ୍ଦେହକର ସାହେବ ଦାଖଲାରକ ମୋକଦମ୍ମ
ସଖର୍ଷରେ ଅତିରିକ୍ତ ଦିନ କାହା ଦେଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବତଳ
ରେ ସବାଦ ଦେବାର ନିଧ କରି ଆଚାର । ଏହା ଅତି ଉତ୍ତର
ଦୋଷାନ୍ତର ଓ ଏଥିରେ କରିବାରକିମ୍ବା ଏହା କି ତୋର ଘର
ଦେଇଅଛି । ଏହା ହୋଇଥିଲେ ସବାରେ ମୂଳ ପତଳପତଳ
ପ୍ରାଣକୁ ଦାଳକ କରିବାରେ ମାହାତ୍ମିକ ଆଜାର ଘେରେ
ପରିଦିନ କରିବ କରିବାର ଅଥ ପଥାନ୍ତେ ।

ଏ ସ୍ମରଣ୍ୟରେ କଥିତର କୁଳ ବର୍ଣ୍ଣ କଥାରେ । ଏହୁରେ
ପ୍ରାଚୀ ଲକ୍ଷା ନ ଦେବାକୁ ଅନ୍ତର ଦୂର୍ଦ୍ଵେଶର ସମ୍ବନ୍ଧ
ଅଛି ଓ ଜୟମାନ ବଢ଼ିଗାର ଅର୍ଥ ହୋଇଗନ୍ତି । ସେଇ
ଏହମୟରେ କଥିନା ଦିନୀ ଦେବ କେବେ କଥା ହୋଇବା
ଦେବ ।

କଟକର ଦେହୁ ଯେବୁଳି ମାନରେ ତୁଲ ଗନ୍ଧ ପାଇସବାର ହନ୍ଦୁ ଘେଟୁ ଅଟ ଲେଖି ଅବରା । କାହା ଦିନରେ କ କଥାଜାଳ ସେଥରେ ଲେଖାଯାଏ ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ । ଦେବ ସମ୍ମରଣ ଏବଂ କହାନ୍ତି କ ଅଛେବ ମୁଦ୍ରଣ କଥା । କଲେଖାଯାଏ । ଦେବାମି ବାସମାନେ ଦେବକର ଫଳୟ ତା ମନ୍ଦିରରେ ଦବାଣ୍ଟ କର ଷାଷ୍ଟ ନାହାନ୍ତି ।

ସୁମୃତ୍ତ ସେ ବାଲେସର ପୁରୁଷ ମୁଣ୍ଡକା ସାହେ
ନିଜକର ଅନ୍ଧକାର ପ୍ରଦେଶ ଅପେକ୍ଷା ଗୋଟିଏ
ଅନ୍ଧକାର ପ୍ରଦେଶ ବିବାହର ପ୍ରତି ଅଧିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ହେବାର
ଅଛନ୍ତି । ତାହାକର କୋଠି ହିତ ଅଧିକାରୀଙ୍କେ କେବୁ
ସାହୁର ଚନ୍ଦ୍ରପତ୍ରର ଗୋଟିଏ ଅନ୍ଧକାର ପ୍ରଦେଶ ବିବାହ
କୋଠିରେ ପଢ଼ିଥିଲା ପାଦକମାଳେ ଘେମାପଦ୍ମ
ଅରେ ବାଲେସନର କାନ୍ତିହାରରେ ଦେଇଲେ ତହୁଁ
ଫଳ ନ ହେବାର କଣ୍ଠ କାନ୍ତିହାରରୁ ପଠାଇଲା
ଦୟମ ହୋଇଥି ସେ କଣ୍ଠର ମୋଖାନିମାଳେ କାହାର
କର୍ତ୍ତାପ୍ରତି ଭାବୁରେ କରେଣ ସାକଥାର ହେବେ । କରନ୍ତୁ

ଦେବରୋଧା ଗୋରୁ ତେଣୁ ପ୍ରେସ୍ଟ ଦେବାରେ
ବୋସନିମାନେ ଫୌଜିଯାରେ ମାଲଖ କରିଅଛନ୍ତି ଏହି
ମୋହଦମା ଶ୍ରୀ ବୋଗାଳବାବୁ ତେଣୁଙ୍କ ବନ୍ଦ୍ୟାର୍ଥିଙ୍କରେ
ମାତ୍ର ପୁରୁଷ ସାହେବଙ୍କ ଅଛନ୍ତିବି ଦେବିପଦରେ ବାଟୁଳ
ଏବଂ ମୋହଦମା ମହିଳା ହୋଇଥିବେ ।

ପଥ୍ମମୁଖର ମାରକ ଅନ୍ତରେ ଅମେର ହାମର
ମୋଟିଏ ମାଗ ଅଛି ସେଠାରେ ଲୋକର ମିହାଗାର ହାମର
କଥେ ଦୂରେଦୂରେ ଦୂରେ ଏହାମ ତାମ ଦିଅରେ
ମୋଟିଏ ବିଶୁଦ୍ଧନା ଜାତ ଚାହେ ତାହାର ବାହୁ ଶଳିର
ଯୋଗିବିହାର ବାହାର ଅଛି ଏହି ବାହାର ଏହା ବାହାର
ଏହା ବୋର ଏହା ମର ମାତ୍ର ହେଠ ଯୋଜାଏ । କିନ୍ତୁ ଆଜି
ମୂରାହିଷୀରେ ଯବୁ ହୋଇଥିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରପଞ୍ଚ ଲବଦ୍ଧ
ଅଛି ।

ବୁଦ୍ଧିର ସୁମାଗାବ ସେ ପତାକାର ନାହିଁଲ ଅଚିନ୍ତ୍ୟରେ
କୋର୍ଟ୍ ଅଛି ତେଣ ଅଶ୍ଵ କ ଯେଇଁ ମାତ୍ର ମହାକାଶ ମାତ୍ର
ପର୍ବତରେ ସାଂଖ୍ୟ୍ୟ ଉତ୍ସଦରେ ସେବନାମକ ବିଜ୍ଞାନ ସାଥ ମୁଖ୍ୟ
ହୋଇ କୋର୍ଟ୍ଟରୁ ପଠାଇଲେ ତହୁଁ ବୁଦ୍ଧିର ଅତିରି ମାତ୍ରି
ହେବ ।

ପେଟ ପୁଣ୍ଡରୀର କଟି ଏପରି ପ୍ରକଳ ହୋଇଥିଲେ
ଶାତ୍ରବିଦ ସେପରି କଟି ହୋଇଥାଏବାକା ଅନେକା । ୨
ମିଠ ଉନ୍ନତ ଚକ୍ରାଳିକ ଏଠା ବୈକମାହେ କହନ୍ତି ଯେ
ପୂର୍ବରେ ଏପରି କଟି ହେଉଥିଲ ମାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳାର ହାତରେଥି
ମୂରିଥର କଳ ହେବାକେ ଆର ହୋଇବିବିଧ ଗାଁ ବାହାର
ମାର ଦାରୁ ଗାଁ । ଗାତମାଳକ ନିଷ୍ଠା ଗାରି ବାଢାଇଥାର
ଦକ୍ଷାରୀ ଉପାୟ ନାହିଁ । କୁରକଳ ଅନ୍ତରକ ବସୁଳ ଶେ
ବରଧନେର ଜଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଧୀକ୍ଷତା କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ଉପରେ ଦେଖିଲୁ
ମାତ୍ର ଅଛି ଦେବାକୁ ସମ୍ମାନିତ କରିବାକୁ ଏଥିରେ କହିଲୁ କହିଲୁ
କା ଦେବ ଦେବାର ଦେବାର ଭାବୁ । ସାମୟିକ କରିବା
ମାତ୍ର ତେବେବୁ ପରିଚାଳନା କରିଲୁ କାହାରକୁ କୁଠା ମିଳିବା
ହାତୁ ଦେବ ଦେବାର ଦେବାର ଭାବୁ । ଆଜି ପ୍ରସ୍ତରିତ ଦେବାର
ପରିଚାଳନାରେ ମୁଁ ମୁଁ ଏହିପାରା ଥିଲା ।

ଅମେରିକାରେ ଏହି ଦଳର ପାଇଁ ପ୍ରତିକଣ ଦୋଷିତ
ଦ ଦାତା ଏହି ନିଜକିଛି ଏବଂ ମାରିବ ପାଇଁ କଲିବ ଏବଂ
ଏହାର କଲି ବୌଧଳ ସହିତ ଯେ ଏଥର କେବଳ ଲାଗାନ୍ତି
ମାତ୍ର ଅଥବା ବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ପାରେ । କେବୁଁ ଦର୍ଶିତିଥିଲା
ଏ ଦଳର ଅବଶ୍ୟକ କରିବି କରିବା କରିବି ଯେ ପାଇବାର
ମଧ୍ୟରେ ଏହାର କେବଳ ସତେ ଅଧିକ ହୋଇ ପାରିବ କେ
ବିଷ୍ଣୁବେ ୫୦ ମାଦ୍ଦାଳ ପାଇଁ ମୁହଁ ପାରିବ । କିମେ ମହିନେ
ଦଳକୁ ଡାକିବେ ଶିଖ ଆପିବା କରିବେ ।

ପାତ୍ରମାଳା ।

ଗବର୍ନ୍ମମେଘ ସିଲୋଳା ଫେବୃଆରୀ ୧

ଏହା କୁରିବସରେ ସ୍ଵର୍ଗାଦିତର ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଜନ୍ମୁଥି
ଅନ୍ଧ ହୋଇ ଦିବରୁହି । ଦିନବଳକ ପ୍ରଧାନ ଉଥାଦି
ବରମେଣୀୟ ଏହି ଦେଖାଯି ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ ଦଶ୍ୟ ଦୂରତା ।
ଦିନବଳା ଚୋକାନ୍ତକ ମାତ୍ରରେ ସ୍ଵର୍ଗବେଶରେଣୁଳ ଦିକ୍-
ରେ ଦିଲାଖିଟ ଦରଙ୍ଗ ନିର୍ମି ପାରେ ଯଥା—

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଏହାର ଏ ଅନୁଭବ କହିଲା । ଆଜିଦିନେ
କେମିଳା । ଏହା ଅନୁଭବକୁ ୧୦୯ ମୂଲ୍ୟ ଦିଲା ।

ଶ୍ରୀ କଣ୍ଠନାଥଙ୍କ ପୂଜା କରିବାକାରୁ ଦେଖିଲୁଛି ଏହାକାରର ସମ୍ମାନପ୍ରେ ମନ୍ଦ ର ର୍ତ୍ତବ୍ୟାତିର ହେବ ।

କାନ୍ତିମାଳା

ସାଧୁତିକସମ୍ବନ୍ଧପତ୍ରକା

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତା ୨୫ ଦିନ ମାହେ ବିଶ୍ୱମୁଖ ସଙ୍କ ୧୯୮୦ ମହିନା । ମୁଁ ଅର୍ଥିନ ବ ୧୨ ନ ସଙ୍କ ୧୯୮୮ ସାଲ ଗନ୍ଧବାର

ਦੂਜੇ ਲੀਪਾ

ଏ ସ୍ପାହରେ କାହିଁଲଗ କିଛି ବିଶେଷ
ସମାଦ ନାହିଁ । କାହାହାରରେ ଇଂରାଜମାନେ
ଆଖିପଢି ବିଶ୍ଵାର କରୁଥିଲନ୍ତି ଏବଂ ଶାପକୁ
ଲୟାଲପାଦେବ ସୋର ସମସ୍ତ ବ୍ୟାଧାରର
ତ୍ରାଦାଧାରଣ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରେରଣ ଦେଉ ଥାଇନ୍ତି ।
ଯୁଦ୍ଧବିଜ୍ଞାନ ହିମାତରେ ପଦ୍ମଶବ୍ଦିବା ନ ପଡ଼ୁଥିବାର
ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କୁ ଧରିବାପକାଶେ
ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଚେଷ୍ଟା ହେବାର ଦେଖାଯାଉ
ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଏ ସ୍ପାହରେ ସମସ୍ତ
ଚପରୂପ ।

ଅସ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି ଆଇକାନୁସାରେ ଜାଗିଦୋଇ-
ଥିବା ନିୟମାବଳିରେ ବିଧାନ ଥାବୁ କି ବନ୍ୟ-
ପଶୁଙ୍କ ମାରିବା କାରଣ ଯେଉଁ ମାନେ ଅସ୍ତ୍ର
ଓ ବାବୁଦ ଇତ୍ୟାଦିର ପଣ୍ଡା ନେବେ ସେମାନ-
ଙ୍କଠାରୁ ରସମ ନିଯୁତିବ ଲାଗୁ । ଏହି ନିୟ-
ମାନୁସାରେ ପଣ୍ଡା ଦେବାପକ୍ଷେ ଯେମନ୍ତକୌଣସି
ପ୍ରକାର ଅସଙ୍ଗତ ବାଧା ଦିଖୁ ନ ଯାଏ ଏଥି-
ପାଇଁ ଗବଣ୍ଟିରଙ୍ଜେନରଲ ପ୍ଲାନ୍ସ୍ ଗବଣ୍ଟିମେଡି-
ମାନଙ୍କ ସର୍କାରର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅମେ-
ମାନଙ୍କ ସର୍କାରର ଯେଉଁମାନେ ବନ୍ୟପଶୁଙ୍କ
ଅଛିବାରୁ ମେତକୁ ରଖାଇବା ସକାଶେ
ଅସ୍ତ୍ର ଉଚିତାର ଆବଶ୍ୟକ କୀମି କରନ୍ତି ସେ-
ମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ନିୟମାନୁସାରେ ବିନା ପିସିବେ
ପଣ୍ଡା ପାଇ ପାରିବେ ।

ଜ୍ଞାନେ ପହଞ୍ଚେରକ ଲେଖିଥିଲୁଣି ବି ଶୈଟ
ଗ୍ରାହକୀ କୂଳଠାରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘାଟ ଧର୍ମନ୍ତି ବଟଟି
ଏମନ୍ତ ଅସ୍ତ୍ର ତର୍ମଣାର ହୋଇଥାଇ ଯେ ସେ
ବାଟରେ ଝାଲିବାର କଟିନ ଓ ଉପରେ ସଙ୍ଗେ ସେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛିଲୁ ଯେ ସେ ଅଛିଲିର ଲୋକମାନେ
ରେଡ଼ିସେସ୍ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ କି ? ରେଡ଼ିସେସ୍ ନ
ଦେଇ କେଉଁଆଜେ ଯିବେ । ଅମୂଳକର
ଦ୍ୱାକମ ଓ ରେଡ଼ିସେସ୍ କରିଗଲିମାନେ ପଥକର
ଉପର କରିବାକୁ ଯେମନ୍ତ ଉପର ସେ ଟଙ୍କାର
ଉଚିତ ବ୍ୟାପ୍କ କରିବାକୁ ତେମନ୍ତ ନୁହନ୍ତି ।
ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଲୋକଙ୍କୁ ନାନାପ୍ରକାଶ
କଷ୍ଟ ଦେଇ କର ଆଦୟ କରୁଥିଲୁଣି ଯେବେ
ତାହାରୁ ନ୍ୟାୟ ଓ ସୁକର୍ତ୍ତର୍ଯ୍ୟକ ବ୍ୟାପ୍କ
କରନ୍ତି ତେବେ । କର ଦେବାକୁ ଲୋକେ
ଯେତେ ପାତ୍ରକଳନକ ମନେ କରନ୍ତି ଏବଂ ତଥାବି
ଯେ ପରିମାଣରେ ଘାନକର୍ତ୍ତି ଭଣା ହୁଅଛି
ତେବେ ହଥନ୍ତା ନାହିଁ ।

ବାବୁ ବନରମ ବୋଷ ବାକି ଉଦସିଲ-
କଚେଇଲୁ କେବଳ ଇଞ୍ଜାର୍ ହୋଇ ପାଇଥିଲେ ।
ସମ୍ମରି ଗର୍ଭମେଘ ଗଜେଟରେ ଦେଖାଗଲି
ଯେ ତାହାଙ୍କ ମନସ୍ଥି ଫର୍ଜିଜଦାଶ ଏବଂ ଲଜଣା
ସମ୍ମରୀୟ ମୋକଦ୍ଧମାନ ବୃଦ୍ଧିବାର ଘମତା
ଦିଲ୍ଲୀ ଯାଇଥିଲୁ ଅଥବା ସେ ଏକଟଂ ନିସ୍ତରି ନ
ହୋଇ ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ଇଞ୍ଜାର୍ ରହିଥାଏନ୍ତି । ବୋଧ
କଥାର ଏକଟଂ ଓ ଇଞ୍ଜାର୍ରେ ବେତନର ବିଜ୍ଞାନ

ତାରିଖମ୍ୟ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଉ ବାବୁଙ୍କୁ ମାମଲ
ବୁଝିବାର ଶମତା ଦିଆ ଯିବାରୁ ଲୋକେ ଥିଲୁ
ମାନ କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି କି ଅସଲ ତତ୍ତ୍ଵବିଦାର ଗ୍ରନାଥ
ବାବୁଙ୍କୁ ଆତ୍ମ ବାକିକି ବାହୁଡ଼ାବିଜେ ହେବ ନା
ହିଁ ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କ ବଚୁବର ମୋକଦମାରେ କିଛି
ଦୁଇମ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଯେ,
ହେବ ଏମନ୍ତ ସମ୍ବାଦନା ନାହିଁ କାରଣ ଶୁଣୁ
ଥାହିଁ ଯେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅନୁରଥୁର ଏକନମର
ଶୁଭୁତର ମୋକଦମା ତାହାଙ୍କ ନାମରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ତାହାଙ୍କ ଜବାବ ତଳବ ହୋଇଥାଇଁ ।
ଏ ସମୟ ବୁଝାପୁଣ୍ୟ ହେବାରୁ ଅବଶ୍ୟ ସମୟ
ଲାଗିବ ।

ଏ ନଗରରେ କେତେକ ଗୋଟା ଚାଟି
ପାଏଖାନା ଜନଶାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଥିଲା । ଶୁଣାଯାଏ ଏହିପରି ଗୋ ୪୦ ଟା
ପାଏଖାନା ପ୍ରମୁଖ କରିବାର ମୁଦ୍ରିଷିପାଳିଟି
ପ୍ରସ୍ତୁବ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ପାଏଖାନାମାନ ନିଭାନ୍ତ
ଆବଶ୍ୟକ । କାଠମୋଡ଼ ନିରାକୁଳ ଅଛି ସୁରମ୍ୟ
ସ୍ଥାନ ଓ କରେଣ୍ଟାକୁ ଯିବାର ଗୋଟିଏ ପଥୀ ।
ଗ୍ରୀଷ୍ମ ବୃତ୍ତରେ ସନ୍ଧାନମୟରେ ସେଠାରେ
ବୁଲିବାର ଅଛି ଆମନର ମାତ୍ର ଲୋକେ
ତହିଁର ଦୁଇପାଈଁରେ ମଧ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ
ଭାଲୁ ଦୂର୍ଗଞ୍ଜ ହୁଅଛି । ସେ ଅବଳରେ ଦୂର-
ତିକି ଗୋଟା ପାଏଖାନା ଆବଶ୍ୟକ ଓ ଯେ-
ପରି ଲୋକେ ନିରାକୁଳ ବାଲୁ ବା ବାଟିଘା-

ର୍ତ୍ତରେ ମେଘ ନ କରିଛି ଯେତେ ପଟକଣା
ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ ପାଏଖା-
ନାରେ ବହୁ ଦୋଷ ଦେଖାଯାଏ । ଗୋଟିଏ
ପାଏଖାନାରେ ୧୦ ୧୫ ହୋଠର ହେଲେ ଅତିରିକ୍ତ
ମାତ୍ର ସେ ଦରକୁ ଏକବାଟି ଓ ଏକ ପରଦା
ଏ ହେଉ କେହି ମହିକୋଠରକୁ ଗଲିବେଳେ
ଅନ୍ୟ କୋଠରରେ ଥିବା ଜ୍ଞାନମଳ୍ଲ
ଦେଖିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଠରର ମୁଥକ
ପରଦା ଓ ବାଟ ଏବଂ ଝି ପୁରୁଷଙ୍କର ମୁଥକ
ପାଏଖାନା ଆବଶ୍ୟକ । ଜଣମେଳଣ୍ଟର ସାହେ
ବ ଏଥର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି ।

ପୁଣି ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦର ପୁଷ୍ପରଣୀ ମାତ୍ର ଦ୍ଵିତୀୟ ଲବ୍ଧି । ଗତ ଦୂର ସପ୍ରାହରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଶୋଦୁ
ହେବାରୁ ଏ ପୁଷ୍ପରଣୀର ଜଳରେ ଉତ୍ସନ୍ମ
ଦେହଥିବା ମାଳଦଳ ପରି ଯାଇ ଏମନ୍ତ ଦୂରଗନ୍ଧ
ଜାତକରୁଅଛି ଯେ ତହିଁର ଚତୁର୍ଥାର୍ଦ୍ଦର କେତେ
ଦୂର ଯାଏ ଲେକଣର ବାଟରେ ଚାଲିଯିବା
ବିରକ୍ତଜଳନକ ହୋଇଥିଛି । ସେ ଅନ୍ଧଳରେ ଯା-
ମାନ୍ଦର ସର ଘାହଙ୍କର କଥା କିମ୍ । ବାର୍ତ୍ତ
ସେଗେ ସେ ଦୂରଗନ୍ଧ ବନ୍ଧୁବନ୍ଧୁର ଯାଏ ତୁମର
କରୁଅଛି । ଅଦାଳତ କବେଶରେ ଏଥିପାଇ
ବହିବାର କଟିନ । ଆମ୍ବେମାନେ ଏ ପୁଷ୍ପରଣୀର
ଦୂରବସ୍ତାର କଥା ଅନେକଥର ପୁଣ୍ୟାତ୍ମକ ହାବିମ
ଏବଂ ମୁଦ୍ରଣସିଲିନ୍ଡର ଗୋଚରରେ ଥଣ୍ଡି
ତହିଁର ପ୍ରଜାକାର ପ୍ରଥିନା କରିଥିବୁ ମାତ୍ର ସେ
କଥାକୁ କେହି ଦେନା କରୁନାହାନ୍ତି ବାହାର
ପ୍ରାଣେନ୍ଦ୍ରିୟ କି ଏମନ୍ତ ଅଣ୍ଣାତ୍ମ ହୋଇଥିଛି
ଅଥବା ସେମାନେ କି ସରକାରଙ୍କର ଏତେ
ହୃଦାକାଣ୍ଡ ସେ ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ
ଯବା ଭୟରେ ପ୍ରଜାଙ୍କ କ୍ରେଶପ୍ରତ ବିହିମାନ
ଦୃଷ୍ଟି କରୁ ନାହାନ୍ତି । ସେବେ ଏ ପୁଷ୍ପରଣୀର
ବିଧମତ ସମ୍ମାନ କରିବାକୁ ପ୍ରାଣ୍ୟ କର୍ମବ୍ୟକ୍ତି-
କର ଏତେ ତର ତେବେ ଆଗାତତଃ ମୁଦ୍ରଣ
ଦ୍ୱାରା କରିବାକୁ କେତେ ଶୁଦ୍ଧ କୁଳ ଏହାଳ
ପରିଷାର ରଖିବା ନମିତ ନିୟମ ହେଉନ୍ତି ।
ଏଥି ଭରାରୁ ଏ ବିଷାକ୍ତ ବାଷ ଦେବୁ କେଇଜା-
ନାରେ ଧୀତା ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ
କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ତେବେନ୍ତି ଦ୍ୱାରା ହେବ ।

গণেশ পকা

ଗରେଶବିଜ୍ଞାନୀଠାରୁ ଏ ପୁଣା ଅରମ୍ଭ
ହୋଇ ଗଲା ବୃଦ୍ଧତାର ଶେଷ ହେଲା । ଏଥୁ
ଦେଖିବେ କେବେ ନାଶେଷକର ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ହୋଇଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ବାଳ ପେତେ ପ୍ରତିମା ଥିଲେ
ଏହଦିନ ସମସ୍ତେ ପାଣିକୁ ଗଲେ । ଏରୁପେ
କେବେ ଗଣେଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦି ୧୯ ନ ସ୍ଥିତ ବଲେ ।
ଏତେ ଧାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଗଣେଶଙ୍କର ସ୍ଥିତ ଛରବା
ବିଧ କି ଅବ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରମାନେ ତହୁଁର ଉତ୍ତର
ଦେବାକୁ ସମ୍ମ ମାତ୍ର ଅମ୍ଭୋଲେ ସମ୍ମାଦଧି-
ତ୍ରରେ ପାଠ କରିଥାଏଁ ସେ ଗଜୁବ ପ୍ରଭାବ
ଦେବ କିମେହୁଁଠାରେ ଗଣେଶ ପ୍ରତିମା ପଞ୍ଚାର
ବିଷ୍ଣୁ ଆଜମର ସେଠାରେ ଏବହ ଧାର୍ଯ୍ୟକାଳ
ପ୍ରତିମ ରହନ୍ତି ନାହିଁ । ଚତୁର୍ଥିଦିନ ଗଣେଶ
ଦ୍ୱାରା ପୂଜା ଓ ତହୁଁ ଥରିଦିନ ବିଶର୍ଜନ ସ୍ତରର
ଗଣେଶଙ୍କ ସ୍ଥିତ କେବଳ ଦେତିଦିନ ଏବଂ
ନିୟମ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରତିକଳ ମାତ୍ର କେହି
ଗଣେଶଙ୍କ ପାଇଶାତ୍ର ଅଥବା ଦଶବଢ଼ ରଖି
ଏ ମରେ ଗଣେଶଙ୍କର ତହୁଁ ସ୍ଥିତକାଳ ଦଶର
ତରୁ ଅଧିକ ନୁହଇ ମାତ୍ର ଏ ନିଃରାଶେ ନାହିଁ
ମରେ ଲୋକେ ଦି ୧୯ ନ କିମ୍ବା ତହୁଁ
ଅସ୍ତ୍ର ରଖନ୍ତି । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିମା ପ୍ରକାଶେ
ଏ ପ୍ରକାର ସେହାଗୁରୁତା ଲାଭିତ ହୁଅଇ ନାହିଁ
ଏହା ଯେବେ ଶାସ୍ତ୍ରନୁମୋଦିତ ତେବେ ଗଣେଶ
ଶଙ୍କ ସ୍ଥିତ ଶବ୍ଦର ପରାରେ ଏହା ଉପଯୋ
ଅଛି କାରଣ ମୋଟା ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ନିୟମ
ଧୀନରେ ଗତ କର ପାଇଲ ନାହିଁ ।

କଥର ଦୁଆର ସେ ଏକହଳ ଗଣେଶୀ-
ଲୁର ଅପଣାର ପ୍ରେସ୍ ମୁଖି ବାହନରେ
ଚେଷ୍ଟା ବଢ଼ରେ ତୁମଣ କରୁଥିଲେ । ମୁହା
ବୌଣୀ ବାହଣ ବଶରଙ୍ଗ କିଛି ଦୃଢ଼ଗାମୀ
ହେବାରୁ ଗଣେଶ ସମ୍ମାଳ ନ ପାଇ ପତ୍ର ମଳେ
ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ବାହା ଦେଖି ବାସନ କଲେ । ଏହିରେ
ଗଣେଶ ଲଜ୍ଜିତ ଓ କୃପିତ ହୋଇ ତଳୁକୁ
ଅରୁଣାସ ଦେଲେ କି ଯେ କାହାକୁ ଦେଖିବ
କାହାର ଅମଙ୍ଗଳ ହେବ । ତଳୁ ବାହର ହୋଇ
ବହୁତ ବିନୟ କରିବାରୁ ଉତ୍ତର ଶାପକୁ ଦେବଳ
ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀପତି ପୁର ରହ ଆହୁ ମନ୍ଦିର
ବଢ଼ ସକାଶେ ଶତ ହେଲେ । ଏହ ହେତୁକୁ
ଉତ୍ତର ଚତୁର୍ଥୀର ଚନ୍ଦ୍ରର ନଞ୍ଜଳିନ ଦୋଷଯାଏ
ଏ ଦଳ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖିବ କାହାର ଚର୍ଣ୍ଣ
ଯାକ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ନାହିଁ ତଳୁ ବୌଣୀ
ଲେବକୁ ଦିବକୁ କର ଘନାତାରୁ ଗଲ ଆ
ଲଳେ ସେ ଦୋଷ ବନ୍ଧ ଯିବ । ଏହିପାଇଁ ଏହି
ବଢ଼ରେ ଟେକାବୁଣ୍ଡି ଓ ଗେହି ଲଜ୍ଜାଦିହାର
ଲେବକ ଗଲ କାହାକୁ ପୁରକର ମରାଇ ।

କଟକ ଖୋଷମାହାଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ।
ଆମେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦର ସହି
କମାଳକୁ ଜଣାଇ ଥାଏ ଯେ ଏତେବେଳେ
କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖନାଟି ଶବ୍ଦରୁ ସର ଛତନ
ହେବଳର କଟକ ଖୋଷମାହାଲର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ରେ ଦୃଷ୍ଟି ପତିଥାରୁ ଏବଂ ତହିଁଠାର ବୋ-
କୁ ଜାବାବଦହୁରେ ଥଣିଥାଇନ୍ତି । ବୁମି ଧଳୀ
ଝର୍କରେ ହୋର୍ତ୍ତଙ୍କ ଗତବର୍ଷର ବିଜ୍ଞାପନ ସମା-
ନ୍ନାନା କରିବା ସମୟରେ ଲେଖନାଟି ଗବ-
ର ସାହେବ ଦେଖିଲେ ସେ କଟକ ଖୋ-
ଷମାହାଲର ନୂତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ ଗୁରୁଗୁରୁ
ମା ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ଏକାବେଳେକେ ଏତେ
ମାର୍ବଳି ହେବା ଭାଙ୍ଗ ଅସାଧାରଣ କଥା ଓ
ବାର୍ତ୍ତ ଏହା କପର ମନ୍ତ୍ର କଲେ ତହିଁର
ବିଶେଷ ଦୃଶ୍ୟ ଜଣାଇବା କାରଣ ତାହାଙ୍କ-
ର ଅଦେଶ ହୋଇଥାଏ । ଆମେମାନେ ଆଶା
ରୁ ଯେ ବୋର୍ଡ ଏ ବିଷୟରେ ଚରିତରୀୟ
କରି ବାହୁଦ୍ୟ ଉପୋର୍ତ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ତାହା
ହେଲେ ଗବ୍ରୀମେଞ୍ଚ ଗୁରୁଗୁରୁ କମା ବୁଦ୍ଧି
ଦେଖି ଯେବେ ତମକୁ ହୋଇଥାଇନ୍ତି ତହିଁର
ଦ୍ୱାରା ତମକୁ ହେବା କରି ରାଗ ଗୁରୁଗୁରୁ
ଜମାବୁଦ୍ଧିତ ସାଧାରଣ କଥା ବହୁତ ପୁନରେ
ଅଠ ଦଶ ଅଥବା ତନ୍ମର ଘୋଲଗୁରୁ ଜମାବୁଦ୍ଧି
ଦେଖି ପାରିବେ । ଶାସ୍ତ୍ର ଜମୟ ସାହେବ
କରିବକରି ଖୋଷମାହାଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁର ପ୍ରସ୍ତାବ
କରିବା ବେଳେ ଅଢ଼େଇହଜାର ଟଙ୍କା କମା
ପୁନେ ପାଇଏ ବଜାର ପାଇବାର ଅନ୍ତର୍ମଳେ
କରିଥିଲେ ଶ୍ରୀମତୀ ରେବନାସ ସହେବ କମି-
ଶ୍ଵର ତହିଁରୁ ଟ ୧୦୦୦୦ ଟଙ୍କା କାଟି ଦେଇ
ଟ ୪୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥର ତଳତ କମାଇ
ଟ ୧୭୬୭ ଟଙ୍କା ପ୍ରିର କରେ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ମେଷରେ
ହେବଳ ଟ ୧୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅନେକ କଷ୍ଟରେ
ବସିଲେ ଏବଂ ତହିଁରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଲେବ
ତ୍ରିପରେ ୧୫୨୭ ଟଙ୍କା ଜମା ହୋଇଗଲା ।
ପ୍ରଜାମାନେ କରିବ ହେଲେ ଅପଣା ଦୃଷ୍ଟି
ଦୂରିତ୍ୱର ଓ ବୋର୍ତ୍ତଙ୍କ ଜଣାଇଲେ ମାତ୍ର ଗର-
ବଳ ଭୁବାର କିମ୍ବା ଶୁଣୁଥି ? ସେ ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି-
ଶାସ୍ତ୍ର ଧାର ମରେ ନାମନ୍ତର ହେଲ । ସତର ୩
ପ୍ରଜାମାନେ ନିରୂପ୍ୟ ହୋଇ ଦୂର ହୋଇ
ରହିଲେ ଏତେବେଳେ ଯରେ ଦସି କାନ୍ଦିଥ-
ନ୍ତି ଏବଂ କାଳମମାନେ ନିଷ୍ଠାର ପବରେ
ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଖରାଗା ଅଦ୍ୟ କରୁଥାଇନ୍ତି ।
ଯେବେ ନାମନ୍ତର କଟକ ଆଦ୍ୟ ହେଉଥିଲା

ଭାବ୍ଦା ମଧ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟଙ୍କର ହୃଦୀକା ଉଚିତ ।
ବନୋବସ୍ତୁର ଅଭି ସମସ୍ତ ଦୋଷ ଆମ୍ବାଳେ
ସୁନାଥ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିଲୁଁ ଏବଂ ତଥାର ପ୍ରଜା-
ମାନେ କପରିମାଣରେ ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରୁଥିଲାନ୍ତି
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ ଯେବେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ବଜ ଅବାଲଦ
ଏବଂ କରିବାକୁ ଖାଦ୍ୟମହାଲ ଛାପାରେ
ହୋଇଥିବା ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କର ବବରାଗ ହୁଏ-
ବେ ଭେବେ ଅନାପୁସ୍ତରେ ଜାଣିଆଇବେ ।

ନୀଳ କୋ' ସୁଲେ କାଳ ।

ଏ ଶିଖେନାମରେ କେହି' ବିଶେଷତଃ
କାଳର ବିଶେଷୀ ସ୍ଥାନରେ ଚକିତ ହୋଇ ଅମ୍ବାନଙ୍କ
ଆମେମାନେ ନାଲର ବିଶେଷୀ ନୋଟ୍ ତହିଁର
ଉପକାରିତା ଆମେମାନେ ଦୁଇ ଅଛି ଓ ପ୍ରତ୍ୟେ
ଦେଖୁ ଅଛି । ମାତ୍ର ସକଳ ସ୍ତରେ ସେପରି
ଉପକାର ହେଉ ନାହିଁ । କୌଣ୍ଡାରେ ନାଲ
ଯୋଗେ ଉପକାର ହେବା ଦୂରେ ଥାର ଅଧି-
କାର ହେଉଥାଣି । ନାଲର ସୁନ୍ଦର ଅଭିମୂ
ସମୟରେ ଲୋକେ କହୁଥିଲେ ନାଲ ଦେଖକୁ
କାଳ ହେବ । କିନ୍ତୁ କିଛିଦିନେ ପ୍ରାନେ' ନାଲର
ଉପକାରିତା ପ୍ରତ୍ୟେ ହେବାରୁ ସେ ପ୍ରବାଦ
ରହିବ ହେଲଥିଲା କେବଳ ନାଲ ସଙ୍ଗରୀୟ
ଅଧ୍ୟେ କର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସରେ ମୁହାରି ହେବେ
ଶୁଣିବାରେ ଆସୁଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମନ ବେଳେକ
ବର୍ଷ ହେଲା କେତେକ ପ୍ରାନେ ନାଲ ଯୋଗେ
ଅନ୍ୟ ଘଟବରୁ ସେ ସ୍ତରମାନଙ୍କରେ ପୂର୍ବ
ପ୍ରବାଦ ଅର୍ଥାତ୍ ନାଲ ଦେଖକୁ କାଳ କଥା ଉଠି
ଅଛି ।

ଭୁଲିପାଇ ଅନିଷ୍ଟ ବିଶେଷରେ ପଢ଼ାମଣ୍ଡଳେ
ନାଳ ଯୋଗେ ଦେଇଥିଲା ! ସୁକଳାର ପଣି
ପୁଷ୍ପେ ବିଦୃଷ୍ଟରେ ପତ୍ରାଖଳ ଉଚ୍ଚ ନାଳ ଯୋଗେ
ଛାହା ଅବରେଥ ଦେବାରୁ ବାରିକମାଞ୍ଚର କରି-
ରୁହିମନେ ନୃତ୍ୟ ଓ ଜୀବେଷ ନିକଟରେ
ସୁକଳାରୁ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ନାଳକୁ ନାଳ ଦିଟାଇ
ଦେବାରେ ସେହିପଥରେ ସୁକଳାର ପଣି
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନକୁ ଅସ୍ଥିର ସଜରଂ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଦ୍ୱାରା
ନିତ ହୋଇ ନହାଇ ଜୀବେଷ କରଦିଆ ବରାତ୍ରି
ଭସମା ବୈରପୁର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ-
ପୁର, ଅଳ୍ପଯୋଡ଼ା, ହୁଅପରି, ମନ୍ଦିରର,
ବର୍ଣ୍ଣିତା ଲଭ୍ୟାଦ ଅନେକ ମଦଜାର ଫର୍ଶର
ନିଷ୍ଠ କରୁଥିଲା । ଏ ମହାକାମନ ମତକବ
ନଗର ଓ ସୁରତା ପ୍ରଗନାର ଅଟଳ ଓ ଏଥର

ଶଳ ତିର ଲୁହବର୍ଷ ହେଲ ହେଉଥିଲା । ଏ
ବିଷୟ କଣ୍ଠୀପଶକ ଜ୍ଞାନବାରରେ ଅଧିକାରୁ ସେ-
ମାନେ ଏଥର ପ୍ରତିକାର ସ୍ଵରୂପ ଗୋବିଶ୍ଵନଦୀ
ମଧ୍ୟରେ ମହିଦା ବନ୍ଦମାନ ତଠାର ଦେଇ ଥିଲା ।
କିନ୍ତୁ ଗୋବିଶ୍ଵନଦୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନୁହଇ ଜାହା ସାମାନ୍ୟ
ନାକ ସ୍ଵରୂପ ଅଟଳ ତହୁଁ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦମାନ ତଠାର
ଦେଲେହେଁ ତହୁଁରେ ଶୁକନରିର ପାଣି
ବାହାର ଯାଇ ପାରୁଣାହୁଁ ଓ ଉଥିଲାଗ ହୋଇ
ଫସଲର ବିଶେଷ ଘର କରୁଥିଲା । ଏ ବର୍ଷର
ଷଷ୍ଠ ବିଶେଷ ଓ ଖେଦଜନକ ଅଟଳ । ଏ ବର୍ଷ
ପ୍ରଥମରୁ ସମ୍ବନ୍ଧକ ହେଉଥିବାରୁ ଫସଲର
ଅବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଥିଲା ଓ ଲେକେ
ସମ୍ମୁଦ୍ର ଫସଲ ପ୍ରାପ୍ତିର ଆଶା କର ଅନନ୍ଦତ
ଥିଲେ ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ବିଶେଷ ବର୍ଷା ଯୋଗେ
ଶୁକନରିର ପାଣି ଗୋବିଶ୍ଵନାହୀସ ଷେଷରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଛୁଟୁଣ୍ଡଲୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହି-
ଜାର ଫସଲ ନାହୁଁ କର ଦେଇଥିଲା । ହର୍ଷ
ବିଷ ଦରେ ଚତୁର ଯେତର ବ୍ୟାକୁଲିତ ହୁଅଇ
ତାହା ସହଜେ ପାଠକମାନେ ହୃଦୟମଙ୍ଗମ କର
ପରିଚ୍ଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ମହିଜାମାନଙ୍କର ପ୍ରଜାବ-
ର୍ଗଙ୍କର ସେହି ଅବସ୍ଥା ପାଇଥିଲା ଓ ଏ ବର୍ଷ ସେ-
ମାନେ ଯେ ବିଶେଷକଷ୍ଟରେ ଦିନ୍ତାଗାର କରିବେ
ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଦ୍ୟ ।

ଆମେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ସେ ମରଜାର ପକ୍ଷକାଳିତାରେ ଏ ବିଷୟରେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ-କଠାରେ ଅନେକ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇଥିଲାଗିଛି ଓ ସାହେବ ପ୍ରଶ୍ନ-ସିଇ ଉଦନ୍ତ ନମନ୍ତେ ଦରଖାସ୍ତ ମାନ ବାଜୁକଗେ ଇଠାକୁ ପଠାଇ ଅଛିନ୍ତି । ପ୍ରଜାମାନେ ଏ ବର୍ଷର ଜଳକରଣ ଓ ଶକ୍ତିଶରୀର ଶତ ପ୍ରଥମା କରିଥିଲାଗିଛି ଓ ଦୁଇଷତକୁ ଧାରାର ରକ୍ଷାପାଇର ପଣ୍ଡମଣ୍ଡାର ନାନରେ ସାଇଫନ ଯୋଲର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲାଗି । ସେମାନେ କିମ୍ବା ମୁକଳନିର୍ଦ୍ଦିତ ଘଣି ପୂର୍ବବର୍ଷ ବିରୂପାକୁ ନାନକେ ସେମାନଙ୍କ ଧରନ୍ତର କଢା ପି ରଖା ହୋଇ ନ ପାରିବ । ମାତ୍ର ଆମେମାନେ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ଅଛି ସେ କର୍ତ୍ତୃପରିଷକର ଏପରି ମତ ନୁହେ । ଆମେମାନଙ୍କ ବିବେଚନ ରେ ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଦିମ ଅଟଇ ସେ ପ୍ରତିକଳେ ଗୋବିତା ନାଦ ଯୋଗେ ପ୍ରକଳନର ପାଇଁ ନିର୍ଗତ ହୋଇ ନ ପାଇଲ ସେ ପ୍ରତିକଳେ ଉହଁ ର ଧରମାର୍ଗକୁ ମିଟିଲବାର ଆବଶ୍ୟକ । ସତ୍ତମମଣ୍ଡାର ନାନରେ ସାଇଫନ ଯୋଲ ହେଲେ ଅବେଳି ଝର୍ଣ୍ଣ ପଢ଼ନ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଧରନ୍ତର ନାମ ଦୁଷ୍ଟରେ ସରକାର ସେ ଝର୍ଣ୍ଣ

ସହବାର ଭୁବନ ଓ ଆବଶ୍ୟକ । ଅଛିଏବି
ଆମେମାନେ ଅନ୍ଯୋଧ କରୁଥିଲୁ ଯେ କଲେ-
କଟିର ସାହେବ ଓ କନିଶ୍ଚର ସାହେବ ଏଥର
ବିହିତ ବିବେଚନା କରନ୍ତି ।

ଫୁଲ ମରି ଆଉ ଗୋଟିଏ କାରଣ ଏହି
ଯେ ସତମାନଙ୍କରେ ଶାଖାନାଳ ଓ କରନାଳ
ଅନେକ ଥିବାରୁ ସ୍ଵକନରୁ ଓ ଗୋବିଷ୍ଣୁ ଅଛି-
ରିକୁ ପାଣି ବିଲରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସହୁ-
ଜରେ ବାହାର ଯାଇ ନ ପାଇ ଫୁଲ ସତାର
ଦିଏ । କୌଣସି ଠାରେ ଶାଖାନାଳ ତଳେ
ପୋଲ ହୋଇଥାଇ ମାତ୍ର ସେ ସବୁ ସୁତ୍ର ଥିବାରୁ
ତହିଁ ରେ ପାଣି ଶିଥୁ ବାହାର ଯାଇ ନ ପାରେ
ଓ ସ୍ଥାନେ ନାଲ ବନ୍ଧ କାଟ ଦେବାର ଆବ-
ଶ୍ୟକ ହୁଏ । ଥମେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଯୋଲେ ସା-
ହେବ ଏ ସବୁ ବିଷୟର ଉଦନ୍ତ ନିମନ୍ତେ
ମୋଫୁଲ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଉରଧା କରୁ ଯେ
ସେ କେବଳ ଶର୍କିପ୍ରତ ଦୁଷ୍ଟି ନ ରଖି ପଣ୍ଡ-
ମଣ୍ଡାଇ ନାଲରେ ସାଇଧନ୍ ପୋଲ ଓ ସ୍ଥାନେ
ଶାଖାନାଳରେ ବଜାଁ ଯୋଲ ପ୍ରସୁତର ପ୍ରସ୍ତାବ
କର ଉବିଷ୍ୟରେ ଦୂଃଖୀ ପ୍ରକାଳ ଫୁଲ ରଖା
କରିଛନ୍ତି ।

ଜୀଜ୍ଞବରକୁ ତଳଲେଖିଛି ସବାଦମାନ ପ୍ରାୟ
ଦୋରଥାଙ୍କ ।

ବର୍ଣ୍ଣନାକ ଦୃଷ୍ଟି ଏବନ ବନ ନ ହେବାର ସେଲା ପ୍ରୀ
କହ ଶତ କରୁଥିଲ ଓ ଘରକର୍ତ୍ତ କଣ ମହିର ଯୋଗୁଁ ଏ
ନିଜର ଅଧିକାଂଶ ଯେବେ ଆପଣା, ମୁହମାଜ ହେବନକି
ବସନ୍ତବାରୁ ଅନ୍ତମ ହୋଇଥିଲେ ଏପାକାଳ ବୁଝଗୁଡ଼କ କହ
କଳହୁଣିରେଇବୁଦ୍ଧା ପ୍ରାପୁତ୍ରହେବାରାକି । ବର୍ଷ ଏବନରରେ
ଅନେକବର୍ଷରେ ପୁତ୍ରମା ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର କୌଣସିଠାରେ
ଉତ୍ତମ ମନ୍ଦିରର ଉତ୍ତାର ହୋଇ ନ ଥିଲ କୌଣସି ଖରେଖ
ନିଧ ଉତ୍ତମ ତାକ କରିଲେ ସୁମରିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ଏ
ହେବରେ କିମ୍ବ ଦେଖିଯ ଦୋହାନମାନେ ଶୁନାଥଙ୍କର ନିଜର
ମାତା ପୁରୀ ଉପଲବ୍ଧରେ ଆପଣା, ଦେଖାକ ମୁହମାଜ
ସ୍ଵପ୍ନିତ କହ ବନକ ପ୍ରାଣ ପ୍ରାପୁତ୍ର ମିଳିଲ ଓ ପଦମା
ଦିତରକ ବିରଥିଲେ । ୧୦ ମନ୍ଦିରଚି ମାତ୍ରକ ତିର୍ତ୍ତିକାରୀ
ମୋହରିର ଶ୍ରୀ ବାହୁ ସୁଲୋହାରମ ଜୟକ ଓ ଅନ୍ୟ ସକଳର
ମୁହମାଜ ବର୍ତ୍ତନରେ ଯେତେ ମନ୍ଦିରା ଏଠା ପରିଭାବ
ଅନ୍ତରେ କରୁଥିଲ ପର୍ବତରେ ଶାୟକ ଦାଖେ ବାହେକ
ନିର୍ମି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ପରମାଣ ହେଲ ମୁହମାଜରମ ମାୟକର୍ମ
ତିର୍ତ୍ତିକାରୀଙ୍କ ଶବ୍ଦ ହେଲ ଅନ୍ତରୁ ଓ ଦେଖିବ ମହାମାର
ଦୋଷ ସ୍ଵର୍ଗମାର ହେବାର କର କୌଣସି ବୁଝେବାକରିଛନ୍ତି ।
ଦିଲୋତୁ କରିବାରୀ ନାମକ ବାକରେଇବ କହେ ଥିଲା
ମାୟ କୋଣି ଏବନେ ସୁହମାର ବିବହାର କରି ସରବାର
ନିଅବ କାହାର କାହାର ୩ ୧୫ ମା ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ଦେଖିବା ଅପରାଧରେ
ଦାହା ପ୍ରତି ମେନ୍ଦର ବାହାର ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା ।

କାନ୍ଦିଲା ପାତାର ପାତାର

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭ୍ରମିତା
ପଦ୍ମନାଭ

ତା , ରିକ୍ରମାହେ ଅଛୁବର ସନ୍ଧାନ ୧୯୮୦ ମସିଥା । ମୁଁ ଆଖିନ ବି ୧୯ ଜାରି ସନ୍ଧାନ ୧୯୮୦ ସାଲ ଶକ୍ତିବାର

{ ଅଶ୍ରୁମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୮
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଠ ୨୯
ମଧ୍ୟସଲ୍ଲାପୀର ଡାକମାସିଲ ଟ ୧୫୯

ପୁଣି ବାର୍ଷିକ ଶାରସାୟ ପୂଜା ଉପର୍ଯ୍ୟତ ଏବଂ
ତଦାନୁସଙ୍ଗିକ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଭାବମାନ
ଲେକକୁ ମନରେ ସଞ୍ଚାରିତ ହେଲା । ଅଦାଳତ
କରେଥା କାଲିଠାରୁ ବନ୍ଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଅପିସମାନ ଆଗାମୀ ଶୁଭବାରଠାରୁ ଦି ୧ ନେ
ବନ୍ଦ ହେବ । ଆମ୍ବେମାନେ ମଧ୍ୟ ନୟମିତରୂପେ
ଏହି ଭୟବକ୍ତାଳରେ ଅବସର ପାଇବା କାରଣ
ପାଠକଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥି ଓ ଭରତୀ କରୁ ସୁଦୟା
ପବକ ସେମାନେ ଘାହା ଦାନ କରିବେ ।
ଆଗାମୀ ଶତବାର ଆମ୍ବେମାନେ ପାଠକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ସାନାତ୍ର କର ଏକସପ୍ତାବ୍ଦ ଦିଦୀୟ ଗ୍ରହଣ କରିବୁ
ଓ ଛାନ୍ତି ଉତ୍ତରାବୁ ଏ ମାସ ତା ୨୩ ରଖିଠାରୁ
ନୟମିତରୂପେ ଆପଣା କର୍ମରେ ନୟନ୍ତୁ ହେବୁ ।

କେବେ ଏଥରେ ଆସୁଥିଁ ହୋଇ ବିଶ୍ଵର
ଫଳକୁ ଶୁଣି ରହିଥାଏନ୍ତି ।

ଦେବାଳୀ ଅଦାଲତର ଅମଲଙ୍କର ନୂହନ୍ତି
କନୋବସ୍ତୁ କି ଯହିଁ ସବାଧେ ପ୍ରାୟ ଦୂରବର୍ଷ
ହେବ କର୍ମଗୁରୁମାନେ କାଷର ଥିଲେ ଗର୍ଭ
କାଲିତାରୁ ଏଠା ଅଦାଲତରେ ଜାଣ୍ଯ ହୋଇ-
ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ମୋପସଲର
ବତେରିମାନଙ୍କରେ ଜାଣ୍ଯ ହେବ । ଏ ବଦୋ-
ବସ୍ତୁକୁ ଅମଲମାନେ ଯେତେ ଉୟ କରୁଥିଲେ
ତେତେ ଅନ୍ଧାରୀ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅଥବା କେବଳ
ଏକାଉଠଖ ଛତା ଥିଲା କୌଣସି ଅମଲର
ବୈଜନକୃତି ହୋଇ ନାହିଁ ଅମଲଙ୍କ ବୈଜନ
ଓ ଶ୍ରେଣୀରେ କେତେକ ଫେର ବଦଳ ହୋଇ-
ଥିଲା ମୋଟରେ ଜଳ ସାହେବଙ୍କ ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧିମାରୁ
ତନିଜିଣ ମୋହରର କଟ ଯାଇଥାଇନ୍ତି ଏବଂ
ଧୂର୍ମ ଯାଜପୁରରେ ଜଣେ ଲେଖାଏ ଏକାଉଠଖ
ଅଧିକା ନିମ୍ନକୁ ହୋଇଥାଇନ୍ତି । ଏ ବଧବସ୍ତାରେ
ଗବଣ୍ଡମେଧିକର କଣେଖ ଲାଭ ହୋଇ ନାହିଁ
ମାତ୍ର ଅମଲଙ୍କ ଉପରେ ବିସ୍ତର କର୍ମ ନଦୀ ପାଇ-
ଥିଲା । ଗର୍ବବନ୍ଦୀ ଉପରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଗେଟ ।

ଗତ କେତେକ ମାସ ହେଲା ଏଠାରେ
ବେଳାମୀ ଦରଖାସ୍ତୁର ବଜ ପ୍ରାଦୁର୍ଭବ ହୋଇ-
ଥିଲା । ପୂର୍ବେ ହାତମମନଙ୍କର ବେଳାମୀପ୍ରତି
ଅଦୌ ଅସ୍ତ୍ରା ନ ଥିବାରୁ କେହି ଉହିଁରେ

ପ୍ରବୃତ୍ତ ଦେଇ ନ ଥିଲେ । ସମ୍ମାନ ହାବିମମାନେ
ଭାବା ଶୁଣୁଥିବାର ଦେଖି ବେଳାମାବାଲୁଙ୍କର
ସାହସ ବଢ଼ିଥିଲା । ଅନେକ ଆମଳ ଓ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ-
ଶ୍ରେଷ୍ଠର ହାବିମଙ୍କ ନାମରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର
ଦରଖାସ୍ତ ପତଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ କେବେ-
ଶୁଣୁଥିବ ଦରଖାସ୍ତ ଏକାପ୍ରକାରର ମଧ୍ୟ ଦେଖା
ଯାଇଥିଲା । ବିଏ ଏପର ଦରଖାସ୍ତ ଦେଉଥିଲା
ଏହା ଗେନ ଲୋକେ ନାନାପ୍ରକାର ଆନ୍ଦୋ-
ଳନ କରୁଥିଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଏକଖଣ୍ଡ
ଦରଖାସ୍ତ ଡେଙ୍କାନାଲର ବନମାଳୀ ବାଦୁଳ
ନାମରେ ଥିଲା ସେ ଅନୁସନ୍ଧାନବାର ଦର-
ଖାସ୍ତ ଲେଖକ ବାଜୀର ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଥିବାର
ନିଷ୍ପତ୍ତି କର କମିଶ୍ରସକୁ ରିପୋର୍ଟ କରିବାରେ
ଗତ ବୃଧବାର ଭାବାର ଜବାନବନୀ ହୋଇ-
ଥିଲା । ଶୁଣିଲୁଁ ସେ ସେ ଏହି ଦରଖାସ୍ତକୁ
ଆସିକାର କଲା ମାତ୍ର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଗ୍ରାନାଥ
ବାଦୁଳ ଆଦେଶମତେ କେବେ ଖଣ୍ଡ ବେଳାମା
ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇଥିବାର ସୀକାର କଲା ।
ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଜଣେ ଗୁକର
ଥିଲା କଥୁଳ ହୁଅଇ ସେ ଅନେକ ବେଳାମା
ଦରଖାସ୍ତ ପତିଲେ ତହିଁରେ ହାବିମମାନେ
ଅର ଥୁପ୍ପା କରିବେ ନ ହିଁ ଏହି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ
ଗ୍ରାନାଥ ବାଦୁ ଏପର କରଇଥିଲେ ଭାବା ହୋଇ-
ଥିଲେ ଏହାକୁ ଅବଶ୍ୟ ଅସ୍ତରିମାତ୍ର ବୋଲିବାକୁ
ହେବ ମାତ୍ର ବିର୍ତ୍ତମାନ ଅମୂଳନକର କିଛି
କହିବାର ଉଚିତ ନ ହେବ । ଆମ୍ବେମାନେ ଏତିବି

ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ କମିଶ୍ଵର ସାହେବ ଏଥର
ଉତ୍ତମ ବିଗ୍ନର କରିବେ ।

ପୁଷ୍ପାରୁ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ହିନ୍ଦୁପେଣ୍ଠି ଥିଲୁ ଲେଖି
ଅଛିନ୍ତି କି ପୁଷ୍ପା ନଗରର ତିନଙ୍କ ସକାଶେ
ଅଥ ସତ୍ତଵ କରିବା ନମିତ୍ତ ତିନ୍ତୁ ନଗରରେ
ଉଦୟ ପଥକର ଏବଂ ପ୍ରଦେଶୀୟଙ୍କର ଅଥବା
ମୁନ୍ଦେଶ୍ଵିପାଳିଟି ଅଇନ ଜ୍ଞାନ କରିବା କାରଣ
ଶ୍ରୀଯକୁ କମିଶନର ସାହେବ ଗର୍ଭମେଘଙ୍କ
ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ରବନସାରେ ତିନ୍ତୁ ନଗର-
ରେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ମୁନ୍ଦେଶ୍ଵିପାଳିଟି ନିଯମ
ଜ୍ଞାନ କରିବାକୁ ଗର୍ଭମେଘ ସ୍ଥିର କର କଲି-
କରା ଗଲେଟରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଲେ ଏବଂ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କାରୁ ସେ ବିଷୟରେ ଲୋକଙ୍କର
ମତ ଜୀଣିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଏ ଧର
ପାଇବା ପୂର୍ବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ସେଠା
ଲୋକଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସାର କରିଥିଲେ । ସାର-
ରେ ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ
ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ସରକାରୀ କର୍ମକାରକମାନେ ଏ
ପ୍ରସ୍ତାବର ସପର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ
ବିଷୟରେ ମତ ଦେଲେ ଏବଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମଧ୍ୟ
ବିଷୟ ଦଳରେ ମିଶିଲେ । ଏଥରୁ ବୋଧ-
ହୃଥର ସେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ସମ୍ମତ କାର୍ଯ୍ୟକାରକ
ହେବ ନାହିଁ ଏହି ଅସୁମାନଙ୍କ ବିବେଚ-
ନାରେ ଭାବା ନ ଦେବା ଉଚିତ କାରଣ ପଡ଼-
ପ୍ରେରକ ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଟ କି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ
ହାତରେ କର୍ତ୍ତମାନ ବାର୍ଷିକ ଟ ୨୦୦୦୦ ଲକ୍ଷ
ପଢ଼ୁଥିଲୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବସନ୍ତାର ଆୟ ଟ ୧୫୦୦୦
ଏବଂ ସରକାରୀ ଜମିର ଖଜଣା ଓ ଗୋବିଦାରୀ
ଟାକୁସ ଟ ୫୦୦୦ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ଏଟଙ୍କା କେବଳ ବର-
ଦାଦ ହେଉଥିଲୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ୟୟର ଅନୁଯାୟରେ
କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ପୁରୁ ନଗ-
ରଟ ଅଭିଯକ୍ତ ଅପରିକାର ଏବଂ ଅସ୍ତର୍ଯ୍ୟକର
ଅଟଇ ସେଠାରେ ପୌତା ନୁହି ରହିବା ଏଥର
ପରିଚୟ ଦେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବାର୍ଷିକ କୋତିଏ
ହଜାର ଟଙ୍କାରେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟନ ଦେବ ଏମନ୍ତ
ନୁହେ । ବିବେଚନାପୂର୍ବକ ଖର୍ଚ୍ଚ କଲେ ଏ
ଥିରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ବିନ୍ତୁ ନୁଆ
କର ବଶାର ଅଥବା ଟଙ୍କା ଦାତମଙ୍କ ଦାତମେ
ଦେଲେ ସେ ଟଙ୍କା କେତେ ଅନ୍ତର୍କଳ ପ୍ରକାର
ରେ ଖର୍ଚ ହୋଇ ଯାଏ ଓ ପରିମିତ ବ୍ୟୟର
କିମ୍ବା ରହି ପାରଇ ନାହିଁ ।

ତେଣୁକୁ ସ୍ଵରବ ଓ ଟାକୁ ।
‘ତେଣୁ ଏବା ଦାରା ନେହଁ, ବିନା ମାରସେ
ଦେବା ନେହଁ’ ଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିଲିପି ପ୍ରକାଶ
କେବେ କେଉଁ କଥାରୁ ଏହାର ଉପରି ହେଲା
ଆମେମାନେ ନ ଜାଣୁ । ବୋଧ ହୃଥିର ମୂଳ
ମାନ ବିମା ମରଦୁଷ୍ଟାଙ୍କ ରଜ୍ୟ ସମୟରେ ମୋଟା
ସଲର ରଜକର୍ମଗ୍ରହମାନେ ତେଣୁକୁ ମାରିପିଲା
କରି ଉଛା ମତେ ଟକା ନେଉଥିବାରୁ ସେମାନେ
ନଙ୍କର ଉଚ୍ଚବୂପ ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଥିଲା ଓ ଅପରି
ସଞ୍ଜିକର୍ମଗ୍ରହକ ଶିଶ୍ର ନିମିତ୍ତ ଉଚ୍ଚ ବାକ୍ୟର
ଗଠନ କରିଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ ତେଣୁମାନେ
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦରଦ୍ର ଓ ଦୁଃଖ ଦେଖୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
ସହିଷ୍ଣୁ ରଜକର୍ମଗ୍ରହମାନେ ଯେତେ ପ୍ରକାର
ପୀଡ଼ନ କରୁଥିଲେ ତହଁରେ ପାଇ ନ ଫିଟାଇ
ସହ ରହୁଥିଲେ । ଅବଧି ତେଣୁମାନଙ୍କର ସେହି
ସ୍ଵରବ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଲାଗନ୍ତକ ଶାସନ ପ୍ରତାପରେ
ପୂର୍ବ ପର ମୋଟାପଲର କର୍ମଗ୍ରହକର ସେହି
ଗ୍ରହିତା ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ଉପାୟ ନ ଥିବାର
ସେମାନଙ୍କୁ ତେବେ ପୀଡ଼ା ସହିବାରୁ ହେଲା
ନାହିଁ । ଦେବଳ ଟାକୁମୁହୂର୍ତ୍ତ ସରକାର ଉପର
ଏକମାତ୍ର ଲେକକ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ଏବଂ ଟାକୁ ବନ୍ଦେ
ବସ୍ତୁ ଓ ଆଦାୟ କରିବା ନିୟମମ୍ବାର ଭାବେ
ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପରିମାଣରେ ଅନୁହୃତ ହେଉଥିଲା
ଏପରି ହେଲେ ସୁଦା ଲେକେ ପୂର୍ବ ସହିଷ୍ଣୁ ଭାବେ
ଅବଲମ୍ବନ କରି କୌଣସିମତେ ସକଳ ପ୍ରକାଶ
କର ଆଦାୟ କରୁଥିଲା । କବାଚ ପ୍ରତିବାଦ
କରିବାରୁ କିମ୍ବା ଅକାରଣ ହେଲା କରିବା
ମନ ବଲାର ନାହାନ୍ତି । ଉଥାର କେହି ଉପର
ରଜ ହାବିମ ସେ ଉପର ଲିଖିତ ପ୍ରବାଦକୁ
ଦିସୁଛି ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ବଜା ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ବିନ୍ଦୁ
ଅଟଇ । ଗତବର୍ଷ ପଥକର ବିଜ୍ଞାପନରୁ ଆମେ
ମାନେ ତହଁର ପରିତ୍ୟ ପାଇଥିବୁ । କଟକ
ଏକଟି କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀପାତ୍ର ହାଣ୍ଡେଲ ସାହେବ
ଉଚ୍ଚ ବିଜ୍ଞାପନରେ ପଥକର ବାଜା ପଢିବା
କାରଣ ଏହିପରି ଗବଣ୍ମେନ୍ଟକୁ ବିଶ୍ୱାସ ଦେବା
ଅଛନ୍ତି କି ରେଡ଼ମେସ ଅସନ୍ଦୋଷକନକ ହେବା
ଥିବାରୁ ବାଜା ପଢିଥିବି ଏମନ୍ତ ନହେ ତେବେ
ତେଣୁକୁ ସ୍ଵରବ ସେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ତର୍ହି ନ ଦେବା
କବାଚ ଆପରାଦେୟ ଆଦାୟ କରିବେ ନାହାନ୍ତି

କେବେଦୁର ସଙ୍ଗାଳ ତାହା ପାଠମାନେ ବି-
ବେଚନା କରିବେ । ସରକାରୀ ହାକିମମାନେ
ଲୋକଙ୍କ ମନୋଭ୍ରବ ବିଲକ୍ଷଣ ଜାଣୁ ଥିବାର
ଦମ୍ଭ କରନ୍ତି ଏବଂ ଆମ୍ବେମାନେ ତହିଁରେ
ପ୍ରତିବାଦ କରିବାକୁ ଉଛା ନ କରୁଁ । ଏହିବ
ଆମ୍ବେମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ନୋଧ ଦେଇଛି କି ଜାରିତ-
ବର୍ଷର ଆଉ ସମସ୍ତ ଲୋକ ଅନନ୍ତରୁରେ
କେହି ମାଗିବା ପୂର୍ବରୁ ଟାକ୍କ ଉତ୍ସାଦ ଦାଖଲ
କର ଦିଅନ୍ତି କେବଳ ଓଡ଼ିଶାମାନଙ୍କ ସକାମେ
ବିଲପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କୁଅର । ଆଉ
ବୈଜ୍ଞାନିକ ସାହିତ୍ୟରେ ଲୋକେ ସୁଖ ପାଇନ୍ତି ଏହା
ଆମ୍ବେମାନେ ବିଶ୍ଵାସ ନ କରୁଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଟାକ୍କ ପର ବୈଜ୍ଞାନିକ ମଧ୍ୟ ଲୋକେ ଭଣ୍ଡ
ମଧ୍ୟରେ ଗଣନ୍ତି ଦେବେ ପ୍ରଜାକୁ ଅସନ୍ତୋଷ
କର ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ବୁଝାଇ କୁଅର ଯେବେ
ତହିଁର ଭିତର ବ୍ୟୟ ହେଉ ଆଆନ୍ତା ଓ
ତହିଁର ଫଳ ସେମାନେ ପ୍ରତିକଷ କରୁଆନ୍ତେ
ତେବେ ଅନେକ ଘାନ୍ତ୍ରିଳା ଲଭନ୍ତେ ମାତ୍ର ଟଙ୍କା
ବ୍ୟୟ ବିଷୟରେ ସେପରି ସୁରକ୍ଷାପ୍ରଦା ହେବାର
ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ସେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ
କରିବା ଭାବୁ ଅବଶ୍ୟକ ଭାବା ନ ହୋଇ
ପାଇବକମରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ଯିବାକୁ ଲୋକେ
ଭାବାକୁ ଅପରିୟୁ ମଧ୍ୟରେ ଜୀବ କରନ୍ତି ।
ଦଶଗୋଟା ନାମମାତ୍ର ସତକରୁ ଗୋଟାଏ
ଦୂରମ ପକ୍ଷୀସତକ ଭଲ କିନ୍ତୁ ସେ ଦିଗଭୁ
କାହାର ମନ ଯାଉ ନାହିଁ । ଜିହା ହାକିମ
ଅଥବା ବୈଜ୍ଞାନିକ କମିଟୀ ଏକାବେଳକେ
ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମାନ କରିବାକୁ ଯାଇ କାହାର ମନ
ରୁହି ପାର ନାହାନ୍ତି ।

ନୟନବାଲର ଦର୍ଶନ

ବରେଳାତାରୁ ୧୦୦ ମାଇଲ ଉତ୍ତର କିମ୍ବା-
ଭିନନ୍ଦିଆରେ ନଈଶହାର ବୋଲି ଏକ ନଗର
ଥିଲା । ନଗରଟି ଅଛି ଭିଜ ପଦକ ଉପରେ
ସ୍ଥିତ ଦେଖୁ ଏଗୋଡ଼ିଏ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକରଣାଳ ବୋଲି
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସିମଳାପରି ଏଠାରେ ଡଂବକିମାନେ
ବିଦ୍ୱତ ବାସ କରନ୍ତି ଏବଂ ଡଂବକଙ୍କ ସ୍ଵଦିଷ୍ଟା
କାରଣ ହୋଟେଲ ଲାଇନ୍‌ମେର ଉତ୍ସାହ ଗୁହମାନ
ଥିଲା । ଗତ ମାସ ତା ୨୭ ରାତ୍ରି କୁନ୍ତୁବାର
ଅପରାହ୍ନକାଳରେ ସେଠାରେ କୃଷ୍ଣ ଅରମ୍ଭ
ହେଲା ଏବଂ କମଳାଙ୍ଗ ଭାବୀ କବି ହେବାର
ଦେଖା ଗଲା । ଲୋକେ ମନେ କଲେ ଯେ
ଏହି ଦୃଷ୍ଟି ଏ କର୍ଷର ଶେଷଦୃଷ୍ଟି ହେବ ।

ଶୁନ୍ଦବାର ଓ ଶନବାର ଅବରତ ମୁଖଲଧାରରେ
ଦୃଷ୍ଟି ହେଲା ଏମନ୍ତ ବି ଘ ୪୦ ମୀ ମଞ୍ଚରେ
୨୫ ଉଚ୍ଚ ଜଳ ପଡ଼ିବାର ଦୃଷ୍ଟିପରିମାପକ ଯତ୍ନ-
ରେ ଦେଖା ଗଲା । ଏପ୍ରକାର ଗୋରଦୃଷ୍ଟିରେ
ସେ ପୁନର ଅବସ୍ଥା କପର ହେଲା ତାହା
ପାଠକମାନେ ଦୃଷ୍ଟି ଧାରବେ । ବାସ୍ତବରେ
ବାଟ ସବୁ ପାଣିନାଳପର ହୋଇଗଲା ଏବଂ
ଏମନ୍ତ ବେଗରେ ତହିଁ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଜଳ
ଦୌଡ଼ିଲା ଯେ ଲୋକଙ୍କର ଝାଇ ଜାଇ ହେଲା ।
କିନ୍ତୁ ଏଥୁ ଉତ୍ତରାତ୍ମକ ଦୂର୍ଘଟନା ହେବ ତାହା
କେହି ତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଳନାରେ ସୁନ୍ଦର
ଜାଣି ନ ଥିଲେ । ଶନବାର ଦିନ ପୁଣ୍ୟରେ
ହୋଟେଲ ଦରର କିଛିହୁ ଅଂଶ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା
ଓ ସେ କଥା ନଗରର ରହିଥାଜେ ପ୍ରଗରି
ହେଲା । ଏହି ଉଗ୍ରାଂଶର ମାଲମସଳ ଉଠାଇ-
ବାର୍ପାଇ ସୋର ଅଶିଖୁସ କମିଶନର ଟେଲ-
ରସାହେବ କେତେ ଜଣ ପୁରୁଷ ଓ ମଜୁର
ଯେତି ସେ ପୁନରୁ ଗଲେ । ତାହାଙ୍କହାର
କର୍ମ ନିବାହ ହେବା କଠିନ ଦେଖି ପଲଟନର
ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ହେଲା । ଯେତେବେଳେ
ସିପାହୁ ପୁରୁଷ କୁଳ ମଜୁରମାନେ କର୍ମ କରୁ-
ଥିଲେ ତେବେଳ ଅକୁଳାତ୍ମ ବକ୍ଷ୍ୟନିରେ
ନଗରର କଳ୍ପନାମନ ହେଲା ଏବଂ ମୁତ୍ତିକା ଆହ
ଜଳ ସଙ୍ଗରେ ମିଳି ଚର୍ବିଗରେ ବିସ୍ତାର
ହୋଇ ଯାଇ ଅନିକାର ହୋଇ ଗଲା । ଲୋକେ
ଶରକାଳ ସ୍ମୀଭୂତ ହୋଇ ରହିଲେ ତହିଁ
ଉତ୍ତରାତ୍ମକ ଜଣା ଗଲା ଯେ ଏକ ଦୃଢ଼ତ୍ଵ ଅଭିଭା
ପଦରୂ ଶୈପତି ହୋଟେଲ ଲୋଲବ୍ରେ ଅସେ-
ମଲିଗୁମ ଲଭ୍ୟାଦ ଅଣ୍ଟାଳକାମାନ ତହିଁରେ
ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଏକାବେଳକେ ପୋତି-
ପକାଇଲା । ଯେଉଁମାନେ ପୂର୍ବ ମାଲମସଳ
ଉଠାଇବାରେ ନିୟମିତ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର
ମଧ୍ୟ ସେହି ଦଶା ଦାଟିଲା । ଅସଥାଶର ଦୋକାନ
ବସାଘର ଉତ୍ତରାଦ ଅନେକଥେବୋଲ ପଡ଼ିଲା
ଏବଂ ତହିଁରେ କେତେ ଲୋକ ନଷ୍ଟ ହେଲେ
ତାହାର ସଂଖ୍ୟା ହେବା ଦୂଃଖୀୟ । ଅଭିଭା ଏବେ
ବନ୍ଦଳରେ ପଢ଼ଥିଲା ଯେ ଦଶ ପଦର ପୁଟ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଲବାରେ ସବୁ ଶେଷ ପାଥ୍ୟ ନ
ଗଲା । ଏ ଦୁର୍ଘଟନାର ବିଛିନ୍ନ ଉତ୍ତରାତ୍ମକ ଗରି-
ଦିଗରୁ ଲୋକେ ସୋରେ ଜମା ହେଲେ
ଏବଂ ପୋତି ହୋଇ ପଢ଼ଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଖୋଲ
ବାହାର କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ହେଲା ମାତ୍ର ଏବେ
ମାତ୍ର ଖୋଲବା ସହଜବ୍ୟାପକ ନଦିର ତଥାର

ଦୟାଦ୍ଵାରା ଲୋକମାନେ ପ୍ରାଣପଣେ ତେଣ୍ଟା କର
କେବେଳୁଛି ଏ ଶବ ବାହାର କଲେ । ଅବଧି
ମୂଳସଂଖ୍ୟା ସମ୍ମୂଳୀତ୍ୱରେ ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ ।
ଚିହ୍ନିତ ଇଂରାଜଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଜ ଲୁଣ
ଦଳ ହେବାର ଜଣା ଯାଇଥିଲୁ ଏବଂ ଘଟନା
ସମୟରେ ଘୁଲିଶ ସିପାହି ଓ ମଜୁର ପ୍ରାୟ
୮୦ ଜଣା କରିବାକୁଥିଲେ । ସବସୁଦ୍ଧା ଜ ୧୦୦
ଣ ଅଛନ୍ତା ଭଲେ ପଢି ମର ଯାଇଥିବାର
ଅନୁମାନ କଲେ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଭୁବନ୍ଧ-
ବିହମାନେ ସେଠା ଧାହାଜର ଅବସ୍ଥା ଆଗେ-
କନା କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲୁଛନ୍ତି କି ଏଣିକି
ନଇନିରାଲରେ ବାସ କରିବା ନିର୍ମାପଦ ନୁହୁର
ଏବଂ ସେ ନଗର ପରିଷ୍ୟାଗ କରିବା ବିହିତ
ବୋଲି ଏତେବେଳେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରଜାତି
ହୋଇଥିଲା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଆରାମୀ ମଞ୍ଜଳବାର ଶ୍ରୀସ୍ଵତ୍ର କମିଶନର ସାହେବ ଏଠାରୁ
କଲିକତାରୁ ସାତ୍ରା କରିବେ ଓ ଏହିମାସ ତା ୧୯ ଦିନରେ
ସେଠାରେ ଶ୍ରୀସ୍ଵତ୍ର ସିଥ୍ ସାହେବଙ୍କୁ ଗର୍ଭ ଦେବେ । କୋଷ
କୃତ୍ୟାବଳୀ ଦଶହରୀ ଛାଟୀ ଉପରୁ ସିଥ୍ ସାହେବ ଏଠାରେ
କେବେଳ କରିବେ ।

ଏ ସ୍ବାହରେ ଥାବୋ ଦୁଃଖ ହୋଇ ନାହିଁ ଏକ ଅକାଶର
ଅବଶ୍ୟା ଏପରି ହୋଇଥାଏ କି ଯେମନ୍ତ ଥର ଦୁଃଖ ହେବ
ନାହିଁ । କେବଳ ପ୍ରାଣୀ ଜତି ନ ଧିଗାରୁ ଚାହୁଁ ର ଆଶା ଅଛି ।
ଏକଠିଲ୍ ସମ୍ମନଧରେ ଦୂର ତିନିଥର ଦୁଃଖ ନ ହେଲେ ଦସଲ
ପୁଣି ଅନିଷ୍ଟକାରକ ହେବ ।

ଏ ହୃଦୟ କାଠରତାପାହୁରେ କଣେ ଦରକ ଏକ
ଦ୍ୱାରା ପିଲାକୁ ଏମନ୍ତ ଏକ ପଢ଼କଳ ଦେଇଥିଲା ଯେ
ତହଁରେ ତାହାର ହାତ ଗୁଣ ଯାଇଥିଲା । ସେହି ଅଶ୍ଵାର-
ରେ ସେ ବ ୧୦ କରେ ମରିପିକାରୁ ପୂଜିବ ତଥାରକ କରି
ଅଶ୍ଵାମିର ଲମ୍ବା କରିଅଛନ୍ତି ।

ଏବେଳାହରେ ଅପାଳାର ସ୍ଥାକରୁ କୌଣସି କଣ୍ଠେ ସହାଦ
ଆସି ନାହିଁ । ବାନାହାରରେ ଆଉ କିଛି ଲୋଲମାଳ ନାହିଁ
ଏବ ସ୍ଵାରକ ଶାନ କେବେ ଥାତେ ଗଲେ କିନ୍ତୁ ଶୁଣା ନାହିଁ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦିନାତ ମନ୍ଦରୁ ନାର୍ତ୍ତପୁର ଦାସ ବୁର୍ଗାବେଦର
କରିଅଛନ୍ତି । ଏହାକର ସେପରି ନାମ ଦସ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଜାହା ରଖା କରି ପାଇଲେ ନାହିଁ ଏହାହେତୁ ସକଳାଧାରଣ
ସେଇ ଦିନ ସକାଳ ଉଚ୍ଚରେ ଜାହା କରି ଥାଇନି ।

ଏ ନେଇରାର ଦୂରେ ଏକ ମାଳାର ପୁରୁଷ ଜୀବିତ
ଗ୍ରାମରେ ଜୀବେ ବିଧବୀ ଡାହା କନିତାରକୁ ଶକ୍ତା ଦିଲା-
ଦି କ ଦେବାରୁ କନିତାର ଅଞ୍ଚଳମେ ବିଧବୀ ମୁହଁ-
ହାକରେ ମନ୍ଦମନ୍ଦିଷ୍ଟ ମୁଣ୍ଡ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ପ୍ରତିବିନ୍ଦ
କାହା ପ୍ରବାଲ ଅଭିନାଶ ହେଉଥିଲା । ଏଠା କଲେକ୍ଟର
ସାହେବଙ୍କଠାରେ ବିଧବୀ ଉଚାଶ୍ରୀ ଦେବାରୁ ଯାହେବ
ଡାହା ସରତାରୁ ଯାଇ ମନ୍ଦମନ୍ଦିଷ୍ଟ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥାବାର
ଦେଖି ବିଧବୀର ସେହି ମୁଣ୍ଡ ଆଶିବାରୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ
କିମ୍ବା ବିଧବୀର ଜାତ ସିଦ୍ଧାର ବହିବାରୁ ଯାହେବ ନିଜେ

ସେହି ମୁଣ୍ଡର ଅଥ କନିଦାରଙ୍କ ବିରତ୍ତାର ବରିବା କିମ୍ବେ
ସୁଲିଷକୁ ଆଦେଶ କଲେ । ମୋକଢମା ତଥାନ୍ତର ହେଉ
ସବାର ଶୁଣିଲୁ ।

୧ । ସୁଲବସମାଗରରୁ ଜୀବନଟ ହେଉଁ ସେ ଭାବୁ-
ମାତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସକ କଲେ କୁଷମାସିବକ୍ଷ ଲୋକ-
ମାନେ ତାହାର ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଶ୍ଵର ବୋଲି ତାହାର ଦାନ
କରନ୍ତି । ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି କାହା ଭାବୁମାତ୍ରରେ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ପ୍ରସକ କଲେ ସେମାନେ କିମ୍ବପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି !

୨ । କଳାକାର ପ୍ରଧାନ ମାଳକ୍ଷେତ୍ର ମାସିଦେଶ ଓ
ପ୍ରସିଦ୍ଧେତ୍ତି ମାଳକ୍ଷେତ୍ର କ ଏଇ ଗୁଣ ସ୍ଵାକ୍ଷର କର ପୂର୍ବୀ
ବୋର୍ଡରେ ଏହ ଦୟାହାର ଜାତ ବର ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ
ମନକମାର ଦିଲାନ ଆର କୋର୍ଡରେ ପ୍ରକୋପ କର ପାଇଁବେ
ନାହିଁ, ସହ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି ତେବେ ପୂର୍ବସହାୟ ସେମାନଙ୍କ
ବାହାର କର ଦିଆ ଯିବ । ସହ ଥିଲା ପ୍ରକାର କରିବାର
ହୋଇଥିବ । ଦୟାଲୁମାନେ କତ ଦିଲ କରନ୍ତି ।

୫ । ନାରନନାଳରେ ସେଇଁ ମାହେବ ପାହାଡ଼ି ଝାଙ୍କିବିରୁ ଶୁଣ କରସି ତାହାର ମନକମା ନାରନନାଳରେ
ଦେଉଥିଲୁ ଏମହାନାଦରୁ ହାଇକୋର୍ଟର ଜଜ ସେଠାର
ସାଇଥିଲେ । ବିନ୍ଦରରେ ତାହାର ଯାବକୁଣ୍ଡର ଦୀପଗୁଡ଼ର
ହୋଇଥିବ ମାହେବ ପରି ଶେଷରେ ଅପଶାର ନିର୍ବାଷ
ଗୋଲ କାଢ଼ି ନିଜି କରୁଥିଲେ ।

୪ । ରସିୟାନଙ୍କ ସଜରେ ଟର୍କୋମେଜମାନଙ୍କର ବେଶ-
ଲତାର ଅରମ ହୋଇଥିଛି । ଟର୍କୋମେଜମାନେ ମୁଖମାନଙ୍କ
ଏବାବେଳକେ ଘର ଦେଇଥିଛନ୍ତି । ମାର୍ଗଠାର ୫୫ ହଜାର
ରୂପ୍ସେନ୍ଦ୍ରିୟ ଯାଇଥିଛନ୍ତି ।

* ୧ ସିଦ୍ଧରୟାନ ଶୁଣଗୋବିନ୍ଦ ଗୁପ୍ତ ମୀରବୋ କଷାଯକବ୍ୟା-
ଲୟର ଚକ୍ରଶାଖରେ ଏହୁ କ ଓ ସି ଏମ୍ ଉଗ୍ରାଥ ପାଇ
ଅଛି ।

୨ । ଲଗନର ଦୟାଦ୍ୱାଳମୟେ ଏଥର ଏକାହିସ
ପଣ୍ଡାରେ ଜୀବଶ୍ଵର ଓ ପାରିତୋରିକ ଯାତକର
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବୁ ତଥାମ୍ଭରେ ଜୀବ ଶାଖେକ ଅଛନ୍ତି
ଏଥର ଜୀବଶ୍ଵର ଆକାର ପାରିଥିବୁ । ବିଲାତରେ
ଥାଣିଶାର ଫିନମଃ ଉନ୍ନତ ହେଉଥିଲା ।

କୁମ୍ବର ମହାବିଜ୍ଞାନ ଗତମାତ୍ରା ଥା ଦିଶରେ ମାନ-
ବିଷ୍ଣୁଲା ଶେଷ କଲେ । ସେ କହିବନ ପୂର୍ବରୁ ପାଦର ଥିଲେ
ଏବ ମୃତ୍ୟୁର ଦୂରଦଳ ପ୍ରଦର୍ଶ ତାହାଙ୍କ ଶବ୍ଦର ବୁଲରେ
ଭୁଗ୍ରା ଏବ ଦିନ୍ଦୁ ଅରଧକ ମୂର୍ଖ ଦ୍ଵାରାଶମାନକୁ ଦ୍ୱାନ ହୋଇ
ଥିଲୁ । ମହାବିଜ୍ଞାନର ପତ୍ର ନାହିଁ । ମହାବିଜ୍ଞାନ ମୃତ୍ୟୁ
ସାଧାରଣ ଦୃଶ୍ୟର କଷ୍ଟମୁଣ୍ଡର କାରଣ ସେ ଭାବ ଜୁଲାନ-
ମେହା ଥିଲେ ଏବ ଦେଖିଲୁ ମସିର ମହିନ ଦେଇ ଆହୁରି ।

ଶ୍ରୀମାସ ତା ୧୯ ଇଣ୍ଡରେ ହିନ୍ଦୁ ଜଳା ଅପର୍ଟ୍ମେଣ୍ଟ୍ ଦିବ୍ରି
ହୋଇଥାଏ ଏଥରେ ବାନିପୁର ଓ ଡିଲ୍ଲି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା
ରେଲ୍‌ବାଟ ଦୂର ବଳ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତି ୫୦୦ ଟ କବ ବଜାର ଯାଇ
ଅଛି । ରେଲ୍‌ବାଟ ଯାଇଲେ ପଢ଼ିଥିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ଜଣେ
ଇଂସନ ମର ପଞ୍ଜିଲ ଏବଂ ଆର ଏବଜନୀ ଗୋଟାଏ ଘରୁରେ
ବରି ଦିବରିବା । ଡାକକାନେ ବାହିରେ ହାତ ନ ଦେଇ
ବାହି ।

ତେଣୁମ୍ଭୁସ ଶ୍ରୀଆହୁର କ ମେହନାୟର ବାଟେ ହୁଅଇ-
ଠାର କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାକ ସିକାଥିବାର ନିମ୍ନ ଅଛର
ରଳ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତର ହୋଇଅଛି ଏହ ଶ୍ରୀମତ୍ କେନ୍ଦ୍ରର
ସାହେବ ଏ ବାର୍ଷିକରେ ନିପୁଣ ହୋଇ ଅହସ୍ତ । ଏଥିବଳେ
ବାଜି ତାକ ଅଧିକାର ସ୍ଵର୍ଗନୋହିସ୍ତ ହେଲେ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର
ହୁଅଗ୍ରା ।

ଏ କଣ ଉଭୟପତାରେ କାନ୍ତ ଉଦସ୍ମୃଦ କାନ୍ତୁମ୍ଭାଙ୍ଗ
ହା ସନ୍ଧାପମୟରେ ହୃଦୟଦାର ଭାଟା ଶାଶ୍ଵିବାବେଳେ
ପୋରେ କୁଠ ରହୁଥିବା ଏକ ସାପ ତାହାକୁ କମ୍ଭି
ଦେଲା । ସୀମେବଟି ପେହିଠାରେ ପତିରାର ଏବଂ ଅଳ୍ପକାଳୀ
ରେ କାହାର ପ୍ରାଣ କାହାର ଗଲା । ହୃଦୟଦା ସାପର କବା
ଏହିରେ ଅବେଳା ହୀ ଏହୁପ୍ରକାରେ ମୟ ପଢ଼ିବାର ସମୟରେ
ଶାଶ୍ଵାପ ।

ଭୟରଥା ତାକୁର ସାହିତ୍ୟ ତାକୁର ବୟାପୀ ହେଲା
କେବୁର ଶକ୍ତିର ଉତ୍ସବକାଳ ନୟନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଶକ୍ତିରବାରର ଧର୍ମପ୍ରେ ଏହାକୁ ପଢ଼ିବ ବର ଅଛନ୍ତି ।
ଧ୍ୟାନ ମୃତ ମହାଭାଗିକର ବଜ୍ରଦଶୀ ବୁଦ୍ଧିର ଉଷକ
କିମ୍ବୁତ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଦେଶରେ କାହାରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରିବା କାରାଗ ଗୋ-
ଟିଏ ନିରାକାର ଆଜ୍ଞାବା ନିମୀଳ କରିବା ନିମୀଳ ବିଲୁପ୍ତ
ସେହେଠିମ ମନ୍ତ୍ରର କର ଅଛି ଏଥିତେ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟସ
ହେବା ଦୁଇଶୀ ବ୍ୟାଚକାରୀଙ୍କ ଧନ ଏହିପରି ବାଟରେ ବାହାର
ଯାଏ ।

ମହାମାନ୍ୟ ଘରୀର୍ଦ୍ଦ କେନ୍ଦ୍ରର ସତମାସ ତା ୨୮ ରିକାର୍ଡ୍‌ରେ
ସମୟରୁ ଯାଏ କି ଅଛନ୍ତି । ମହୋରରେ କଳନ ମାସ
ତା ୧୫ ରିକାର୍ଡ୍‌ରେ ଦରକାର ଶେଷ କରି ବସନ୍ତ ବାଟେ
କିମ୍ବେଳ୍ ସିକେ ଓ ସୋରେ ପାଇଦିଲ ରହିବା ରହିବା
କରିବାରିମଣେ ଯାହା କରି ବିଷୟର ମାସ ତା ୨ ରିକାର୍ଡ୍
ଅପରିହାତ ଏଥିରୁ ସମୟରେ ଜ୍ଞାନାମରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବେ ।
ଏଥରିବୁ ବୁଝିବି ମାସ କରିବାରେ ମହୋପ୍ରକାଶ ଲାଗିବି ।

ବୁଦ୍ଧିତା ହୁଏବାଟି ରଠି ଯିବାର ବଥା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଗାହା ରହି ହୋଇଅଛି । ବନିଶକ ପରମର୍ଗରେ
ଏ ବର୍ଷ ଶେଷ ଅର୍ଥାତ୍ ଆଗୀଁ ମାର୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଲା । ତହୁଁ
ଜଣନ୍ତି ଏକ ଦେଖି କହେବନ୍ତା କରିବାକ ଦେବ ।

ନୂତନ ଶକ୍ତିଶାଖାଧରଙ୍ଗ କାହା କରିବାକୁ ପବ୍ଲିମେଣ୍ଟ
ଏବେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ହେଉଥିବା ଏବଂ କଳିତ ମାସ ମଧ୍ୟରେ
ତଥା ହାବିମବଠାରୁ କେବଳ୍ସମ୍ପଦ ଗୁହଁ ଅନ୍ତରୁ ତେଣେ ଆର-
ନର ପାତ୍ରରୁ ଦେଖାଯୁପ୍ରଧାରେ ଅନୁବାଦ ହୋଇ ଜ
ଥିବାରୁ କରିବାପରି ଅନୁବାଦକମେ ଅନୁବାଦ କରିବାର
ଆଜି ଗଭର୍ନମେଣ୍ଟ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନୁବାଦ ହୋଇ ଯେବେ
ଦେବାକୁ କରୁଥିବ ଲଗିବ ତହିଁ ଉତ୍ତରର ଲୋକେ ତହିଁର
ମର୍ମ ହୃଦୀ ଅପରି କରିବେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଏ ଅଧିନ ଶୀଘ୍ର କାହା
ଦେବାକ ଅଶା ମାତ୍ର ସ୍ଵର୍ଗ ବିଷୟ ଅଛି ।

ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ସବୁ ଜନ୍ମ ପ୍ରାଣ ଯେବେ
ଇନ୍ଦ୍ରିୟା କି ଦେବେ ଯେବେ ଆହୁତି ଦିବ୍ୟମୂଳ ବିଧାରୀଙ୍କ
ଏଥରୁ ପେଣ୍ଠି ଅଟ ଗୋଲାଗୁଡ଼ି କି ଏ ହାତ ପଢ଼ି ହାତେ ଭାରାକ
ସବୁ ଜନ୍ମ ଆପେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ଅତିରିକ୍ତ
ଯେବେ ନରୀ ଶିଷ୍ଟମନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗାରିତୋରିକ ପାଇଥାନ୍ତି
ହେବେ ଭାବାକୁ ବନ୍ଦ କର ?

ବର୍ଷମାବଦ କବିତା ମାନୁଷୀଟ ପିଲିପ୍ତ ସାହେବ କିମ୍ବା
ଏଥିପୂର୍ବ ପୋରହାରେ ଥିଲେ ଏକ ମୋହିମା କର୍ମଚାରୀ
ନିର୍ମଳ ବାଦିକରୁ ଅଧିକତତ୍ତ୍ଵ ଅକ୍ଷମବିନା ବରିବା ଅପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୫୬୭ ଟ ୫୫୬ କରିମାହା ବନ୍ଦିଥିଲେ । ବାଦିକଳ ହାତ
ମୋର୍ଦ୍ଦରେ ଅଗିନ କବି ସାହେବଙ୍କ ଅଗ୍ରତ ଥିଲେ ଏହା
କରିମାହା କବି ଫେର ପାରନେ ।

କରଇ ଅବହୁତ ଦିଲ୍ଲୀ ଅପ୍ରକଟ ସାଇବନ କରିବା
ମହାଦେଶକା ବିଦେଶର ଏହି ବାଜାରରୁ ଦିଶେ ଲିଖି ଛାଇବା ଅଧିକ
ଯଥରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଗ୍ରହ କରି ଦିଶେ । ଅକ୍ଷାଧିନ ଦିଶାକିଳିମାନଙ୍କ

ଦେବ ପରିଶୋଧ କରିବା ଏଥିର ଜୀବନେମ ଅଛି । ଆହେ-
ମାନେ ମନେ କରିଥିଲୁଁ ସେ କେବଳ ତୁମଣାର ବକ୍ଷାମାନେ
ଅନ୍ତରୁ ବଳପ୍ରତି କିମ୍ବା ଏହାକୁ ବନ୍ଦ କରି ଦେବ ଅଛନ୍ତି
ସାହା ହେବ ଯେବେ ମହାବନୀ । ଏହି ଉତ୍ସାଧାର ରଖ
ପରିଶୋଧ କରି ଅପଣା ସଂକଳି ରଣ କରି ପାରନ୍ତି ତାହା
ଦେଲେ ଏକ ପ୍ରକାର ସୁମାନାତ୍ମକ କଥା ଦେବ ।

ମାନ୍ସବର ନିତନ ସାହେବ ମୋପସଲ ଗରୁଙ୍କ ବଦଳିବା
ନଶରକୁ ଫେର ଥିବ ପାଇବ ହୋଇପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବେଳୀ
କର କରିଥାଏଟି। ଦୃଷ୍ଟିକାଳରେ ପାଠନୀ ଗ୍ରାୟ ଅବେଳୀ
ଯାଇବେ କୁଳକାରୀ ପ୍ରକାର ହଜାରାଟି। ଏହି ହେଉ କର୍ଷ
କାଳରେ ମୋପସଲ ଭ୍ରମନ ବଦଳା ହାକମଳ ପରିରେ
କୁଣ୍ଡ ଉଚିତ ଭାବୀ ହେଉଥି ମୋପସଲର ଅନ୍ତର୍ଭାବ
କର ପାଇବେ ।

କାହୁର ପଣ୍ଡିତ ଅନିର ସ୍ମାଳୁବ ଶାନକ ପରିବାର
କର୍ମ ମସୁଦିତାରେ ପ୍ରଦେଶ ହୋଇ ଥାଏ ଅଛନ୍ତି । ଏକବାରଟ
ଦୁଇତିନ ଲୁହ ଦେବଳ ଅଠୋଟ ଗ୍ରାମୀ ଏକ ଦିନ୍ୟୋଧ ପୁତ୍ର
ଅଟକୁ । ମୋହିଷ ପୁରୁଷ ହସ୍ତବ କ ୯ ର୍ଷ ଓ ଅନ୍ୟତରଙ୍କ ୨ ର୍ଷ
ଅଠଇ । ଅନ୍ୟଦିନ ଜ୍ଞାନବ୍ୟାକରଣରେ ଅଠୋଟ ଗ୍ରାମୀ ଅଧିକ
ଦିନ ରହ ଥିଲେ ତେଣା କ୍ଷମାଳ ବିଜ୍ଞାନେ ପାଇ ।

କାନ୍ଦାହାର ଅଛାଯୁଷ୍ୟ ପ୍ରବେଶନାଳ ସଞ୍ଚିତ ଦୂର୍ଲିଖର ମଳିନ୍ଦ
ରେ ବନ୍ଧୁ ହେଉଅଛି । ଏହି ମରନ ସେ ଆଗ୍ରାପୁ ହୋଇ
ନାହିଁ । ବୃଦ୍ଧ ହାତକ ସେବା ସେଠାରେ ପରିଥିବାକୁ ଏହାର
ହୋଇଅଛି ।

ନାହିଁକର ନବତଳରୀ କାବମ ଲାମକ ଏବ ପାହାଡ଼ରେ
ଦିଛନ୍ତି ଦେଇ ଗୋହରିବାକୁ ଏକ ଶବ୍ଦ ଉଦ୍‌ବିଧାରୁ ଅରଣ୍ୟ
ବିରମାତ୍ର । ଏବେ ସମୟରେ ଯମନ୍ତ୍ର ବସ୍ତୁକର ହୁବୁ ହୁଅଥି
ଯେ ଚତୁର୍ବୀର୍ବାର ଲୋକମାନେ କର ପର ଯଜ୍ଞ ପରାୟନ
କରନ୍ତି । ଗୋଧ ହୁଅର ଏ ପାହାଡ଼ ଅଗ୍ରେୟିରିଶିଳ୍ପ
ମନ୍ଦିର ହେବି ।

ରୁମାବାର ଅବଧି ହଜ୍ଲ ଦଶମର୍ଗ ପରିଚୟାବ ଦିନାକାଳୀନ
ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଦାନାସୂର ଅଙ୍ଗରେ ପରିଚୟମ ଦେବ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ତେବେନିସ୍ଥ ଅବଳମ୍ବନ ହୋଇଥାଏ ଏ ପରିଚୟମ

ସୁବା ଜମିଦାର କେବେ ମାସ ହେଉ ଫଳତୁ ଯାଇ ଏବଂ
ବଳର ବାରଶାଖାରେ ମୁଣ୍ଡ ନିର୍ବିର୍ତ୍ତ କରିବ ଶିଖା ବରୁ ଅଛିଲୁ
ଧଳୀ ଜମିଦାର ହୋଇ ମେଘାର ବର୍ଷ ଶିଖା ବରଶାଖା
ଏଠାରେ ଘେବ ଦସି ପାଗରୁ ମାଟ୍ଟ ଏହି ପ୍ରକାର ଶିଖା
ଅବର ସେବେ ବଢିକି ହେତେ ଅଧିମାନଙ୍କର ଥିଲା କିମ୍ବା
ହେବାର ସମ୍ଭବ ।

ପ୍ରକାଶ ପତ୍ର

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ମରାଗଳ

ସମ୍ବାଦପତ୍ର

ମୁଖୀ ଦେଉଦେଖ୍ୟାଳ ଶା ନାର୍ଯ୍ୟା
ଧାମକୁ ବଢ଼େନୋଳା ଏହି ତେଜାନାଲଗଞ୍ଜରେ
ଗୁରୁଦନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସ୍ଥାର କର ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ ଉପର୍ଯ୍ୟା
ଲୟ ଓ ବିଦ୍ୟାଲୟାକ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରଖ୍ୟାତିମାନ
ପରିଦର୍ଶନ କରିଥାଇଲାବ କରିଥିବାର ଦର୍ଶକ
କିପାପ୍ତ ବହିମାନଙ୍କରେ ଅପଣାର ମନ୍ଦର

ପ୍ରକାଶ କର ଥିଲାନ୍ତି । ମଧ୍ୟ ସୁବସିଜ୍ଞମୂଳରେ
କେତେବେଳୋଟି ବାଲକା ପର୍ଯୁଥିବାର ଦେଖି
ବିଶେଷ ପ୍ରୀତି ହେଲେ ଏବଂ ଏ ଦେଶମାନଙ୍କର
କୁସ୍ତାରବିଶରଙ୍ଗ ବାଲକା ଧିନାର ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ଅଛାବ
ସ୍ଥବାରୁ ଦେଶର କମିକ ଉନ୍ନତି ପ୍ରତି ନାନାକ
ଅନ୍ଧାରୀ ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଦମାନ ଘଟୁଥିବା ବିଷୟରେ
କେତେବେଳେ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଦେଶକାକ୍ୟମାନ
ପ୍ରଦାନ କରିବାହୁବା ଏଠାର କେତେବେଳେ
ଦ୍ୱାରବ୍ୟନ୍ତମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟାୟିତ କରିଅଛନ୍ତି ।
ମଧ୍ୟ ବାଲକମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ବର୍ଦ୍ଧନାର୍ଥ
ଟେଙ୍କା ଏବଂ କେତେବେଳେ ଖଣ୍ଡ ପୃଷ୍ଠକ ପ୍ରଦାନ
କରିଅଛନ୍ତି । ଦେଉଁବାନ ମହାଶୟ ଆମ୍ବମାନଙ୍କ
ସହି ମିଶ୍ରାଲାପ ଓ ତୃତ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଦର୍ଶନ
ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ହୋଇଥିଲାନ୍ତି । ଏ ମହାମାଙ୍କ
ସହି ପୁନର୍ଥ ଆମ୍ବମାନଙ୍କର କି ପ୍ରକାର ସାମାଜି
ଦେବ ଏହି ବେବଳ ଉତ୍ସରଙ୍ଗଠାରେ ଏକାନ୍ତ
ପ୍ରାର୍ଥନା । ଇତି ।

୪-୮-୮୦ ନି । ଶ୍ରୀକୃତ୍ତବ୍ୟାହାରୀ ଦାସ
ରେଣ୍ଜାନ୍‌କ ହିତେଷିଣୀ ସଭାର ସମ୍ମାନକ

କବିତା

ଦେବ ମୌଳିନିର ଶ୍ଵାସ କଷ ସାହେବଙ୍କ ଅଧାଳତର
ସେହେତୁ କଷ କଟକ ମୌଳି କନବା କନବା ଏହବଳୁ
ସାମନ୍ତ ସୁତ ମୟୁମୟୁକ ମୌଳିନିରେ ଝର୍ଣ୍ଣାରସ ହୋଇ
ମଧ୍ୟବାର ଗପ ଘଟେବକ ବଥହାର ପ୍ରକାଶ କଷ ଶାଇଲାଙ୍କ
ବ ସବ ବୋଯିବ ବ୍ୟକ୍ତି ମୃତ କବ୍ଦିର ତଥାମୀୟ ମାତ୍ର ପ୍ରତି
ଦିଲ ଦାନ ଉତ୍ସୁଥାବ ଦୟା ତାହାର ଖେରଟ ଚକତାର
ସବ ଦେବେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି କର୍ମପଦ ଜୀବ ଦାଇଶ୍ଵର ମାୟେ
ମିଥିନ ନିଧରେ ଅପରା ପାଶ କଷ ମୌଳିନିର ଶ୍ଵାସ
କିବ୍ସାହେବଙ୍କ ଅଧାଳତର ଅଗର ଦିଲ ପ୍ରାୟାନ କରୁଥିଲେ
କୁକୁ ମାଲ ତାର କଷରିବା ପ୍ରତି କହି କୁକୁମ ହେବ ରଜ
ମିଥିନ ନିଧରେ ପାଶ ଅଗର କ ହେଲେ ପଞ୍ଚାହ ବାହାର
ଅପରି ଗ୍ରାହନ ହେବ ନାହିଁ ତା ୨୫ ଖ ଜନ୍ମ ୧୮୮୮
ମେଗା ।

By order of the Court
J. DOUGLAS BAYLY
Chief Clerk.

ଗବ୍ରୁମେଳ ସିଲୋନା ଫେବ୍ରରୀ ୧୯୯୩

ଏହା କ୍ରିସ୍ତେନରେ ମୁଖ୍ୟାଦିକର ପଦବର୍ଣ୍ଣରେ ମହିମା
ଜୀବନ ହୋଇ ବିବରିଛି । ବିଲିଙ୍ଗରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ
ନିରାଧ୍ୟୁମ୍ବନ୍ଧ ଏବଂ ଦେଖିଯାଉ ଜୀବନମୂଳର ବିଷୟ ତୁମର
କରୁଥିବା ଦୋଷାତ୍ମକ ମାର୍ତ୍ତିକର ସ୍ଵପ୍ନରେଣ୍ଟ୍ରେକ୍ଷନ ଦିବ
ଟରେ କଳାକୃତି ବନ୍ଦରେ ନିଜ ପାଇଁ ସଥା—

ମହାରାଜୁ ସହିତ ୧ ଅଇନ୍ସିନ୍ ଟଙ୍କା । ୨ ଅଇନ୍ସିନ୍
୩୯୫ ଟଙ୍କା । ୧୭ ଅଇନ୍ସିନ୍ ଟଙ୍କା । ୧୦୮ ଟଙ୍କା ।

ଶ୍ରୀ ବହୁ ଭାଲୁକାପିଥା ସତକ କଟକ ଦରିଆକାର ନାଟକ
ପିଲିହାମାନ ସାହିତ୍ୟରେ ମନ୍ତ୍ର ଓ ଏ ପଢ଼ିବି ଦେବ ।

ପ୍ରକାଶନ ମେଲି

ସାପ୍ତାହିକସମ୍ବୁଦ୍ଧପତ୍ରିକା

ପ୍ରେସ ଗ

ମୁଁ ୫ ଦିନ ମାତ୍ରେ ଅକ୍ଷ ବର ସନ୍ ୧୮୦ ମରେଥା । ମୁଁ ଅଣ୍ଟିକ ଦ ୨୭ ଜ ସନ୍ ୧୮୦ ସାଲ ଶନିବାର

୪୯ ଲିଖା

ଅପ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩୫
ବର୍ଷାକ୍ରେମୁଖ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଠ ୨୯
ମଧ୍ୟସଲ୍ଲୀଇ ଜାକମାସଳ ୩ ୧୫

ବାଙ୍ଗୀରହସିଲଦାରଙ୍କ ମୋକଦମା ଗତ ମଞ୍ଜ-
ଳବାର ନିଷ୍ଠା ହେଲା । ଏକଟିହିଁ ଛମିଶୁଭ
ମେହେକାଣ୍ଟ ସାହେବ ସେହିଦନ କଟକରୁ ଯାତ୍ରା
କରଥାନ୍ତେ କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତ ଥିବାରୁ ସେ-
ଦନ ଅଟକ ଯାଇ ତହସିଲଦାରଙ୍କୁ ମାଜୁଲ କର
ତହିଁ ଆରଦନ ପ୍ରାରଥକାଳରେ କଲିକଥାକୁ
ଯାତ୍ରାକରେ । ତହସିଲଦାରଙ୍କ ବରଖାସ୍ତ୍ର ସବାଦ
ଶୁଣି ବସ୍ତୁର ଲୋକ ବିଶେଷରେ ବାଙ୍ଗୀରହସିଲାନେ
ଆନନ୍ଦର ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ସୁପରିଶେଷେ
ସାହେବଙ୍କ ରାୟ ଦେଖି ନ ଥିବାରୁ ତହିଁର
ସାଧାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଇ ନ ପାରୁ । ବେବୁ
ଦୁଅଇ ଦୂଷ ନେବାର ଅପବାଦମାନ ପ୍ରମାଣ
ହେଲା ନାହିଁ ଲୋହରେ ଫଳକଦାରୀ ବିରୁଦ୍ଧ
ଧୀନରେ ଅସିଥାନ୍ତେ କେବଳ ସନ୍ଦେହ ହେଉ
ମାଜୁଲ ହେଲେ ।

ଜୟପୁର ଗଦରେ ଠାକୁର କାମନିହିଁ ହେଲେ ।
ଗତମାସ ଡା ୩୦ ଶଙ୍ଖରେ ଆସିନ ହେଲେ ।
ରାଜପୁରାନାର ଧରିଛିବଳ୍ ଏକଥିବା କର୍ଣ୍ଣିଲ ବ୍ରାହ୍ମି
ପୋର୍ତ୍ତ ଘାହେବ ଏକ ଦରବାର କରି ମୃତ
ମହାରାଜାଙ୍କ ଭୁଟୁମ୍ ଏହି କର୍ମଶିଳବର୍ଗଙ୍କ ସମ୍ମାନ
ସହିତ କାମନିହିଁ ମହାରାଜା ହେଲେ ବୋଲି
ଦୋଷଣା ଦେଲେ । ଏହି ସଙ୍ଗେ ତୋପ ସଲମି
ଦେଲେ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ସରଦାରମାନେ ନଜିର
ଦେଲେ । ଏହାକର ନାମ ମହାରାଜା ସଂଖ୍ୟାଇ
ମାଧ୍ୟମିତି ଦେଲେ ଏହି ରୁଚତବର୍ଷୀୟ ନମ୍ରତ

ଭୂପାଧିର ଜି, ସି, ପଦ ପାଇଲେ । ନୁହନ ମହା-
ଶଙ୍କା ଏହାପକରେ ବସି ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ଗୋଳ
ଦେବାରେ ଚାଲିଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ମୁସଲମାନ-
ମାନଙ୍କୁ ଗୋଳ ଦେବାରେ ଏକଲିଷ ଟଙ୍କା ବିଧି
କଲେ ।

ଠାକୁର କାମଣ୍ଡିହଙ୍କ ବୟସ ବ ୧୦ ବର୍ଷ
ଅଟଇ । ମହାଶ୍ରାବ୍ଦ ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ
ସେ ଆପଣା ଘରେ ନ ଥାଇ ଆପଣା ଜୀବ
ସଙ୍ଗେ କଜ୍ଜୟା କରି ଟଙ୍କକୁ ପଳାଇ ଯାଇ-
ଥିଲେ । କଜ୍ଜୟାର ଗଜଗିମଧ୍ୟରେ ଏପରି
ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ଶତ ଅଛି କ କେହି ସାମ୍ରାଜ୍ୟ
ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଆପଣା ଘରୁ କୌଣସି କାର-
ଣରୁ ପଳାଇ ଗଲେ ସେ ଯେଉଁ ସରଦାରର
ଏଲାକାରେ ରହିବ ସେ ଛାତାକୁ ପ୍ରତିଧାଳନ
କରିବ ଭବନ୍ୟାରେ ଟଙ୍କର ନବାବ ଏହାଙ୍କ
ଦେଇନିକ ଟ ୫୩୯ ଟଙ୍କା ଲେଖିଏ ଖୋରାକ
ଦେଉଥିଲେ ।

୧୦୩

ରତ୍ନ ପାହିଲେ ସପ୍ରମା ପୂଜା । ଦୁର୍ଗୋଷ୍ଠବ
ତନିରତ୍ତ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ କଟାଇବା
କାରଣ ଲୋକେ ନାନାପ୍ରକାର ସଙ୍ଗୀତ ବ୍ୟବ-
ସାୟିବ୍ରତ ମଜ୍ଜିବ ବର ବୁଦ୍ଧ ଅନୁସାରେ ଦୁଇ
ଏକଦଳ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରୁଥିଲା । ବାର କିମା
ଗୋଟିଥୁଥ ନାଚରେ ଗୋଟାଯାକ ରତ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ

କରଇ ବିନ୍ଦୁ ସହ୍ୟସମାଜରେ ଉଠିବ କିଛିମାଡ଼ି
ଆଦର ନାହିଁ ।

ଏଥର ପ୍ରଶ୍ନ ଏହି ହେଉଥିଲା କି ଓଡ଼ିଆ
ଯାତ୍ରା ସବୁରୁଚିର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କପର ଦୋର
ଆରବ ? ଆମେମାନେ ଦେଖି ଯେ ବିଜ୍ଞାଳା-
ଯାତ୍ରା ଉତ୍ତରକୁ ଅବସ୍ଥାକୁ ଲାଗିବାର କାରଣ
ଏହି କି ଯୋଗନିଲେଖିମାନେ ଯାତ୍ରାକୁ ବ୍ୟବ-
ଶାସ୍ତ୍ରସ୍ଵରୂପ ପ୍ରହରି କରିବାକୁ ଛାଇଁ ର ଯୁଦ୍ଧିଷ୍ଠିର-
ଥନ ହେଲା । ଦାସ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଗୋବିନ୍ଦ ଅଧିକାରୀ
ଗୋପାଳ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଭତ କବି ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଏବଂ
ଶୁଣିମାନେ ଏକ ପ୍ରକାର ଯାତ୍ରାକୁ ଏତେବୁର
ଭିନ୍ନ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ ଯେ ଭାବାଙ୍କ ନାମ ଚରୁକ୍ତି-
ଗଲୁ ଭାବାର ଯାଇଥିଲୁ ଓ ଭାବାଙ୍କ ଯାତ୍ରାର
ଶୀଘ୍ର ଗାଇଲା ମାତ୍ରକେ ମନରେ ଏକପ୍ରକାର
ଅନିଦିତମାୟ ଅନନ୍ତର ସହାରି ଦୁଇଅଳ ଓ
ସହଦା ସେ ସମୟ ନୂତନ ପର କୋଧ ହେଉ-
ଥାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ ପୂର୍ବେ ଗାୟକ ଓ କବି
ଥିଲେ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଇ ଲୋକ
ଦେଖିବାରେ ଆସ ନାହାନ୍ତା । ଆଜିକାଳ ଓଡ଼ି-
ଶାରେ ସଜୀବ ଏକାବେଳକେ ଲୋପ ପାଇ-
ଅଛୁ ବେଳିବାକୁ ଦେବ କାରଣ ସଜୀବରେ
ସଥାର୍ଥ ଦୂଷିତ ଲାହ କରିଥିବା ଜଣେ ସ୍ବକ୍ଷା
ଲୋକ ଦେଖା ଯାଇ ନାହାନ୍ତା । କବିଙ୍କର ମଧ୍ୟ
ସେହି ପର ଅରବ ଓ ସଦ୍ୟପି ଏକ ପାଲିବାଲ
ପଞ୍ଚରେ ଜଣେ ଥଥେ ଉପସ୍ଥିତ କରି କବାର
ହେଠ ପତନ୍ତି ଓ ଲାହିଲପାଲ ସମୟରେ ଏହା-
କର ଶୁଣ ଦେଖା ଯାଏ ମାତ୍ର ଭାବାଙ୍କ ଉତ୍ତର-
ଶ୍ରେଣୀର କବି ବୋଲି ଯାଇ ନ ଥାରେ । ସେ-
ମାନଙ୍କର ଦୂରାବ କେବଳ ଉଚିତଶ୍ରେଣୀର
ମୂର୍ଖକେବଳୁ ସୁଖକର ବୋଧ ହୁଅଇ । ବିଥାର
ବେହୟ ପାଞ୍ଜାନିବାର ଓଡ଼ିଶାରେ ସଜୀବର
ବିହୁ ବାସି ହେଉଥାଇ । ଗୋରହର ଜଣେ
ପାଲବାଲ ଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ କେବେଷତିକ
ନୂତନ ରାଗ ରାଗିରେ ଓଡ଼ିଶାଗୀର ପ୍ରମୁଖ
କରି ଯାଇଥିଲାନ୍ତି ଏବଂ ଥବିଥ ସେ ସମୟ ଲୋକେ
ଆଦରପୂର୍ବକ ଗାଇଥିଲାନ୍ତି । ଫଳ କଥା ଏହି
ସେ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଏବଂ କବିଙ୍କ ପରିଶ୍ରମ କିନ୍ତୁ
ଓଡ଼ିଆ ଯାତ୍ରାର ଉତ୍ସବ ହୋଇ ନ ଥାରେ ଏହି
ସଂକଷିପନ ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ବିନା ସେ ପ୍ର
କାର ଲୋକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଦେବା ଅସ୍ମିନ୍ବ । କିନ୍ତୁ
ମାନ ଯେଉଁମାନେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲାନ୍ତି ସେମାତେ
ସମାନଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଏବଂ ଭାବାଙ୍କ
ଦୂରାବାତା ଓ ବର୍ଷକମାନେ ମଧ୍ୟ ସମାନ

ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଅଟନ୍ତି ସ୍ଵଭବଂ ଯାହାର ଯେହର
ଉଦ୍‌ଦେଶ ହେବା ବାଜାମୟ ଭାବା ହୋଇ ପାରୁ
ନାହିଁ । ତୁଳିଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନେ ଏଥର
ଉଦ୍‌ଦେଶଦାତା ହେଲେ ଭାଲେ ଏହା ବାରଷ୍ୟ
ଦେଖିଷ୍ଠା ହୋଇ ପାରିବ ଏବଂ ସେ ପରିବେ
କାହାର ମନୋଯୋଗକ ହେବା ବଢ଼ି ଦୁଃଖର
ବିଷୟ ଅଟଇ । ଅମ୍ବେମନେ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇଲୁ
ଅଛି ଯେ ଏ ଜିଜ୍ଞାସା କେହିଁ ବଜଲୋକ
ଏକଙ୍କ ପଞ୍ଚା ଗୋଟିପୋ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ
ଅନେକ ଥନ ଏବଂ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରୁଥିଲୁଛି
ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଉପାୟରେ ତାହା ସ୍ଵଭବତି ହେବେ
ତହିଁ ପ୍ରତି ଯଥୋତ୍ତର ଦୃଷ୍ଟି ରଖୁନ ନବାନ୍ତି
ସେବେ ସେମାନେ ସଙ୍ଗୀତ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକଳ୍ପ
ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତେ ଏବଂ ସେଉଁ ମାନେ
ସଥାର୍ଥ ସଙ୍ଗୀତ କାଣନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଜୋକ
ଲେତ ଆଣି ପାଖରେ ରଖି ତାହାଙ୍କର ତୁଳିତ
ସମ୍ମାନ କରନ୍ତେ ତେବେ ଅବଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ
ଅର୍ଥବ୍ୟାପ୍ତି ଓ ପରିଶ୍ରମଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ମହା
କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧତ ହୁଅନ୍ତା ଏବଂ ପ୍ରକର ସଙ୍ଗୀତର
ସବୁ ଅଥ୍ୱକ ଲୋକଙ୍କ ଜିହାରେ ଲାଗିଥିଲେ
କମେ ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ତାହା ପ୍ରବେଶ କରିଲୁ
ଆମେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ସଙ୍ଗୀତର
ଉଦ୍‌ଦେଶଦାତାମାନେ ଅମ୍ବେମନ୍ତ କଥାକୁ ଭାବ
କର ବିଶ୍ୱର କରିବେ । ଆମେମାନେ ସେମାନ୍ତ
ନଙ୍କର ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଦେଲୁଁ କୋଣ
କରନ୍ତୁ ନ ହୋଇ ସେ ସମୟ ସଂଗୋଧ
କରିବା ନମେତା ଦ୍ୱାରା ପରି କରିବେ କି ଯେମନ୍ତ
ଏ ଉତ୍ତର ସେମାନଙ୍କର ସୁଖଦାତି ଲେଖିବା
ଅଭିନ୍ନ ସୁଖକର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟକୋଳି କରିବୁଁ ।

১৮৪

ଜଣେ ମଧ୍ୟସଲ୍ଲ ଘରାଗିର ଲୋକ କୌଣସି
ନଗରରେ ମିଛିନିଷିଦ୍ଧିଲ କମିଟୀଙ୍କର ଅଧିବେଶନ
ଦେଖି ଥର ଜଣେ ବିନ୍ଦୁକୁ ପଥରିଲ, “ଏ
କଣ ?” ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲା, “ଏ ସଂଗଠନ”
ସେ କହିଲ, “ଏ ବିଦ୍ୟୁତ କାହାର ? ସୁଧିରକ
ପଞ୍ଜିକା ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ କରଇ ଏବଂ ସେ
ସଂଗଠନ କଣ୍ଠର ଥିଲେ !” ଉତ୍ତରଦାତା କହିଲ
“ସେ ସତକଥା ଅଟର ମାନ ପଞ୍ଜିକା ମଧ୍ୟରେ
ଅବଳନ୍ତି ସୁଧିରକ, ଏ କଳନ୍ତି ସୁଧିରକ” ପ୍ରଶ୍ନ-
କାରୀ ପଣ୍ଡି ପଥରିଲେ “ସେବେ ସୁଧିରକ
ହେବ, ତାହା ହେଲେ ମେଘ, ବୃଷ, ମିଥନ,

କର୍କଟ ଇତ୍ୟାଦି କେଉଁଠି ?” ଉତ୍ତରଦାତା
କହିଲ, “ବର୍ତ୍ତମାନ ସହିତର ବୁଦ୍ଧି ଦେବାରୁ
ଏହି ଚଳନ୍ତି ବଣିଜର ବାହ୍ୟଶାଖା ବୃଧି-
କୁର ହୋଇଥିଲା । ଯାହା ହେଉ ମୁକ୍ତି ବଣି-
ମାନଙ୍କ ଚାଲାଇ ଦେଉଥିଲା” (ଅଧିବେଶନ ପୁନର
ଦେଖନ୍ତି) କହିଲ ‘ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବକାରୀରେ ମେଘ
ସେ ମେଘ କାହିଁଛି ? ମେଘ ଯେପରି ଦୂର
ଏକଥର ଭାବ ମୌଳାବଳମ୍ବନ କର ତୁମ
ହୋଇ ରହିଲୁ’ ଏହି ଚଳନ୍ତି ବଣିଜର ପ୍ରସ୍ତା-
ବକାଶ ମେଘ, ସେହି ପରି କେବଳମାତ୍ର ପ୍ରସ୍ତାବ
ପକାଇ ଦୂର ହୋଇ ରହେ । ଏହି ଚଳରେ
ଦୂଷି— ତିଥିରମ୍ଭାନ ଅଟଇ, କାରଣ ସେ
ଦୂଷକ ପର ଅପଣାର ମୁମରରେ ରହେ, ଏବଂ
ଏକଗୁରୁମୟ ହୋଇ ଅପର ରକ୍ଷିତମାନର କୋ-
ଣସି କଥାରେ ଦୂକପାତ୍ର କରେ ନାହିଁ ।

ଏହି ଚନ୍ଦ୍ର ବସନ୍ତର ମିଥୁନ;— ଶାରସ-
ଶିଥୁନମାଳ, ଅତି ହେଡ଼ିଶଟର ଅଟର, କାରଣ
ମିଥୁନ ଯେଉଁପର ଘୋଡ଼ା ମିଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି,
ଏମାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେହି ପରି ଦୂରଜଗନ୍ଧ ମିଳ କାର୍ଯ୍ୟ
କରନ୍ତି, ମିଥୁନର ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁପର ଜଣେ
ସବଳ, ଜଣେ ଦୁଃଖଲ, ଏମାଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ
ହେଡ଼ିଶଟର ସେହି ପରି ଦୂରମରଦାର, ଦ୍ୱା
ର ଦୂରବା ଦୃଷ୍ଟିଲା, ଅତି ଶାରସଶିଥୁନମାଳ
ସେହି ପରି ବଢ଼ିଥିଥୁବୁ ମେଳାଜ ଲୋକ ଅଟଇ ।
କର୍ଣ୍ଣ; ଏହି ମରିଚନ୍ଦର ନାମ, ଚଳନ୍ତିକର୍ଣ୍ଣ ସା-
ମାଦପତ୍ର ସମ୍ମଦବ, ଅଥବା, ଏହି ଚନ୍ଦର ମେ-
ମର; କାରଣ କର୍ଣ୍ଣ ଯେପରି ଅଧାରର ମସୁକ
କର୍ତ୍ତନ କରଇ, ଏହି ମେନ୍ଦର ସେହିପରି ସବଳ
ପ୍ରସ୍ତାବର ମସୁକ କର୍ତ୍ତନ କରୁଆଏ ଏହି
କର୍ଣ୍ଣ ଯେପରି ବଢ଼ିଥି ଶ୍ରେଣୀବାର ଅଧାର କାହିଁ
ନକ୍ତ ଗର୍ତ୍ତକୁ ପେନ ଯାଏ, ଏହି ଚଳନ୍ତି ଶାରୀ-
ରହିବୁଛି ସମ୍ମାଦପତ୍ର ସମ୍ମାଦବ-ମେନ୍ଦର
ସେହି ପରି ସବଳ ସମ୍ମାଦର ମଥା କଟି ଲୋଭ
ଆପଣାର ପଦିକାର ଖୋରାକ କରିବା ଧୀର ସା
ବିବବକୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କରନ୍ତି; ଏହି ସିଂହ;— ଏହି
ଚନ୍ଦର ସିଂହ, (ଯେଉଁ ବିଦ୍ରୀ ବନ୍ଧୁତା କାଳ-
ରେ ସିଂହ ଯେପରି ଲକ୍ଷ୍ମୀଲ ଦଲର ନିଶ୍ଚ
ଫୁଲର ଲଙ୍ଘ ଥିଲ ପ୍ରଦାନ ଏବି ତହାର କରେ)
ଏହି ସବାରେ ଯେଉଁ ବିଦ୍ରୀ ଖୋବାଗୁଡ଼ ଲୀ-
ଗୁଳ ଦୋହଲିଲ କିମି ଫୁଲର ଦେମା ରବରେ
ବଢ଼ିବାର ସାଇତୋରନ କରେ, ସେହି ଲୋକ
ଏ ତହର ସିଂହ ଅଟଇ । କନ୍ୟ;— ଯେଉଁ
ମେମର, ଚିଯାଇମାନକର ହୃଦୟରେ କେବଳ-

ମନ୍ତ୍ର ସକଳ କଥାରେ ସନ୍ଦୂକ କାଟିଛି ସେହି
ମେମେରହିଁ ପୁରୁଷର ବନ୍ଧୁ ପିଙ୍ଗଥୁଲେହେଁ କଣ୍ଯା-
ଶଶି ମଧ୍ୟରେ ପରିଗଠିତ । ତୁଳା;—ଯେଉଁ
ମେମେ ସକଳ କଥାର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ କର ଦୁଲଦିଗ
ରଖାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥାଏ, ସେହି ଏ ଚଳନ୍ତି
ତତ୍କାଳ ତୁଳାଶଶି ବୋଲି ଅଭିହିତ ହୋଇଥାଏ ।

ବିଶ୍ଵ;— ଏହି ଚକ୍ର ବିଶ୍ଵ ଯେଉଁ ମେମର
ଭାଇସତିଥୀରମାନର ଦୟାରେ ସ୍ଵପ୍ନ କିଛି
ପାଞ୍ଚ ପିଣ୍ଡ ଲାଗି କେବଳମହି ଦୂରପାଞ୍ଚ;
ପ୍ରତି ମେମରମାନଙ୍କ ଗାନ୍ଧରେ ବିଶ୍ଵର ଲହୁଡ଼
ପ୍ରବେଶ ସଂଦୂର ଅଙ୍ଗଳିର ଆଦାତ ଦରେ, ଅବା
ଟେକ୍ସ ଦୂରି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ସେହି
ମେମରଙ୍କ ରାଶ ମଧ୍ୟରେ ପରାଗିତ ଅଛି ।

ধনু;—এই চক্র ধনু যের দুষ্পুর্ণ কদি-
দার মেমুর পিপুলমণ্ডনক্ষেত্র হয়ে চক্র
মধ্যে নব মস্তক কর বিশ্ব রহস্য, ষেহু
মেমুরহু ধনু কামনা গোপ। মজুর;—
এই চক্র যেই মেমুর নগরবাসিমানকু
চেকুরে অবধারণ দেবে কোলি গুপ্তভা-
বরে নানারূপ ভাল প্রদর্শ কর তুর পাণি
আলাদা এ চক্র ষেহু মেমুর মকর
নামে গোপ হোরাদা। কুমু;—যের
পূর্ণ জমিদার কেবলমাত্র কমিটি চক্রে
বিশ্বাদা, ষেহু কম্প আর্থাত গঠ নামে

ଅବହୁତ ହୋଇଥାଏ । ମାନ;—ଏହି ଚକ୍ରରେ
ସେଇ ବ୍ୟକ୍ତି ସେଇ ହଠାତ୍ ବାବୁ ନାନାଗ-
ଙ୍କର ଘୋଷାକ ପିତା ସବୁ ଶୁଳରେ ଦୁଇପାଇ
ଖେଳଥାଏ ସେହି ମେମରହୁଁ ମାନ ନାମରେ
ଅବହୁତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଚଳନ୍ତି ସ୍ଵର୍ଗିତକ
ମଧ୍ୟରେ ବକ୍ତ୍ତା ଅଭିମାନରୂପ ଶହୁ । ରାଗରୂପ
କେତ୍ର । ପରପାତରରୂପ ଶନ । ଅବିବେଚନାରୂପ
ବୃଦ୍ଧାତ । ନିର୍ଜୟାତରୂପ ଶୁନ୍ତ । ଗବତୂପ ମଙ୍ଗ
ଲ । ଅଦୁକ୍ତଦର୍ଶିତାରୂପ ରବି । ଅପ୍ୟଶରୂପ
ଚନ୍ଦ୍ର । ଏହି ନବରୂପ ଏହି ଚଳନ୍ତି ସ୍ଵର୍ଗିତକରେ
ଅନ୍ଦରେ ଦୁମଣ କରୁଥାନ୍ତି । ନରଗବାସିମାନଙ୍କୁ
ଏହି ଚକ୍ରର ପଳାପଳ ତୋଗ କରିବାକୁ
ଦେଇଥାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନକାରୀ ପଶୁରିଲା ପଞ୍ଜିକା ଲେଖିବ ଗ୍ର-
ହମାନେ ମାନବମାନଙ୍କାରୁ ନାନାପ୍ରକାର ପୂଜା
ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ଏମାନଙ୍କର ପୂଜାର ଦ୍ରୁଷ୍ୟ
କଣ ? ଶ୍ୟାମୁର ଉପାୟ କଣ ? ଉତ୍ତରଦାତା
କହିଲା ପାତ୍ରଶର କେବିଦ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଏ ଗ୍ରହ
ଶ୍ୟାମର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଅଟେ ।

ସାଧୁହିକ ସଂବାଦ ।

ପରିଦର୍ଶକ ନାମରେ ଖେଳିବ ସୁପାହକ ବନ୍ଦରା ମନ୍ଦିର
ତୁ ଅଶ୍ରୁମୁଦେଶ ଶ୍ରୀକୃତିଗରଙ୍କୁ ବାହାରୁଅଛି ! ଅଛେ
ବାନେ ଚହୁଁର ପ୍ରଥମ ତେ ଦ୍ୱିତୀୟଶ୍ରେ ପଲାଅଛୁଁ ଏହାର
ଯା ତେ ବାରକ ଅତ ଉଦ୍‌ଧରନ ଅଛି ଏହି ଏକ ଉତ୍ତରା ମନ୍ଦିର
ଦ୍ୱାରା ।

ଏ ସ୍ମୃତିରେ କେବଳ ଏକଦିନ ଏକାଙ୍ଗୀ ଜୀବ ଦୃଶ୍ୟ
ହାଲଥିଲ ତଡ଼ପାରୁ ଅକାଶ ନିର୍ମଳ ଅର ଦୃଷ୍ଟି ସଙ୍ଗେ
ରଖ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆଶ କଢ଼ ତାଣ ଅଛି । ଦିନବିନ ଉତ୍ସବ
ରୂପ ଏଥର ଦୃଷ୍ଟି ହେଲେ ସମ୍ମ ଉଚିତ ।

ବାହୁଦର ମନ୍ତ୍ରି ଅକ୍ଷୟୁରର ଦମାନ ଗାଁ ଅମ୍ବମାଳା
ବର୍ଷମେଳାଳ ଲୋଡ଼ିଅଛନ୍ତି କି ସେ ଅକାୟାରେ ଜେଣା
ଦୂରମିଳ କରୁଥିଲୁ ଏବଂ ପ୍ରଜାମାନେ ଶାନ୍ତିବିଧାରେ ଆହୁନ୍ତି

କାଣ୍ଡୁର ଗେଟ ପସଲ ଏ ବଷ ପ୍ରକୃତ ପରିମାଣରେ
ପ୍ରସରତ ହୋଇଥିଲା । ଆଉ ଦୂରେର ଚିନ୍ତା ନାହିଁ । କଣ୍ଠା
ମାତ୍ରେ ଉଷ୍ଣକାନ୍ତର ଏକ ଘଳେଣି ଏବଂ ଖରକା ଜନବର
କାନ୍ଧାର ଉଷ୍ଣ ହେଉଛି । ମହାବ୍ରାତର ଶିଖିଯୁ
ତ୍ରିଭୁବନ ସମ୍ବନ୍ଧ ବାଟୁଗରକାର ଦୁହତାଙ୍କ ସହିତ ଶିର
ହାତ ଦୂରତ ପରମାଣେ ଥୋଣେଇମାନଙ୍କ ଲାଗନ୍ତୁ
କୁମାରୀ ବକ୍ଷର ମାସ ଶେଷରେ ବଢାଇ ଦେବ ।

କାଠର କୋଇଲ କଣି କୁହପାର୍ଥ ମାତି ସହାର କାର୍ଯ୍ୟ
ଥରିଦା ବସ୍ତର ଛାଟର । ମାନ୍ଦାକମେଳରେ କୋଇଲର
କଣେ ଗୃଷ ଲେଖା ଅଛ । ସଥା ଗୋଡା ଘା ଉପରେ
କାଇଲ ରଖି ଦେଇଲେ କେବଳ ହୁଗା ହୁଅଥ । ପୁଣ୍ୟ
ଏ କରିପାନରେ ରଖିଦେଲେ ଶ୍ଵାସ କାହିଁ କରଇ ।
ପୁଣ୍ୟରେ ଉପରେ ପକାଇଦେଲେ ଦୂର୍ବଳ ନିବାରଣ
କରଇ ଏହି ଚକକା ପାହିରେ ସରେ ରଖିଦେଲେ ଦୁରା
କାପୁଳ ସଂଖ୍ୟାର କରିବ । ମନ୍ଦିଳ ଏହାହାର ପରିଷାର
ଏ ଏହି କଠିନ ପାଆ ପ୍ରତି ଏହା ଜିରିମ ପଲାଟିବ
କର । ବାପୁକରେ ଏହା ଗୋଟିଏ ଅଦି ସହିତ ଓ ଗୁଣ
ପରିଷାରକ ଅଛ ।

ଗରମାବରେ ଗଲାଜାରେ ନିତକବି ଅସିଥିଲା । ଦିନ
ପାଠୀରୁ ଏକାବ ଅଶ୍ଵିଷ୍ଟ କି ଘୋରେ ଜଳ ଉଚିତ
ପରୁ ଥୋର ହୋଇଥିଲା ଏକ ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଗୃହ
ନାଚିପରୁ କଞ୍ଚକାରୀ ଜାଳରେ ପ୍ରାଣ
ଦିନରେ କୋଣାର୍କ ।

ନାଇନିଗାଲର ଦୁର୍ବେଳାର ଗୋଟିଏ କାରଣ ଏହିପରିବାରର ଦୂର୍ବେଳାର ଯେ ପାହାଇର କରିବ ବିନ୍ଦୁତ ଦିନରେ ମାରଇ ଗଲୁ ବକ୍ତାହୋଲୀଥାରୁ ପଞ୍ଚଶିଳ କଳ ବଜାଇଲା ଏହିକାର ଅବତାର ପରିଶ୍ରମ ।

ତେଣୁକ୍ଷସ୍ଥ ଅକଳିତହେଲୁଁ ଯେ ଏହିମାସ ତା ୨୦
୫୪ରେ ବାହୁ କ୍ଷେତ୍ରକର୍ତ୍ତୃ ସେବକ ଦୂହାରୀ ପଥର
ତହେଜ୍ଞାରର ମହାରାଜାର ଦିବାତ ହେଲା । ଅର ଥରେ
ଦିବାତ ? ଏକଥରତ ଦେବତାଙ୍କ ହେଲା ଏହାଜ୍ଞାର
ଦିବାତ ହୋଇଥିଲା ।

ମୟୁରିରେ ପ୍ରାୟ ଏ ଖାଣା ହୁଏ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲା ।
ମେହି ସମୟରେ ନଦିନିଧାଳରେ ଜୟାନକ ଦୂର୍ଘଟନା
ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ମୟୁରିରେ କେବଳ ପ୍ରକଳିତାସରେ
ରକ୍ତ ଶତ ହୋଇଥିଲା ।

ଦୟାରେ ଜୀବିତର ପ୍ରଦେଶରେ ୨୯ ଗୋଡ଼ା ଲୁ ମାହାଳ
ଅଛି ଏଥର ଭୂମିପରିମାଣ ପ୍ରାୟ ଗୁରୁତ୍ବକାର ମାନ ହେବ
ଏହି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏଥରେ ୨୫୫୨୨୭ ପାରଶ୍ର ଲୁ ଉପରେ
ଚାଲୁର ।

ସୁରରେ ସେମନ୍ତ ଏକ ଦିନରେ ମୁଣ୍ଡ ସିକାର କଥା
ଦେମନ୍ତ ଖଜନବିହାରରେ ପେଟ୍‌ପୁରିବାର ଦିଲକ୍ଷଣ ଅଶ୍ଵ
ଅଛି । କେବଳିଲ ଶୁଅର୍ଟ ଦୂର ପଳକିନର ଅଧିକାୟକ
ବିବାହ ଦୂରଥର ଅନ୍ତରାକ୍ଷ ସୁରରେ ସେଇଁ ରତ୍ନ ପାଇବେ
ଦହୁଁ ର ମୋଟ ୫ ୪୨୨୦୦ ଟଙ୍କା ଅଟଇ । ଏହି ଦ୍ଵାରା
ନ ସଲେ କି ପ୍ରାଣ ଦେବାକୁ କାହାର ସତ କଲନ୍ତା ।

ବେଳବେ ସୁରିସର କଣେ ବର୍ମନ୍‌ଗ୍ଲେ ଏବଂ ଶ୍ଵାଙ୍କରକ
ଦୁଇ ହାତର ଛୁପାଭୁତି ଦେଖି କରିଥିଲା । ଧ୍ୟ ପଢ଼ିବାର
ତାହା ଉପରେ ମାତ୍ର ସ କାହାରେ ଏବଂ ଟଙ୍କେ ଜୀବ
ଜରିମାତା ଦର୍ଶ ହୋଇଅଛି ନ ହେଲେ କି ପୁରୁଷ ବର୍ମନ୍‌ଗ୍ଲେ ।

ଏହାପରେ କେନ୍ଦ୍ରିଯାକାର ଅତ୍ୟନ୍ତରେ ତାଳିଦନଶୀ
ଦେବା ସକାଗେ କି ୩୦୦ ଏ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଉପରୁଚିତ
ଥିଲେ । ସଥି ମଧ୍ୟରେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଏ ପାର୍ଶ୍ଵ ଅର୍ଦ୍ଧ ପରିଷେଭାରିତ
ଏହି କହୁଥିଲୁଣିକ ପ୍ରେଶିକା ପରିଷେଭାରିତ ବିକ୍ରି ଥିଲେ
କେବଳ ପ୍ରଥମ ଲଭିତ କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର କି ୧୫ ଏ ମଧ୍ୟରେ କି ୧୨ ଏ ମୁହଁତ
ଥିଲେ । ମୂଳବର ଟଣାଟିବି ସବୁତରେ ସମାଜ
ଦେଖା ଯାଏ ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ପତ୍ର

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯତ୍ତ ଉତ୍କଳଘାସିକା ସଙ୍ଗାଦକ
ମହାଶୟ ସମୀପେ ।

ମହାଶୟ !

ଅମେ ଶୁଣିଲୁ କି “ଶ୍ରୀଗ୍ନୋମେଟେସ୍”
“ଷେଷତରୁ” “ବାଜଗଣିତ” “ଉଦ୍‌ବିନ୍ଦୁ”
ଛବାଦି ପୁସ୍ତକମାନ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ଅନୁବା-
ଦିତ ହେବା ସକାଶେ ଗବ୍ରୁମେଷ୍ଟ ଟଙ୍କୁୠ୦୦ଙ୍କା
ପୁରସ୍କାର ଦେବାର ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲୁଛି
ଏ ସମ୍ବାଦଟି ଏ ଉଚ୍ଛଳବାସିମାନଙ୍କର ଅଶ୍ଵରେ
ଶୁଭସନାଦ ଅଟଇ, ମାତ୍ର ଅମେ ଶୁଣି ଦୁଃଖିତ
ହେଲୁ” କି ଉଦ୍‌ବିନ୍ଦୁଟିର ପୁସ୍ତକମାନ ଅନୁବାଦ
କରବା ସକାଶେ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅହାନ କରୁନ୍ତିବ
ନାହିଁ, କେବଳମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କମିଟ୍ ନିୟୁକ୍ତ
ହେବ, ସେହି କମିଟ୍ଟର ମେମ୍ରମାନେ
ଗୋଟିଏ ଘରଗଠିତ ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାର କରିବେ
ଏବଂ ସେହି କମିଟ୍ଟର ମେମ୍ରମାନଙ୍କଠାରେ
ପୁସ୍ତକ ଅନୁବାଦ ପ୍ରାର୍ଥିମାନଙ୍କୁ ଦରଖାସ୍ତ ବା
ଅବେଦନପତ୍ର ଦାଖିଲ କରିବାକୁ ହେବ ।
ତହିଁତରାକୁ ମେମ୍ରମାନେ ଯାହାଙ୍କୁପ୍ରତି କିପ୍ପା-
ଦୁଷ୍ଟି ନକ୍ଷେପ କର ହୃଦୟମାଦର କରିବେ
କେବଳମାତ୍ର ସେହିଁ ଲେକମାନେ ପୁସ୍ତକ
ଅନୁବାଦ ଲାଇ ପାରିବେ, ଅପର କେହି ଅନ-

ବାଦ କଲେ ତାହା ଗୁପ୍ତାତ ହେବ ନାହିଁ, ନ
ଇତ୍ୟାଦି ଗୋଡ଼ାବନ ହେଉଥାଏ । ସାଥୀ

ସାହା ହେଉ ଏପରି ନିୟମକୁ ଆମେମାନେ
ଉଦ୍‌ବାଗା ବା ସରଳତାର ବିଶେଷୀ ବୋଲି
ବୋଲିବାକୁ ବାଖ ହେଲୁ । କିପ୍ପାଇ ? ଏପରି
ସାଧାରଣଙ୍କର ଉତ୍ସାଦପ୍ରଦାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାଧା-
ନୁଶକୁ ଆହାନ ନ କର କେବେଳଗୋଟିଏ
ବାଲୁଚିଙ୍କୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ରମ ନ ହେବା
ଫୁଲରୁ ରମୀପଣ ରଚନା କର ରଖିଅଛନ୍ତି
କେବଳମାତ୍ର ସେହିମାନଙ୍କ ତେଜ୍ଜ୍ଞା ପୂର୍ଣ୍ଣକରା-
ହେଲେ ତାହାକୁ ଉଦ୍‌ବାଗା ଅବା ସରଳ
ବ୍ୟବହାରର କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ବୋଲି ଯାଇ ନ
ପାରେ ଏପରି ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ
ଦୋଷ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଁ କି ଏପରି ନିୟମ-
ମରେ କୋଣେ ସଂତ୍ରାନ୍ତ ଉତ୍ସାଦକ କମି-
ଟିଙ୍କର ସମୀପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ନାହିଁ
ତହିଁର ଉତ୍ସାଦରଣ ସ୍ଵଳରେ ଗୋଟିଏ ବିଷୟ
କହୁଥିବୁ । — ବୃତ୍ତାନ୍ତକ ପୁସ୍ତକ ଅନୁବାଦ ହେବ
ଏହି କଟକରେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ଏପରି
ଲୋକ କେହି ନାହିଁ ଯେ ବୃତ୍ତାନ୍ତକ ପୁସ୍ତକ
ଅନୁବାଦ କରିବାକୁ ସମ୍ମନ ହେବ । ଅମୂଳନଙ୍କ
ସୁଯୋଗ ଡାକ୍ତର ଡବିଲିଉ, ଡି, ଶ୍ରୀଓର୍ଟ୍ଟାର୍ଟ
ସାହେବ ଅବା ପୁରୁଷ ହିବିଲସର୍ଜନ ବା ଅମୂଳ-
ମାନଙ୍କ ଲଭ୍ୟପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସୁଯୋଗ୍ୟ ଏହିପୁସ୍ତକ-
ରଜନ ବାବୁ ପ୍ରତ୍ୟେକିତ ହାଲଦାର ବା ବାବୁ
ଚିନ୍ମନାଲ ଦାସ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କେବେଳଜଣ ଭିନ୍ନ
ଆଉ କେହି ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ନାହିଁ ଏକଥି
ବୋଲି ଅସଙ୍ଗତ ହେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏହି
ଉତ୍ସାଦକ ଏବଂ ସଂତ୍ରାନ୍ତ ଲୋକମାନେ
ବାରଣ୍ୟବଟଙ୍କା ପୁରୁଷାର ନିମନ୍ତେ କମିଟିଙ୍କର
ଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅବା ଦରଖାସ୍ତକାରୀ
ହାଜିରହୁଏ ? ବା ଥବେଦନକାରୀ ହାଜିର
ହୁଏ । — ଶ୍ରୀବାବୁ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ କି
କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଯେହି ମେରମାନେ
ନିଗାନ୍ତ ବିଦ୍ୟା ବୁଝି ବିଶ୍ୱାସ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମନ
ପରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତକର ପଶ୍ଚାତ୍ ଦେବା ନିମନ୍ତେ
ସ୍ଵରୂପ ହେବେ କି ? କେବେବେ ନାହିଁ ରେ
ବିଲମ୍ବି ଛୁଟି ବାଲୁଚିମାନେହି ଉପରୁ
ହେବାର ସମ୍ମାନନା ଏଥରେ କିମ୍ବିଗତ ଉପକାର
ଭିନ୍ନ ସମସ୍ତ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନେଶ୍ଵରୀମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାଦ
ପ୍ରଦାନ ହେବ ନାହିଁ ଶ୍ରୀଓର୍ଟ୍ଟସାହେବପ୍ରଦାନ
ସୁଯୋଗ ଡାକ୍ତରମାନେ ଏପରି ବ୍ୟବହାରର
ବିକରୁ ନ ହେବାର କାରଣ ଦେଖାଯାଇବା

ଖାହିଁ । ଅଯୋଗ୍ୟତାରେ ଖୟାତ କରିବା
ସକାଶେ ଗର୍ଭମେଣର ଏତେଟଙ୍କା ଦାନ
କରିବା ହୋଇ ନାହିଁ ଅବା ବଜାଳାଗ୍ରହାରୁ ରାମା-
ୟଣ ରଚନା ନିମନ୍ତେ ଏ ଟଙ୍କା ସରକାର ପ୍ରଦାନ
କରି ନ ହେଲା ଏ ଟଙ୍କା ଉତ୍ସଲବାହିମାନଙ୍କ
ଉତ୍ସାହପ୍ରଦାନ ହେବା ସକାଶେହିଁ ଗର୍ଭମେଣ
ମଞ୍ଚର କରିଥିଲା ବର୍ତ୍ତମନ ଗର୍ଭମେଣକର
ପ୍ରଦତ୍ତ ଟଙ୍କା ଗୁଡ଼ିକର ଶାବ ନ ହୋଇପରେ
ଏହା କି ପ୍ରାର୍ଥନାୟ ନୁହେ ?

କେହି ଅପରି କରିବାକୁ ପାରନ୍ତି କି
ଟଙ୍କାର ଶବ୍ଦ କିମ୍ପାର ହେବ ? ସେମନଙ୍କପ୍ରତି
ଆମୂର ଏହିମାତ୍ର ନିବେଦନ ଯେ “ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା
ନାମକ ନୁଆ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ଦେଖିଲେ ଆମୂର
ଆଗଜ୍ଞା ସଂଶୋଧନ ହେବାର ବିଚିତ୍ରତା ନାହିଁ
ତାହା ପ୍ରମଣିତ ହେବ । “ରାଧାତୀତ, ସୀତା-
ବନବାସ, କାଦମ୍ବା, ରାମବିଲାସ” ଇତ୍ୟାଦି
ସାହିତ୍ୟ ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନେ
ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ନିମନ୍ତେ ପୁରସ୍କାର ଦେବାର
ପ୍ରୟୋକନ ଥିଲା କି ? ଉତ୍କଳପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା କୌଣସିପ୍ରକାରରେ
ଉତ୍କଳପ୍ରତିଷ୍ଠାନକ ନୁହେ ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ସଦୃଶ
ପୁସ୍ତକ ଅନୁବାଦ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏବକଣା
ଗୁରୁତବାକ୍ୟକୁ ଅପାଶା କାର୍ଯ୍ୟ ଅଞ୍ଜଳି କରି
ବିଂଶତିବିନା ଶାଖ ଦିଶା ଅନୁବାଦ କଲେହିଁ
ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ଦୃଶ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଅନୁବାଦ ହୋଇ
ପାରଇ ଏପରି ପୁସ୍ତକ କିମାହାର ଅଭିକ ନ ସୁଲ୍ଲ
ତାହାର ସୁରସ୍ଵାର ଦେବା ଯେପରି ମର
କାରଙ୍କ ଟଙ୍କାର ଶାବି ହୋଇଥାରୁ ବୁଟନିବେ
ପୁସ୍ତକାଦିର ନିମନ୍ତେ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରବନ୍ଧ ଟଙ୍କା
ର ସେହିପରି ଏକୋଦଶ୍ଶ ନ ହେବ ତହୁଁର
ପ୍ରମାଣ କଣ ? ଯେବେ କେହି କହିବେ ଫେ
କମିଟୀ ବସିବ, ଏତେ ପଣ୍ଡିତମାନେ ବର୍ଣ୍ଣ
ବିଶ୍ୱର କରିବେ ତେବେ ପୁରସ୍କାର ଦେବ
ହୃଦୟମସାଦର ହେବ; ସେମାନଙ୍କ ଆମ୍ଭେ ବିନା
ଭବରେ କହୁଁ କ ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ପ୍ରତି ପୁସ୍ତକ
ମାନନ୍ଦ କମିଟୀଙ୍କର ଏତେ ପଣ୍ଡିତମାନେ
ଦେଖି ଧାସ କର ଅଛନ୍ତି, ଆମ୍ଭେ ସତ୍ତର ସେ
ପଣ୍ଡିତ ମେମରମାନଙ୍କ ବିଚରଣତା ଏହି ପୁସ୍ତକ
ନିବାତନ କ୍ଷମତା ସାଥୀରଣ୍ଯକୁ ଉପହାର ପ୍ରଦ
ବିରହୁଁ ତାହାରେ ଦିଲେସାଥୀରଣ୍ଯକୁ କମିଟୀଙ୍କ
ତ୍ରୁଟି ଆର ଥିବ ନାହିଁ ଯାହା ହେଉ ଆମେମାନେ
ଶିଖାବିରାଗର କର୍ତ୍ତ୍ତୁପଣ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିବେଦ
କରୁଥିବିଲା ଉତ୍କଳପ୍ରତିଷ୍ଠାନକ ଅନୁବା

ପ୍ରବନ୍ଧମାଳାପର ନ ହୋଇ ପାରେ ପୂର୍ବାହ୍ନ
ସେ ନମନ୍ତେ ସାଥାରଗଲୁ କଞ୍ଚାପନଦ୍ଵାରା ଅଛାନ
କରିଗୁ ନ ହେଲେ ସାଥାରଗଲୁ ଟୁରି ନଗାନ୍ତ୍ର
ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

୧୯୮୮୦ } ବଶମ୍ଭ
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦାଥ ବନ୍ଦେଶ୍ୱର ଘାସୁ

NOTICE.

Wanted a Head master for the Middle Class English school at Bentkar on a salary of Rs. 25 per mensem, all applications will be received by the undersigned at Jobra up to 15th. of November 1880 None need apply who has not passed the University Entrance Examination.

Suddanund Mahanty,
JOBRA Secretary.
The 5th. October 1880.

ବିଜ୍ଞାପନ

ତରେ ମୌଳିକିର ଶୁଦ୍ଧ ଜଳ ସାହୁକଳ ଅଟେ ଯଦିର
ଯେହେବୁ ଜଳ କଟକ ମୌଳିକ ବନଦା ନାହାରୀ ଏନକବେ
ସାମାନ୍ୟ ସୁତ ମଧୁକାଶୀଳ ମୌଳିକରେ ପଞ୍ଜାଖ ହୋଇ
ନିରାପଦ ଲାଗୁ କଟକ ଏଥିରେ ପକାଥ କଲୁ ସାହୁକଳ
କି ସହ କୋରିବି ବେଳେ ମୁତବଦିର ଚାଲାଇୟ ମର ପ୍ରକ
କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଉତ୍ଥାଏ କିମ୍ବା ତାହାର ଖୋରାକ ତାହାର
ଥିବ ହେବେ ସେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ତାହାର ମାତ୍ରରେ
ମିଶିବ ନିଷର୍ତ୍ତ ଅପରା ତାଙ୍କ କିମ୍ବା ମୌଳିକର ଶୁଦ୍ଧ
କାହାରେକିବ ଅତିକରି ଅକର କଲ ପ୍ରମାଣ ବସଇଲେ
କିମ୍ବା ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ଅଥରୀଗା ପ୍ରତ ବହି କୁମ ହେବ ରକ୍ତ
ମିଶିବ ନିଷର୍ତ୍ତ ଦିନ ଅକର ନ ହେଲେ ପଢାଇ ବନାରୀ
ଅପରି କୁହାଣ ହେବ ନାହିଁ ତା ଗାନ୍ଧି କୁହି ୮୮୦
ମିଶିବା ।

By order of the Court
J. DOUGLAS BAYLY
Chief Clerk.

ଗବଣ୍ମେସ ସିଲୋନା ଫେବୃରି ୧୯୫୧

ଏହା କୁରଦେଶରେ କୁଦନାଯନର ପଥକର୍ତ୍ତରେ ଦଳୀଙ୍ଗ
ଜୀବି ବୋଲି ବ୍ୟବସ୍ଥାର । ବରଦତ୍ତାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଥାମ
ମରଦେଶୀୟ ସବୁ କୋଣୀୟ ଜୀବିତର ମୂଳେ କିମ୍ବା ତଥା
କର୍ମକାରୀ ବୋଲାକାରର ମାର୍ଗର ସ୍ଵର୍ଗରେ ପ୍ରଥାମ
କରେ ବଳରୂପ ଦରରେ ମିଳ ପାରେ ଅଥା—

ଭାବିମାସ୍କ ପତ୍ରରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଲୁ। ଅନୁଷ୍ଠାନ
କରିଲୁ। ୧୦ ଅନୁଷ୍ଠାନ ୨୦୩ ମଳ୍ଲ ହରିଦି ।

ମନ୍ଦିର ପାତ୍ର ।

ବାହୁ ସାକ୍ଷେତ୍ର ମିଶ୍ନ	ବାହୁବ	ବଲ୍ଲୟା	୫୩୯
ବମ୍ବଦନ୍ତ ଦିଏ	-	-	୫୪୦
କଳବଳ ଗ୍ରାମୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପଚାନି			୫୪୧

କ୍ଷେତ୍ର ଏହି ଜଳନଦୀରେବା ସହିତ ମଧ୍ୟରେ ଦରଶାବକାର କଥକି
ପ୍ରଦିବ୍ଧ କଣ୍ଠାଦିଲ ସହିତ ଯତେ ମୁଁ ତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉ।

ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ

ସାଧୁଦିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପୃଷ୍ଠା ୧୯ ଲ

ଜାନ୍ମିତି ମାତ୍ରା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ଧାନ ପରେ ମୁଦ୍ରିତ । ମୂଲ୍ୟ ଚାରି ଟ ୫ ନ ସନ୍ଧାନ ସାର ଘନକାର

ପୃଷ୍ଠା ୨୦ ଲେଖା

ଅତ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୫
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟଦେଲେ ବର୍ଷାନ୍ତେ ଟ ୧୫
ମଧ୍ୟସଲାଞ୍ଚି ଡାକମାସିଲ ଟ ୧୫

ବାର୍ଷିକ ଅବସର ଉତ୍ସବୁ ପୁନବାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷରେ ପ୍ରବେଶକର ଅବ୍ୟ ଆମ୍ବେମନେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଅନନ୍ତ ଓ ସେବା ସହକ ହେତୁ ଥିଲୁ । ଏବର୍ଷ ଦୁର୍ଗୋଷ୍ଟବପଦ୍ମାନାଥାବହୁତରୁପେ ନିଜାତ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ଶେଷ ଦୁଇଦିନ ଦୃଷ୍ଟି ହେବାରୁ ଅମୋଦପ୍ରମୋଦ ପକ୍ଷରେ କିଛି ବାଧା ହୋଇଥିଲା । ଫର୍ମଲ ରଷାନିମିତ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିର ଅବଶ୍ୟକ ନିଜାତ ହୋଇଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ବାଧାରୁ ଲେକେ ସାମାନ୍ୟ ଜ୍ଞାନକର ମହାମାଧ୍ୟକ ଅଗମନରେ ଦୃଷ୍ଟି ଆନନ୍ଦକରି କରିଥିଲେ । ଉତ୍ସବୁ କୌମାରପୁଣ୍ଡିମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମାଶତ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ହେବାରୁ ଫର୍ମଲ ପ୍ରତି କିଛି ଅନିଷ୍ଟ କରି ଅଛି ଯାହାଦେଉ ଏବର୍ଷ ଫର୍ମଲର ଅଶା ଉତ୍ସବୁ ଦେଖିଯାଏ ଏବଂ ବଜାର ଭାବ ସେଥିର ପ୍ରତିକାମାଣ ଦେଇଥିଲା ।

ହାରକୋର୍ତ୍ତର ଉତ୍ସବୁ ଏବଂ ମୋଘର ଅବଳିତ ସମସ୍ତ ଶ୍ରୀରାଜକଲଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀଯାମାନେ କିପ୍ରକାର ମୋକଦମାରେ କେଉଁ ଦରରେ ପିତ୍ତ ପାଇବେ ତହିଁର ଗୋଟିଏ ଭାଲିକା ହାରକୋର୍ତ୍ତର ଜଜମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ତହିଁରେ ହାରକୋର୍ତ୍ତକଲଙ୍କ ମରାନତ ଜାଣିବା ସକାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲା । ରଦନୁସାରେ ଉତ୍ସବୁ ଲମାକେ ଗୋଟିଏ କମିଟୀ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲା । ଏପରି ଶ୍ରୀଦିଦିପିଷ୍ଠର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୋତରମାୟ ଅଟଇବା ତହିଁରେ ମୋଘର ମାମଲକାରିକର

କିମ୍ବା ଉପକାର ହେବ ଏବଂ ଅବାଲିତର ପଣ୍ଡାମାନେ ମୌକଲଙ୍କୁ ଠକାଠକ କର ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ତେଣାର ବନ୍ଦରମନଙ୍କର କମଶା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା । ସନ୍ଧାନ ୧୯୭୮ । ୨୫ ସାଲରେ ୩୮ ଶ୍ରୀ ଜାହାଜ ଅଧିଥିଲ ଏଥରେ ବୋଲାର ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହେବ ଏବଂ ସନ୍ଧାନ ୧୯୭୯ । ୨୦ ସାଲରେ ୩୫୨୨ ଟଙ୍କା ଜାହାଜ ଅଧିଥିଲ ସେ ତହିଁର ବୋଲାର ପ୍ରାୟ ଅଗେଇ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ସୁରକ୍ଷା ଜାହାଜ ସଙ୍ଗ୍ୟା ପୂର୍ବବର୍ଷଠାରୁ ଉତ୍ତା ହେଲେହେ ବଜା ଜାହାଜ ଥିବାରୁ ବୋଲାରରେ ଅଧିକ ଦୋଇଥିଲା । ପୂର୍ବ ବର୍ଷରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜା ଦୁର୍ବିଷ୍ଟ ହେଉ ଦେଶୀୟ କାରିବାର ଅଧିକ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଗରିବର୍ଷ ତାହା ପ୍ରେମନ୍ତ ଭଣ୍ଟିଲ ତେମନ୍ତ ବିଦେଶକୁ ଅନେକ ଦୁଇଧ ରପ୍ତାନ ହେଲା । ଏକା ବଜାରର ବାଟେ ୧୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଦୁଇଧ ରପ୍ତାନ ହୋଇ ଥିଲା । ବଜାପରର କାରିବାର ତେଣା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବାଧିକା ଅଧିକ ଥିଲା ।

ପ୍ରବନ୍ଧମାଳାର ଏକ ଶାର୍ଦ୍ଦ ସମାଲୋଚନା ଗତ ବାଲେଶ୍ଵର ସବାଦବାହିକାରେ ଅଭିରକ୍ତ୍ଵ ସୁରକ୍ଷା ବାଧାର ଅଛି । ସମାଲୋଚନାଟି ଉକ୍ତ ପଢ଼ିକାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଇ ପୁଣ୍ୟ । ସମାଦିକ ଏତେ

ଶାର୍ଦ୍ଦ ସମାଲୋଚନା ଥାର୍ଥ କେବେ ଲେଖିବାର ଆମ୍ବେମାନେ ଦେଖି ନାହିଁ । ବୋଧ ହୃଥର ପୁଷ୍ଟିକର ଶୁଭୁର ତୁଳନାରେ ତାହା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହପରି ତୁଳନାର ରଷା କରିବା ନିମିତ୍ତ ସମ୍ବାଦକ ଅପଣା ସାବଧିକ ଭାଷାରୁ ଲୁଗୁର ରଷି ସଥାଧାର ବାର୍ଷାନ୍ତେ ଏବଂ ଦୁଇଧାର ପଦମାନକର ପ୍ରସ୍ତେଗ କରିଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ଆମ୍ବେମାନେ ସମାଲୋଚନାର ଶକ ତରଙ୍ଗରେ ପତି ତାହିଁ ଡାକିଲୁ ଏବଂ ଖଣ୍ଡିଏ ଉତ୍ତରପୁ ଅଭିଧାନ ବାଧାର କରିବା ପୂଷ୍ଟେ ସାହିତ୍ୟ ପୁଷ୍ଟକ ପଇରେ ତିନିଶତ ଟଙ୍କା ବ୍ୟପ୍ତ କରିଥିବାରୁ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗକୁ ଅନେକ ନିଜା କଲୁ । ଫଳତଃ ସମାଲୋଚନାର ସମାଲୋଚନା କରିବା ଆମ୍ବେମାନକର ଉଦେଶ୍ୟ ନୁହେ ମାତ୍ର ତହିଁରେ ସେ ଗୋଟିଏ ରାତ ବ୍ୟମ ଥିଲା ତାହା ସନ୍ଧାନକରିବା ନିଜାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଏହିହେତୁରୁ ଆମ୍ବେମାନେ ହୁଇ ଏକ କଥା କହିବାକୁ ବାଧ ହେଲୁ । ସମ୍ବାଦକ ବୋଲନ୍ତି କି ଗୁରୁତ୍ୱଠାର ସମସ୍ତ ଭାଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁଷ୍ଟାଧ୍ୟ ମାତ୍ର ଏ କଥ ପ୍ରକୃତ ନୁହେ । ପ୍ରତିକିଂ କମାନଙ୍କ ପୁଷ୍ଟକାଗାରରେ ପ୍ରଥମ ତେଣାକୁ ଭାଲିକାରେ ତାହା ପଢ଼ିରହିଲା ଏବଂ ବିଭାଗକୁ ପ୍ରତିରହିଲା ନଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ବିଭାଗକୁ ପୁଷ୍ଟକର ଭାଲିକାରେ ତାହା ଲେଖାଅଛି । ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ଏକ ସମୟରେ ଅଦର ଦେଖି ପ୍ରଥମ ଭାଗ ଗୁରୁତ୍ୱଠାର ଏକ ନୂତନ ସମ୍ବାଧ ବାଧାରିଥିଲା ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ପୁଷ୍ଟକ ବିଦ୍ୟାଲୟରୁ ଭିତ୍ତିବାରୁ ଅଭିଧ ବିଭାଗ ନ ହେଲା ସୁରକ୍ଷା ।

ଦ୍ୱାରା ଭାଗ ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରାଙ୍କନ କରିବା ନମିତ
କମ୍ବାନିଙ୍କର ସାହସ ହେଲା ନାହିଁ ।

ଦୟାବିଜ ରେଜଞ୍ଚୁଲୀ କାର୍ଯ୍ୟ ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶ
ରେ ବିଷ୍ଣୁ ଦୃଢ଼ି ହୋଇଥାଏ ଏହି ଜିନା
ଗବର୍ତ୍ତମେଷଙ୍କର ବିଳମବ ଲାଭ ହେଉଥିଲା ।
ସନ ୧୮୭୫ । ୭୭ ରେ ସନ୍ଧାବା ୧୮୭୮
ଖଣ୍ଡ ଦୟାବିଜ ରେଜଞ୍ଚୁଲୀ ହୋଇଥିଲା ଓ ସେହି
ବର୍ଷରୁ କମଣଙ୍ଗ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଗତବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍
ସନ ୧୮୭୯ । ୮୦ ରେ ଦୟାବିଜର ସଂଖ୍ୟା
୨୦୧୦୦ ହେଲା । ଏହିପରି ସନ ୧୮୭୫ ।
୭୭ ରେ ଆୟ ଭାବରୁ ବ୍ୟୟ ଯାଇ ପ୍ରାୟ ଏକ
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାଭ ହୋଇଥିଲା ଗତବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍
ସନ ୧୮୭୯ । ୮୦ ରେ ଟ୍ୟୁନ୍‌୧୯୫୫ ଟଙ୍କା
ଲାଭ ହେଲା ଯଥା ଆୟ ଟ ୧୧୧୦୫୭୫ ଟଙ୍କା
ବ୍ୟୟ ଟ୍ୟୁନ୍‌୧୯୫୫ ଟଙ୍କା । ଅମ୍ବେମାନେ ଅନ୍ତମାନ
କରୁଥିବ ରେଜଞ୍ଚୁଲୀ ମହିଳାମାର ଲାଭକୁ ରାଜସ୍ବ
ସ୍ଵରୂପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଗବର୍ତ୍ତମେଷଙ୍କର ଉଚିତ
ନୂହର ରେଜଞ୍ଚୁଲୀ ପିତ୍ର ଭାଗୀ କରିଦେଲେ
ଲୋକଙ୍କର ରେଜଞ୍ଚୁଲୀ ପ୍ରତି ଆହୁର ଅଧିକ
ପ୍ରହରି କରିବ ଏବଂ ଜନ୍ମର ରେଜଞ୍ଚୁଲୀ ନିଷ୍ଠମ
କରିବାର ଅଧିକ ସାର୍ଥକତା ହେବ । ଏବେ ପଣ୍ଡା
କରୁଥିଯାଇ ରେଜଞ୍ଚୁଲୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ
ଅର୍ଥାତ୍ ଗତବର୍ଷ ଟ ୨୪୫୫୭୮ ଟଙ୍କା ରେଜଞ୍ଚୁଲୀ
ହୋଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଚିରମ୍ବାପ୍ତୀ
ପଣ୍ଡା ଅଧିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ପଣ୍ଡା ଅବ-
ଶିକ୍ଷା ଅଧିକ ଅଟକ କିନ୍ତୁ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ
କୌରାଜନକ ବ୍ୟାପାର ଏହି ସେ ପଣ୍ଡା କରୁ-
ଥିଯାଇ ସମାନ ସଂଖ୍ୟାରେ କୌରାଜିତାରେ ରେ-
ଜଞ୍ଚୁଲୀ ହୋଇ ନାହିଁ । ବେବାର ଓ ହିନୋ-
ପ୍ରାନରେ କରୁଳିମୟତାରୁ ପଣ୍ଡା ଅଧିକ ଏବଂ
ବଙ୍ଗଲା ଏବଂ ତେଣାରେ ପଣ୍ଡାତାରୁ କରୁଥିଯାଇ
ଅଧିକ ରେଜଞ୍ଚୁଲୀ ହୋଇଥାଏ । ତେଣାରେ
କରୁଳିଯୁଦ୍ଧତାରୁ ପଣ୍ଡାର ଭାଗ ଏବେ ଭାଗ ସେ
ପ୍ରତି ୨୨ କରୁଳିଯୁଦ୍ଧରେ କେବଳ ଲା ୮୮ ଟଙ୍କା
ପଣ୍ଡା ରେଜଞ୍ଚୁଲୀ ହୋଇଥାଏ । ଏପରି ଲାଭ ସମ୍ପର୍କିତ
ବନ୍ଦକନାମା ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଦେଖାଯାଏ
ଏ ଘଟଣାଟ ଛଲ ନାହର ବନ୍ଦକ ଦେଇ ଟଙ୍କା
ନେବାର ପ୍ରହରି ଯେତେ ବର୍ତ୍ତିବ ଦେଇଲେ
କଙ୍କର ପରିମିତାରୁ ନାହିଁ ହେବ । ବରଂ ଏବଂ
କାଳରେ ବିକ୍ଷୟ ଛଲ ବନ୍ଦକହାର ଅକାରର
ସୁଧ ଦେଇ ସମ୍ବନ୍ଧାବଳୀ ଘଟାଇବାର ଛଲ ନାହର

ମୟୁରହଙ୍କର ଶାବନ୍ଧିଗାଳୀ ।
ଏ ବିଷୟରେ ଅମ୍ବୋଳେ ପୂର୍ବେ ଯାହା
ଲେଖିଥିଲୁଁ ତହିଁ ର ଉତ୍ତରରେ ଗଛ ମୟୁର-
ହଙ୍କ ପଦିକାରେ ଏକଥର୍ପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
ଥିଲା । ପଡ଼ିଲେଖକ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଢ଼ିଲୁଁ
ଅନୁମାନ କରୁଁ ମହାରଜାଙ୍କ କବେରିର କେହି
କର୍ମଚାରୀ ହେବେ ତେଣୁ କବେଶ କଥା ଘାହାଙ୍କୁ
ଅଧିକ ଜଣାଇବା ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ମାଦକ ହଇ କରି
ନ ରହି କେବଳ ଅଧିକ ନିଳମ ଦେଖି କମଳ
ଛଠିବାରୁ ସେ ଦୃଷ୍ଟିର ହୋଇଥାଇନ୍ତି । ସେ
ବୋଲନ୍ତି କି ଅଧିକ ନିଳମ ହେବାର ପ୍ରକୃତ
କାରଣ ଏହି କି ମୟୁରହଙ୍କ ବଜ୍ୟର ଆୟୁରକ
୪୨୪୩ ବର୍ଗମାତ୍ରର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ଅ-
ଚେଇଲମ ସବୁ କବେଶ ଏକମୁନରେ ସୁଭରଂ
ଦେଖେଗା ଦେନା ଓ ପ୍ରତିଜ୍ଞାଦାରୀ ଜରିମାନା
ନିମନ୍ତେ ଖାତକ ଓ ଅଧିମିଳର ମାଲ କାଠୀ-
ରସା ଓ କାନ୍ତିହାର୍ଷ ବାବହ ମାଲ ଏବଂ କିଲେ-
କଟରୀ ଏଇକାରେ ବାଲାଦାର ପ୍ରକା ପ୍ରଥାନ
ଓ ସରଦାରଙ୍କ ମାଲ ଏପର ଅବକାଶ ମହିମୟୁ
ପେରଦାଟ ତେଜାରତ ମାଦାଳ ଲଭ୍ୟାଦି ନିଳମ
ସେ ପ୍ରତିବନ ଲୁଗିଥିବ ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ କ ?
ଅଗ୍ରଏବ ଅଧିକ ନିଳମରୁ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପରେ
ଟାଗ ଜମା ବସିଥିବାର ଅନୁମାନ ଅହଙ୍କର
ଅଟଇ । ବାସୁବରେ ନୂତନ ବନୋବସ୍ତରେ
ବସିଥିବା ଜମା କୌଣସି ପ୍ରାନରେ ମାଣ୍ଡଳ
ଟୋ । କୁ ଅଧିକ କିମ୍ବା ସମ୍ବନ୍ଧ ନାଚଦର ଟୋ ୫୮/୧୯
ର ଉଗ୍ରା କାହିଁ ।

ତ୍ରିପ୍ଲାନ୍ଟିଶ କୌଣସିଥିଲ ପାଠ କଲ
ମାହିକେ ଦୋଧ ହେଉଥିଲ ଯେ ଲେଖକ ବଜ
ସରବାରକୁ ଧର ସମର୍ଥନ କରିଥିଲାଗନ୍ତି ବିନ୍ଦୁ
ଖଳଣା ସଙ୍ଗର୍ଜିଷ୍ଟ୍ ମୋକଦମାରେ ଏକ ପ୍ରକାର
କାହିଁକି ପଥାଳ ଓ ସରଦାରମାନଙ୍କୁ ମାର
ମଧ୍ୟ ନିଲମ ଦେବାର ସ୍ଥାନାର କରିଥିଲାଗନ୍ତି ଏବଂ
ଏବଂ ଯୁଗର ପଥାଳ ଓ ସରଦାର ବୁଝିଲେବା
ଥିବା ଏବଂ ପ୍ରକାଳତାରୁ ଖଳଣା ଅସର କରି
ଆଗୁଥାର କରୁଥିବାର ମଧ୍ୟ କହିଥିଲାଗନ୍ତି, ତେବେ
ବାର୍ଷିକ ମୋଟ ନିଲମ ମଧ୍ୟରେ ସରଜସଙ୍ଗର୍ଜିଷ୍ଟ୍
ନିଲମ କେତେ ଏହା କହି ଦେବାର ଛାଡ଼ିବ
ଥିଲା ତାହା ହେଲେ ତାହାଙ୍କ କଥାରେ ବିନ୍ଦୁ
ମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ରହନ୍ତା ନାହିଁ । ସେବୁଧ ନ
ହେବାରୁ ଆମେମାନେ ପୁଣ୍ଡ ଅନ୍ତମକୁ ସଙ୍ଗୁ
ଗୁପ୍ତ ଧ୍ୟାଗ କରି ଧାରୁ ନାହିଁ । ଆମେମାନେ
ଅନେକ ଗତକାରର କଥା ଜୀବା । ପଥାମ ଗ

ସରବରଶକାଳ ପାଇବା ସହାରେ ଗଡ଼ିକାଳ
ଲେବେ ଏପରି ବିଷ୍ଟ ଯେ ତହିଁରେ ଅନେକ
ଟଙ୍କା ବ୍ୟସ୍ତ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଡିତ ଫୁଅନ୍ତି ନାହିଁ
ଏବଂ ଏହି ଢୁକରେ କେ-କି ରଜା ଅନ୍ୟଥି-
ରୂପେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ସେଇଗର କରିବାର
ଦେଖା ଯାଏ । ଖଜଣା ବାଜା ପଢ଼ିଲେ ପଧାନ
ବା ସରବରଶକାଳ ଆପଣା ପଦରୁ ବିଷ୍ଟକୁ
ଦେବ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ଲୋକ ସେ ପଦରେ ନିୟମିତ
ଦେବ ଏହି ଗଡ଼ିକାଳର ନିୟମ ଏବଂ ଏ ପଦ
ପାଇବାକୁ ନେବକର ଏମନ୍ତ ଆଗ୍ରହ ଯେ ବା-
ଜାଦାରର ଟଙ୍କା ଛାପରେ ରାଜାଙ୍କୁ ସିଲମୀ
ଦେଇ ସେ ପଦ ଲାଭ କରନ୍ତି । ପ୍ରକାମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ସୁବା ଏହି ପର ଦେଖାଯାଏ ଏକ-
ପ୍ରକା ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାର ବାଜା ଦେଇ ତାହାର ଜମି
ନେବାକୁ ସବାକା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ମୟୁରଦକ୍ଷର ପ୍ରଜା
ପଧାନ ପ୍ରକାରକର ଉତ୍ସବର ଦେବାର କାରଣ
କ ? ଖଜଣା ନିରଜ ଅଥବା ଖଜଣାସମ୍ପର୍କୀୟ
ବାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଯେବେ ତଠିନ ନୁହେ ହେବେ
ପ୍ରକାର ଜମିପ୍ରତି ବିମ୍ବ ପଧାନ ପ୍ରକାରକର
ଆପଣା ପଦପ୍ରତି ଅସ୍ତ୍ର ଜନ୍ମ ନାହିଁ ହାତ୍-
ବି ? ଏମନ୍ତ ହେବ ପାରେ ସେ ଏଠାରେ
ବାଜାଦାର ଦେଲେ ସୁବା ପ୍ରକା ବା ପଧାନ
ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଆପଣା ସୁଦ୍ଧାରୁ ଦେଇଗର କରିବାର
ବିଧ ନାହିଁ ସ୍ଵରଗ । ସେମାନଙ୍କ ମାଲ ତିଲମ
କରିବା ତିନ୍ଦ ରାଜସ୍ବ ଅଦ୍ୟାତ୍ମର ଭୂଷାୟ ନାହିଁ ।
ତିନ୍ଦ ଅମୂଳନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏ ତିମ୍ବ
ତିଲ ନୂହର କାରଣ ଏଥରେ ତୁମ୍ଭାଲେବା
ମାନେ ଆୟୁତ ଦେବାର ତୁପାୟ ନାହିଁ ଓ
ମହାବଜାରର ସମୟରେ ଆୟୁତ ଘର ଦେବାର
ସମ୍ବନ୍ଧାବଳୀ ଏହିକୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଉଠାର ଦେଇ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ମୋଗଲବନୀ ପ୍ରକା ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ
ପରରେ ସେ ସମୟ ବିଧ ଅଛି ସେମାନ ସଥା-
ସମ୍ବନ୍ଧର ମହାବଜାର ଆପଣା ଖଜଣରେ ପ୍ରତଳିତ
କଲେ ଏତେ ନାଲିଶ ବା ନିଲମର ପ୍ରଥୋ-
ଜନ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରନାବର ସୁର୍ଯ୍ୟକଳା
କଳି ଦେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

କରୁଣାପ୍ରେସ୍ ଶ୍ରୀପ୍ ଦେଖ ଯାଇବ । ବର୍ଜିନୀ
ତହିଁ ରୋଗରେ ଉଛି ବାହୁ ।
ଅମ୍ବେଳିକାକାଲୀନେ ଅମ୍ବୋଦିବ ବାର୍ଷିକାତ ତେଣୁହିଁ
ଅଛନ୍ତି । ସାଂକେ ପିଲାହେଲିଯା ନବରର ଏବଂ ଯେବା
ବାଟରେ କରୁଣାପ୍ରେସ୍ କୁଳ କରିବାର ଏ ରେଲ୍ ପାଇଁ ୫୦

ମାଉଳ ବାଟ ଏ ଏ ଖା ମଧ୍ୟରେ ଗୁଲକ ହୋଇ ଥିଲା ।
ଏତେ ପ୍ରଦବେଶରେ ରେଲସିଲକ ଗୁଲକାର ଆର ବେବେ
ଦେଖୁଯାଇ ଜାହିଁ ।

ତୁସିକଦର ଏକ ସଂକାଦପନ୍ଥରେ ଲେଖା ଗୁହ୍ୟ ଗତ
ଜ୍ଞାନମୀମା ତା * ରିଅରେ ସମରଳବ ନ କରଇରେ
ଯୁଧନକ ରୁକ୍ଷିକିତ ହୋଇ ଥିଲା । ପ୍ରାଚୀକାଳ ପାଇଦଶୀ
ସମୟରେ ଅକ୍ଷୟାହ ମାଟ୍ଟଳକରୁ ଘୋରଙ୍ଗନ୍ଧ ବୁଦ୍ଧି ଲୋକ-
ମାନେ ମନକ ଉଠିଲେ । ଗର୍ଜନଟା ନୁହି ପରିମିତ ଯାଏ
ରହିଲ ତହଁ ଉଗୁର ଅଧିକ ବଳରେ ପୁଅମା ପୋହୋ-
ରିଅଠିଲ । ତରଇ ଦଶିଶରରେ ଏହାର ଗତ ହୋଇଥିଲ
ଓ ସହର ବଳରେ ଦଢ଼, ଅନ୍ତକଳାମାନ ଧରଶାୟୀ ହେଲା ।
ଦିନଶାନମ କାନ୍ଦିଲ ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ମନ୍ତ୍ରଶାର ଏକ ପାଖ ଛାଗିଯାଇ
ତହଁ ର ମାନନସରରେ ଅଧେ କାର ଯୋଦିପଡ଼ିଲ । ଏହିକ
ରକ୍ଷାହେଲ ଯେ ସକଳକେଳେ ଏ ଦୁର୍ବଳ ହେବାର
ନିବାହିତ ମଧ୍ୟରୁ କେହ ମଲପତି ନାହାଇ । ଦିନଶାନମ
ମନ୍ତ୍ରଶାର ତେମରଲେକ୍ଷ ପାଦଗ୍ରା ନମୀମ କରଇ ଥିଲେ ।

ବାହୁନ ଦୂର ଅମିର ଅବଦୂର ରହିଲାକୁ ଜଣଶ୍ଟି
ମେଘ ଦକ୍ଷୀଣ ଗୋ ୪୦ ଟା ତୋପ ଉପଚାଳିକାର ଦେଇ
ଅଛି ଜହାନ ଦିଖିରେ ଗୋ ୨୦ ଟା ପଞ୍ଚଶିଥା ତୋପ
ଅଛି । ଏହ ପଞ୍ଚଶିଥାତୋପ ସବୁ କାହିଁଲୁ ସୁଧରେ ରହି
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସିଥିଲ । ଏଥାରୁ ତେବେନିଷୁଷ ବୋଲନ୍ତି କ
ଗୋ ୪୦ ଟା ମଧ୍ୟରେ ଗୋ ୨୦ ଟା ଏହିପର ତୋପ ଦାକ
କରିବା ସ୍ଵର୍ଗ ସାହସିକାରୀ ଅଛି ।

ଆମେବିକାର ଯେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କପାଦସଳ ତୁଳନା
ସେଠା ଲୋକମାନେ କପାମଞ୍ଚରୁ ଅପରିପଦ୍ଧରେ ରଖି ଦିଇଛି ତା
ତେଣ ବାହାର କରନ୍ତି । ପ୍ରଦେଶ ଟଙ୍କ ଅର୍ଥାତ୍ ମ ୨୫
ଦୂର ମଞ୍ଚରୁ ୩୫ ଗଲାଜ ଅର୍ଥାତ୍ ମ ୨୫ ଦୂର ତେଣ
ବାହାର ହୁଏ ଏବଂ ୨୫୦ ପାଇଁ ଉତ୍ତମପଣ୍ଡିତୟା ମିଳଇ
ଏ ପଣ୍ଡିତୟା ପଣ୍ଡିତର ଉତ୍ତମାବ୍ୟବ ଥିଲା ।

ମାନ୍ଦ୍ରାକରେ ଜଣେ ସିଂହର କୁଷକ ଏକ କୁଳକ
ମାନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଣରେ ବିଧକର ପକାଇଥାଏ ଦୋର ସୁଧୋର
ହୋଇଥି ଢାଇକେଟରେ ତାହାର ବିର ଦେବ
ତାତ୍କର ପଦ୍ମଶଳକର ଦେଖି ଅଛନ୍ତି କି ଆକଣ୍ଠିତ ଥାବା
ଦାର ତାହାର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିବ । ଜଣେ କୁର ସ୍ତିତ
ନ ଥିଲା ।

୧ । ସ୍ଵଲ୍ପରୁଷମାଗୁରୁ ଅକ୍ଷରର ହେଲୁ ଆଶ୍ରମାଳକ
ମଙ୍ଗେରର ସ୍ଵାଦବାଟା ବହୁନ ଯେ ସେଠାର ପାଇଛେବା
ପାଇର ପାଇକଳକାଳଙ୍କର ହୁଏ ଅତ୍ୟାଗୁର । ସମ୍ଭବ
ଅରଗାର ବଜ୍ରପାଠୀର ନିହାଞ୍ଚ ଗଜା ଜୌଖାରେ ପାଇବ
କବିନାମ୍ବୁ ହୃଦୀର ହଜେ ଗଜା ମହିରେ ହାହା ଚୂତ ଗଲ
ମେଥରେ ପ୍ରାୟ ୨ । କଣ ଗୁରୁରୁ ଥିଲେ ସମସ୍ତେ
ଜଳମୟ ହେଲେ ଦେବକ ଜଣେ କ୍ରତୁ ବଜାଲୀ ହୃଦୟରକ
କୃପାରେ ବହ ମୁହଁତ ସେହି ପାଠବାର ଦମ୍ଭଦରେ ଅନେକ
କଥା ଶୁଣା ପାୟ, ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ନିବନ୍ଧରୁ ଅନେକ ପରମା
କିମ୍ । ଆଶ୍ରମାଳକର ଅନୁଷ୍ଠାତ ଏହି ଯେ ମୁଖେରର
ମାନୁଷେଷ୍ଟ ଏ କବିମୂର୍ତ୍ତ ଦର୍ଶନ କରିବେ ।

ପଦ୍ମବିହେନୀର କେତେବୁଦ୍ଧି ମୋର ସେଠାର
ଧଳଣ୍ଡ ଯିବାଏଇ ସମ୍ମୂର ଚଳେ, ସୁକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ପରିହାର କେବା କବ ଅଛି !

୨। ଶେରେ କର୍ମରେ ଗୋଟିଏ ହୁଏ ଦେବତାଙ୍କ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନି କାହାର ହୋଇଅଛି । ଗାହାର ଗରୁଡ଼ାଳ, ଶ୍ରୀ
ଚେହେବଣୀ ଶାଲେକ ସମ୍ମାନ । ଏହିସ ଜାତୀୟାନ ହୁଏ

ମୋଗଲମାନେ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଆଜିନଶ କର ଏକ ସମସ୍ତରେ
ସେହି ମର୍ତ୍ତି ସେଠାକୁ ଦେନ ପାଇଥିଲେ ।

୪ । କଳାଚାର ପ୍ରଦେଶରେ ବୋଲନ ଶବ୍ଦରେ
ତୟାନକ ଅର୍ଥ ଲାଗିବାରୁ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ଟ ମନୁଷ୍ୟ
ମର୍ଯ୍ୟାଳ ଅଛନ୍ତି ।

୯ । କେତେକ ସପ୍ରାଦ ହେଲ ହାବତ ଦେଲୁଛ ତନ
କଣ କବିତା ସିନ୍ଧୀକର ପଳାୟନ କର ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ
ପ୍ରାୟ ସେହି ବଢ଼ାରେ କୌଣସି ମୃଦୁଗୁର ମୃଦୁରେ ପୂରି
ଦିନାକର ଗୋଲ କଲେ । ଲଙ୍ଘନ୍କୁଟର କାଳିଗାହିଲି
ପଦ୍ମରେ ଦୁଇକଣ ଧରପଛି ଚାହିଁ, ସେମାନଙ୍କର ୧୫
ବର୍ଷ ଲେଖାଏ ମିଳାଦ ହୋଇଥିଲି ।

୭ । ପହାର ଗୋଟିଏମିଟ ସାହେବ ଡାକ୍‌କ ଥୀଲାବି
ସାହେବଙ୍କୁ ଦୂର ଦେଇ ରଖିଛି । ସେ ଉଚ୍ଚମ ଗାୟକ
ଅଟ୍ଟି ଏବଂ ଶୁଣୁ ପଢ଼ିର ପାଇନ୍ତି ଅମିଷ କାହିଁ ନାହିଁ ବେଳେ
ସାହେବ କିମାରତ ହି ୨୫ କ ଜଳସ୍ତ୍ରା କ ଖାର ଉପବାହ୍ୟ
ରେ ରଖ ପାଇଛି । ଏ ସବୁ ହିଁଥୋଗର କାର୍ଯ୍ୟ ।

୭ । ଅନେକବାର ସୋଲିଷାହେବ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଳି
ଚିତ୍ରର କଥାପଥ । ଯାନିରପବେ ଗଜାୟାସେ ଶୂନ୍ୟ ବିବାହ
ର ଏକ ବଳ ତୟାର ହୋଇଥାଏ । କିମ୍ବର ଏକପ୍ରକାଶ
ସୁତାନ୍ଧରେ ପବନ ଓ ପାର ଦିଗନ୍ତ କଲେ ତାହା
ଚିତ୍ରାସ ମନୁଷ୍ୟ ଉତ୍ତର ନାହିଁ । ସେହି ସୂତା ଓ ,
ସୁତାନ୍ଧ ୧୦ ମର୍ମ ବୈନା ଓ ପାଇଛାନ୍ତ ପଞ୍ଚର ।

ପ୍ରକାଶ କରିଲୁ ଏହା ଜାହାନିର ମର୍ମ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ, ସାଧୁଲୋକଠାରୁ ଅସାଧୁ ମନୁଷ୍ୟର ବାହ୍ୟ ବୈଳଗଣ୍ଡବାରୁ ଚିତ୍ତାଘାତ ପାରେ ? ମନ୍ଦିରାମ ଉଚ୍ଚରକରେ ମହାଧୂମାରକରତ ଦୃଶ୍ୟାଦି ହାତ୍ରୀ ଯେ ତାଙ୍କ ଦେଖି ସାଧୁମାଙ୍କଠାରୁ ପୁଅତ୍ତ ବୋଲି କରାଯିବ । ବା ଆଜି କଲେ ଅଧିକର ଅସାଧୁମାନଙ୍କୁ ତିଳିନ କରିବା ରହିଛି । ତଦନ୍ତରେ ସ୍ମୃତି ଦୂରକଥ ଦେଇଲୁ ସବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ବିଗଳିଲେ କୁଣ୍ଠ ଅନ୍ତିତ କରି ବିଅ ଯାଇଥିଲା ।

୬। କିମ୍ବା କିମ୍ବା କରନ୍ତି ଲହାର କରିବାକୁ କରନ୍ତି ? ବେଳୁଦ୍ଧାନ୍ତର ରେଳଣ୍ଡମ୍ୟୁ କରିବାକୁ କାହା କରିବାକୁ କରିବାକୁ, ଅସବି ପାହାଗୀଲେ ମାତ୍ର ହଠାତ୍ ଅଧିଷ୍ଟତା ଆସି ପଢ଼ିଥାବାକୁ ସେମାନଙ୍କ ସଂକଳନେ ଲହାର କରିଅଲେ ଏ ଓ ଗାହାକରିବି ଶକ୍ତିମାନଙ୍କର ଅଛିମର ଦେଖି କିମ୍ବା ରୟ କା ପାଇଲେ ଓ ପକାୟନ ମଧ୍ୟ କା କଲେ । ଜୁବ ସାହି ଓ କରିମରସହିତ ଘୋମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵବିଦୀ ଦେଖାକୁ ଦେଖି କଥିଲେ କିମ୍ବା କାହାରେ ହଶାଗଲେ । ଏ ମାନେ ବହୁତ ବହୁତ ଉଚ୍ଚ ପଞ୍ଚମାଳାକାଶା ହକାର ହେଉ ହିନ୍ଦୁଶାନମାତରି ଦିବ୍ରୀ ଥିଲେ ମାହାତ୍ମା ବିଶେ ।

୧୦। ମୁଣ୍ଡ ଓ କୋଣରେ ଝାଙ୍ଗିଲାଙ୍କ ପରିଗତ
ସାଂକ୍ଷେତିକ କାନ୍ଦା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ତାହା ପ୍ରାୟ କାହିଁଲା କେ
ଜ୍ୟମାନଙ୍କ ବଢ଼ିରଣ କଲା ଯାଇଅଛି ପାଇଁବିକ ଅପରାଜ ସ୍ଵର୍ଗ
ରେ ଝାଙ୍ଗିଲାଙ୍କେ ମନ୍ଦିର ହୋଇ ଥିଲା କରଇ କରିଅଛନ୍ତି

ପ୍ରକାଶ ପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀମଦୁଇଲାପିକା ଅନ୍ତଟର ମାନ୍ୟବରେଣ୍ଟ
ମହାଶୟ ! **ଅନ୍ତଟିମାନ ।**

ଆପଣଙ୍କ ଜଗଦ୍ଦିବ୍ୟାପକ ପଢ଼ିରହିର ଏକ
ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଏତନିମୁଲିଶିତ ବାକ୍ୟାବଳୀ ଧାଠକଙ୍କ
ସନ୍ତୋଷଜନକ ଓ ଅସ୍ତର୍ଯ୍ୟ ନମିତ୍ତ ସ୍ଥାନଦାନ
କରିବେ ।

କଲିକତା ମେର ପଦିକାରୁ ଅବଗଭ ହେଲୁ
କମିତି ।

ଭକ୍ତ ନଗରରେ ଅନ୍ଧାଳ ଥିଲାଏବରଷ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜଣେ କହିଲେ କି ‘ଆମେ କାଳ
ମରିବୁ ଆମ୍ବ ଦେବକୁ ଯ ମାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାତ
କିମ୍ବା ଭୂପତିନ ନ କର, ଏକ ପଲ୍ଯକ୍ଷ ଉପରେ
ଉଦ୍‌ଦ୍‌ଵିଶ୍ଵବ ବୋଲି’ କହି ପ୍ରାଣବ୍ୟାଗ କଲେ,
ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପରିଚାଳନ ଲଭିଲେ କି ନାହିଁ ଜ୍ଞାନି-
ବାନିମିତ୍ର ତାଙ୍କ ପୁଣି ଦାରୁଦିମାନେ ନେଛିବ-
ତାକୁର ଓ ଆଜ୍ଞାଯୁ ତାକୁରମନଙ୍କୁ ଡକାଇ
ନାତି ପରାଷା କରିବାରେ ସେମାନେ ଏ
ବ୍ୟକ୍ତିର କଲେବର ଓ ଚେଷ୍ଟା ଦେଖିବାରେ
ପରିଚାଳନ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥାବାପ୍ରାୟେ ସମ୍ରତପରେ
ଜଣାଯାଇଥିଲେ ନାତିକା ଉତ୍ସମଳୁଷେ ତଳନ
ଦେଇଥିଲୁ ଜ୍ଞାନି ନ ପାଇ ଅଭିନ୍ନ, ଆର୍ଥିର୍ଯ୍ୟ
ଦେଇଲେ ସର୍ଜନ ଟେଲିଲସାହେବ ଦେଖି ଅଭି-
ନ୍ନ ଆର୍ଥିର୍ଯ୍ୟ ମଣି ଧମନଠାରେ କାଟ ନାତି-
ପରାଷା କରିବାରେ ଆର୍ଥିର୍ଯ୍ୟ ଶବ୍ଦ ଓ ଆର୍ଥିର୍ଯ୍ୟ
ତେଜ ଦେଖିବାରୁ କଟା ଦେବା ନାତିରେ ଦୂର-
ବସନ୍ତ ଯନ୍ତ୍ର ସଂଘୋଗ କର ଦେଖିବାରୁ ନାତି-
ଦ୍ୱାରରେ ଏକ ବୈଷ୍ଣବ ଧଦୀଷନ ହୋଇ ହସ୍ତ-
ଦୟ ସ୍ମୃତିକାରେପଣ କର ମସ୍ତକ ଗୁଳନ କରି
ବହିଅଛିନ୍ତି ଆହୁର ଏକମନ୍ତ୍ର ତାଙ୍କ ସମୁଖରେ
ଅର୍ଥାତ୍ କଟାଦେବା ନାତିଦ୍ୱାରରେ ଅରେପଣ
କର ଟେଲିଲସାହେବ ମହାଶୟ କର୍ତ୍ତ୍ତିପାଶରେ
ଦେଇ ଶୁଣିବାରେ ହରି ବୋଲି ନାତିଦ୍ୱାର
ରେ ବସିବା ବୈଷ୍ଣବ ଉଜ୍ଜାରଣ କରୁଛିନ୍ତି
ତାହା ଶୁଣି ଅଭିନ୍ନ ଆର୍ଥିର୍ଯ୍ୟ ମଣି କଟା ଦେବି
ପ୍ରାନ ସିଇଦେଇଁ ସେଥିରେ ଜୀବନ ଦେଇ ଯାଇ
ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ହନ୍ଦମାନେ ଏବ୍ୟକ୍ତି ଯୋଗାଦ୍ୟା
କର ପ୍ରାଣ ପବନ ଓ ମନ ସମାଧ କରିଥାଇଲୁ
ବୋଲି କହିଥିଲୁ ସେ ମୁଢକଲେବରର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଲ୍ଯକ୍ଷ ଉପରେ ରଖିଥିଲୁ ଆ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲେବର ପୋକାବ କିମ୍ବା ମଣିକା
ଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ଅହା ! କିମ୍ବରଙ୍କ ଅନ୍ତରୀ

ଓ যোগসংক্রিয়ায় আশুর্য্য কহিবাকু
অশিক্ষ।

୮-୫-୮୦ ଶ୍ରୀ କାରୁସୁଳ ବଡ଼ଙ୍ଗେଲା ସାମନ୍ତ ।

ମହାଶୟ !

ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେବେ ପଂକ୍ତିକୁ ଆପଣଙ୍କ
ସୁଧାରିବାର ପଡ଼ିକାରେ ପ୍ରକାଶ କର ବାହୁଦି
କରିବା ହେବେ ।

ରୁମନିବାସୀ, ଶ୍ରୀକୃତ୍ତ ବାବୁ ମଥୁରାମୋହନ
ପାଢ଼ି ଓ ଶ୍ରୀକୃତ୍ତ ବାବୁ ଦୁଇବନ୍ଧର ପାଢ଼ି ମହୋ-
ଦୟବ୍ୟ ମର୍ବିକ ଟ ୩୦୯ ସାହାଧ୍ୟ ଦେଇ
ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ବ ୪ ର୍ଷ ହେବ ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦି-
ରେଣ୍ଟୀ ଇଂବାଜିବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରଇ
ସେଥିରେ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲୁଛି
ସ୍କୁଲ ଫିର୍ମ ମଧ୍ୟ ବାଲକମାନଙ୍କୁ ଲାଗେ ନାହିଁ ।
ଏଥୁ ପୂର୍ବ ଏ ସ୍କୁଲଟ ମନ୍ଦିରଶ୍ରେଣୀ ଉଚ୍ଚଲ ଥିଲା ।
ବଡ଼ ଦୂରେର ବିଷୟ ଏହି ଯେ ଏଥିରେ ଶିଖର
ଅଭିବ । ଉଚ୍ଚ ଅଭିବ ମେତନ ନିମନ୍ତେ କିଛି
ଦିଲ ଦେଇ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରାବାସ
କରଇ ସେଥିରେ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ବ୍ରାହ୍ମିଣ ପାଠକ
ଓ ଜଣେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଏକ
ଜଣକୁ ବରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ସକାଶ ନିଯୁକ୍ତ
କରିଥିଲୁଛି, ତଥାତ ଉଚ୍ଚ ଅଭିବ ଦୂର ଦେଇ
ନାହିଁ । ଆପରିଚାଣ ଶ୍ରୀକୃତ ତେପୁଣୀ ଲନ୍ଦୋ-
କ୍ଟିର ମନ୍ଦାରୀପଦ୍ମକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲୁଛି,
ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟରୁ ଆର କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଣ ମିଳିଲେ
ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆର କିଛି ଦେଇ ଗୋଟିକେବେ
ଶତବିତ୍ତ ନିରୂପଣ କରିବେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟରୁ
ଯଦି ଆର କିଛି ସାହାଧ୍ୟ ମିଳେ ତାହା ହେଲେ
ବୋଧ ହୁଏ ବାବୁମାନେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ପାରିବେ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାର୍ଥୀ ମଧ୍ୟ ଦୂରି ହୋଇ
ପାରିବ ଏବେ ଉଦ୍‌ଯୋଗରେ ଯେଉଁ ତେଣେ
ଏ ଲୋକମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟଗିକ୍ଷା ପ୍ରତି ନିଦ୍ରାଭାଗ
ହେଉ ନାହିଁ, ତାହା କପାଳରେ କି ଅଛି
ହୋଇ ଯାଇ ନ ପାରେ । ଅଜୟାଦର ଜଣେ
ମଧ୍ୟ ବି, ଏଲ, ହୋଇ ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଯାଦ
ହେଉ ଉଚ୍ଚ ବାବୁମାନଙ୍କପର ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଧନୀ
ଲୋକେ ଉଦ୍‌ଯୋଗ କଲେ ଅବଶ୍ୟ ଫଳ ଲୁହ
ହୋଇ ପାରେ ।

ଅପଣଙ୍କ ବଶମୁଦ୍ର
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧରିଛି ।

ଅମେରିକା କୋଷ କରୁଁ କି ସହିତାରେ ପ୍ରତିକଟି
ଅନ୍ଧକ ସହିତାରେ ବଦ୍ୟାକୟ ରଖି ଏବେ କିମ୍ବା କରିବା
ଅପେକ୍ଷା ମେଲ୍ କିମ୍ବାରେ କୌଣସି ହୁଏ ଶା କଲେଇବା
ପ୍ରଦର୍ଶନ ପଢ଼ିବା ବିଧି ବିଧି ଗଲେ ସେବାକେ କି ଏ

ଏବି ତ, ଏଇ ପରିସ୍ଥିତି ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାରୁ ସମ୍ଭବ
ହେବେ । କଟକ କଲେକଟି ଅଧିକାରୀ ଅଧ୍ୟାପକ ନିମ୍ନଲୀ
ହେଲାଇଲୁଛନ୍ତି ଏହି ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିବା କାରିଗର ପ୍ରତିକା
ଭାବୁରୁ ଦେବା ସମ୍ବାଧେ ଉଚିତ ଅନ୍ତର ।

ଶ୍ରୀପଟମାନ୍ୟାତ୍ମକ ଉତ୍ସବାଳୀ ସଞ୍ଚାରକ

ମହାଶ୍ରେଷ୍ଠ

ସବନ୍ଧୁ ନିବେଦନ ଏହି ସେ ନମ୍ରଳଙ୍କିତ
ବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧୀ ବିବେଚନାଗ୍ରାହ ପ୍ରଦଶ୍ୟାବକ
ଆପଣଙ୍କ ଦେଶରୁତେବିଶୀ ପଢ଼ିବାରେ ସ୍ଥାନ
ଦାନକର ଚିନନ୍ତରୁଗାତ ଜରିବା ହେବେ ।

ମହାଶୟ ! ବର୍ତ୍ତମାନରେ ନିବେଦନ ଏହି
ଯେ ଆମୁ ଉତ୍କଳୀୟ ବ୍ରାହ୍ମଣାଦି ଜାତମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଚାପେ ଧଳା ଓ
ମାନ ଏବଂ ଦାତିତାଦି ସକଳ ଗୁଣରେ ପର-
ପୂରିତ ଏହିପରି ଅତିମାନ ଜନ୍ମାଇ ଲୋକ ସା-
ଧାରଣରେ ହଙ୍ଗମ୍ବନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାପାଇଁ
ଏହି କରିବାରେ ଅଶ୍ରୁମାତ୍ର ତ୍ରୁଟିକରନ୍ତି ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ କାହାର ହାରେ ପ୍ରତିଦିନ ଜୟ ଶକ୍ତି ଜୟ ଅଧ୍ୟାଗଳକୁ ସଦାବର୍ତ୍ତ ଦିଆଯିବାର
ଦେଖିବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବିରଳା କେତେକ ଦିନ ହେଲା
ମୁଣ୍ଡିଶ୍ଵର କର୍ଯ୍ୟବିଷୟରେ ଶୋର୍ଦ୍ଧ ମୁକାମକୁ
ସାଇଥିଲା ସେ ସୋରେ ଦେଖିଲା ଶା ବାସୁ-
ଦେବନନ୍ଦ ଜାମରେ ଜଣେ ସ୍ଵାର୍ତ୍ତ ଭଲନୀଯୁ
ହ୍ରାନ୍ତିଶ (ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ମୁକାମ
କବେଶରେ ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ମୁକାର କରି
କରି ଆସିଥିଲା, ଥାର ମଧ୍ୟ ଯାହାକାର ପୁଣି ଶ୍ରୀ
ବାବୁ ଭାଗବତଜନ୍ମ ମହାଶୟ ପେ କି ଏହି
କିଲେଜର ଏଳ୍, ଏ, କ୍ଲାସରେ ପଥଥିଲେ ଏବଂ
ବର୍ତ୍ତମାନରେ ତତ୍ତ୍ଵ କବେଶର ମିରସ୍ତାଦାର
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି) ଏବ୍ୟାନ୍ତିରକୁ ଭାବୁଙ୍କ ପେ କିମ୍ବା
ସମ୍ମର୍ତ୍ତି ନ ଥିଲା, କେବଳ ଏ ନିଜେ ଅପରା

ଯୋଗଦାନାରୁ ଯାହାକିଛୁ ଉପାର୍ଜନ କର
ଅଛନ୍ତି ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧରୁ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳଟିରେ
୩ ଟଙ୍କାଠାରୁ ଏ ୧୦ ଟଙ୍କା ଯାଏ ଏବଂ ଉପରେ
ଖେଳ ସତଙ୍କ ଯାଠାରୁ ୨ ଟଙ୍କା ଯାଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଯେତେ ଯାଚକ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୁଅଛି ସେମନାମ
ଜଣାଇବାର ଖୋଲାକିଛୁ ଗୁହଁ ଗୁଡ଼ିଳ, ଭାର
ବା ପରବା ଯାହାଆୟ, ଲୁଣ ଆର ଦୂର ପଳକ
ବା ପରିସାର ଲେଖାୟ ବାଜେ ଝର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ
ବିଦୟୁତ୍ କର ଦିଅନ୍ତି । ଏଥର ଅନ୍ୟ ସମୟରେ
କେନ୍ଦ୍ରିକିଛି ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଦୂର ପରିସାର
କର ପରିସାର ଦେଇ ବିଦୟୁତ୍ କର ଦିଅନ୍ତି
ଏଥର ମୁଦେଖୀ ସେହି ନିକଟବସିମାନଙ୍କ ପରିସାର

ନୁହେବାରେ ସେମାନେ କହୁଲେବ ପ୍ରାୟ ନବାଜ୍ଞ
ମରଣଠାରୁ କ୍ରମରେ ଏହାଙ୍କର ଉଛୁ ଦେବାର
ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଅନେକ ଦିନ
ହେଲେ ସଦାବର୍ତ୍ତ ହୋଇ ଭିତିଲୁଗି । ଏପରି
ମୁଦେଖୀ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାମାଜିକ ବସି
କିଥୋପକଥନ ହେବାରେ ମୋହ ବିବେଚନା
ରେ ଦେଖି ପାଇଲା ଯେ ଭକ୍ତ ଦାନ ବିଷୟରେ
କିମ୍ବାତ୍ର ବିଭକ୍ତ ବିଅଳିମାନ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ ।
ଆର ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ୍ୟରେ ଶୁଣିଲା ଯେ ଏହି ଦିନ
ବିଷୟରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା କାହାର ଅସନ୍ତୋପ
ନାହିଁ । ଅତିଏବ ଏପରିଦାନ ଯେ କେବେଳୁର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତାହା ମହାଶୟ କିବେଚନା କରି
ପଠକମନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିବା ହେଉନ୍ତି କି
ବୃଥା ସାମାଜିକ କୁର୍ବକରେ ଦୃଗବିଷୟ ନ
ହେଉ ସମ୍ଭାବ୍ନି ଉପାର୍ଜନର ସଥାର୍ଥ ପ୍ରୟେଗ
କରି ଭବିଷ୍ୟ ଲେଜରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉନ୍ତି ।
ଇତି ।

1 | 2 | 3

ବିଜ୍ଞାନ

ତଳେ ମୌଳିକର ପ୍ରାଚୀ ପଦ ସାହେବଙ୍କ ହେବାକୁଛାବୁ
ସେବକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ମୌଳି ହନାବା ହିନ୍ଦୀ ଅନ୍ଧରୁ
ଗମନ ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରାଚୀ ମୌଳିକରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋଲ
ମରିଯାଇ ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରାଚୀ ଏଥିରେ ପକାଏ ବସୁ ଯାଇଗନ୍ତ
ବି ପଢ଼ କୋଣିଷ୍ଠ ହେଉ ହୃଦୟକୁର ଦ୍ୟାଗୀୟ ମାଲ ପ୍ରାଚୀ
କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ଦୟା ଦୟାକ ଖୋରାକ ଓ ହୃଦୟର
ସବୁ ପାଇବେ ସେ କାହାର କାହାର ଜୀବନରୁ ମାତ୍ରାର
ମିଆର ମଧ୍ୟରେ ଅପରା ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ମୌଳିକର ଶ୍ରୀପଦ
ଜୀବନାହେବଙ୍କ ହାତାଳିତରେ ଅବତ କମ୍ବ ପ୍ରମାଣ ବସନ୍ତରେ
କିମ୍ବା ମର ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ପରିପାତା କୁଳ ହେବ କିମ୍ବା
ମିଆର ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଅବତ କି ହେବେ ପାହା ବାହାର
ଅପରିପ୍ରାଚୀ ହେବ କାହାର ତା ଶାକ ମୂଳ ପାହା

By order of the Court
J. DOUGLAS BAYLY
Chief Clerk.

ଗବୁଟୀମେଣ୍ଡ ସିଲ୍କୋଲା ଫେରପିଉକ।

ଏହା କୁଳଦେଵୟରେ କୁଳମାନଙ୍କ ପଦବର୍ତ୍ତକ ଜାତୀୟ
ଜୀବିତ କୋରି ବିଚାରିବା କାମ ପଥ୍ୟର ପ୍ରଥାର
ଦିଲାଦେଶୀମ୍ବୁ ଏହା ଦେଖିଯା ଭାବେଳମ୍ବୁରେ ଦେଖ୍ୟ ପ୍ରଥାର
ଦିଲାଦେଶୀମ୍ବୁ ହୋଇଥିବାକୁ ବାର୍ତ୍ତକର ସ୍ଵପ୍ନଦେଶେଷକ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଉପରିତ୍ୱ ପଠିବେ ଏହା ପାଇଁ ବିଧା—

ପାବମାୟୀ ସହିତ । ଅରଦ୍ଧବି କଷେଯୀ । ଆଜମ୍ୟକ
ତ୍ୟକୀ । ଏହି ଅରଦ୍ଧବି କଷେଯୀ । ମନ୍ଦି କୁଳି ।

ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ

ସାପୁତ୍ରକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ମୁଖ୍ୟ

ଜାନ୍ମିତି ମହେ ଅକ୍ଷୁବର ସତ ୧୯୮୦ ମେସାହା । ମୁ । ବାରକ ଦ ୧୭ ଜୁଲାଇ ୧୯୮୦ ସାଲ ଶତବାର

ଫ୍ରି ଚାରି

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩୫
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟଦେଲେ ବର୍ଷାନ୍ତେ ୨୫
ମଧ୍ୟବଳୀରେ ଡାକମାସିଲ ୩୫୦

ଏଠା କଲେଜର ଜ ୧୧ ଶ ଶ୍ରୀ ଏଲ୍ ଏ
ପଶ୍ଚାର ପଶ୍ଚାରୀ ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ପଶ୍ଚାର
ଫଳ ଯାହା ହେଉ ଏତେ ଶ୍ରୀ ପଶ୍ଚାରୀ
ଦେବା ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ମ ସ ପ୍ରଦେଶିକା ପଶ୍ଚାରୀ
ଶ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ବାଦପତ୍ରକ ଅର୍ଥାତ୍ ଦଶ ଜଣ ଅଛି ।
କଲେଜଟ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀରେ ପ୍ରାୟ
ଜ ୩୦ ଶ ଶ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି ସେଥିମୟରୁ ଜ ୧୦ ଶ
ଶ୍ରୀ ପଶ୍ଚାରୀ ଦେବା ସନ୍ଦେଶକଳକ ନହେ ।
ଶର ଦୂରବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଏହିପ୍ରକାର ହୋଇଥିଲା ।
ସେ ଶ୍ରୀରେ ଅନେକ ଶ୍ରୀ ସବାରୁ କଣ
ଶିଖ ଭଲ ହେଉନାହିଁ । ଅନେକ ଶ୍ରୀ ସେ
ଶ୍ରୀରେ ଦୂର ତନିବର୍ଷ ପଡ଼ିରହିଗନ୍ତି ପଳାନ୍ତି ।
ଏବିଷୟରେ ଆମ୍ବେମାନେ ପୁନଃପୁନ ଲେଖିଥାଏନ୍ତି
ମାତ୍ର କିଛି ଫଳ ଦେଖନାହିଁ । କଲେ-
ଜର ପ୍ରିନ୍ଟପଲ ମହୋଦୟ ଓ ହେଉମାଧ୍ୟର ଏ
ବିଷୟରେ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ କିଛି ସବ୍ୟବସ୍ଥା
କରନ୍ତି । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ବାଲେଖର ମୂଲ୍ୟ
ଜ ୧୦ ଶ ଶ୍ରୀ ପଶ୍ଚାରୀ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।
ହତମ ।

— * —

ଭାଲୁକୁରାରେ କେତେକ ଉଚ୍ଚ ଅନ୍ଧପୁସ୍ତକ
ଓ ବୁଟାମ ଅନୁବାଦ ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେମ୍
ସଥେସ୍ଥ ପୁସ୍ତକର ଯାଚିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଏ
ବିଷୟରେ ବାବୁ ଦାନନ୍ଦାଥ ବନ୍ଦୋଧାଆୟମ୍ବର
ଶ୍ରୀଏ ପଡ଼ି ଅଥପୁନ୍ଦେ ଏ ପଦିକାରେ ପ୍ରକଟିତ
ହୋଇଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ବାବୁ ପଶ୍ଚାଦ ହୋଇଥାଏ

ପଡ଼ି ଶ୍ରୀନାନ୍ଦରେ ପ୍ରକଟ କରୁଥିଲୁ । ପଡ଼ି
ଦେଇକ ମହୋଦୟ ଅନେକ ବିଷୟ ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି କାରି କେତେକ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁହଣର
ଯୋଗ୍ୟ ଅଟର । ଶୁଭୁତର ବିଷୟର ପୁସ୍ତକ
ସକାଶ ଏକବର୍ଷରୁ ହର୍ଦ୍ଦିକଳ ମିଥାଦରେ
ବିଜ୍ଞାନ ଦେବାର ଅତି ଅବଶ୍ୟକ । କାରଣ
ଅନେକ ପ୍ରଦ୍ଵାରା ପୁସ୍ତକ ଲେଖିବାକୁ ପାରଗ
ହେବେ ଓ ଯାହାକର ପୁସ୍ତକ ସବୋଲିଷ୍ଟୁ ହେବ
ତାହାହିଁ ଶୁଭୁତ ହେବ । ଏଥିରେ କ ଦୋଷ?
ଯଦି ଏପରି ପୁସ୍ତକ ଅନେକ ଲେଖିବାର
ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେ ତଥାର ଦାର୍ଶ ସମୟ ଦେଇ ସବ-
ସାଧ ରଙ୍ଗକୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅହାଜ କରିବାର
ତତ୍ତ୍ଵ । ଏ । ଦେଇ ପନ୍ଥପ୍ରେରକ ପନ୍ଥାତିତା
ବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷପ୍ରକାର ଅନୁଗ୍ରହର ସେ ଆଶକ୍ତି
କରନ୍ତି ତହିଁର କିଛି କାରଣ ନ ରହିବ ।
ଅଛିଏବ କମିଶ୍ରିତ ସାହେବ ପଡ଼ିପ୍ରେରକଙ୍କ ଅପ-
ତ୍ରିମାନକ୍ରମିତ ବିବେଚନା କର ପ୍ରବନ୍ମଳା
ସଂକଳନ୍ତ ଉପରେ ଦୋଷ ଅଳ୍ପ କୌଣସି ପୁସ୍ତ-
କପଂର ପାରିବାରିକ ପ୍ରଦାନରେ ନ ପଢ଼ିବା
ପରରେ ଶିଖାବିଭାଗ କରିଗରି ସରକ୍କ କର
ଦେଇବା ।

ସବିଶେଷ ପଣ୍ଡିତମଣି ରମାବାହକ ବିବାହ
ବିଷୟରେ ଅନେକ କଥା ପୂର୍ବେ ଶୁଣା ଯାଇ-
ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ବାବୁ ସଙ୍ଗର ହୋଇଥାଏ ।
ଦିଲହଟ ନିବାସୀ ବାବୁ ପିଲିନବହାସ ଦାସ ଏମ୍

ଏ, ଏ ବି ଏଲ ସହିତ ତାଙ୍କର ସୁଦିବାଦ ଏ
ମାସିତ ୧୫ ରିକରେ ବାକିପୁରତାରେ ହୋଇ-
ଅଛି । ରମାବାହ ଜାତରେ ମହାଶଙ୍କୁୟ ଦ୍ରାହିଣୀ
ଓ ବର ଜାତରେ ବିଜ୍ଞାନ ସାର (ଶୁଭ)
ସତରାଂ ଏମାନଙ୍କ ବିବାହ ହିନ୍ଦୁ ଶାଶ୍ଵତନ୍ତାରେ
ହୋଇ ନ ପାରେ । ଏଣୁକର ସନ ୧୯୭୧
ସାଲର ଅ କ ଇନାନ୍ତାରେ ସେମାନଙ୍କର
ବିବାହ କିମ୍ବା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କରିବାରେ
ହେଲା । ପାଠଗାର ଜଜୀବାହେବ ଓ କଲେ-
କଟର ସାହେବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟରେ
ମେମ ଏବ ଅନେକ ବିଜ୍ଞାନୀ ବାବୁ ବିବାହ-
ପୁଲରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲେ । ସ୍ଵର୍ଗରେ ରମା-
ବାହଙ୍କର ବିଶେଷ ହୃଦୟର ଓ ରାଗବିନରେ
ବିଶେଷ ଅନୁଭାବ । ତାଙ୍କର ଏପରି ବିବାହରୁ
ବୋଧନ୍ତୁ ସେ ଜାତରେ ଇତ୍ୟାଦିରେ
ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ନାହିଁ । ଏପରି ଅନେକ ଦେଖା
ଯାଇ ଅଛି ସେ ଯାହାକର ବେଦ ଇତ୍ୟାଦି
ତତ୍ତ୍ଵ ହିନ୍ଦୁ ଶାଶ୍ଵତରେ ହୃଦୟର ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କର
ପୌର୍ଣ୍ଣାତ୍ମିକ ଓ ବିବାହରକ ମନ୍ତ୍ରରୁ ମହି ଟଳ
ଯାଏ । ଆପଣାର ସେପରି ବିଶେଷ ସେହିପର
ପ୍ରକାଶରେ ଚଳିବାର ଉଚିତ । ଅଛିଏବ
ରମାବାହଙ୍କର ଏପରି ବିବାହରେ ବିବାହ
ପ୍ରକାଶର ବିଶେଷ କାରଣ ନାହିଁ । ନବଦିନରେ
ସୁଖରେ ସହାଯତା ନିବାହ କରନ୍ତି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୁନବାଲ ସଡ଼କ ।
କଟକରୁ ଗୁନବାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଡ଼କର
ଆବସ୍ଥା ସୁଧାଇବା ବିଷୟରେ ଆମେମାନେ
ଏଥୁ ପୁଣେ ଲେଖିଥିଲୁଁ । ଆମେମାନେ ସପ୍ତଂ
ଦେଖିଲୁଁ ସେ ସ୍ଥାନେ ସେ ସ୍ଥାର ଅବସ୍ଥା
ଅଛି ମନ ଅଟେ । ଗର ଦୂର୍ଘ ପୂଜା ସମୟରେ
ନାଳିଆ ମୁଁ ହିଁ ଅଛନ୍ତିରେ ସେ ସଡ଼କ ଦୂର ତିନି
କୋଣ ଏପର କାହାଥି ହୋଇ ଥିଲା ଯେ
ତହିଁରେ ଗତାୟାତର ଭାବୀ କଞ୍ଚା ଦୋଇ
ଥିଲା । ସଡ଼କ ଶତ ତହିଁ ପାର୍ଶ୍ଵ ନାଳ ବନ୍ଧ
ଭୂପରେ ପଥକମନେ ଗତାୟାତ କରୁଥିଲେ ।
ଗାତ୍ର ନାଳ ବନ୍ଧ ଭୂପରେ ଯାଇ ନ ପାରେ
ଏଣୁକର ସଡ଼କରେ ବଢ଼ି କଞ୍ଚାରେ ଗାତ୍ର
ଚକ୍ରଥିଲା । ଶବ୍ଦନେ ସବୁ ରାତ୍ରା ଭଲ ଥାଏ
ବର୍ଣ୍ଣାଦନେ ଯିବା ଅସିବାର ସୁବିଧାପୋଇ ସଡ଼-
କର ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଜନ । ସଦି ବର୍ଷା ସମୟରେ
ସଡ଼କର ଏପର ଅବସ୍ଥା ଦେବେ ଆଉ ତହିଁର
କି ତାପ୍ରୟୁଷ । ଭକ୍ତ ସଡ଼କରେ ଗାତ୍ର ଦୋଡ଼ା
ପାଇବି ଓ ଲୋକମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଗତାୟାତ
ଏହେତୁ ସେ ସଡ଼କଟିକୁ ପକ୍କା କରିବାର ଅଛି
ଆବଶ୍ୟକ । ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଏପର ସଡ଼କ
ଅପେକ୍ଷା ଗୋଟିଏ ସଡ଼କ ଭଦ୍ରମରୂପେ କର-
ବାର ହଇ । ଅତିଏବ ବେଡ଼ିଶେଷ କମିଟୀ
ଏ ସଡ଼କ ପକ୍କା କରିବା ପକ୍ଷରେ ଯହିବାକୁ
ହେଉନ୍ତି । ଶବ୍ଦର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିଗୁ ବିଶ୍ଵ ହୋଇ-
ଅଛି ବାକି ରସ୍ତାର କରିଗୁ ବିଶ୍ଵ ଏକ ବର୍ଷ-
ରେ ହୋଇ ନ ପାରିଲେ ପ୍ରତିବର୍ଷ କହି
କଲେ ତିନି ଗୁର ବର୍ଷରେ ସମୁଦ୍ରାୟ ସଡ଼କ
ପକ୍କା ଦୋଇ ଯିବ । ନିଜାନ୍ତ ପକ୍ଷରେ ଯେଉଁ
ସ୍ଥାନରେ ଅଧିକ କାହାଥି ହୁଏ ସେ ସ୍ଥାନମନ-
ଙ୍କରେ ବିଲା ପକ୍କାଇବାର ଅବଶ୍ୟକ ତାହା
ହେଲେ କିମ୍ବା ପରିମାଣରେ ରସ୍ତାର ଅବଶ୍ୟକ
ମୁହଁର ଯିବ ।

ବାଙ୍ଗୀ ରହିଲଦାର

ବାଙ୍ଗ ତହିଁଲଦାର କର୍ମଚୁତ ହେବାର
ସମ୍ପଦ ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ
ଅଛୁ । ସମସ୍ତେ ମନେ କରିଥିବେ ଓ ଆମେ
ମାନେ ମଧ୍ୟ ଲେଖି ଥିଲୁଁ ଶା ଗୋବିନ୍ଦ ରଥ
ପ୍ରଭତ ବାଙ୍ଗବାଷିମାନେ ଶାକପ୍ରତି ଉତ୍ତାପନ
ନେବା ଓ ଅଭ୍ୟାସର କରିବାର ଯେ ଦୋଷା
ଶେଷ କରିଥିଲେ ସେହି ମୋକଦମାରେ କରିବା
କରିବାର ହେଉଥିଲା କିନ୍ତୁ ଜାହା କହଇ

ଅମ୍ବେମ ନେ ଶୁଣିଲୁଁ ଗତଜାତର ଅଶିଷ୍ଟାଙ୍ଗ ଗ୍ରା
ବାରୁ ନନ୍ଦକଣ୍ଠେର ଦାସ ଗୋଟିଏ ମୋକଦ
ମାରେ ବହୁବିଳଦାରଙ୍କର ଶୁଭୁତର ଦୋଷ
ଧର କମିଶୁର ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲେ ସେହି
ଦୋଷରେ ସହେବ ତାଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୁତ କର
ଗବଣ୍ଣିମେଳକୁ ରିପେର୍ଟ କରଅଛନ୍ତି । ତହିଁର
ଦୂରାନ୍ତ କିମ୍ବେ ଲେଖା ଅଛୁଁ ସଥାଃ—

ତହୁଁ ସିଲଦାରଙ୍କୁ ରେ ଗୋଟିଏ କଲେକ୍-
ଟଙ୍କା ମୋକଦମାରେ ବାଜା ନାଲିଶ କରିଥିଲା
ଯେ ତାହାର ରୟତ ପ୍ରତିବାଦ ଯେତେ ଜମିର
ଖଣ୍ଡା ତାକୁ ଦିଏ ଜାରାବ କରିବାରେ ତହୁଁ ରୁ
ଅଧିକ ଜମି ବାହାରିଲା ଅଭିଏବ ସେ ଅଧିକା
ଜମିର ଦଖଳ ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା । ର-
ଯତ ପ୍ରତିବଦ୍ଧ କଲା ଯେ ସେ ଅଧିକା ଜମି
ବହୁ କାଳରୁ ତାହାର ଦଖଳରେ ସ୍ଥବାରୁ
ବାଦ ତହୁଁର ଦଖଳ ପାଇ ନ ପାରେ । ବାଦ
ଦୂରଜଣ ସାରୀ ଦେଲା ତହୁଁଲଦାର ତେ
ଦୂର ସାରୀର ଏହି ପର ଜୁବାନବନୀ ଲେଖେ
ସ୍ଥଲେ ସେ ରୟତ ଏ ଜମିରେ ବହୁକାଳର
ଦଖଳକାର ନାହିଁ ବାଜା ଦଖଳକାର ସ୍ଥନ
ରୟତ ବର୍ଷେ ହେଲା ବାପକୁ ବେଦଖଳ କରି
ଅଛି । ଏହି ପ୍ରମାଣରେ ତହୁଁଲଦାର ବାଦା
ସେ ଜମିର ଦଖଳ ଦେଲେ । ରୟତ ଅଧିକ
କରିବାରୁ ନନ୍ଦକିଶୋର ବାବୁ ବିଶୁର କରି
ସେ ବାଜା ଜମି କଷବ କରିବାରେ ଅଧିକ
ଜମି ବାଦାରିବା ସ୍କୁଲେ ସେ କହାପି ତହୁଁର
ଦଖଳକାର ନ ସ୍ଥିଲ ଓ ଦଖଳପାଇନ ପାରେ
ସେ ତହୁଁର ଅଧିକା ଖଣ୍ଡା ପାଇ ପାରେ
ତାହାର ସାରିମାନେ ମିଥ୍ୟା ସାମ ଦେବା
ଜଣ ପାଏ । ଏହି ମନ୍ତ୍ରବିଦ୍ୟରେ ସେ ତହୁଁଲ
ଦାରଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ରହିଛ କରି ସାରିମାନେ ନିଃ
ସାମ ଦେଇଥିବା ଦୋଷର ତଦନ୍ତ ନିମ୍ନ
ତହୁଁଲଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଦେଶ କଲେ । ତହୁଁ
ଲଦାର ସେ ସାରିମାନଙ୍କୁ ମିଥ୍ୟା ସାମ ଦେ
ଦୋଷରେ ବିଶୁର୍ଥେ ପ୍ରେରିତ କରିବ
ମୋକଦମା ନନ୍ଦକିଶୋର ବାବୁଙ୍କ ଦୀତ
ପଡ଼ିଲା । ଏ ମୋକଦମାରେ ସାରୀ ମନ୍ଦ
ମାନେ ଜବାଦ ଦେଲେ ସେ ତହୁଁଲଦାର
ସେମାନଙ୍କ ଜୁବାନବନୀ ଯେପରି ଲେଖିଅ
ସେପରି ଜୁବାନବନୀ ସେମାନେ ଦେଇ ନା
ତହୁଁଲଦାର ମିଥ୍ୟା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେମାନ
ଯଥାର୍ଥ କଥା କହିଥିଲେ । ସେ ମୋକଦମାର
ବାଜା ପଛିବା ଓ ଅନ୍ୟ ମନୋରେ

ସାନ୍ତ ଦେଲେ ସେ ସାନ୍ତି ମୁଦାଳମ୍‌ନେ ସେଇର
ଜଗାନବନ୍ଧୀ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଅଥବାକୁ ବାପ
କହିଲ ଯେ ତହିଁବିଲଦାରଙ୍କୁ ଟ ୨୦୯ ଟା
ଦେଇ ଜମିର ଦଖଲ ପାଇ ଥିଲି ଅଧୀଳରେ
ଆପଣଙ୍କ ଡାକ୍ତା ମାର ଦେଇ ମୋର ସବୁ ସ-
ଇଲା । ସୁଭରାଂ ନନଦିଗୋର ବାବୁ ସାନ୍ତ
ମୁଦାଳମାନଙ୍କୁ ଖଲାସ ଦେଇ ନଥ୍ବ କନିଶ୍ଚିର
ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗୋଟିଏଠେପଠାଇଲେ ।
ଏହି ସମୟରେ ତରଷଳଦିକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ବାଜିବାଧିକର ଦରଖାସ୍ତାନ ଆନୁସନ୍ଧାନ ମଧ୍ୟ
ହେଉଥିଲା ।

ଶ୍ରୀଯୁଦ୍ଧ ସ୍ଥିଥ ସାହେବ ବିଜ୍ଞାନ୍କୁ ଯିବାରୁ
ଏଥୁର ବିଶୁର କର ନ ପାଇ ମେଟକାପି ସା-
ହେବଙ୍କ ଅର୍ପଣ କଲେ । ସେ ଏଥୁର ଉତ୍ତମ-
ଗୁପ୍ତ ଦିନନ୍ତ କରିବାରେ ଉତ୍ସବିଲଦାର ମିଥ୍ୟା
ଜୁଗାନବନୀ ଲେଖି ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ଦେବାରୁ
ତଳପୁର କର୍ମଚାରୀର ଦଶ୍ରାଙ୍କ ଦେଲେ ।
ଉତ୍ସବିଲଦାର ମିଥ୍ୟା ସାଷ ଲେଖିବାର କାରଣ
କଣ ? ସେ ଉତ୍ସବ ନେବାର ସେବେ ବିଶ-
ିଶ୍ଵାସ ପଡ଼ିଥିଲୁ ଓ ସେବେ ଲୋକ ସାଷ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି ତର୍ହୁଁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନମାନ ହୁଏ ଯେ
ବାପର କଥୁତ ଟ ୨୦୫କା ପାଇବାରୁ ତାକୁ ଆ-
ଧିକା ଜମିର ଦଖଲ ଦେବା ଅଛିପାୟିରେ ଏପର
ଦୃଶ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବେ । କାରଣ ସେ ମନେ
କରିଥିବେ ଯେ ବାପର ପୂର୍ବ ଦଖଲ ପ୍ରମାଣ
ନ ହେଲେ ସେ କି ପରି ଦଖଲ ପାଇବ ମାତ୍ର
ବାପର ଅଛନ୍ତିରେ ଯେ ତାହାର ପୂର୍ବ ଦଖଲ
ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ ତର୍ହୁଁଗୁର ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ନ ପାଇଲେ ।
ଆଜିଏବ ଏ ମାନନ୍ତରେ “ଆଜିକ ଅର୍ତ୍ତର ଲି-
ମନ” ଉତ୍ସବର ସୁନ୍ଦର ଦେଖା ଯାଏ । ସେବ
କର୍ମଚାରୀ ଦଶ୍ରେ ଦେବାଲୀ, କଲେକ୍ଟିଙ୍ଗ ଓ
ଫର୍ଜିକାରର ଭାବ ଅର୍ପଣ ତାଙ୍କର ଏପର
ବ୍ୟକ୍ତିବାର କି ତମଙ୍କର ! ଏଥୁରେ ଆଜି
ଦୁଃଖୀ ପ୍ରଜାଙ୍କର କି ପରି ରଖା ହେବ । ଅଜି
ଏବ ଅମୃମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଉତ୍ସବିଲ-
ଦାରଙ୍କ ପରି ଉତ୍ସବର ଦଶ ଯଥାର୍ଥ ଅଛଇ ।

ଅମେମାନେ ଶୁଣିଲୁଁ ବାକୀବସିମାନେ ତଥ-
ସିଲଦାର ଭାବୋକ ନେବା ଇତ୍ୟାଦିର ସେ
ଦରଖାସ୍ତମାନ ଦେଇ ଥୁଲେ ଉହଁରେ ମେଠ-
କାଟ ସାହେବ ଅନେକ ସାର୍ଥକେଇ ଥୁଲେଦେଇ
ପହଁର କିଛି ବିନ୍ଦରକର ନାହାନ୍ତି । ଏଥର
ବାରଣ କବା ? ଏକ ମକବମାରେ ସେ ତଥ-
ସିଲଦାରଙ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ସେହି ଦଗ୍ଧକୁ ସବୁ

ପ୍ରସ୍ତୁକ ଛମେ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମୀଜ୍ଞ କିମିଶନର ସା-
ଦେବଙ୍କ କିଟରେ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ
ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାର ମୋରଥିଲା, ସେହି ବିଜ୍ଞାପନ
ପାଠ କର ଅନେକଙ୍କ ମନରେ ବୋଧ ହୋଇ-
ଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚକାଶରେ ଶକ୍ତିନୂଳା, ବୃଦ୍ଧିପାଠ,
ସୀତାବନବାସ, କାଦମ୍ବ ପ୍ରଭତ ଉଚ୍ଚପୁଷ୍ଟାହ-
ତମାନ ପ୍ରତିକିଳ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟଷ୍ଠେ ଯଦି ଅନ୍ୟ
ପ୍ରସ୍ତୁକର ପ୍ରଯୋଜନ ଦୋଷଅଛି, ତେବେ
ଖଣ୍ଡିଏ ନୂଆ ଅର୍ଥାତ୍ ଉଚ୍ଚମା ନୁହେ ଏପରି
ଉଚ୍ଚପୁଷ୍ଟ ସାହତ୍ୟଅବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ ଛମେ ମଧ୍ୟରେ
ଖଣ୍ଡିଏ ଉଚ୍ଚପୁଷ୍ଟ ସାହତ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା କୌଣସି
ପ୍ରକାଶରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେ ଏବଂ ଜୀବନ-
ନିନ୍ଦେବକୁ ବାବୁ ଶାଖାକାଥ ରୂପକର ହୃଦୟ-
ଦକ୍ଷ ବାବୁ ମଧ୍ୟସ୍ଵଦନ ଶାର୍ତ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାରିବା
ଅବସ୍ଥା ପୁଷ୍ଟକ ଲେଖାରୁଛନ୍ତି ଏହି ଅନୁମାନରେ
ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଜେକେହେ” (କଣ୍ଠ-
ଛିନ୍ଦନ) ହୋଇ ସାହତ୍ୟ ଲେଖିବାକୁ ଅଗ୍ରସର
ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ସୁରଭିମାନ ମଧ୍ୟସ୍ଵଦନ ବାବୁ
ଅସବୁ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ; ଯାହା ହେଉ
ସେ ଗତ ସୂରନାରେ ବାବୁ ଶର୍ମା ନିଷ୍ଠାପେକନା ।
ବର୍ତ୍ତମନ ଯେଉଁ ଅବଶ୍ୟକମାନ ଏବଂ ବୃତ୍ତାନ୍ତ
ପୁଷ୍ଟକ ଓଡ଼ିଆଶାରେ ଅନୁମାନ ହେବା
ନିମନ୍ତେ ସରକାରର ପୁରସ୍କାର ଦେବା ଆଦେଶ
ହୋଇଥାଏ ସଦ୍ୟତି ସେ ପୁଷ୍ଟକମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେବା ନମିତ୍ତ ଉଚ୍ଚଲବାସୀ ସାଧାରଣଙ୍କ ଥାହାକୁ
କରି ହୁଏ, ଯାହା ହେଲେ କେବେଂ ଅବଶ୍ୟ-
କର କେବେଂ” ଅଂଶ, କେବେବୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅନୁମାନର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ, ଅବା ଲାଙ୍ଘନ
କେବେଂ ପୁଷ୍ଟକର କେତେବୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁ-
ବାଦର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ରାବା ବିଜ୍ଞାପନ
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉପର ଅଛି ।
ଦୃଷ୍ଟପୃତ୍ତ ଅନୁଭବ ଏବଂ ବର୍ଷ କାଳ ସମୟ ଦେବ
ଉଚିତ, ତଥାର କରଣ ଏହିକ କେତେବୁର
ଜଣ ବଙ୍ଗାଳୀ ଜୀବନ ନିନ୍ଦେବକୁ ଅନ୍ତର୍ଭବେ
ସମ୍ବନ୍ଧ ପାଇ ପୁଷ୍ଟକ ଅନୁମାନ କର ଅସ୍ଥାନରେ
ଅନୁକୂଳ ମଧ୍ୟରେ ପୁଷ୍ଟକ ଦେବାକୁବେବ ଏପରି
ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରଦାନ କଲେ କେବଳ ମତ ସେହିମାନ
ନକ୍ଷର ଦସରେ ପୁରସ୍କାର ଟଙ୍କା ଧରି ହେବ,
ଉଚ୍ଚଲବାସୀଙ୍କ ବହି ବହି ବହି, ପ୍ରକାଶ
ରାନ୍ଧାରରେ ଓଡ଼ିଆମନଙ୍କୁ ବହୁ କର ହେବ
ସାହତ୍ୟ ଲିଖନ ସମୟରେ ଯେଉଁପରି ଦାଙ୍କି
ହୋଇଥାଏ ଏଥର ପୁଣି ସେହିପରି ଅବଶ୍ୟ-
କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ହେବ । ଅମେରିକା

ଶ୍ରୀମତ୍ କନ୍ଦିଗନର ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କୁ
ନବେଦନ କରୁଥିଲୁ ଏଥର ବିଜ୍ଞପନର ବିଶ୍ଵା-
କତା ଏବଂ ସାଧାରଣତାକରେ (କମ୍ପ୍ଯୁଟର)
ନିୟମରେ ଅଧିତ ଦେଖି ସମୟ ଦେବାର
ନିୟମ ପ୍ରକର କରନ୍ତୁ ।

ବର୍ତ୍ତମନ ଡେତ୍ୟୁରାଷାରେ ଯେତ୍ରଭାବୁ ଚର୍ବି
ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାପା ଥିଲା, ପଣ ବାବୁ ରାଧାନାଥ
ସମ୍ମତ କାନ୍ତି ରାଜମୁଖୀର ସମ୍ମତ ପଥମର୍ଦ୍ଦ
ଛପାର ନିର୍ମିତମୁଖୀର ଚଳାଇଥିଲାନ୍ତି, ବାଜା
ଉଦ୍‌ବିନିର୍ମାଣ ମାଟ୍ଟ ଦେଇ ଯାଇଥିଲୁ ତଥାଓ
କ୍ଷେତ୍ରଭାବର ଆବଶ୍ୟକତା ବର୍ତ୍ତମାନ କି ଥିଲା ?
ଦୃଢ଼ାନକ ଉତ୍ସୁକ୍ୟର୍ତ୍ତ ସହେବ ସେପରମାଣରେ
ଧାର ଦେଇଥିଲାନ୍ତି ସେହିପରି ହେଲେ କି ହୋ-
ଇ ନ ଥାନ୍ତା ? ତେଥାରେ ଯେତେ ଭଲ
ଭଲ ପୁସ୍ତକ ଅନୁବାଦ କ୍ରିୟା କେବେ ଆଜ୍ଞାଦର
ବିଷୟ ଅଟର କିନ୍ତୁ ସେ ସମୟ ତେଣେ ପୁସ୍ତକ
ରତ୍ୟିଭାମାନଙ୍କ ଭଲ ପୁସ୍ତକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା
ସବୁ କାନ୍ତିର ନିର୍ମାଣକାରୀ ଅଧିକାରୀ ପୁସ୍ତକ
ଏବଂ ନିଜ କର ପୁସ୍ତକ କି ଯାହା ଭାଙ୍ଗ କୁଦିପୁ-
ବନ୍ଦୁ ବାବୁ ବୈକ୍ରିଯାଳାଥ ଦେଖିବ ନାମରେ
କରିଗାନ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲାନ୍ତି ମେ ସବୁ ପୁସ୍ତକ-
ର ଅଧିକାରୀ ବିଭାଗବାର ରାଜା କିମା ?
ପୁସ୍ତକ କେବଳ ବନ୍ଦୁ ବରଗା କି ଏକପ୍ରକାର
ବିଦ୍ୟାୟ ନୁହେ ? ଗବ୍ରେନେମ୍ କର୍ମଚାରୀ
ପ୍ରତି ଆପଣା ଆପଣା ଏଲକା ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦବ-
ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କୁମେ କୁମେ ନିଷେଧ ଥାଏ,
କିନ୍ତୁ ପୁସ୍ତକ ବନ୍ଦୁ କି ସେ ନିୟମର ଅଧିକାରୀ
ନୁହେ ? (ଦୂରକଣ ଏକ ସଙ୍ଗରେ ପୁସ୍ତକ
ରତ୍ୟା ଉପବାକୁ ଅବା ଉହିର ସବୁରେ ରେ-
ଗବାନ୍ ହେବାକୁ କିଏକନିଷ୍ଠାକ ବୋମାଲା କି
ଲିମିଟେଡ୍ କୋମ୍ପିନ୍ ବୋଲା ଯିବ ?) ବିଷାକ୍ତ
ଭାଗକୁ ଏପରି ବିବିଧାୟ ମହିନେ ସବୁ
ବିଦୁତିର ହୁଏ ଅସ୍ମାନଙ୍କ ପୁନଃ ବିବରଣ୍ୟମେବ
କର ଉହିପରିମାରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିପାତା କରିବ
ଦିଇବ । ପୁସ୍ତକ ବନ୍ଦୁ ବନ୍ଦ ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟା
ସମ୍ମତ ନୁହେ, ବିଷାକ୍ତିର ମଧ୍ୟରେ ଏ
ନିଦମୟ ସବ ପ୍ରକଳିତ ଥିବା ହେଉ ଅନେକ
ସାର୍ଥ ନିଷ୍ଠା ହୋଇଥାଏ । ଅନେକ ସମୟରେ
ପରିପରାପର ମହାପାପ ଅନ୍ତର୍ମାନ କରିବାର କାହା
କାହା ନ ହେଁ । ଅମେରିକାରେ ଏହି ଭାବରିତାର
ବିଦ୍ୟାରକୁ ପୁଣ୍ୟ କରୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନେକ
ସମୟରେ ପରିପରା ଭାବରିତାର କଲାଙ୍କିତ ହେବ
ଆଏ । ଏମନ୍ତ କି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଦୋର ପ୍ରତି

ଗଠନ କରିବା, ପୂଜାକ ହୋଇ ଧୂଳୀ କରି
ଛେଦକ ହୋଇ ବଳ ଛେଦନ କରିବା, ଧୂ
ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଯତ୍ତା ମଞ୍ଚରେ କର୍ତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରଦାନ
ଓ ସହସ୍ରରେ ଦେବତାଙ୍କର ଦମ୍ଭିରାନ୍ତ କରିବ
ଏହା କି ଯାଥାରଣ ଦୃଷ୍ଟର ବିଷୟ ? ଯିଷ ବିଦ୍ରୋହ
ମର ଏହୁ କଲଙ୍କ କେବେ ବନ୍ଦୁଶର ହେବ ?

ଏଥୁ ପରିରେ ଅହୁର କିନ୍ତୁ ବୋଲିବାର ଅଛି
ଏହ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧମଳା ବୋଲି ଜୀବନରିତି-
ହିତର ବାର ଯାତାର ଟ ୩୦୦୫ କ୍ଷା ଘୁରସ୍ତାର
ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି, ହେଉ, ସାଧାନାଥ କରିଲୁ
କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରାୟ ୩୨୭ କର୍ତ୍ତ୍ଵ ଅଗାତ ହେବ
ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତଳଦର୍ଶଣ ମହିକି ପଡ଼ିକା
ଥିଲା, ତେତେବେଳେ ଖୋଦ ବାର ସାଧାନାଥ
ବୟ ମହିଷ୍ୟ ଏବ ବାର ମଧ୍ୟଦିନ ରାତ୍ରି
ପରାହର ଯେଉଁ ସବୁ ଶୁଦ୍ଧ ମୃଦୁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଯେହି
ପଡ଼ିକାରେ ବାହାର କରିଥିଲେ ପ୍ରବନ୍ଧମଳାର
ନୂଆ ନାମଧେଯ ଦୃଷ୍ଟିଯ ଅଧ୍ୟାତ୍ମର ଅଧିକାଂଶ
ପ୍ରବନ୍ଧ ସେହି ପଡ଼ିକାରୁ ଉତ୍ସତ କରି ହେବ-
ଅଛି କି ନହେ ? ଯେତେବେଳେ ତେଥା ରାତ୍ରି
ରେ ସାହୁଶ୍ଵର ଅରାବ ନ ସ୍ଵରା ସ୍ଵରେ ଖାତିର
ସମ୍ମାଦପତ୍ରର ବନ୍ଦର ସାହୁଶ୍ଵର ସ୍ଵରେ ପ୍ରକଳିତ
କରିବା ନିରାନ୍ତର ଅବଶ୍ୟକ ଥିଲା ତେତେବେଳେ
ଶବ୍ଦିମେଖକର ଟଙ୍କାର ଶାକ ନ କରି କେବଳ
ମହ ପୁରୁଷ ସ୍ଵରେ ପ୍ରତକିତ ହେବ କେବଳ
ହୋଇଥିଲେ ପ୍ରବନ୍ଧମଳାର ଦୟାର ହେବାର
କି କାଥା ହୋଇଥାନ୍ତା ? ପାରତେରିକ ସ୍ଵର୍ଗର
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ସତ କରିବା ଏହା ନୀତି
ସାରି ଯାହା ହେଉ ଅମେରିକାରେ ଯେତେବେଳେ
ଲେ ଏପରି ନ୍ୟାୟବାନ୍ତ ଏବ କରିପେଣ୍ଟ, ରେ
ତେବେଳେ କେଉଁ ବନ୍ଦୁଶରେ ଅନ୍ୟମାନର
ସାଜାଯ ପରାପାଇ ବେଳ ପାରିବା କି ଖା
ଅମ୍ବମଳଙ୍କ ପୁରୀର ନାହିଁରେ ! ଖବି ଅମ୍ବମଳଙ୍କ
ନାହିଁ ନ୍ୟାୟପରିଚାରରେ !

ଉପରେ ଗବଣ୍ମେନ୍ଟ ସମୀକ୍ଷାରେ ନି-
ଦେବନ ଏହି ବେଳେ ଶିଖାବୁଲାଗର କଟ୍ଟିଥିଲା-
ମୂଳରେ* ଦୁଇର ପ୍ରସ୍ତୁତିମହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ
କରିବା ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ
କରିଛି ।

୨୫୧୦୮୦ } କର୍ମଚାରୀ
କଟକ } ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରନାଥ ବନ୍ଦେପାତ୍ରାୟ

* ତାରନ୍ଦେହିଟଙ୍କ ବସ୍ତା ତମ୍ଭେହିଟଙ୍କ ଅର୍ପାଇ ଯାଇଛି
କେବେ କହିବ ଏ କି ଉଠିଲା ଜାବାର !

ଅତିରିକ୍ତ ଉତ୍ତରାଧିକା ରା ୩୦ ରାଶ ଅଳ୍ପ ବରୁ ସନ ୫୮୦ ମସିହା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ମିରନ୍ଦିପାଲକୀ ।

ଏହି ମିଳିନ୍ଦିପାଇଲାଟୀରେ କାଜିଥାବା ଉପକଥିର ଦିନ ଯା
ଅନ୍ସାରେ ଏହାହାବ ସବସାଧାରଣକ କଳାପ ବିଅୟାଇଶ୍ଵର
ତ ଯିବ କାହାର ସର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପୁଣ୍ୟ ମରେ ତେବେ
ଦିକ୍ଷକେଳେ ମରେ ମେବିବା ସମୟରୁ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଓ
ବନ୍ଦରେ ମନ୍ଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ୟାପ ପର ଦୂର ସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ପୁଣ୍ୟ
ଶାମି ଅପରା କରେ ମୃତ ପଶୁକୁ ଚାଲେଇବିତନିରୁପିତ
ଆଜିମାହିବରେ ଘୋଟ ଆସିବେ ।

୯ ପୋବର ନିକଟରେ କାଲିଆଖାଇ ।

ଶ୍ରୀକନ୍ତିଗର ମେଦାଳ ।

• ସତର୍ବାବ ।

୯ କୁଳସିପୁର ନିକଟ ଦଳସାହିତୋଟା ।

ଏହି ଦେବତା ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ଓ ଶାରକାଳମାନଙ୍କରେ ମିଠାପିଗା-
ଛଠୀ ସୀମା ବାହାରେ ମହାହଳ ଓ କାଠଘୋଡ଼ଙ୍କ ବା-
ଇରେ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ପାରିବେ ।

ଦୟା କେତେ ଉପରଲେଖିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣା
ଶର୍ଵରେ ଜନ୍ମ ପାଇମନ୍ଦିରକୁ ମୂଳ ପଶୁ ପାଇଲ ଜ ଯାଇକେ
ଦେବେ ସେ ଅପଣା ନିବାଟକରୀ ବିଷ୍ଣୁରେତ୍ସି ସବ
ତେଜରୁଥେଇର କ କମାଗାରକୁ ନିର୍ମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ
କରାଇଛି ଯେ ସେମାନେ ଚନ୍ଦ୍ରଶାହ ଅପଣା ମଧ୍ୟ ସାଧା-
ର ଗାତ୍ର ବା ଅତିକର୍ତ୍ତା ଉପାୟହାର ଭାବ ମଧ୍ୟ ପଶୁକ ନିର୍ମିତ
ପାଇନ୍ଦି ଉପରା କରିଦେବେ ଏହିପଣ୍ଡରେ ବିଲଙ୍ଘରେତ୍ସି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୃଷ୍ଟି ନିମନ୍ତେ	ଟ ୫୯
ଲଟ	ଟ ୩୮
ସୋଟିକ (ଯ ୫୫ ଟଙ୍କା ଦେବି ଉଚ୍ଚ)	ଟ ୨୯
ମହିଳା	ଟ ୧୨
ଗଢୁ (ଯ ୪୪ ଟଙ୍କା ଦେବି ଉଚ୍ଚ)	ଟ ୧୯
ଗଢୁ (ଯ ୪୪ ଟଙ୍କା କମି ଉଚ୍ଚ)	ଟ ୦୫
ଶଖ ଓ ଶବ୍ଦର ଓ ଶୈ	ଟ ୦୫
କଠବ ଓ ଗାର	ଟ ୦ ।
ଶାହୁରି ଦେଖୁ ଓ ଦେବ	ଟ ୦ ।

969

ବରତୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପତ୍ର

ଏ ସମୟ କିଥି ଲାଗନରେ ୧୯୫ ବା ପର୍ବତୀ ଅର୍ଥଦତ୍ତ
ହୋଇ ପାରିବ ।

ବା ୧୨ ବିଷ ମାତ୍ରେ } By order of the Vice Chair
 ଅକ୍ଷେତ୍ର ବର ସକ ୮୮୦ } man
 ମସିହା } KHETTRA MOHUN ROY
 ମସିହା } Town Overseer

କଲେ ମୌଳନିରାଜ ଶ୍ରୀପୁର ଜଳ ସାହେବଙ୍କ ଅଧୀ ଲାଗିଥିଲୁ
ଯେହତେବୁ ଜଳ କଟକ ମୌଳକ ବନିକା ନିକାରୀ ଆଜିବନ୍ଦ
ମାନ୍ଦ ପୁର ମଧୁରାୟକ ମୌଳନିରାଜରେ ଘର୍ଣ୍ଣାରସ ହୋଇ
ନିରାଜ ଗୁରୁ ଲୁହଏବ ଏଥିହାସ ପ୍ରକାଶ ବରା ଯାଇପାଇଁ
କ ସବ କୋଣରେ ବ୍ୟକ୍ତି ମୂରବ୍ୟକୁ ଉତ୍ତରାୟ ମାତ୍ର ପ୍ରତି
କଷି ଦାନ କରୁଥାଏ ଦିନ୍ମା ଗାହାର ଫୋରସ ଓ ହବଦାର
ଥିବ ଗେବେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦଳରକ କାହାର ଚାହିଁ ପରମପୁରୀ ମାତ୍ରେ
ନିଅବ ମଧ୍ୟରେ ଅପରା ଦୟାର ଜଳ ମୌଳନିରାଜ ଶ୍ରୀପୁର
ଜଳସାହେବଙ୍କ ଅଧିକାରେ ଅଗଢ଼ କର ପ୍ରମାଣ କପରାଲେ
କିମ୍ବା ମାତ୍ର ଦାର ଦିଅଯିବା ପ୍ରତି କହିବ କୁହମ ହେବ କିମ୍ବା
ନିଅବ ମଧ୍ୟରେ ଦାନ ଅଗଢ଼ ନ ହେଲେ ମହାତ୍ମା ଗାହାର
ଅପରି ପ୍ରାତି ହେବ ନାହିଁ ରା ୨୫ ଏ ଲୁହ ୪୩୦
ମେରିବା ।

By order of the Court

J. DOUGLAS BAYLY

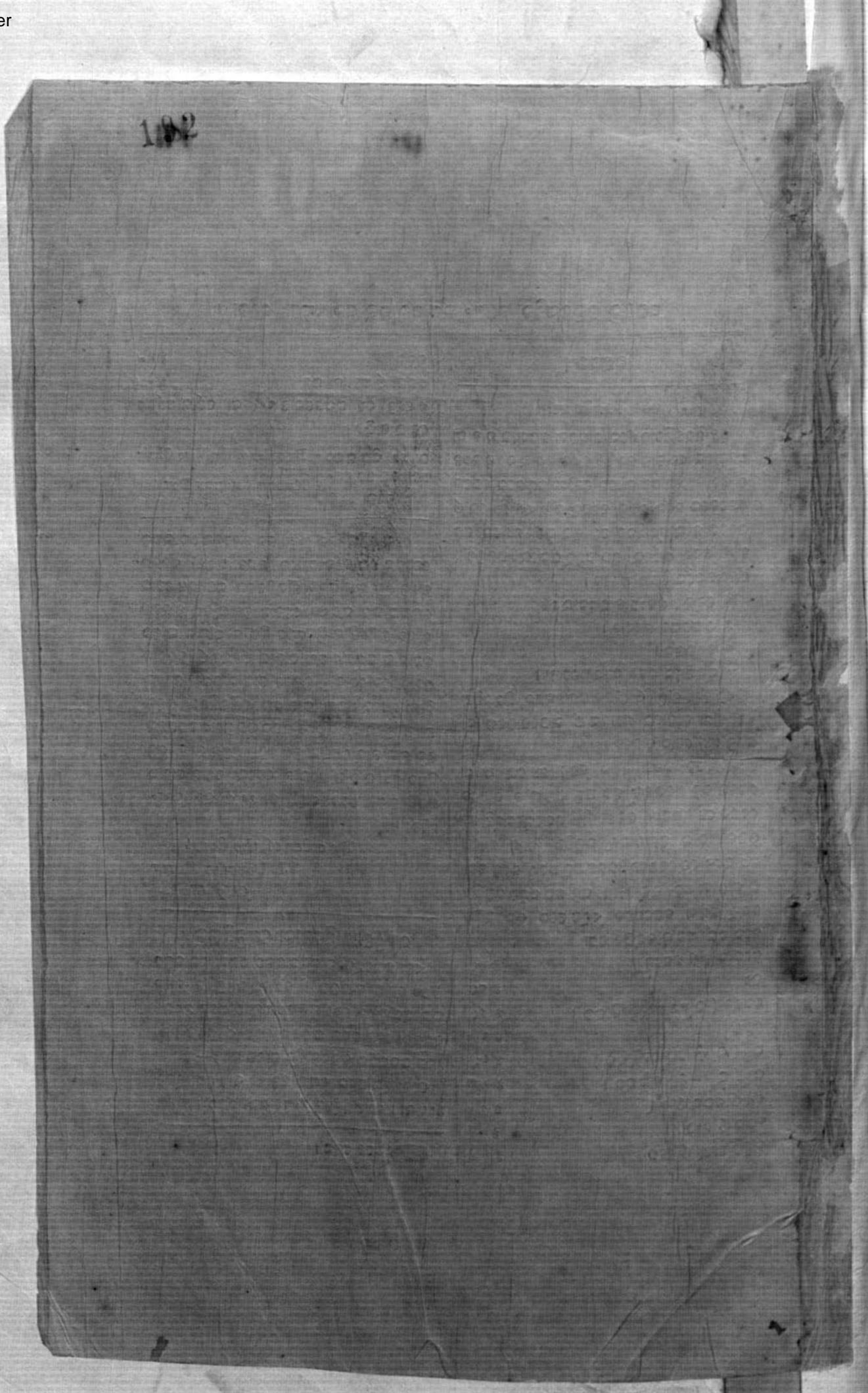
Chief Clerk.

ଗବଣ୍ମିମେସ୍ ସିଙ୍ଗାରା ଫେବୃରିଆଜା

ଏହା କୁରମେଗରେ କୁରମାଳିନୀର ପଦିର୍ଭାବରେ ଲଜ୍ଜାକୁ
ଆଶ୍ରମ ଦୋଷ ଦିଦିଛନ୍ତି । କରିବାର ପ୍ରସାଦ ପ୍ରଧାନ
ନରରେଣ୍ଟିଯ ଏହି ଦେଖାଯି ଭାଷାଳମୟେ ଦିଦିଯ କୁଥିର
କରିବାର ବୋଢାନକରି ମାର୍ଗରେ ସୁପରକ୍ଷେଣ୍ଟଙ୍କ କିବି-
କିମ୍ବେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପାଇବେ ମିଳ ମାରେ ଯଥା—

କାବ୍ୟମାସିନୀ ସହିତ ୪ ଅଭିନ୍ୟାସ ଟଙ୍କରେ । ୮ ଅଭିନ୍ୟାସରେ
୩୫୯ଟଙ୍କା । ୧୦ ଅଭିନ୍ୟାସରେ ୨୦୨୫ ମଳ୍ଲେ କରନ୍ତି ।

www.2008.com

ଶ୍ରୀ ମାତ୍ରା ପାତ୍ର

ସାଧୁହକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଉ ୧୫ ଟଙ୍କା

ଜାନ୍ମ ଇଣ୍ଡିଆ ନବନୂର ସନ୍ଦର୍ଭ ମେଲ୍ଲା । ମୁଦ୍ରା କାର୍ତ୍ତକ ଦିନ ୨୩ ଜାନ୍ମ ୧୯୮୮ ସାଲ ଶତବାର

ଅଞ୍ଚିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୫
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟ ୨୮
ମଧ୍ୟସଲାର୍ପାଇ ଡାକମାସୁଲ୍ ଟ ୧୫୦

କ୍ଷେତ୍ର ଖାଦ୍ୟ

ଏ ନଗରରେ ଆପାବଳୀ ଅମାବସ୍ତା ପରା ସାମାଜିକରେ ନିର୍ବାହ ହେଲା । ମହାର୍ଗ ହେଉ ଗର ଦୁଇ ଭିନ୍ନ ବର୍ଷ ଅନ୍ୟ ପରାପର ଏ ପରାର ଦ୍ଵାସ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା ମାତ୍ର ଏବର୍ଷ ତେବେ ତଣ୍ଟୁଳ ଶ୍ରୀମତୀ ଯୋଗ୍ନୀ ଏ ପରାର ପୂର୍ବ ସମାଗ୍ରେହ ଦେଖିବାର ଆଶା ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବର୍ଷାଯୋଗେ ତାହା ବିପଳ ହେଲା । ଅମାବସ୍ତା ପରାଦନ ସନ୍ଧାନମୟରେ ଅଳ୍ପ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲା ଅମାବସ୍ତାଦିନ ଅପରାହ୍ନରେ ଭାରା ଦୃଷ୍ଟି ହେଲା ଓ ରାତରେ ମଧ୍ୟ ହତି ଲଗାଇଲା । କେବଳ ସନ୍ଧାନବେଳେ ଦୁଇ ଏକ ଘରୀ ଦୃଷ୍ଟି ଅବସର ଗେବାରୁ କିଛି ହେବନା ହୋଇଥିଲା । ବାହୁ ସାତାକାନ୍ତ ମୁଖ୍ୟା ତେଷ୍ଠୀ କଲେବର୍ତ୍ତର ସମାବେଦରେ କାଳୀପୂଜା କରିଥିଲେ । ଗାନ୍ଧି କର୍ମଯୋଗ୍ନୀ ବଢ଼ି ଅସ୍ତର ହେଲା ଯାହା ହେଉ ତହିଁ ଅରଦନ ଭୋଲିକର୍ମ ନିର୍ବିଦ୍ଧେ ନିର୍ବାହ ହେଲା । ଏ ବର୍ଷ ବର୍ଷା ଦିନ୍ୟୋଜିତ ପରାର ସ୍ଥାନରେ ଦେଇ ସେଥିରେ ତନ୍ତ୍ର ନାହିଁ । ଏ ପରା ବର୍ଷାରେ କିଛି କିମ୍ବା ହେବାର ସମ୍ବାଦ କିମ୍ବା ବିଜଳିତା ଗଜେଟରେ ଉପା ହୋଇଥିଲା ।

ସନ୍ଦର୍ଭ ଧାଳରେ ବଜାପ୍ରଦେଶର ସେ ସମସ୍ତ ଲୋକ ସାଧାରଣ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରିଥିଲେ ତାହାଙ୍କର ନାମ ଓ କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣୀ କଲାଙ୍କା ଗଜେଟରେ ଉପା ହୋଇଥିଲା ।

ତହିଁରୁ ତେଶାର ବିବରଣ ଏଠାରେ ତୁଳ୍ବ କଲୁଁ । ଯଥା—

କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ନାର୍ଯ୍ୟଣ ସାହୁ ଅଙ୍ଗଦା ମୌଜାରେ ଗୋଟିଏ ପୁଷ୍ପଶଣୀ ଖୋଲାଇବାରେ ଟ ୨୦୦ ଏବଂ ନବେତ୍ରମ ଦାସ କଣ୍ଠୀ ମୌଜା ସମିଲ ସରଗତାରେ ତୁଳ୍ବ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଟ ୩୦୦ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା । ଦୁଇଶତ ଟଙ୍କାର ନ୍ୟନ କେତେଗୁଡ଼ିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ସମୁଦ୍ରାୟ ବ୍ୟୟ ଟ ୧୫୦ କା ।

ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ କେହି ଦୁଇଶତ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତହିଁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନାହିଁ ଦୁଇ ଶତ ଟଙ୍କାର ନ୍ୟନ ମୂଲ୍ୟର କେତେଗୁଡ଼ିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ସମୁଦ୍ରାୟ ବ୍ୟୟ ଟ ୩୦୦ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ଗମ୍ବା ବେଣ୍ଡୋ ଜିଲ୍ଲେଶ୍ୱର ସମିଲ ବଳମଧୁରରେ ଏକ ପୁଷ୍ପଶଣୀ ଖୋଲାଇବାରେ ଟ ୩୦୦ ଏବଂ ଦାମଦାସ ଭାଲପଦା । ପ୍ର । ପଞ୍ଚମଳଙ୍କରେ ସେହିପରା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଟ ୩୦୦ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା । ଦୁଇ ଶତ ଟଙ୍କାର ନ୍ୟନ କେତେଗୁଡ଼ିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ସମୁଦ୍ରାୟ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫୦ ।

ବାଲେଶ୍ୱର କୁମାର ବୈକୁଣ୍ଠନାଥଦେବ ପ୍ରତି ସେଠା ମେଜଖୁର କୁକ୍ଷାଦେବ ଅକାରଣ ଅପସନ ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ଅମ୍ବେମାନେ ଏଥିପୂଷ୍ପ ଲେଖିଥିଲୁଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ହିନ୍ଦୁପେଣ୍ଟି ଅଟ ପତ୍ରିକାରେ ଉପରେ ହୋଇଥିଲା କୁମାର ମହୋଦୟ ରେଡ଼େସେ କମିଶନ ଓ ମିଶନିଵିଧାଲିଟିର ସହକାର ସଭାପତି ପଦମାନଙ୍କରେ ସେ ଉପସ୍ଥିତାମାନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ସେ ସବୁ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା । ତଙ୍କୁ ପରିକା ବୋଲନ୍ତି ବୈକୁଣ୍ଠବାବୁ ଗର ଦଶବର୍ଷରୁ ସବସାଧାରଣଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସବସା ରତ ସେ ଦାନଶୀଳ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଓ ସହରେ ବାଲେଶ୍ୱରର କେତେକ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥିଲା । କମିଶନରସାହେବ ଜଳ ସାହେବ ଓ ପୂର୍ବ ମେଜଖୁରମାନେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରି ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନର ମେଜଖୁର କୁକ୍ଷାଦେବ “ଗରମ ମିଜାଜର” ସୁବକ୍ଷବାବୁ ବାବୁଙ୍କୁ ଅପମାନ କରୁଥିଲା ଓ ନାନା ବିଧ କର୍ମ ସକାଶେ ସେ ସେ ଜଣେ କରନାପାଇଥିଲେ ତାହା ତାଙ୍କୁ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ଏ ହେଉ ବର୍ତ୍ତମାନର ମହୋଦୟ ବାଧ ହୋଇ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ମମାନଙ୍କରେ ଉପସନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଉପସନ ରତ୍ୟାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ କୁକ୍ଷାଦେବ ବାବୁଙ୍କର ପ୍ରତି ଅକାରଣ ଅଛନ୍ତି ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଛନ୍ତି ଓ ବାବୁଙ୍କର କିଛିହିଁ ଦୋଷ ଦେଖାନ ଯାଏ । ଅର୍ଥାତ ଆମ୍ବେମାନେ ହିନ୍ଦୁପେଣ୍ଟି ଅଟ ସହର ଅକାରଣ କହୁଥିଲା ସେ ଗବଣ୍ଟିମେଅ ବାବୁଙ୍କର ଉପସନ ପୁଷ୍ପ ଏ ବିଷୟର ତଥା କରି ବାବୁଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟର ନ୍ୟନ ବ୍ୟବହାର କରିଲା । ବାବୁ ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଥିବେ କରିଲା ମେଜଖୁର ଅଟନ୍ତି ଓ ସଦି ଜିଲ୍ଲାର

ମେଜଣ୍ଡୁର ଏପର ଅନ୍ୟାୟ କରିବେ ତେବେ
ଆଉ କିଏ କାହିଁ କି ଅବେଳଙ୍ଗରେ ସରକାର
କର୍ମରେ ପ୍ରତି ଦେବ । ଏ ବିଷୟ ଉତ୍ତର
ଦ୍ୱାରା ଦୃଶ୍ୟବାର ଆବଶ୍ୟକ ।

— 2000-00

ଭାବୀକିମ୍ବୁ କରଣମାନଙ୍କର ହେତେଗୁଡ଼ିଏ
ସାମାଜିକ ସାଧି ସଂଶୋଧନ କରିବା ଏବଂ ଭାଲୁ-
କାଯୁ କରଣ ବଜୀଯୁ କାଯୁସ୍ତ ଏବଂ ହିନୋ-
ପ୍ରାଚୀ ଲାଲଙ୍କ ମୟରେ ସମତା ସପ୍ରମାଣ କରିବା
ଓ ତଥାର ପରିପାର ମୟରେ ଆହାର ବ୍ୟବହା-
ରିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତେ ଅନ୍ତର ଦେଖା ଯାଏ
ତାହା ସଫେରିଛି ବୁଝେ ଭାବା କରିବା ପାଇରେ
ସୃତ ବାରୁ ବିଚିତ୍ରାଳନ ଦାର ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା
କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସମସ୍ତ ଉଦେଶ୍ୟ ସଂପଳ
କରିବା ଥାଣାରେ ସେ ଅନେକ ପରିଶ୍ରମ ଓ
ବ୍ୟକ୍ତି ଶୀକାର କରି ଖଣ୍ଡେ ପୁଣ୍ୟକ ରତନା
କରିଥିଲେ । ଦୁର୍ଗାର୍ଯ୍ୟବିଶାରଣ ସେ ପୁଣ୍ୟକ
ଅବଧ ମୁଦ୍ରିତ ନ ହେବାରୁ ସମ୍ବାଧାରଣଙ୍କ
ନିଜକୁଠରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପାରି ନାହିଁ ଏବଂ
ବାବୁଙ୍କ ଭାବରୁ ଅନ୍ୟ କେହି ଭାଙ୍ଗିବାରୀ
ସେଥି ପମ୍ପରେ ସହବାନ୍ ହେବାର ଦେଖା ଯାଇ
ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବାଲର ଓ ଚମାନାର ଶକ୍ତି ।
ଏକ ସମୟରେ ଯାହା ବଢ଼ୁ ଯହରେ ସାଧନ
ହେବା ଦୁର୍ମାର ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ତାହା ଅପଣା
ସ୍ଵର୍ଗ ସମ୍ପଦର ଦୁଇଥି । ବହୁକାଳ ପୁଣ୍ୟ ଭାଙ୍ଗ-
କାଯୁ ଏବଂ ବଜୀଯୁ କରଣମାନେ ପରିପରକ
ଦରେ ସାମାଜିକ ପକଦରେ ମହାପ୍ରସାଦ ଭାବ
କରି ଭୋଜନ କରୁ ନ ଥିଲେ । କ୍ରମେ ନିଷ-
ଳୁକ୍ତ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଭୋଜନର ପ୍ରଥା ପ୍ରକଳିତ ହେଲ,
ମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିକ ବିମାନେ ପୁରୁ ଲଭ୍ୟଦି ମିଷ୍ଟି ନ
ସେବା ଭାବୁ କର ନୁହେ ଓ ଛାତ୍ର ଚଳାଇବ
ପରମରେ ଯହ ହେବାରୁ ଏହି ମିଷ୍ଟାନ୍ ହେଲ
ସେ ଭାଙ୍ଗିଯୁ ବ୍ୟାହର ପାକ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକ
ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ପାରେ । ଏହି ନିୟମ କେବେ
ବର୍ଷ ହେଲୁ ପ୍ରତିପାଳନ ହୋଇ ଅସୁଧାରେ ଏବଂ
କେବଳ ବଜୀଯୁ ଭାଙ୍ଗିବା ପାକ କରିଥିବା
ଦ୍ରୁବ୍ୟ ପ୍ରତି ଭାଙ୍ଗିଯୁ କରଣମାନଙ୍କର ଅଧିକ
ଥିଲା । ସମ୍ମର ଅମ୍ବେମନେ ଅଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ
ସହିତ ଦେଖିଲୁ ସେ ଭାଙ୍ଗିଯୁମାନେ
ଅପରିକୁ ପରିବ୍ୟବର କରିଥିଲୁଛନ୍ତି । ଗର ଅମାଦ
ହ୍ୟାର ପରିବ୍ୟବ କାଳୀପଳା ଉପଲବ୍ଧତା
କୁ ବରୁ ସାମାଜିକ ମୁଖ୍ୟମାନ ଘରଠାର
ତାହାଙ୍କ ଅମଦଗ ମତେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜ୍ଞାନ

ଭଦ୍ରଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ କରଣ ସମ-
ବେଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ କୌଣସି
ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିକ କର ଅଛାଡ ସହିତ ବଜୀୟ
ବ୍ୟାହିଶଙ୍କ ହସ୍ତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ତାଳ
ଏବଂ ସକଳପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରଦଶ କଲେ ଏଥର
କେବଳ ଅନୁର ବ୍ୟବଧାନ ରହୁଲ ଏବଂ ମା-
କାଳୀଙ୍କର ପ୍ରସାଦରୁ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହା
ଅନୁର୍ଧାନ ହେବ ଏମନ୍ତ ଆମ୍ବାମାଙ୍କର ଦୃଢ଼
ଆଶା ଅଟଇ । ବାସ୍ତବରେ ଉଚ୍ଛଳୀୟ ଏବଂ
ବଜୀୟ ବ୍ୟାହିଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦେବ ଜୀବ
କରିବା କରଣକ ପଥରେ ଶୋଭମାୟ ନୃତ୍ୟ ।
ବଜୀୟ କାଷ୍ଟୁମାନେ ଉଚ୍ଛଳୀୟ ବ୍ୟାହିଶଙ୍କ
ହସ୍ତରେ ଭୋକନକରିବାର ସ୍ଵାତ ଅନେକ ଦିନରୁ
ପ୍ରତିକଳିତ କରିଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁମୁଖ ମା ଲଜ୍ଜମାନେ
ଉଚ୍ଛଳୀୟ ବ୍ୟାହିଶଙ୍କ ପ୍ରବେଶିତ ସବା କରି
ସାରିଲେଖି । ଏଥର ଉଚ୍ଛଳୀୟ କରଣମାନେ
ବଜୀୟ ବ୍ୟାହିଶଙ୍କ ଅଙ୍ଗୀକାର କଲେ ବଜୀ
ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଏ ଉତ୍ସବ ବିଷୟ
କରଣ ଓ ଲଜ୍ଜନ ମଧ୍ୟରେ ସକଳପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟ
ଦ୍ରବ୍ୟ ଭୋକନ ଦିଷ୍ଟରେ ଅତି କୌଣସି
ସଶୟ ରହିବା ଉଚିତ ନୁହି; ପରେ ପ୍ରଦେଶ
ରେ ବେବଳ ଅନ୍ତର ରୁହି ଓ ଜାଲିକୁ ସବୁଦୁ
ବୋଲନ୍ତି ଏ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ସ୍ଵର୍ଗାୟୟ ଛତା ଅଳ୍ପ
କାହାର ସଙ୍ଗେ କେହି ଭୋକନ କରନ୍ତି ନା
ମାତ୍ର ପୁର ଓ ମାଠ୍ସ ପ୍ରତି ସକଳପ୍ରତିବା
ବ୍ୟକ୍ତିନ ଏକ ଆସନରେ ବସି ସମ୍ପ୍ରେଣୀ
ଉନ୍ନତ ଜାଗୀୟ ଲୋକମାନେ ଭୋକନ କର
ଓ ବଜାରରୁ ରମା ବ୍ୟକ୍ତିନ କିମ୍ବକର ସମ୍ମ
ଭୋକନ କରନ୍ତି । ଏ ନିଯମ ସଂତୁରେ ପ୍ରତି
ଲିଖି ହେବା ବାହ୍ୟାୟ ଅଟଇ ।

ସର୍ବକାଳୀ କର୍ମଗୁରିଙ୍କ ପଶବାର
ଶୀଘ୍ର ଅର୍ଥ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଆମ୍ବନଙ୍କ ଦୟାକୁ ଗର୍ଭମେଘ ଆପଣା
କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପରିବାରପାଇଁ ଅର୍ଥ ସିଦ୍ଧୁର
ଶୋଭିଏ ହୃଦୟ କଳକା କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥର
ଭିଷମ ରେଣ୍ଟାତି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂକାନ୍ତରେ
ଥିଲା । ସେ ବିଜ୍ଞାପନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଅଧିକାଂଶ ଫିରିଲା ଥିଲା । ସେମାନେ ଆପଣ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବସନ୍ତ ଓ ମଦ୍ୟ ପାନରେ ସମ୍ମଦ୍ଦାତ
ଅର୍ଜନ ଦ୍ଵାରା ଦିଅନ୍ତି ପରିବାରକାରୀଙ୍କ କିନ୍ତୁ
ସିଦ୍ଧୁ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସ୍ଵଭବମୁକ୍ତ
ଅନ୍ତରେ ତା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସ୍ଵଲ୍ପ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ

ବାର ବଡ଼କଣ୍ଠୁ ହୋଇ କରନ୍ତି । ଏ କଣ୍ଠୁ ନ-
ବାରଙ୍ଗ ଡୁକେଶ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସେମାନଙ୍କ
ଧୀର ଗୋଟିଏ ସେଉଚିକି ବାଲ୍ ପିଟାଇ ଏହି
ବିଦ୍ୟ କରଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନଙ୍କ ବେଳନକୁ
ପ୍ରତିମାସ କିଛି । କର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ସେ ବାଲ୍କରେ
ସାଥ ଦେବ ଓ ଦର୍ଶ ଶୋଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ
ରେଲଗାତି ଲାହରୁ କଥୁଦଂଶ ସେମାନଙ୍କୁ ଦାଳ
କର ବାନ୍ଧରେ ଜମା କରିବେ । ଏଥର ନିୟୁ-
ମାବଳୀ ଗଞ୍ଜକରେ ପ୍ରକାଶିତ ଓ ଏହା ଗତ
ଜ୍ଞାନୁସା ମାସରୁ ପ୍ରତିକଳି ହୋଇଥାଇ । କର୍ତ୍ତ
ମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସମସ୍ତ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
ଧର୍ମରେ ବନ୍ଦୁ ବିଧାନ ଖାତାବାର ପ୍ରସାଦ
କରି କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟାମତ ଘୃହବାରୁ ସେ-
ମାତ୍ରେ ଆସିଥାନରେ ମହ ମହି କରିଥାଏଇ ।

ବେଶ୍ମିମେଘର କର୍ତ୍ତମାଳ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହି
ସେ ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦେଇନ ମଧ୍ୟିକ
ଟ ୧୦୯ ଲକ୍ଷ ଅଧିକ ଏବଂ ଟ ୪୦୦୯ ଲକ୍ଷ
ଜଣା ସେମାନଙ୍କ ଦେଇନରୁ ପ୍ରତି ଟଙ୍କାରେ
ଏକଥଣା ଲେଖା-ଏପ୍ରତି ମାସରେ କର୍ତ୍ତନ ହୋଇ
ସେଇକ୍ଷ ବାବରେ ଜମା ଦେବ ଓ କର୍ମକରେ
ସେଇ ଜମା ଦେବ ତହୁଁର ଫରମାଣ ଗବ୍ରେଂ
ମେଝ ଦାଳ କର ତହୁଁରେ ସଂସ୍କର୍ତ୍ତ କରିବେ
ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ଅମଲର ଦେଇନରୁ ଦର୍ଶରେ
ଟ ୧୦୦୯ ଲକ୍ଷ ଜମାଦେଲେ ସରକାର ତହୁଁରେ
ଥର୍ଡ ଟ ୧୦୯ ଲକ୍ଷ ଦେବିବେ ଏପରି ଟ ୩୦୯ ଲକ୍ଷ
ସେ ଅମଲର ପାଇଁ ଦେବ ଏହି ପର ପ୍ରତିବର୍ଷ
କର୍ମଚାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମା ଦେଇଥିବ
ଥାବ । ଗାଇ ଅନ୍ତେ ସାଇଇ ଟଙ୍କା ସେ ଆଇବ
ଦାହା ସେ ଲେଖି ଦେଇ ଥିବେ । ସମ୍ବନ୍ଧି
ବୌଣସି କର୍ମଚାରୀ ଦୋଷ ପ୍ରସତ୍ତ କର୍ମଚାରୀ
ଦେବ ତେବେ ସେ ଦାହାର ଦେଇନରୁ କାନ୍ତିନ
ଟଙ୍କା ଫେର ଆଇବ ସରକାରୀ ଦତ୍ତ ଟଙ୍କା
ପାଇ ନ ଥାଇବ । ଯଦି ତେହୁଁ କର୍ମରେ ଥିବା
ସମୟରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କାରିଗର କଶକାଣ ସାଇ
ଟଙ୍କା ଫେର ଗୁଡ଼ିବ ତେବେ ସେ ସରକାର-
କର ଦତ୍ତ ଟଙ୍କା ଦୁଇ ଫେର ଆଇବ । ତେବେ
ପଞ୍ଚାତ୍ମକ ଦାହାର ଦେଇନରୁ କମେ କର୍ତ୍ତନ ହୋଇ
ଦିଲି ସରଗ କରି ଯିବ ।

ଅମ୍ବାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏ ନିୟମ ଅଛି
ଦୂରମ ଓ ରୂପକାର ସାଥକ ଅଟର ଓ ଏଥରୁ
ସରକାରଙ୍କର ଆଧାର କର୍ମଚାରୀଙ୍କଙ୍କ ବିଶେଷ
ଦୟା ଓ ସହନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ଶର୍ତ୍ତକାଳୀ
ନୀତି ଦେଇ ପରିବାରି କେ ମାତ୍ର ହିଁ

ଦରେ ରଖିଲେ କିଛି ମିଳବ ନାହିଁ ଓ ଶେଷ
ଲଭ୍ୟାଦର ଆଶଙ୍କା । ସରକୁ ରଗେ ରହିଲେ
ଲେଖ ମାତ୍ର ଆଶଙ୍କା ବା ଗ୍ରମ ନାହିଁ । ଏପରି
ଲୁହକର ଉପାୟ ସମସ୍ତକୁ ବାଞ୍ଚିଲୁଣ୍ୟ ହେବ
ବା ହେବାର ଉଚିତ । ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଫିରଙ୍ଗିଙ୍କ ପର ବାପୁର ନାହାନ୍ତି
ଏମନ୍ତ ନୂହେ ବରଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସହ୍ୟତା ପ୍ରଭା-
ବରୁ ଅନେକ ବାପୁର ଦେଖା ଯାନ୍ତି । ଥର-
ଏବ ସକଳ ବିଜ୍ଞାନର ସକଳ ଜାଗିଯୁ କର୍ମ-
ଗୁରୁଙ୍କ ପରାରେ ଏ ନିୟମ ହେବାର ଉଚିତ ।
ତେବେ ଏତିକି ବିଧ ଥିବ ଯେ ସହ କେହି
ଏଥରେ ନିରାନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ହେବ ତେବେ ତାହା
ପ୍ରତି ଏ ନିୟମ ଖଣ୍ଡିବ ନାହିଁ । ଏହା ହେଲେ
କିଛି ଦୋଷ ନ ରହିବ । ଆମେମାନେ ଶୁଣିଲୁଁ
ଅନେକ ଅମଲ ଏଥର ସପଞ୍ଚରେ ମତ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରକାଶକ ଗଲ୍ପ ।

ଜଣେ ଶଙ୍କାଳ ନଥରେ ତାଙ୍କର ଗୁରୁ-
ଦେବ ଅନେକ ଦିନ ତୁରାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ
ସୁତରଂ ଶୁଭୁକ୍ଷର ସମାଦରର ସୀମା ନ ରହିଲ
ଏମନ୍ତ କି ଶଣୀ ମଧ୍ୟ ଗୋପାର୍ଜିକର ବପା
କୋଠାକୁ ଶନରେ ଯାଇ ତାଙ୍କର ପାଦ
ମର୍ଦଳ କଲେ । ଶଣୀଙ୍କର ସବାଙ୍ଗ ବହୁମୂଳ୍ୟ
ଅଳଙ୍କାରରେ ଭୁଷିତ । ଏତେ ଅଳଙ୍କାର
ଦେଖି ଗୋପାର୍ଜିକର ଲୋହ ସମ୍ବାଲ ହେଲ
ନାହିଁ । ସେ ଶଣୀଙ୍କୁ ବଧ କର ଅଳଙ୍କାରଶୁ-
ତିକ ଗଣ୍ଠର କଲେ ମାତ୍ର ଚର୍ବିଗରେ ପ୍ରଦସ୍ତ
ଥିବାରୁ ପକାଇ ଯାଇ ନ ପାଇଲେ । ଗୋପାର୍ଜି
ବଢ଼ି ଅସ୍ତ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ହେଉ କବାଟ କଲି ଗୋଟିଏ
କୋଣରେ ଗାଲରେ ଦାଇ ଦେଇ ବସି
ରହିଲେ । ତାହିଁ ଆବଦିନ ଅନେକକଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କବାଟ ନ ଫିଟିବାରୁ ଶଙ୍କା ଶକ୍ତିଶ୍ଵର ହୋଇ
କବାଟ ଡକାଇ ଏହି କାଣ୍ଡ ଦେଖି ଗୋପାର୍ଜି-
କୁ କହିଲେ ବୋଧଦ୍ଵାରା ଶଣୀ ଅପଣଙ୍ଗଠାରେ
ଦିଲ୍ଲି ଅପରାଧ କରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଏ ଦୟା ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ କହି ଚିନ୍ତା ନାହିଁ । ଆପଣ
ହିକେ ପାଦକ (ପାଦୋଦକ) ଦେଉନ୍ତୁ ଭଲ
ଦେଖି କରି ହୁଏ । ଏହା କହି ଗୋପାର୍ଜିକର
ପାଦୁକ ନେଇ ଶବ ତୁପରେ ଛିହ୍ନଦେବାରୁ
ଶଣୀ ବିଷ ଉଠିଲେ । ଗୋପାର୍ଜି ଦେଖି ମନେ
କଲେ ବାଃ ମୋର ଏହେ ମହିମା ମାଁଗ ଏପ-

ଯେଣନ୍ତି ଜାଣି ନ ଥିଲି ମୁଁ ର ଦେବତା, ଆଉ
ଆନନ୍ଦର ସୀମା ରହିଲି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦିନ
ଭାଗରେ ସେ ଘରୀଜର ଅଳଙ୍କାର ଓ ଦର୍ଶିଣୀ
ନେଇ ଦାରେ ପଡ଼ୁଥିଲେ ଗୋପାଇଁ କରି ୧୯-
ବୃଦ୍ଧି ତାଙ୍କ ପହାଙ୍କୁ ଜଣାଥିଲା ସେ ଏତେ ଅଳଙ୍କା-
ରବ ଦେଖି କହିଲେ ପ୍ରାୟ କାହାର ସବନାଶ
କର ଏ ସବୁ ଆଣିଥିଲା । ଗୋପାଇଁ ଉଦ୍‌ଦେଶ
କଲେ ନା, ନା, ସେପରି ନୁହେ ମୋର ମହିମା-
ବଳେ ଏ ସବୁ ଆଣିଥିଲା । ମୋର ଏପରି
ମହିମା ଯେ ମୋର ପାଦୁକରେ ମଲମନୁଷ୍ୟ
ବହୁ ଭାବେ । ଘରୀଜା ଏକଥା ହସରେ ଭାତାର
ଦେଲେ । ତହୁଁ ଗୋପାଇଁ ମନେ କଲେ
ଦେବେ ମୋର ମହିମା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେଖାଇବାର
ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଭାବ ଘରୀଜିଙ୍କୁ ଦାଖି ପକା-
ଇଲେ ଓ ପ୍ରତିବାସିମାନଙ୍କୁ ତାତିଆଣି କହିଲେ
ମୋର ପାଦୁକରେ ଏହାକୁ ମୁଁ କିଆଇ ଦେବ ।
ଏହା କହି ଯେତେ ପାଦୁକ ଶବ ଉପରେ
ଛିଲୁଲେ ଆଉ ଘରୀଜି ଜଇ ଉଠିଲେ ନାହିଁ ।
ତହୁଁ ଗୋପାଇଁ ମୁଣ୍ଡପିଣ୍ଡ ଘରୀଜିର ଗୁଣ ବାହୁନ
କାନ୍ଦିବାରେ ରହିଲେ ଓ କିମ୍ବଦିନ୍ତରେ ପୁଲସ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଗୋପାଇଁଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି ଦେନି
ଗଲେ । ଗୁରୁଦେବଙ୍କର କରମତ ବାହାର
ପଢିଲା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏଠାରେ ଗତ ସ୍ଵର୍ଗରେ ଦୂରଦିନ କିମ୍ବା ଶୀତ
ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଗତ ରତ୍ନାର ଦିନ ପୁନଃଜାର ବର୍ଷାରୁକୁ
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମେଘାଳୁଙ୍କ ଶତ ମାତ୍ର ତେ
ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ଶେଷ ରହି ହେଉଥିଲା ।

ବାରୁ ଶ୍ରାନ୍ତ ରତ୍ନ ପିଲୋଟୀ କଲେକ୍ଟରଙ୍କର ଏକପିଲ୍ ଓ
ରୂପାଳତ ନାକରଙ୍କର . ଏକପିଲ୍ ଏ ଦୂର ମଧ୍ୟରେ ବାଜି
ଦ୍ୱାରେ ହେବାରୁ ଏଥର ଦୂରନ୍ତରେ ମବଦମା କେବଳମେଳି
ଖୁଣ୍ଡରେ ବାଯୁରେ ହୋଇଥିଲା । ପିଲ୍ କଲିରେ ମବଦମା ବି
ଅର୍ଥର୍ ! ଅଥବା ଅର୍ଥର୍ଭର କଷ୍ଟ ଏହି ସେ ଶ୍ରାନ୍ତ ବା
ଦୂର ପକ୍ଷକୁ ଆଗେ ନାଲାଗି ହେଲା ।

ଏଠା ବାଠ୍ୟୋଡ଼ିହା ବାଟର ମାଛି କୌଣସି ଯାତ୍ରି-
ଠାର ଥ୍ୟକା ମାସ୍ତୁ ଲେବା ଓ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ଅଳ୍ପଗ୍ରହ
କରିବା ଦୋଷର ବାହୁ ଦରିଦ୍ରାଙ୍ଗ ମଳିମଦାର ଉପୋଶି
ମେଲିଛନ୍ତି ମାଛି ଉପରେ ଟ ଷ୍ଟୁକ୍‌ର ଓ ଇନ୍ଦରିଯାର ରପି
ରେ ଟ ଷ୍ଟୁକ୍‌ର ଆର୍ଥିତ କରିଥିଲା ।

ଏଠା କଲେକ୍ଟରରେ ହୋକମାନୀ ଦରଖାସ୍ତ ପଡ଼ିବାର
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶର୍ତ୍ତ କାହିଁ । ପୃଷ୍ଠାମୁଣ୍ଡାର ଜାଳଧୋଗେ ସୁରକ୍ଷାତା
ମାତ୍ରବନ୍ଦନକରଇ ଅବେଳ ମରିକାର ପଥଲ କୁଣ୍ଡ ହେବ
କଥା ଏଥି ପୂଛେ ଆମେମାକେ ଲେଖିଥିଲୁଁ କର୍ତ୍ତମାନ ଅବ୍ଦି
ଗୁଡ଼ ହେଲୁଁ ସେ ଅଳଙ୍କରିବାର ଘେଟ୍ରାମାର ବଜା ରାଜି

ବେ ଅଛିଲା ପଦସର ନଷ୍ଟ କରିଥିଛି । ଏ ଦୂରଧାରା ପକ୍ଷ-
ମାନେ ତୋକସାମ୍ବ ବରଗ୍ରାସ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ପୁଣୋକ୍ତ ଶାକ-
ରେ ସରକାର ମାଳିଯୋଗେ ପଦସର ନଷ୍ଟ ହାଇଅଥବାରୁ
ତୋକସାମ୍ବ ଜାତ ବା ଶେଷାବ୍ଦ ଦେବକାର ଉଚିତ ।

ବନ୍ଦେତ ମୃତ କାହୁ ନଗନ ପତଙ୍ଗିଙ୍କ ତ୍ରାଭୁତୁଁ ତାଳି-
ସୂଲ ସତଙ୍ଗୀ ଏ ଜିହାରେ ସମ୍ମ ଲୁହରେକ୍ଟର ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ
ଦିନ ହେଲ ବାଲେଶ୍ଵର ଉତ୍ତାକୁ ବଦଳ ହୋଇ ସୋଧେ
ଆହାରେ ଥିଲେ କର୍ତ୍ତମାନ ସେ ମିଥିକ ରିପୋର୍ଟ ଲବାହ
ଦୋଷରେ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇ ଅଛିଛୁ ମଦ୍ୟଧାନ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର
ଏ ଦୂରଶାର ଗୋଟିଏ କାରଣ ଅଟଇ । ସମ୍ବାଦବାହକା
ଦୋଲାନ୍ତି କଟକରେ ପତଙ୍ଗିଙ୍କ ବନ୍ଧ ପ୍ରଥାନ ଥିଲେ ସମସ୍ତେ
ଯାନଦୋଷରେ ନାଶକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଯଥାର୍ଥ କଥା ।
ସୁରପାନରେ ଅନେକ ମୋକ ଉଛନ ହେଉଥିଲେହେଁ ଶିକ୍ଷିତ
ଲୋକେ ଦର୍ଶିତ କରି ହେଉ କାହାର କ ଅସୁର୍ଯ୍ୟ !!

ଆମ୍ବାକିର ଶେଷ ଲକ୍ଷ ମାନ୍ୟବର ଡତ୍ତଙ୍କ ସାହେବ
ଶାଶ୍ଵତକ ଅସୁରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର୍ମଚାରୀ କର କଲାକୁ ଯିବାର
ଯେ ଜନରବ ଉଠିଥିଲ ଦାହା ମିଥ୍ୟା ଆଣ୍ଟିର । ଲକ୍ଷ ସାହେବ
ତାଙ୍କ କର୍ମର ମିଥ୍ୟା ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବେ ।

ବିସ୍ତାର ଅଛନ୍ତରେ ଶେଷ ଉଦୟସୁରର ବୁଜା ଅପଣାର
ସାନ୍ତୋଷକୁ ବଧ କରିଥିଲା । ଏଥର ବାରଣ ଏହି ସେ
ନଥରେ ଶୁଦ୍ଧ ଜଣେ ସିପାହି ସଂଗେ ଘଣୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦେବାବୁ ସେ ଦୂରତର ସିଫ କରି ଦୋମହର ହରକାରେ
ଲଗାଇ ତଳକୁ ଝେଲାଇ ସିପାହି ସଂଗେ ଆଳାପ କରୁଥିଲେ ।
ଏହା ଦୂରକଣ ଦାସି ଦେଖି ଘଣୀର ତଳାରାହୁ ଲଗାଇ-
ବାରେ ଗଜା ଥେବି ଘଣୀର ଧର କେଇ ଯାଇ ହୁବ ମାତ୍ର
ମାରିଲେ । ମାତ୍ର ପ୍ରକୋପରେ ଦୂର ଏକଦିନେ ଘଣୀରର
ବାଲ ହେଲା । ମୃତ ଘଣୀର ଭାଇ ପୋଲିଟିକ ଏକାଙ୍ଗ
ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଏଥର ସମ୍ବାଦ ଦେବାବୁ ସେ ମନ୍ଦବନୀ
ସାବ୍ୟତ କରି ଗବର୍ଣ୍ମମେଡିଆ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲା । ଉଦୟ-
ପୁର ଶୁଦ୍ଧ ବଜାଧାନ ହେଲାହେତୁ ଗାହା ଗବର୍ଣ୍ମମେଡିଆ
ଅଧିକି ନୁହେ । ଏ ପ୍ରତ୍ଯେ ଗବର୍ଣ୍ମମେଡିଆ କପର ଏ ବନ୍ଦସ୍ତରେ
ଦୃଷ୍ଟିଷ୍ଠପନ କରିବେ ତାହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦରକାର ରଖିଅଛି । ଘଣୀର
ଭାଇ ଉଚିଲ ଅପରି କରିଥିଲୁ ସେ ଏ ମାମଳରେ ହସ୍ତକ୍ଷେତ୍ର
ପର କରିବାର ଗବର୍ଣ୍ମମେଡିଆର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଏ ବିଷ-
ସତ୍ତ୍ଵ ସହିତ ପଢ଼ିବା ମିମାଂସା କରିବାର ଉଚିତ ।

ବନ୍ଦିଗା ତ୍ରାସୁଷକର ଶାରଦୀୟ ଉତ୍ସବ ଉପଲବ୍ଧେ ଶବ୍ଦ
ଜଣ ତ୍ରାସୁ ଗୋଟିଏ ଜାହାଜରେ ବସି ସକାର୍ତ୍ତିତ ବର ଗମା
ନମ୍ବରେ ଅନେକ ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଲେ । ଜାହାଜକୁ ପୁଣ୍ୟ
ପଞ୍ଚକ ଓ ପଢାକାରେ ସୁଶୋଭିତ ହୋଇଥିଲା । ସକାର୍ତ୍ତିତ
ଏଥର ଉତ୍ସବ ହୋଇଥିଲା ସେ ତାହା ସୁନ୍ଦର ଠାର ଗମା
ଗଲରେ ଅନେକ ଲୋକ ସମାଜର ହୋଇଥିଲେ । ଫି ଗୈ-
ବିମାକେ ସବା ଅବିଧିଲେ ।

କଲୁବତାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାକମାନେ ମଧ୍ୟ ଏବର୍ଷ ନିଶ୍ଚର
ଶ୍ରୀରାଜ ହିତାଳେ ।

କଲିତା ନିବାସୀ କାହୁ ଗାୟକାନାଏ ପରମାଣିକ ଦୂର୍ଗ
ପୂର୍ବା ଉପଲବ୍ଧରେ ପଳକ ସହିତ ରିଷ୍ଟୁଲିଂ ଅନ୍ତରେ ତାଙ୍କ
କରିଥୁଣେ । ନିଜ ତାଳର ପକ୍ଷା ! କଲିତାରେ ମଧ୍ୟ ନିବାସୀ
ଶିଖ ଯାଏ ହୁଏ ହୋଇଥାଏ ।

କାର୍ଗଜ ହଳରେ ସୁନ୍ଦା ତୋର ଲବାର ବିଥାଗାର୍ଜୀ
ହେବାର ସେ ଗୋଟିଏ ଖେଳ କିମ୍ବଦିନ ପୂର୍ବେ ଏଠାରେ
ହୋଇଥିଲା ତାହା କର୍ତ୍ତାମାନ କବ୍ରି କର୍ମକଳର ବ୍ୟବସାୟ
ହୋଇଥିବା ତହିଁର ନାମ ଶୈଳିପଥ୍ର । ଏଥରେ ଅନେକ

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ର କାନ୍ତି

ଡକ୍ଟର ପାତ୍ରିକା ବା ୨ ରଖ ମାହେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୯୮୦ ମସିହା ।

ପ୍ରେସରିପତ୍ର ।

ମାନ୍ୟବର ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳପିକା ସଂଖ୍ୟାଦିକ
ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

କେତେକ ଦିନ ହେଲୁ ଆନବାରୁ ଧାରିକା-
ରେ ଆସୁ ନାଟିଲଗାଇଥିଲାନ୍ତି । ଡେଣାର ଜଏଷ୍ଠ
ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ଵର ପ୍ରଧାନାଥ ବାବୁ ଓ ଆନମ୍ବାନ
କୃପାଯୋଗ୍ୟ ଡେଇୟା ପ୍ରକ୍ରିତ୍ୟର ରତ୍ନିତା
ଓ ଭାବୁ ରତ୍ନିତାମାନେ ତାଙ୍କ ଲେଖନାର
ପିତୁଳା ହୋଇଥିଲାନ୍ତି । ବିଶେଷତଃ ଡେଇୟାଗ୍ର-
ାର ନବଜାତ 'ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା' ଓ ଗର୍ଭସ୍ତିତ 'ହି-
କୋମିଟ୍' ପ୍ରଭାତ ସାଥାରଣ ଦୂର୍ଭ ବିଦ୍ୟାର
ଅଗମ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଘେନି ବିଶେଷ ଡେଇୟାତେର
ଲଗାଇଥିଲାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ପ୍ରବନ୍ଧ-
ମାଳା ପାଇଁ ଥାବୋ ପୁରୁଷାର ଦେବାର ପ୍ରୟେ-
ଙ୍କନ ନ ଥିଲା ଓ ପୁଷ୍ଟକ ପୁରୁଷାର ପାଇବାର
ମଧ୍ୟ ତାତୁଶ ଉପସ୍ଥିତ ନୁହେ ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ
ପୁଷ୍ଟକମାନଙ୍କୁ 'ଅନବାଦ' କରିବା ସକାଶେ ସା-
ଧାରଣଙ୍କୁ ସୁବିଧା ଦେବାର ଉଚିତ ଓ ପୁଷ୍ଟକ
ରତ୍ନାର ସମୟ ଏକବର୍ଷରୁ ନ୍ୟନ ନ ଦେବାର
ଆବଶ୍ୟକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାଯାଉ ଯେ ଉଚିତ
ବିଷୟମାନଙ୍କରେ ଆନବାରୁ ଯାହା କହିଥିଲାନ୍ତି
ସେ ମର କେତେବୁର ଯୁକ୍ତିପତ୍ର ।

ପ୍ରବନ୍ଧମାଳାକାପରି ଖଣ୍ଡେ ସାହିତ୍ୟପ୍ରକଳ୍ପକ ସକାଶେ
ଆଦୋପି ପୁରସ୍କାର ଯାତିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା
କ ନାହିଁ ଏ ବିଷୟର ବିଜ୍ଞର କିମ୍ବାଲ ସକା-
ଶେ ପୁରିତ ରଖି, ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡିକ
(ଯେପରି କର୍ତ୍ତମାନ ମୁଦ୍ରା ହୋଇ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଅଛି) ସୁରମ୍ଭୁତ ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ ବ
ନା ଏହା ବିଜ୍ଞର କଲେ ଅପରାଧୀ ବିରୂପକ
ମାତ୍ରକେ ମୁକ୍ତକଣରେ ସ୍ଥିକାର କରିବେ ଯେ
ସପୃତ୍ରରେ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରବ-
ନ୍ଧମାଳାର ଚରିତ୍ରା ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଯୋ-
ଗ୍ୟତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲାନବାଦ ଯେଉଁ ସ୍କଲିମାନ
ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକର ନୁହେ ।

ଭାଷା, ପ୍ରବନ୍ଧମାଲାର ଭାଷା ଅପେକ୍ଷା ଉଚ୍ଛଵ୍ସୁତି
ନୁହେ । ସୂଚନା ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରବନ୍ଧମାଲାକୁ ସବୁ
ଆଜୁ ବିନ୍ଦର କଲେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ସ-
ବୋଲୁଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରହ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।
ଉଚ୍ଚ ଦୂର ସୁର୍କ୍ଷିତ ଛତା ବାନବାରୁ ଅନ୍ୟ ଦୂର
ଅଧିକ ସୁର୍କ୍ଷିତ ଦର୍ଶାଇଥାଏନ୍ତି । କନ୍ଦିଖରୁ ପ୍ରଥମ
ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ଘାଠୋପ-
ଯୋଗୀ ସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରହ ସକାଶେ ଯାଚିତ ପୁରସ୍କା-
ର ପାଇବା ପାଇ ଅନ୍ୟ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ମଧୁବାବୁ
ଙ୍କର ପ୍ରତିଦିନୀ ହୋଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଆମ୍ଭେ
ପରିଦ୍ୱାରା ସେହିତା କି ମଧୁବାବୁଙ୍କର ଦୋଷ ? ବାନବାରୁ
ବାରୁ ତରକାରୀରେ ସେ ଖଣ୍ଡେ ଉଚ୍ଛଵ୍ସୁ ସାହିତ୍ୟଗ୍ରହ
ଲେଖିବା ସକାଶେ ଛମାସମୟ ସ୍ଥଳସମୟ ଥାଏ
ଓ ମଧୁବାବୁ ବ୍ୟାଧାନାଥ ବାବୁଙ୍କର ବନ୍ଦୁ ଥିବା
ଯୋଗୁଁ କେହି ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବାକୁ ଅଗସର
ହେଲେ ନାହିଁ । ବାନବାବୁଙ୍କର ଏପରି ତର୍କ-
ଦ୍ୱାରା ମଧୁବାବୁଙ୍କର ରଚିତ ପୃଷ୍ଠକ କୌଣସି
ପ୍ରକାରେ କ୍ଷତିପ୍ରତିହୋଇ ପାରୁନାହିଁ, ଯେହେ-
ରୁ ତଥାର ଆଲୋଚିତ ଗ୍ରହ ଅକରମଣ୍ୟ ଓ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ପ୍ରକାଶପାଇଁ ନାହିଁ
ମଧୁ ଛମାସ, ଅମ୍ବ ବିବେଚନାରେ ଖଣ୍ଡେ ଓଡ଼ିଆ
ସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରହ ସକାଶେ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଥାଏ ।
ପୁଣି ଗୁଣାନାଥ ବାବୁଙ୍କ ତରରେ ମଧୁବାବୁଙ୍କର
କେହି ପ୍ରତିଦିନୀ ନ ହେଲେ ଏହା, ଆମ୍ଭେ
ଯେତେବେଳେ ଜାଣୁ ସମ୍ମୁଦ୍ର ଅଳକ ଘଟନା ।
ଅଥବା ବାନବାବୁଙ୍କ ଲେଖିବା ଅନୁସାରେ ଏହା
ଯଦି ସତ୍ୟ ହୁଏ ତଥା ହେଲେ ଏଦେଶୀୟ
ଲୋକଙ୍କ ଅତି ଶ୍ରୀ ଓ କାଷ୍ଟକୁଳ ବୋଲିବାକୁ
ହେବ । ପୁଣି ସେଥି ସକାଶେ ବ୍ୟାଧାନାଥବାବୁ କି
ମଧୁବାବୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଦୋଷି ହୋଇ ନପା-
ରନ୍ତି ମାତ୍ର ବାସ୍ତବକ କେହି ପ୍ରତିଦିନ ହେବାର
ଆମ୍ବକୁ ଏହପରି ବିଜ୍ଞାପ ହୁଏ ଯେ ମୂଳରୁ ଓଡ଼ି-
ଶାରେ ଲେଖାପଢାର ଶର୍କା ଅତି ଅଳ୍ପ, ଗ୍ରହ
ଲିଖନ ହୁବା ତହୁଁ ଜଣା । ପୁଣି ମଧୁବାବୁ ଲେଖୁ
ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟକାରେ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ
ସମାଜର ଏପରି ବିଜ୍ଞାପ ଅଛି ଯେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ

ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ କରିବା ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦ୍ଵାରା
ମାନେ ଅନାବଶ୍ୟକ ବିବେଚନା କଲେ ।
ଅନ୍ୟଭର ସୁକ୍ରି ଶେଷୋକ୍ତ ମୁକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା
ଅଧିକର ଥଟେ ଭବା ଏହି ସେ ମଧ୍ୟବାବୁ
ରଚିଛି ପ୍ରବନ୍ଧମାଳାରେ ଭାଙ୍ଗ ନିଜ ରଚିଛି ଓ
ଇତ୍ୟଥିବା ଦର୍ଶକରେ ପ୍ରକାଶିତ ଗୋଟିକେତେ
ପ୍ରବନ୍ଧ ବେଳିବେଶିତ କରିଥିଲୁଛି ମଧ୍ୟବାବୁ
କର ଏଥୁଁ ବଳ ଗୁରୁତ୍ବର ପାପ ଆଜି କି
ଅଛି କୌଣସି ବିଷୟର ସ୍ମୃତି ରଚନା ସକାଶେ
ସୁରକ୍ଷାର ସାତିର ହେଲେକେହି ସେବିଷୟର
ଅପରିହାର ବିଂଶତି ବର୍ଷ ପୂର୍ବ ରଚିଛି ଗନ୍ଧକୁ
ସୁରକ୍ଷାର ପାଇବା ଆକାଶରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲେ
ଓ ଭାଙ୍ଗ ଗ୍ରହ ଉତ୍ତରାଂଶୁ ହେଲେ ଭାଙ୍ଗୁ ଯେ
ସୁରକ୍ଷାର ଦିଆ ଯାଇ ନ ପାରେ ଏହା କେଉଁ
ଆଜନର କେଉଁ ଦଫାରେ ବା କେଉଁ ମନ୍ତ୍ର-
ଶାସରେ ମନ୍ତ୍ରା ଅଛି ଜାଣିବାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭକ୍ୟ ରହିଲା
ସୁଖି ଯାନବାବୁ ଯେ ଲେଖି ଅଛିନ୍ତି ପ୍ରବନ୍ଧମଳାର
ଦ୍ୱାରା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍କଳଦର୍ଶକୁ
ପୁନ୍ଜାର, ଏହା ସମ୍ମର୍ତ୍ତ୍ମି ଅନ୍ତର୍ଥାର୍ଥ । ସେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ
ଆମୋଟି ପ୍ରବନ୍ଧ ମନ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏମାତ୍ର ଦର୍ଶକୁ
ଜାତ ହୋଇଥାରୁ, ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ମନ୍ତ୍ର
ଅଧିକାଂଶ ନୀତନ ରଚିବ । ସୁନ୍ଦର ଯାନବାବୁଙ୍କ
ଯୁନ୍ତ ଦ୍ୱାରା ତନ୍ମ ପରାମର୍ଶ କରିବାରେ
ଅବଶ୍ୟକ ଯେ ଖଣ୍ଡିଏ ଉତ୍କଳଦର୍ଶକୁ

ସକାଶେ ପୁରସ୍କାର ସାତିବା ବିଷୟରେ ଯାନ-
ବାବୁ ଯାହା ଲେଖି ଅଛିନ୍ତି ତାହା ଖଣ୍ଡନର
ବିଶେଷ ସୁକ୍ରି ଦେଖି ନାହିଁ । ପୁରସ୍କାର ନ
ସତି କେବଳ ଉତ୍କଳ ଶେଷୀରେ ସ୍ମୃତି ତଳା-
ଇବାର ଥାଣା ଦେଇଥିଲେ ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ପର
ସ୍ମୃତି ଯେ ଶୀଘ୍ର ନ ହେଉ ବଳମରେ ବାହାର
ପାରିଥାନ୍ତି । ଏହା ଆମ୍ବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିଭାଷ
କରି ନ ପାରୁ ।

ବୈଜ୍ଞାନିକଶାସନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାନବାବୁ
ସେଇଁ ସୁକ୍ରିମାନ ଦେଖାଇ ଅଛିନ୍ତି ଭାବୁ
ଅସଥାର୍ଥ ବୋଲି ବୋଧ ହେଉନାହିଁ ଏବଂ
ଅପରି ମନ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳଦର୍ଶକ ବାର୍ତ୍ତିକାରତା
ବିଷୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲୁଛି, ମାତ୍ର ଯାନ-
ବାବୁ ମୂଳଦୋଷ ଉପରେ ବିଶେଷ ସୁକ୍ରି
ଦର୍ଶକ ନାହାନ୍ତି । ଅଶା କରେଁ ଯାନବାବୁ ଓ
ଅପରି ଓ ସମସ୍ତ ଧାରଣ ଏହମରରେ ଏକମର
ହେବେ ଯେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଶାସନଙ୍କ ପାଇ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶର ଗୁଡ଼ିଏ ଟକା ବିଦ୍ୟୁତ କର୍ମ-
ବାବା ସାଧାନାଥ ବାଦ୍ୟ ପରିରେ ଶେଷମାୟ
ହୋଇନାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳରେ ଏହି ସୁମହିଳ
ଶାସନଙ୍କ ଅର୍ଥବର୍ତ୍ତ ଶିଥାର ଶର୍ମମାନ ଘର
ସହିବାର ଜଣା ଯାଇନାହିଁ । ଟିକୋରମିତି ଓ
ଶାଜରିତି ଓ ଉତ୍କଳ ଦବିଦଳ ଓ କ୍ଷେତ୍ରକୁର
ଶେଷ କେଇ ଅଧ୍ୟୁ (ଯେହେତୁ ପ୍ରଥମ ତନ
ବିଶ୍ୱାସୀୟ ଉତ୍କଳରେ ଏକଳାତ ହୋଇଥାରୁ)
ଏହି କେତେକଣ୍ଠ ସ୍ମୃତି ଅମ୍ବେ ପରିବୁ
ବର୍ତ୍ତମନ ପ୍ରସ୍ତର ହେଲେ ତ ବିଶେଷ ଲଭି

ହେବ ? ଏ ସବୁ ପାଠକ ଉତ୍କଳରେ ଆଜି କାଳ
କେବେ ଜଣ ? ଯେଉଁ ଅବ୍ୟକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ
ରୁହୁଦା ହୋଇଥାରୁ ଅବା ହେଉଥାରୁ ଅବା ହେବ
(ମାତ୍ର କାହାରର ଦେଖା ନ ଯାଏ) ସେମନେ
ଅନାୟାସରେ ଲଂଘନ ଓ ବଙ୍ଗଲାପନ ଥାବା
ସ୍ୟରେ ପରି ଅଛିନ୍ତି, ବା ପର ଅଛିନ୍ତି ବା
ପରିବେ ଯଦି ବୋଲ ଯେ ନର୍ମିଲ ମୂଳରେ
ପଣ୍ଡିତମାନେ ପରି ପଣ୍ଡିତପଦ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ
ତେବେ ପରିବୁ ନର୍ମିଲମୂଳରେ ବା କେବେ
ଜଣ ପଣ୍ଡିତ ଏହି ଶାସନମାନ ପାଠ କରିବେ ?
ବୋଧନ୍ତୁ ଏହା ଜଣରୁ ଅଧିକ ନୁହେ ।
ଏହି କେତେକ ଜଣର ପାଇଁ ଏବେଳକା
ବିଦ୍ୟୁ କର୍ମବାବା ଉତ୍କଳ । ସେଥିରେ ପଣ୍ଡି
ଅବଶ୍ୟକ୍ୟ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍କାର୍ଣ୍ଣ ପଣ୍ଡିତ-
ଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀ ଅଧିକ ହୋଇଥାରୁ । ନର୍ମିଲମୂଳ
ରହେବିନ ରହେବ ବିଷୟରେ ମନ୍ତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଧିକର ନାମାସମ୍ବୂରେ ନାମାସର ଦେଖା
ଯାଏ ଯତରୁ ଏହିତମାନଙ୍କ ପଂଚ ଅନର୍ଥକ
ଟକା ନଷ୍ଟ ନ କଲେ ସାଧାନାଥବାବୁ ପ୍ରଗଂଧାର
ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ । ଏକୁକର ନବେଦନ କରୁ
ସାଧାନାଥବାବୁ କରୁ ସ୍ମୃତି ସବୁ ସକାଶେ
ଦୂରୀ ବିଦ୍ୟୁ କର୍ମବାବୁ ନାହିଁ ହେଉନ୍ତି ।

ଅପରିକର ଅନୁଗତ
ହବୁକଥା

ପଣ୍ଡିତମୂଳପଦ ହେବେ ।